

mtatkki

Hungarian Academy of Sciences
Centre for Social Sciences
Institute for Minority Studies

A PDF fájlok elektronikusan kereshetőek.

A dokumentum használatával elfogadom az
[Europeana felhasználói szabályzatát](#).

67

1873. évi Jár.

Protestatio.

Gyergyószőlősi Mártonfi Keresztudó Moldován János úr.
 Önmagát peresítetve az Anait: Hogy az általa
 hazánál lévő Országos Lovas, a Néző Országos
 Négyzetű és Országos Szécsényi Országos Lovas
 Járóval / melyben előbb emi. Protestatioját
 bevétele után a Dátumját a Néző Országos
 Négyzetű Országos Lovas lett ki emi. János úr
 feladván van tette, hanem János úr
 elvétele el Ha kiadva van Keresztudó wagneri
 a Protestatioját az Anait a miént Lovas el
 vétele Keresztudó János úr. Keresztudó az
 Protestatioját a Protestatioját János úr.
 az mi, fel emi. Anait Keresztudó János úr.
 Keresztudó János úr.

8

Keresztudó János úr Keresztudó János úr.
 János úr a Néző Országos Lovas Keresztudó János úr.
 Keresztudó János úr Keresztudó János úr.
 Keresztudó János úr Keresztudó János úr.
 Keresztudó János úr Keresztudó János úr.
 Keresztudó János úr Keresztudó János úr.
 Keresztudó János úr Keresztudó János úr.
 Keresztudó János úr Keresztudó János úr.
 Keresztudó János úr Keresztudó János úr.
 Keresztudó János úr Keresztudó János úr.

A TÖRVÉNYKEZŐ
 ÖRMÉNY KÖZÖSSÉG

Protestatio.

7. 11. 81. J. Keresztudó Moldován

III. le.

Garda Dezső

A törvénykező örmény közösség

III.

Garda Dezső

A törvénykező örmény közösség

A Mercantile Forum iratai

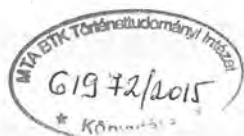
III.

1815–1844

Státus Kiadó

171.311:3

A kutatást támogatta a
Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány
Dunatáji Népek kutatása

Kiadja a csíkszeredai Státus Kiadó
Felelős kiadó Birtók József igazgató

www.status.com.ro
office@status.com.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GARDA, DEZSŐ

A törvénykező örmény közösség: a mercantile Forum iratai
1805-1844 / dr. Garda Dezső. - Miercurea-Ciuc: Status, 2010

3 vol.

ISBN 978-606-8052-00-7

3. Kötet. - ISBN 978-606-8052-03-8

323.1(=19)(498 Gheorgheni)

Készült a Státus Nyomdában, 2010-ben
Tiparul executat sub comanda nr. 52/2009
la Status Printers, Siculeni

1815.

**Gyergyó Szent Miklósi Mercanile Fórumnak
1815 esztendőre való
Jegyző könyve.**

1-2-3 old 1. szám

1815. Februárus 9-dik napján

Olvastatik kérelem levele Szarokán Mártonak és Verzár Kristófnak melyben kéri, Czárán Jánost ítélet szerint arra szorítani hogy a közös massából váltott 1000 aranyakat velek ossza fel és Lukács János úrtól ki vett pusztát tartozzék közre botsájtani, melyben Czárán János, is feleletit meg tévén.

Határozás.

Világos lévén a felek elő adásából hogy a fen forgó 1000 aranyak a köz massából és pedig a köztársaság edgyütt értéséből változott így az ilyjen esetben a köz kereskedésnek természetes igazságánál fogva edgyik fél, a másiknak romlásával, vagy akaratyá ellen a közből szerzett jót magának nem tarthatya.

Ugyan azért e közből váltott 1000 aranyakat Czárán János társaival fel osztani tartozik, az edgyütt való, és közkereskedést meg erősítetett, edgyezés szerint. Ami az pusztát illeti, igaz lévén az hogy az edgyik köz társ Szarokán Márton kereste a pusztát a köztársaság számára és Lukács János úr meg is ígérte meg határozván árát a pusztának. Emellett mégis Czárán János köz

társai által keresett pusztát maga számára vásárolta meg. Úgy látja ezen Mercantile Fórum hogy ezen esetben az illendőség nagyon meg van sértetve a köz társaira nézve, mert az igaz illendőségnél fogva tartozott volna köz társait az általok keresett pusztával meg kínálni és csak akkor maga számára meg vásárolni ha azok a pusztáról le mondtak volna. Mivel tehát Lukács János úr elsőben a pusztát Szarokán Márton részére ígérte a köztársaságnak hogy ha Lukács János úr, arról tulajdon keze írását adgya, avagy választ téssen, hogy midőn Czárán János a pusztát ki vette, nem tudta légyen hogy egyedül maga számára veszi hanem abban a hiszemben volt, hogy a köz társaság számára fogja venni, ezen esetben tartozzék Czárán János a pusztának felit Szarokán Mártonnak és Verszár Kristófnak által bocsátani.

A mi továbbra Czárán Jánosnak köz társai által okozott sérelmeit illeti, aztot maga utyán ezen tárgytól meg különböztetve jussa lesz keresni, hogy ha a köz massában nem imputáltatott.

Czárán János uram mai napon én előttem novumot jelentett

* * *

3 old. 2. szám,

1815. Februárius 9-dik napján

Mai napon Mesterházán lakó Boroj Vaszilikával meg edgyezett Molduván Jakab hogy Szent Mihály napkor meg fizet 30 v. forintokat.

* * *

4 old. 3. szám,

Februárus 10-dikén 1815-dik esztendőre.

Czárán János novumot jelentvén a tegnapi napon az ítélet ki mondása után aszt akarja bizonyítani, hogy az 1000 aranyak meg váltására különösön 6000 hatezer forintot küldött, s ennél fogva nem tartoznék az aranyokat fel osztani.

Melyre a novizátusok azt felelik, hogy azon 6000 forintokat a köz massából küldötte, minek előtte meg osztotak volna.

Meg békélletek, Czárán János uram tartozik 250 aranyakat adni Szarakán Márton, és Verzár Kristóf eö kegyelmiknek

* * *

5-6-7-8 old 4. szám,

Febriárus 13-dikán 1815-dik esztendőben.

Vertány István atyánkfia bé adott könyörgő levelében ifjú Czárán Antal ellen executorokat kér rendeltetni, azon okból hogy a bé adott contractusban foglalt adósságot a 15-dik napi remonitióra is ki fizetni el mulatta. Ebben az adós Czárán Antal előre bé adott könyörgő levelében aszt mutatván meg, hogy a fen forgó adósság hibáson végben vitt computusból származott, és azért liquidumnak nem is lehet mondani, a mind a computust bé is adván valóságosan mutattya a fel fedezet hibákat, kérvén hogy a nemes fórum computuális bírákat rendeljenek ki az új számvetésre, addig pedig executorok ne rendeltessenek.

Határozás.

Mivel hogy magából a contractusból nyilván ki tetzik hogy a felek között végbement szám vetésből jött ki azon 4000 forint

summa, melynek meg fizetésére az adós maga is kötelezve volt. Ezen számvetésnek pedig hibáit az adós Czárán Antal maga könyörgő levelében zárt computussal világosan meg mutatván, a computusban esett szemben tűnő hibákat mely az adósra nézve tetemes kárvallást hozott.

Azért ezen Mercantile Fórum a bé adott contractust purum liquidumnak nem is veheti, mind hogy az adós által törvényes ellenvetés tétetett, hanem az executoroknak ki rendelése el tagadtván, computuális bírának ki rendeltetnek Kábdebo Jakab, Czárán Gergely, és Botsántzi János atyánkfiai.

A panaszló úr protestál ezen határozás ellen, és recursust jelent a Felső Királyi Gubernium kegyelmes színe eleiben, s addig is a meg jelentett recursusára határozást nyerhetne sub protestatione kéri a Nemes Fórumot, hogy az adósnak hűt mellett minden mostan tanálható vagyonait sequestráltasson, hogy lehessen miből eleget venni, és határozást vár.

A pretensus Czárán Antal erre azt mondgya, a mi illeti a pretendens recursusát protestál a méltatlan recursusnak büntetéséről, ami pedig illeti a pretendált sequesztációt az ide nem férhet s meg sem is tétethetik, mert mind számvetés, mind számítás hibás lévén, meg vallik a Felső Királyi Guberniumnak mi fog lenni határozása, és a mit teljesen lehet remélni ha a computuális bírának itten lett kirendeltetések meg fog állítani, oly csekély lehet a pretendált adóság, amely miatt a pretendens által kívánt sequesztáció meg nem adattathatik, azon kívül is a kétséges adóságban nem is lehet, s nem is illik a sequesztáció.

A panaszló bé rekesztve azt mondgya az adós tulajdon subscriptiója s ezen Nemes Fórumnak egy szenátora coramisatiója alatt költ contractus kétség alá nem jöhet, s meg történhetik hogy

a miye vagyon az adósnak ma, recursus ideje alatt ide, s tova el mégyen és így a pretendensnek nem lesz honnat eleget venni.

A pretensus ragaszkodik az előbbienekhez és határozást vár.

Határozás.

A kétség alá hozatott contractusban irt summa, a törvényesen meg ítélt contractus előtt liquidum nem lehetvén, a sequestrumnak helje nincsen.

A panaszló protestál ezen határozás ellen is.

Die 18-ra februárj maga örményül írt levele által a recurens Vertány István a recursról le mondott és az ítéletnek eleget akar tenni.

* * *

9-10 old 5. szám.

Febriárus 20-dik napján 1815-dik esztendőben.

Subst. bíró Vertány István atyánkfia elől ülése alatt Cziffra Mihály.

Olvastatik a Méltóságos Fő Király Bíró Úrnak januárus 20-dikán költ hivatalos levele melyben közölvén a Felsőges Királyi Guberniumnak 10392. szám alatt költ kegyelmes rendelésit, azt kíványa hogy mivel a Tisztelt Királyi Gubernium Cziffra Jakabnak fel adására azt méloztatott rendelni, hogy Dávidovits Dávid bíró atyánkfia az örmény közösség pénziről való számadásra szoríttasék a amidön bírói választásra bé fog jönni ezen ki parancsolt szám adást készen találhassa.

Végzés.

A számadások jegyzőkönyvek szerint iratattatván oly kérés mellett adattasék által a Méltóságos Fő Király Bíró Úrnak, hogy a helytelen vádoskodó ellen illő elégtételt ki eszközölni méltoztassék.

* * *

10-11-12 old 6. szám

Februarius 21-dikén 1815-dik esztendőben

Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály Úrnak bíró atyánkfiahoz februárius 16-dikéről küldött hivatalos levele szerént mai napra öszve gyülekezvén az Mercantile Fórum communitás béliekkel együtt a Méltóságos Úr által rendelendő bírói választás végbe vitelére és a Cziffra Jakab panaszának kinyomozására. Ugyan azért a Mercantile Fórum biztosokat rendel a Méltóságos Fő Király Bíró Úrnak a Fórumban lejendő megjelenése invitálására.

Lázár Kristóf, Czárán Antal, Kritsa Péter és Vertán János atyánkfiai ki rendeltetnek hogy a Méltóságos Fő Király Bíró Úrat a gyűlésben meg hívják.

Meg jelenvén a Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úr, maga elül ülése alatt folytatván gyűlést.

Elsőbben is a Méltóságos Fő Király Bíró úr elő adván a Felsőges Királyi Fő Igazgató Tanácsnak 1814-dik esztendőben october 24-dikén 10392. szám alatt költ kegyelmes rendelését melyben a Cziffra Jakabb panaszos fel adására parantsoltatik, hogy Dávidovits Dávid bíró atyánkfia bírói idejéről való számadásra szoríttasék, ugyan azért a Méltóságos Fő Király Bíró úr

ezen számadás dolgát világosságra kívánván hozni, oly utasítást kíván a Fórumtól, és a Communitástól, hogy ki tessék miben legyen a fenn forgó számadás dolga, és igaz-e Cziffra Jakabnak fel adása, melyben a Mercantile Fórum, és Communitás maga ki nyilatkoztatását az öt esztendei számadással edgyütt bé adván azzal az alázatos kéréssel, hogy mivel a fel adása csalfa, és helytelen illendő elégtételt ki eszközölni méltóztassék. Ezután Méltóságos Fő Király Bíró Úr személyjesen is elő hivatatni kívánván Cziffra Jakabot, hogy fel adásaiban a Nemes Fórummal, és a Communitással confrontáltassék honnyában nem találtatott.

* * *

13-14 old 7. szám

Februarius 21-dikén 1815-dik esztendőben

Továbbra a Méltóságos Fő Király Bíró Úr elő adgya Cziffra Jakabnak könyörgő levelét, melyben azt kéri hogy senátori hivatalában tétessék vissza, melyet a Méltóságos Fő Király Bíró Úr fel olvastatván meg kérdezte a communitás bélieket hogy kíványák-e Cziffra Jakabnak a senátorságában való vissza tétetését közönségesen úgy, nyilatkoztatták ki magokat hogy mivel a felsöbbség előtt a Nemes Fórum bíróját, Fórumát és Communitást is helytelenül el vádolta, érdemetlennek tartják hogy Fórum tagja legyen.

Ezen tárgyakban a Méltóságos Fő Király Bíró Úr maga fog a Felséges Királyi Guberniumhoz relátiót tenni, mindazonáltal mivel hogy az egész Mercantile Fórum, és Communitás ellene nem hogy senátori hivatalában vissza ne tétetessék, vissza sem tétetett a Méltóságos Fő Király Bíró úr által.

* * *

Februarius 21-dikén 1815-dik esztendőben

Olvastatik bíró Dávidovits Dávid atyánkfiának a Méltóságos Fő Király Bíró Úrhoz bé adott bucsuzó levele, melyben bírói hivatalát le tévén, alázatosan kéri hogy bíró választassék és amíg meg erősítették is a felsőbbség által, ideig való bírót rendelni méltosztassék. A Méltóságos Fő Király Bíró úr az már gyakorlott szokás, és rendelés szerint a Nemes Communitásnak meg hadta .hogy három személyjeket válasszon, akikre a voxolás legyen, amidön is a nemes communitás abban a Méltóságos Fő Király Bíró úr engedelmet alázatosan ki kérte, hogy Dávidovits Dávid volt bíró atyánkfia a vagy tsak arra kéretessék hogy a candidátusok száma közé bé jöhessen, ebbéli kérésére a nemes communitásnak, a Méltóságos Fő Király Bíró úr meg engedte hogy Dávidovits Dávid atyánkfiát a communitás megtanálja, kinek kérését egész illendő szíves atyafissággal vévén volt bíró atyánkfia kívánt a communitás kérésinek engedni ennél fogva.

Candidáltatván bíróságra Dávidovits Dávid, Kabdebo Antal és Lázár Kristóf. Az első 20 a második 9 és 3-dik 4 votumokat nyervén a consignáció a Méltóságos Fő Király Bíró úr által felküldetik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak.

* * *

Februarius 28-dikán 1815-dik esztendőben.

Olvastatik könyörgő levele Ursuly Istvánnak, melyben panaszolván hogy Lázár Antal és Kábdebo Jakab atyánkfiai ellen sok pretensio lévén, mégis Abrahám Mártont mind kezest 783 R forintokról admoniáltatták, hogy meg fizetnék 15-töd napok alatt, holott a midőn egymás ellen pretensiojuk volna fen forgó adosságot a liquidum adósság uttyán fel venni nem lehetne, kéri hogy 15-töd nap bé telésével executorok ne rendeltessenek, hanem testvérinek haza jövedelekkkel computus rendeltessék

Válasz

A könyörgő kérése üdő nap előtt adatván bé annál is inkább helyjet nem tanálhat, hogy az adósság meg fizetésére nem a könyörgő admoniáltatott, hanem az aki az adósságról való contractust neve aláírásával meg erősítette, és magát fizetőnek tette, aki az admoniátokat az adósságot nem tagadván meg üsmérte.

A könyörgő pedig olyjan pretentiókat ad fel maga könyörgő levelében, melyjek ha bizonyítottak volna is, nem arra adna utat, hogy a felek között computus rendeltethessék hanem, hogy maga pretensióját kéhresse a rendes törvényes uton.

A könyörgő ezen válaszbeli határozás ellen protestálván ragaszkodik az ezen könyörgő levelében jelentett recursusához.

A bépanaszoltatott protestál a méltatlan recursus büntetése ellen.

* * *

ván, még 1814-dik esztendőben azzal a jussal hogy mindenkor elsősége légyen, s mégis Kopatz István az ő prejudiciumára azon havast ki arendálta és ennél fogva ötöt jussában meg rontotta, kéri hogy az havas birodalmában meg tartassék azon arenda fizetés mellett, melyet Kopatz István ígért.

Válasz.

Mivel hogy az havas el adásában a Ditrai communitás tette a hibát, hogy maga contractusa ellen a könyörgő elsőséggel meg nem kínálta, azért kerítse a könyörgő a Ditrai communitást az illendő Jurisdiction előtt, mivel hogy a fórumnak az ily reális dolgokban nintsen jussa belé elegyedni.

* * *

22-23 old. 14. szám

Aprilis 20-dikán 1815-dik esztendőben

Meg határozottatott mai napon, hogy Mánya Antalnak első felesége javaiból licitáció által bé jött summa 444 R forint, a mostani felesége kezességére ki adattassék, úgy mindazonáltal, hogy a mostani kezes aszszonynak paraférnumát semmi szín alatt el adni nem szabad mind addig, míg ezen summa Mánya Antalnak számadása alatt lészen, a mi portékát Mánya Antal a licitációkor meg vásárlott, annak áráról számadolni nem tartozik, hanem az árva gyermekekre ruházni köteles lészen, ugyan azért az árva gyermekeket magához venni s betsületesen nevelni a nélkül is tartozik, hogy a capitális ez által fogyasza.

* * *

Májusnak 11-dik napján 1815-dik esztendőben.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak aprilis 11-dikén 1815-ben 2054. szám alatt költ kegyelmes rendelése, melyben közölvén Zakariás Márton boltos kereskedő obligatoriálisának mássát mely szerint Prágai kereskedő Szabotka Izsáknak 211 R forintokkal tartozik parancsolja, hogy az adós által adandó új recognitionális küldetessék fel.

Irattasék meg alázatosan a Felséges Királyi Guberniumnak, hogy a mint az adós kívánsága, a creditor János fő vétele Pesti vásárra, vagy maga hozza le, vagy más által külgye el obligatoriálisát, és ottan ki fogja fizetni.

* * *

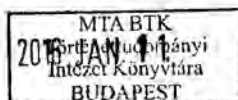
Május 19-dik 1815-dik esztendőben.

Olvastatik Szent Lászlói Opra Nyikuláj kérelem levele, melyben Ursuly Antal ellen executorokat kér ki rendeltetni.

Válasz

Mivel hogy egyezést tettek a felek nintsen helyje a kérésnek.

* * *

Május 23-dik napján 1815-dik esztendőben

Olvastatik panaszló levele Eránosz Kristófnak, melyben azt panaszolja, hogy Eránosz Jakabtól köz társaságban bizonyos számú berbétseket vásárolván el adták Ráduly Vaszinak, hogy a Szegedi vásár után fizesse meg a berbétsek árát, akivel alattomban Eránosz Jakab társnak állván, és ezt meg tudván a panaszló, nagyon kéré hogy pénze veszedelemben forogna kérvén meg határozni, hogy vagy pénzét fizessék ki, vagy berbécseket adgyák vissza, és ebbéli határozása Tekintetes Király Bíró Úrnak irattasék által.

Eránosz Jakab kéri feleletre ki adatni

Válasz

Ámbár Eránosz Jakab feleletre kérte ki adatni, de mivel hogy ezen dolog késedelmet nem szenvedhet ki nem adatik, hanem mivel hogy a panaszló Ráduly Vaszinak adta el a berbétseket és vele ment contractusra, és akkor nem gondolkodott maga következhető károsodása iránt. Folyjamogyék a könyörgő az illő Jurisdictionhoz mert azért hogy Eránosz Jakab társa lett Ráduly Vaszinak, mindenkor Ráduly Vaszi a fizető, nem pedig Eránosz Jakab.

Ráduly Vaszilia maga is jelen lévén a Fórum előtt kötelezé magát, hogy a mi az Eránosz Kristóf része, Jakabnak által nem adgya, hanem vissza jövetelével a Szigeti Vásárról, Eránosz Kristófnak fogja fizetni.

* * *

Május 24-dikén 1815-dik esztendőben.

Ursuly István örmény kereskedő panaszolja, hogy ide való örmény kereskedő mai napon a midőn az utzán lefelé jött volna Halas Dávid nagy káromkodások között reája támadván arczul csapta és veszedelmes élete ellen való fenyegetéseket tett, kéri az illő elégtételt ki szolgáltatni.

Határozás

Mivel az ütés ki nem világosodott mindazonáltal maga sem tagadgya Halas Dávid hogy hozzá csapot Ursuly Istvánhoz és karmolta is, sőt a Fórum előtt nem írtozott azt ígérni hogy meg veri, ha ellene áskálodik és ezzel az igazság ellen rugódozik, magának bírāja akarván lenni .Most ugyan a meg érdemlett árestumot a Fórum meg engedí azzal az ígérettel hogy ha még továbbra ilyjen hibával fog vádoltatni, kétszeres büntetés alá fog vetetni a Fórum taxáját 5 R forintot fizesse vissza Ursuly Istvánnak, és szidalmazásaiért kövesse meg.

* * *

Május 24-dikén 1815-dik esztendőben

Olvastatik a Nyámcsi Agens Volf úrnak meg tanálo levele, melyben kéri hogy Halas Dávid és Eránosz János adós lévén moldovai embereknek lovak árában, tartoznának bizonyos summával, kéri meg fizettetni, mivel ha akár melyjik is ottan meg tanáltatik csúfos elégtételt fog vétetni.

Az creditorokkal 30 napok alatt tartozzék Halas Dávid meg békélni és Eránosz Jánost, Ursuly Istvánt pretensio alól menté tenni, mert ha valamely kedvetlenség tanálja Moldovában ezeket meg fogja fizetni, és ha ki nem elégíti pretensióját executióval fel fog vétetni.

* * *

29-30 old 20. szám

Június 6-dikán 1815-dik esztendőben.

Olvastatik kérelem levele Dobribán Lukáts atyánkfiának melyben kéri Azbé Gergelt arra szorítani hogy molduvai tolvaj oláhokkal való bérség summát szedgye fel azért hogy már azokkal bizonyos summát fel is vett marhákban, és annak idejében számot vetvén a könyörgő részit fizesse ki.

Válasz

Mind hogy a bé adott bizonyításból ki tetzik hogy Azbé Gergely a békesség summából fel is vett marhákban, tartozik az egész summát fel szedni és Dobribán Lukátssal számot vetvén, ötöt ki elégíteni.

* * *

30-31 old 21. szám

Június 6-dikán 1815-dik esztendőben

Olvastatik kérelem levele Eránosz Bogdányak, melyben kéri hogy Eránosz Bogdánne kérésire a per alatt lévő házak alatt lévő pincze használásában a Mercantile Fórum az özvegyet bé ne tégye, mind hogy ezen tárgy a nemes széket illeti, aki ítéletet is tett benne.

Válasz

A sérelmes aszszony utasítása tekintetes nemes székhez hogy a maga ítélete szerint a pernek végső el látásáig is az özvegyet a meg ílt birtokokban a nyakas ellenkező fél töreke-dése ellen tartsa meg Eránosz Bogdánynak.

Válasz

A Tekintetes nemes széket illetvén ezen tárgy, nem elegye-det abban a Nemes Fórum.

* * *

31-32-33 old 22. szám

Június 12-dikén 1815-dik esztendőben.

Olvastatik kérelem levele Abrahán Mártonnak melyben kéri hogy Ursuly János, István, Dávid testvérek tartozván 2042 fo-rintokkal, ezen summának meg fizetésére szoríttassanak, mind hogy hat darabból álló kantzáit az adósoknak bíró atyánkfia által el tiltotta.

Ursuly János jelen lévén az adósságot ugyan meg üsméri de hogy az adósságot egyszeriben meg fizetessék tehetetlenek, az hat kantzákot is más pénzivel vásárolván, ha el vétetnek, újabb adósságban kereskedésbéli hitelek is el romlik.

Válasz

Mivel hogy a könyörgő az adósság fel vételében való törvé-nyes utat el mellőzte egyebet nem nyerhetne hanem hogy an-nak követésére utasítatnak mindazonáltal az adós Ursuly János azt adván fel hogy az el tiltott lovakat moldovai embernek pénzével vásárolta és ha az adósság meg fizetésére szorítatnék,

úgy Moldovában levő betsülete veszedelemben esvén élelmit se kereshetné.

Mindazonáltal ezen lovak árából ki fizetett 400 forintok a régibb 1200-ban a jószágát le kötelezi, és Lörincz napkor fog fizetni 442 R forintokat, által adván a jószág contractussát is, hogy a míg ki fizethetik az adósságot, is securitate nála légyen, ezen ajánlását az adósnak ezen Fórum is igazságosnak látván, tartozik a creditor elfogadni, a lovak pedig a tilalom alól fel szabadítanak.

* * *

33-34-35 old 23. szám

Június 21-dik napján 1815-dik esztendőben.

Olvastatik panasza Dobribán Antalnak, melyben azt agya fel hogy testvére Dobribán István reája menvén tulajdon házában meg verte, rongálta és a mint a testin való sebek mutatyák és a visum repertum is bizonyította kéri hogy ha a Fórum hatalmában vagyon, büntesse meg, vagy ha nem a nemes széknek adgya által.

Melyjet a bé panaszoltatott feleletre 15-töd napjáig ki adatni kéri.

Hogy a bé panaszoltatott Dobribán István feleletre ki kéri ezen panaszt helyjtelenek találja ezen Fórum azért, hogy a panasz ellen ne olyjan, a mely testi sebek által bizonyítottván, még az ellen magát annál is kevésben mentheti, hogy a panaszló testvére maga házában támadván meg rontotta őszve és az ilyen cselekedetivel nem tsak az igaz keresztényi társaságot, hanem a csendes polgári edgyeséget is botránkoztatta meg, és ha a testvérek között nem este volna ezen vétkes tselekedet,

általában fiscus kézben adatnék, a bé panaszoltatott annál is inkább hogy a bé panaszoltatott Dobribán István az édes attyával valo botránykozttató tselkedete iránt már üsmeretes. a nemes Forum előtt. Ugyan azért hogy a roszra valo indulat maga zsen-géiben meg akadályoztassék és az igaz keresztényi s felebaráti szeretet a kárhozásos utrol vissza hozattathassék, ez uttai a bé panaszoltatott Dobribán István el záratik 3 napi szenvedésre azzai az atyai intéssel, hogy ha jobbulására szemben tűnő reménséget nem fog nyújtani, testvérit és édes atyát az itteni panaszlatók szerint nem tiszteli és nem szereti. ezen Mercantile Fórum olyjan eszköznek végben vitelére téssen rendelést, az mely az el falyjult indulatot meg szokta szelídíteni, emellett ha testvérinek fájdalmai és sebei orvoslására téendő költségei iránt meg nem békélik a Mercantile Fórum azt meg fogja határozni.

* * *

35-36-37 old. 24. szám

Június 22-dik napján 1815-dik esztendőben.

A tegnapi napon előfordult egyenetlenség Dobribán István és András között mivel hogy a bíró atyánkfia kezességén el bocsájtotta Dobribán Istvánt a mai napi továbbbi határozásig.

És mivel hogy a sérelmes maga is a Fórumot kérte, hogy a bátyára mondott ítéletet könnyebítené meg, tekintetben vétet-vén feleséginek is terhes állapotja.

Határozás

A tegnapi napon lett határozás meg könnyebbítettik, hogy még is a hiba büntetetlen ne maradjon fizessen 24 forintokat. Továbbra pedig mivel hogy a három testvér egymás között az

épületek iránt atyafiságosan meg osztosztak ugyan és abban is az atyafiságos el intézés úgy erősítetett meg hogy csendes békeségben maradhatnak, az atyai ház légyen az Istváné és Antalé, de mivel hogy Dobribán Antal ezen Mercantile Forum előtt nyilatkoztatta ugyan hogy testvér bátyámnak Dobribán Istvánnak vele el követett meg rongáltatásáért tökéletesen meg engedett, mindazonáltal mindenkor tartalékja vagyon, hogy oly szerencsétlen alkalmatosság fordulhatik mely ismét az atyafiságos csendességet veszedelemben ejtsen és szerencsétlen következés lehet. Ugyan azért az igaz hazai törvények, nevezetesen a decretum 1-ső része 40. és több titulusai szerént az atyai ház hagyattasék néki és testvérei boltyát betsü szerint ki fizeti. Ezen Mercantile Fórum tehát a sérelmesnek kérésit tekintetben vévén, hogy a testvérek között a békedelmességre való út meg akadályosztassék, meg határozta, hogy a küsebb fiúnak a törvény szerint valóságos jussa lévén az apai házat magáénak tartani ámbár az házokat az 3-on testvérek atyafiságosan fel osztatták is, de mivel ezen osztályt Dobribán István maga törvénytelen cselekedetivel meg rontotta, és ezen esetben a küsebb fiúnak a törvény utat nyitott maga törvényes jussát ki venni, ezen törvényes igazság azt tartván, hogy a más testvérinek hasonló házak és épületek építtessenek .De itten az örménységnek fekvő jussok nem lévén, hanem arenda fizetés mellett szerzik magok lakhelyeket, a reája tett épületeket úgy lehet venni mind kereskedés alatt szerzett fel kelhető vagyonokat melyeknek el intézéseben ezen Fórumnak jussa vagyon. Tehát vagy becsú szerint Dobribán Antal fizesse ki testvéreit, Dobribán Istvánt, vagy közös költségen hasonló épületeket építtessenek a két testvérek. Dobribán Lukáts ide nem értetvén, ebben pedig Dobribán István magának választást tehet, hogy ki fizetteti-e magát, vagy

közköltségesen lakó házakot és egyéb épületeket építsenek, akár melyjik esetben is a küsebb fiúnak akaratyá ellen hoszas átkot nem vehet magának Dobribán István kiváltképpen ha testvérivel való egyenetlenségin fen nem hagy.

* * *

36 old 25. szám

Június 22-dik napján 1815-dik esztendőben

Olvastatik a Felséges Királyji Fő Igazgató Tanátsnak április 20-dikán 2964. szám alatt költ kegyelmes rendelése, melyben jelenti, hogy az esperesi pecsét iránt való rendelésétől el nem áll.

12/1815 Határozás

Tudásul vétetik.

* * *

37 old. 26. szám

Június 22-dik napján 1815-dik esztendőben

Olvastatik Felséges Királyji Fő Igazgató Tanátsnak június 6-dikán 2087. szám alatt költ rendelése melyben tudásul adatik hogy Ursuly István és Dávid recursusának Kábdebó Jakab és Lázár Antal ellen hely nem adottatott.

Határozás

A feleknek tutokra adatott.

* * *

1815. július 27

Olvastatik panasza Cziffra Jakab örmény kereskedőnek, melyben panaszolja hogy Zakariás Alojzius 86 darab ökrököt meg vásárolván, és contractus adván róla, már az ökrököt nem akarja számba venni kéri arra szoríttatni, hogy az edgyezés szerint végye keze alá az ökrököt.

Melyben azzal menti magát hogy a köztársai ellenne mondotak a vásárnak és azért számban nem veheti, a minthogy nem is vette, sem el nem béljegezte, a szólás szerint a vásár állandóvá nem tétetett, ezt maga is meg bizonyítja, midőn Czárán Jóseffel való vásárát fel mondotta, kéri a kereset alól fel oldoztatni és a kötelező levelét meg semmisítenni, hogy azzal ne élhessen.

Határozás

Az holnapi sessióra halasztatik ha az alatt a felek békeségre mehetnének.

* * *

Julius 28-dikán 1815-dik esztendőben.

Újabban fontolóra vétetett Cziffra Jakab, és Zakariás Alojzius között fen forgó egyenetlenség melyben tétetett ezen határozás

Határozás

Fontolóra vévén ezen Mercantile Fórum mind két feleknek egymás ellen tett előadásokat és bizonyításokat a midőn panaszló Cziffra Jakab bé panaszoltatott Zakariás Alojzius az általa meg

vásárlott 86 számból álló ökröknek által vételére törvényesen szorítatni azon okból kívánja leginkább hogy az alkalom által megállított summa meg fizetéséről kívántatott kötelező levelét is adta maga és kereskedő társa nevében, és az által annál is inkább a vásárt meg másolhatatlanná tette, hogy azon meg vásárolt ökrök közé mástól vett ökröt elegyítette, és az ökrök gondviselésére kívántató szolgálakat is fogadott legyen, melyjeknél fogva méltán, és igazágon kívánja hogy a bé panaszoltatott Zakariás Alojzius a meg ejtet alku és vásár el fogadására, meg tartására törvényesen szoríttassék okozott költsége, fáradsága és hátra maradása meg térítése mellett. A bé panaszoltatott Zakariás Alojzius annak igazsága mellett is hogy az alku summával maga kötelező írását adta legyen, azt állítja hogy a kereskedők között mindenkor meg tartott igazságos szokás szerint bizonyos az hogy a meg vásárolt marhák iránt való edgyezés tsak akkor esik meg változtatatlanul, a midőn a vásárkor számba veszi, és el is béljégzi a meg vásárlott jószágot, ezt pedig a bé panaszoltatott végben nem vette, mivel kereskedő társaitól rendelést vévén, hogy teljeséggel a mostani kétséges körülállásokban több ökrököt ne végyen. A midőn a fen forgó ökrök a számban vételre be hajtottak, azonnal a bé panaszoltatott tudtára adta a panaszlónak, hogy az ökrököt számban nem vészi el sem béljégzi, mivel kereskedő társai ellenkeznek a vásárral, ennél fogva tehát mindenkor jusson vagyon a többieknek a tökéletességre nem mert vásárról le mondani azért is, hogy ugyan ezen ökrököt már ezelőtt áldomás ital mellett el adta volt a panaszló mégis által nem adta, ha tehát a panaszlónak szabad volt vásárát meg változtatni, és az által a kereskedők között való szokást meg eleveníteni.

A bé panaszoltatottnak is ez által törvént szabott a tökéletességre nem mert vásárt fel mondani kéri is, a panaszló keresse-

nek helyt nem adatni és kötelező levelét meg semmisíteni, hogy azzal ellene ne élhessen a panaszló.

Azonban meg egyezének hogy az ökrök maradnak a tulajdonosnak, és Zakariás Alojzius fizetett 500 R forintot.

* * *

42 old 29. szám

szeptember 3-dik napján 1815-dik esztendőben.

Actuális bíró atyánkfia jelentvén hogy Cziffra Jakab feladásai a bíró és Fórum ellen a Felsőges Királyi Gubernium által ki rendelt Méltóságos comisió által meg vizsgálta és talán eddig a Felsőges Királyi Gubernium eleiben is fel küldetvén, szükséges hogy a Mercantile Fórum is maga kérésit e tárgyban meg tegye.

Határozás

Mivel hogy minden feladásai hamisaknak tanáltatottak kértessék példás elégtétel okozott költség, fáradság, meg térítése mellett, és hogy az örmény közönség közül is ki zárattassék.

* * *

42-43 old 30. szám,

szeptember 24-dik napján 1815-dik esztendőben.

Ovastatik panaszló levele Zakariás István Ö kegyelmének, melyben azt panaszolja, hogy Bángi Gergelynek egy fakó kantzát adván által, hogy a Szászrégeni vásárban el adgya melyjet el is adott más kettővel 900 forinttal és már mostan az 300 forintot kéri a meg fizetésre szorítani költség fáradsággal edgyütt.

Mely panaszát sub A. bizonyítsa meg.

Melyben a bé panaszoltatott Bángi Sándor azt állítja hogy a fen forgó kantzát nem Gergely fia hanem Czárán Jósef adta el, a mit meg fog bizonyítani Czárán Jóseffel, kinek haza jöve-
teléig dilátiót kér.

Határozás

Minek előtte ítélet mondatott volna meg edgyeztenek 215 R forintokban.

* * *

44 old 31. szám

szeptember 24-dik napján 1815-dik esztendőben

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak július 27-dikén költ kegyelmes rendeése 7265. szám alatt, melyben parancsoltatik a marhás kereskedőknek tudtokra adatatni hogy az örményeknek keményen meg tiltatott, hogy ezen hazától semmi szín alatt a jelen marhát fel szedni és ki hajtani nem szabad.

Határozás

Ki hirdetetvén mindenkinek tudtokra adatot.

* * *

44 old. 32. szám

szeptember 24-dik napján 1815-dik esztendőben

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak július 27-dikén 6717. szám alatt költ kegyelmes rendeése melyben panaszoltatik ki hirdetetni hogy amely kereskedőknek a Török birodalomban valamely peres ügyik fordulna elő, tehát igyekez-

zenek magoknak Austriai Birodalombéli szószollót fel venni, és azok a Cs. K. Agentiánál vagy consulátusnál folytassák az ügyeket.

Határozás

Ki hirdettetett

* * *

44-45 old. 33. szám

1815. Október 18-dik napján

Olvastatik kérelem levele Kritsa Bogdánénak, melyben kéri, hogy executorokat rendeltessenek Kritsa Istvánné ellen az hátra lévő özvegyi tartás fel vételére.

Válasz.

Executoroknak rendeltetnek Wertán István és Bángi Sándor atyánkfiai,

* * *

44-45 old 34. szám

1815. októberber 18-dik napján

Kritsa Péter atyánkfia bé adván Kritsa Isákkal való békeség levelét aszt kéri, hogy a békesség levél szerint való fizetésre szoríttasék Kritsa Isák.

Melyre Kritsa Isák személyesen jelen lévén aszt feleli, hogy mivel a közös jószágra kapu feles és kaput csináltatott amit azokra költött tartozik felit Kritsa Péter atyánkfia acceptálni, és annak hijával kész ki fizetni az hátralevő summát.

Határozás.

Az egyezés levél aszt mutatya hogy a két atyánkfiak kötelesték magokat, egy harmadik testvérnek Kritsa Istvánnának tiszteséges házat építeni, aszt pedig képzelni sem lehet, hogy az ház építés kapu nélkül lehessen, és azért a Kritsa Istvánné telkin ha meg különböztetnék is mástól tartoznának köz költségen kaput építeni de mivel hogy Kritsa Isák fundusával egybe foglaltatik és így két telekre szolgál a kapu fél fel állítására, a közös materiálén kívül költvén 91 R forintokat Kritsa Isák két részt maga szenvedjen. 30 R forintot pedig Kritsa Péter atyánkfia tartozik refundálni Következés képen Kritsa Isák az 200 R forintot 30 forint híjával tartozik, Kritsa Péter atyánkfiának meg fizetni.

Kritsa Péter atyánkfia apellálja a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanáts eleiben Kritsa Izsák alázatosan köszöni és kész ki fizetni, aminthogy ki is fizetvén, meg szűnt az egyenetlenség.

* * *

46 old

35. szám

1815. október 18-dik napján

Regius Perceptor Tekintetes Zöld János úr meg jelenvén a Fórumnál elő mutatya hogy az örmény közönség volt perceptor Domokos Ferentz úr által 1811-dik esztendőtol fogva mennyi restantiával adatott fel, mely alkalmatossággal a Mercantile Fórum meg mutatta tulajdon quitantiáival Domokos Ferentz úrnak, hogy mind a restantiákat, mind pedig az impositiokat tökéletesen ki fizette sőt 1812-dik esztendőben 642 R forintokkal 22 krajtszárókkal többet adminisztrált ugyan azért ezen super flua administratiót vissza is kívánja és azért a quitantiák

magok mássokban különös meg tanáló levél mellett küldesse-
nek el a Tisztelt Perceptor Zöld János úrnak azzal a kéréssel hogy
a Méltóságos Fő Biztosságnak bé mutatván az helytelen restantia
pretentiója alól az örmény közönség menté tétessék és 1812-dik
esztendőben való super flua administratio fizetessék vissza emel-
lett pro az 1813. 145 Rf 48 kr. Restantia, úgy a currens 1815-dik
béli 222 R forint 22 krajtszár mind össze 368 Rf 10 kr. küldet-
tessék el a Perceptor úr(nak) melyekről quitantia kéretessék.

* * *

46–47 old. 36. szám

November 10-dik napján.

Olvastatik panaszló levele Eránosz Keresztesnek melyben
panaszolja, hogy Eránosz Jakab feleségét rútol szidalmazta,
tolvajozta, kurvászta mely becstelenítő szókat, ha Eránosz Ja-
kab reája nem tudná bizonyítani, nyelv válságon marasztassék
s meg követvén ángyát okozott költségét és fáradságát is meg
fizetni ítéltessék. Eránosz Jakab a panaszt meg hallgatván aszt
állítya hogy a mit mondott kész meg bizonyítani.

Határozás.

Mivelhogy bíró atyánkfia Eránosz Jakabnak időt adott volt az
Eránosz Keresztes panaszszai ellen való bizonyításra s mégis
minden bizonyítás nélkül állott elő: hogy a testvérek között
származható rossz következtetéseket és atyafiságtalanságot el lehes-
sen távossztatni meg határozta ezen Fórum hogy Eránosz Jakab
tartozik az ángyát meg követni, melyet ha nem tselekedvék 24
óráig való arestummal fog bünteteni e mellett a Fórum taxáját
tartozik ki fizeteni 5 R forintot.

1815. November 14-dik napja

Revocáció mellett újabban is bé adja keresetét Eránosz Keresztes felesége meg szidalmaztatása iránt Eránosz Jakab ellen, melyben kéri az ítéletet meg változtatni, és nyelv váltság s költség meg fontolása mellet tétették az az hattározás, hogy meg kövesse a sérelmet a Fórum előtt.

Határozás

Az felek atyafiságos egyezése által sopiáltatott.

* * *

1815. November 14-dik napja

Olvastatik panasza Szék Chirurgusának Kotsis Ferentc eő kegyelminek panaszolván hogy Cziffra Mihály atyánkfia szolgálóját gyógyítván, ámbár a gyógyításért á fizetést meg is ígérte, de nem hogy ígéretinek eleget kívánna tenni, sőt rú szidalmakkal illetvén meg is támadta, kéri az elég tételt ki szolgáltatni.

Határozás

Közöltetik a bé panaszoltatottal hogy 8-ad napra feleletit meg tegye.

* * *

1815. November 14-dik napja

Eránosz Keresztes panaszolya, hogy a Lázár Bogdánal köz kereskedésben lévén a marhák nyereségéből nem akar részt adni.

A bé panaszoltatott is maga szóbeli mentségit meg tévén.

Határozás.

Minthogy köz pénzből vásároltattak a marhák kár vagy haszonra tartozik Lázár Bogdán a nyereséget fel osztani, úgy mindazonáltal, hogy mivel a járandóságot Lázár Bogdán egyedül tette a nyereségből 10 forinttal többet vegyen maga részire.

* * *

1815. November 20-dik napján.

Oláh Láposi Molduván Lukács panaszolya hogy idevaló lakos Csorsza Gergely borbétséket vásárolván, minthogy az árát maga kötelezése szerint ki nem fizette kéri az hátra levő summa ki fizetésire szorítani a contractusban stipulált költséggel edgyütt.

Csorsza Gergely a panaszra azzal mentí magát, hogy a Beszterczei vásárra lévén a terminusa akkoron a creditor ottan meg nem jelent, mégis contractus nélkül hagyott 500 R f tehát hogy a contractusbéli terminust meg nem tartotta nem ő az hibás, ugyan azért költség fizetéssel nem is tartoznék.

Határozás.

Mivel hogy a creditor a Beszterczei vásárkor személyesen meg nem jelent maga üdeiben s mégis az adós minden contractus nélkül hagyott 500 Rf ugyan azért a Beszterczei vásár után tartozott volna a creditor írni vagy ízeni hogyha az hátra maradt summát el nem küldi az adós kéntelen lészen költséges utat tenni, mind, ezeknek mulasztásokal az adós költség fizetésére nem ítéltethetik csupán a Fórum taxája ki fizetésére, és az hátra levő summának meg fizetésire.

* * *

50 old. 41. szám

1815. December 9-dik napján.

Subst. bíró atyánkfia jelentést téssen hogy a Cziffra Jakab sok rendbéli hamis vádaskodásai miatt újólág a Felséges Királyi Gubernium investigatiót rendelt Gyergyai Király Biró Tekintetes Baló Jozsef úr vigyázatya alatt, mely ma már nem csak az egész Mercantile Fórum, hanem az örmény közönség is meg vetésben jöttek, és e mint közönséges tárgyakban maga hatalmát nem gyakorolhatya, jónak tanálná, hogy mind a Fórum mind pedig a Communitás nevében kérettesék a commissió hogy az hamis vádoskodó ellen elégtételt nyerjen.

Határozás

Közönséges egyetértésből meg határozatott, hogy subst. bíró atyánkfia elő adása szerint tanáltassék meg az investigátori commissio a Fórum és a Communitás nevében.

* * *

1815. December 9-dik napján.

Urszuly János bé mutatott egyik 24 május 1815-(ben) költ contractusát Halas Dávid ellen, a ki a Fórum határozásának eleget nem tévén kéri az elég tételre szoríttani.

Határozás.

Mivel hogy Halas Dávid mind az előbbeni, mind a mostani ítéletben meg üsmeri az maga adósságát, és mind addig eleget nem tett, tartozik 15 napok alatt vagy itten kész pénzül azon 180 török tallérokat ki fizetni, vagy Moldovából azon sum-máról szóló obligácionálist kezekben szolgáltatni az Urszuly fiaknak, különben az előbbeni határozás szerint a capitálist minden költség kár és hátramaradással edgyütt a Fórum executióval fel fogja vétetni.

* * *

1815. December 9-dik napján.

Nemes Deér Felix kérése olvastatik melyben panaszolja, hogy Azbé János 50 R forint adós lévén ki fizetni nem akarja, kéri executió által is fel vétetni.

Határozás.

A bé panasztatott meg üsméri az adósságot mej is 15-dik premonitió után is fizetni el mulatván, executoroknak ki rendeltetnek Bángi Sándor és Botsántzi Jeremás atyánkffiai.

1815. December 9-dik napján.

Olvastatik Czárán Antal könyörgő levele Avéd János ellen melyben kéri, hogy az ok nélkül való meg verettetésért elég(tétel) tétettesék.

Határozás.

Avéd János a maga mentségére semmit se tudván elő adni, a panaszló pedig maga állítását meg bizonyítván Avéd János 6 óráig való arestummal büntettetik.

* * *

1815. December 9-dik napján.

Olvastatik Mano Venu Sövér Péterné panasza Fitzus István és Kábdebó Márton ellen. hogy a Maros Vásárhelyi vásár alkalmosságával bizonyos dohány vásárlását magokra vállalván, a meg vásárolt dohány káros lenne néki, kéri hogy a dohányt maguknak tartván pénzé vissza fordíttására szoríttasanak

Határozás.

Mivel a panaszló hatalmat adott bé a panaszszoltattaknak a dohány vásárlására, annyival is inkább mivel a dohány közép-szerü, tartozik a panaszló meg nyugodni a dohánnyal.

* * *

December 19-dik napján.

Executor Bángi Sándor Ö kegyelme ezen folyó 1815-ik esztendőben számadását meg tévén a kezéhez bé jött és ki adott summákról tanáltatott.

A libellus szerint való impozitio R forint 2008

Az erogatio a meg mutatás szerint

Mint a meg mutatás szerint Rf 1935 kr 15

Kéz pénzül bé adot 45 45

Summa Rf 1981 60

El engedett a Fórum a szegényeknek Rf 5

Költség volt Rf 5

Cziffra Jakabnál restantia Rf 17

Az egész summa Rf. 2008

Kész pénz maradt subs. bíró atyánkfiánál további rendelésig Rf 45 kr. 45 és a Cziffra Jakab zálogban tett órája.

Határozás.

Az executornak és collectornak adattassék absolutionális az helyes számadásról.

* * *

December 19-dik napján.

Ezen alkalmatossággal actuális bíró Davidovits Dávid atyánkfia a múlt 1814-dik esztendői számadáskor kezénél hagyatott 151 Rf-ról maga demonstratioját meg tévén super erogált 4 Rf 36 krajcárokat.

Határozás

Subs. bíró atyánkfia kezénél maradott 45 Rf 45 kr. summából fizesse ki a super erogátumot bíró atyánkfiának.

* * *

53 old 48. szám

December 19-dik napján.

Executornak pro 1816 rendeltetik Dobribán Lukáts atyánkfia és collectornak Urszuly Antal Jánosnak a fia.

Hogy mindenekben a Mercantile Fórumnak határozásai szerint az előfordult és azokban tett határozások ezen jegyző könyvben bé íratatva légyenek arról bizonyítunk Gyergyó Szent Miklóson December 20-dik napján 1815-dik esztendőben

Davidovits Dávid

act. biro

1816.

1 old.

1. szám

1816. Január 12.

Olvastatik könyörgő levele Azbé Gergelynek, melyben kéri, hogy az Dobribán Lukáts pénzinek felvétele terhitől oldoztassék fel azért, hogy az adósok ötöt öléssel fenyegetik.

Válasz

Hogy a szerentsétlenség eltávoztattassék köz költségen fogadjanak, egy embert az hátra lévő summának felvételére.

* * *

1 old.

2. szám.

1816. január 12.

Mánya Péternek abbéli kérésire, hogy a múlt esztendőben május 20-ik napján költ határozás szerint Eránosz Keresztes az 25 Rf. még eddig is meg nem fizette.

Határoztatott

Ha 3-mad napok alatt az meg ítélt summát Eránosz Keresztes meg nem fizeti executoroknak kirendeltetnek Kritsa Péter és Dobribán Lukáts atyánkfiai.

* * *

1816. Január 12.

Olvastatik Méltóságos Fő Királyi Bíró Sándor Mihály úrnak rendelése az abban zárt Felsőleges Királyi Gubernium Kegyelmes rendelésivel edgyütt, melyben parantsoltatik, hogy ezen esztendőre való repartitio, és erogálandó positiok a bíró számadásaival edgyütt fel küldetessenek.

Határozás

Tétetessék alázatos tudósítás, hogy ezen Mercantile Fórum nem üsméri magát kötelesnek maga tulajdon vagyonától számolni, mind addig is, hogy soha nem számadolt.

* * *

1816. Január 12.

Die 22 January Dobribán Lukáts uram a Protocollumban ezen protestatióját tette, hogy mivel a sub. nr. 1 lévő határozás szerint tartoznak Azbé Gergely köz költségen a fenn forgó adósság felvételire bizonyos személyt fog adni és küldeni, eszt ugyan telyesíti is, de mivelhogy a fizetés terminusa el múlt, és a Molduvai Iszprávnnyik azon parantsolatját, hogy a falus birák töstént eleget tétessenek ha az adósok a terminusra nem fizetnének. Azbé Gergely elvesztette és e miatt az adósság felvételiben akadály lenne, minthogy maga Azbé Gergely csak Bélborig akar menni ha újabbi parantsolatért az Iszprávnnyikhoz kelletik menni ezen lejendő költségben és ha történik hogy az adósok ezúttal meg nem fizetnének s hiba lenne a mostani költség telyességgel

részesedni nem akar s magára nem is veszi mivel ezen egész költség az Azbé Gergely hibájából esik, mely iránt protestál.

* * *

3 old. 5 szám

1816. Február 23.

Özvegy Nádos Dávidné panaszolya, hogy amidőn Nádos János megházasodott elkérte azon jegy gyűrűit, melyet néhai férje adott volt azon ígérettel, hogy vissza fogja adni házassága után, és már két esztendőtlől fogva magánál tartja kéri vissza adatatni.

Határozás

Legkisebb mentsége is Nádos Jánosnak figyelmet nem érdemel azért, hogy a fenn forgó gyűrű jegy gyűrűje lévén a panaszló asszonnak, tartozik töstént vissza adni, és a végre hogy vissza is adja kirendeltetnek Czárán Antal és Bángi Sándor atyánkfiai: hogyha Nádos Jánosnak testvérei ellen vagy az házasság költsége, vagy osztály iránt pretentiója lenne aszt törvény utyán próbálya el.

* * *

3 old. 6 szám

1816. Február 23.

Bíró atyánkfia jelentésire, hogy az adó felhajtásában a vakmerők ellen hatalma nem lévén, mai napi gyűlésünkben szoroson meghatározottat, hogy bíró atyánkfia az adó felhajtásában teljes hatalommal élhessen, és a vakmerőköt az adó megfizetésire szorosabb eszközök által is kényszeríthesse.

1816. Február 23.

Mai napi gyűlésünkben meghatározatott, hogy akármely computus végben vitelire, vagy egyéb privátus személyeknek kérésekre ki bocsátandó régiusok magok diormumokat megvehessék az actualis senátor 2 Rf-ot és substitutus 1 Rf ha pediglen valamelyik prosesnek rendeltetik, diurnuma 3 Rf lészen, úgy a nótáriusnak is, mivel az írásokat nékie kelletik vinni.

* * *

1816. Március 29.

Elő vétetik Keresztes János és Cziffra János között kereskedésbéli számvétel hogy, melyik fél a másiknak tarozék minthogy Cziffra János kérésiben Keresztes Jánosnak kérésire Keresztes Jánosnak lova elvétellett bírói parantsolatból, melyben minek előtte végzés lett volna a felek úgy egyesztenek.

Határozás

Hogy a ló maradjon Cziffra Jánosnak és amellet még 1 tehén, 2 ketske bőrök, 3 font puskapor, és fizesse ki Kritsa Péter atyánkfiának úgy Koszi Ferentznek az adósságot mely téssen 560 Rf, Keresztes János pedig fizesse a Magyarnek tartozó 90 Rf.

* * *

1816. Március 29.

Olvastatik Királyi Perceptor Zöld János úrnak hivatalos levele, melyben az executorátus 5 darab consignációját küldvén bíró atyánkfiának az abban kinevezett s Molduvában telettetés végett marhákat behajtott kereskedőn való restantiákat felszedetni, és a Cassában adminisztráltatni kíványa.

Határozás

Mivel azon consignációban tanáltató személyek előadások szerint azon Molduvában behajtatott marhák kereskedésbéli marhák voltak a consignációk párban küldtessenek fel a Felséges Királyi Guberniumhoz valóságos kinyilatkoztatás mellett, hogy a kereskedésre felszedett marhák még eddig adó alá valók nem voltak, ez úttal is a Felséges Királyi Gubernium azoknak terhe alól a kereskedőket feloldozni méltóztatik.

* * *

1816. Május 6.

Olvastatik Bogoz Gergelynek könyörgő levele, melyben azt adja elő, hogy Bogoz Lukátsot atya halála után nevelvén 600 Rf 1802-ben kezére vett legális interesre, amely summát scala szerint interessivel edgyütt kész megfizetni, csakhogy két régusok rendtessenek kik előtt a Bogoz Lukáts tartása, és ruházatya iránt számot vethessenek: mivel Bogoz Lukáts a közelebbi Debreczeni vásárra járván 15 kötés kordovánnak árát

elvette, ezen summa tehát tétettség sequestrum alá, amíg a Computusnak vége leszen.

Mind ezekre Bogoz Lukáts azt feleli: hogy amióta felnevekedett mindenkor szorgalmatos szolgálatot tett a háznál és azért tartásáért, és ruházattyaért rajta pretentiója nem lehet mert idegennek is tartozott volna fizetni, hogy a 15 kötés kordovánt eladta és az árát elvette arra jussa volt 1815-ben 20-a 9-bris költ új egyezések szerint, melyet elő keríteni kéretni, és a mellett meg is marad.

Itélet

Ámbár ugyan a panaszló Bogoz Gergely, azt állítja is, hogy Bogoz Lukátsnak atyáról maradtott capitalissát 600 Rf contractus mellett vette magához legális interesre, hogyha a múlt 1815-ik esztendőben november 20-ik napján ezen summa iránt egyezésre nem lépett volna, mostan azon contractus szerint tartoznék kifizetni, de mivel azon contractust az újabbi egyezéssel el rontották mostan maga egyezését telyességgel el nem ronthatya, most ami egyszer teczet, másszor azt el nem változathatya. Ugyan azért ezen Mercantile Fórum is a múlt 1815-ik esztendőben 20-ik 9-bris tett egyezést mindenekben megerősítvén aszerint, hogy a 15 kötés kordovánnak árát vissza adja Bogoz Lukáts nem köteleztethetik, sőt amiben 3-ad részben bévette Bogoz Lukátsot, abban is ötöt kielégíteni tartozik, úgy az egyéb kötelezésekben Bogoz Gergely, tehát mindenekben az egyezések lévén törvények a computusra szükségek nem lévén régiusok nem is rendeltetnek ki egyébre: hanem az egyezés után való költség iránt, erre pedig kineveztetnek Kápdebó Jakab actualis Tömösvári János sub. senátor atyánkfiai.

* * *

1816. Május 17.

Olvastatik Kibédi Dósa Andrásnak panassza, hogy Nurusán Antallal contractussa lévén öt pár fejős juh, és annyi ketske iránt, hogy 32 1/2 R forintokban adja, de nem adván már a pénzt interesivel edgyütt kéri vissza fizetetni.

Nurusán Antal azzal menti magát, hogy amidőn a panaszló eljött a juhok készen voltak, de elvenni nem akarta, és meg is nézette Jakab Jánossal és 3-mon kívül jóknak tanálta, s mint-hogy mégis a panaszló el nem vette kárával kellett eladni a juhokat, azért nem látya tartozónak magát vissza adni az elő pénzt.

Ítélet

Megvilágosodott, hogy amidőn a panaszló Dósa András a contractus szerint a juhokat és ketskéket által venni meg jött, az akkor meg volt juhokat tartozot volna elvenni, és hogy el nem vette hibázott, hibázott a bé panaszoltatott is, hogy a contractus szerint a ketskék meg nem voltak, ugyan azért tartozik Dósa András is szenvedni, hogy a meg volt juhokat el nem vette, azért Nurusán Antal fizessen vissza a 100 Rf-ből 85 Rf-kot, melyet is bíró atyánkfia fizessen ki.

28-a May Nurusán Antal kifizette Dosa András.

* * *

1816. Július 15.

Kisebb Czárán Antal panaszolya, hogy Wertán István atyánkfia tartozván Margit napján 3400 Rf-kot fizetni, és kifizetni nem akarván, kéri a fizetésre szorítani. Wertán István atyánkfia feleli, hogy megüsméri az adósságot, de kárvallásban lévén azon jószágban melyet a creditortól vásárlott, ezen pontok szerint kész a kifizetésre.

1-^o. hogy vegye vissza a ketskéket, és enged 400 Rf és az addig való költséget, 2-^o a két ezer forinton kívül a ketskéket kifizeti két két arannyával párját amint a vásárkor akarta adni vagy 3-^{or}, hogy várákozzék 2 holnapig, és akkor kifizeti a contractus szerint.

Válasz

Hogyha az adósnak egyik feltett kívánságára is nem áll a creditor kövesse az adósságokban fenn álló törvényes utat.

Megegyesztenek, hogy 2 holnapokig fogja várni, és akkor tartozik kifizetni a contractus szerint.

* * *

1816. Július 18.

Olvastatik hivatalos levele Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úrnak, melyben mivel Davidovits Dávid atyánkfia a bíróságról nem tsak lemondván hanem feloldoztatni is kérte ezen hivatal alól. Wertán István atyánkfiát rendelte addig is, miglen a candidátusok közül valamelyiket a Felséges Királyi Gubernium confirmálni méltóztatik.

Határozás

A Méltóságos Fő Királyi Bíró úr, rendelkezése felolvastatván, az jelen lévők kívánták ugyan, hogy addig volt bíró atyánkfia továbbra is folytassa a bíróságot, de semmiképpen hajolni nem akarván.

Wertán István atyánkfia csak a Méltóságos Fő Királyi Bíró úr rendelkezéséhez való tiszteletből vállalta a terhet magára, s ennél fogva volt bíró atyánkfia minden bíróságához való requisitumokat ezennel resignálván, továbbra eddig viselt szolgáltyáról Bizonyság Levél adatot.

* * *

9 old.

14 szám

1816. Július 18.

Olvastatik a Felsőleges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak május 6-án 3447. szám alatt költt kegyelmes rendelkezése, melyben a Molduvában telelés végett behajtott marhák adója relexatiója iránt méltoztatik parantsolni, hogy e tárgyban az okokat a Királyi Perceptor úr által terjessze ezen fórum a tisztelt Királyi Gubernium eleiben.

Határozás

Telyesítessék az által, hogy a Királyi Perceptor úrhoz íratassanak meg az okok a consignatiók elküldések mellett.

* * *

1816. Október 5.

Olvastatik hivatalos megtanáló levelek Miller János és Zöld János Királyi Perceptor Uraknak mint investigátor biztosoknak, melyben aszt kívánnják azon közlött lajstromra, melyben kijegyesztettek azon személyek kik a rectificatió is tabellából kimaradtnak feleletet kívánnak, hogy miért maradtnak ki, annak is okát kívánnják, hogy Fatzátos Todor, Fitzus Eremias, és Buslig Zakhariás miért meg holtanak íratattak 3-or 1810.11. 12. 13. 14. és 1816-ik esztendőkről az örmény lista magyarra fordítatván adattassanak által a Commissióknak 4-or, hogy némelyek az örmény listában több adóra vadnak íratatva, hogysem a Contributionális tabellában, többre vadnak tétetve, hogysem az örmény libellusba.

Határozás

Mindenik pontra nézve ternessék meg a felelet valóságos ki nyilatkoztatással, hogy miért sokan ki marattanak a Rectificaló alól, azzal edgyütt, hogy miért némelyek az örmény Libellusban kevesebbre avagy többre íratattak hogysem a Rectificatio nis tabellusban, és a kívánt örmény libellusok akiért esztendőkről elő nem adatathatnak, mint hogy azok a collectoroknál el vesztenek nem látván szükségít, hogy meg tartassanak.

* * *

1816. Október 9.

Olvastatik hivatalos megtanáló Levele Miller János és Zöld János biztos uraknak melyben azon személyeket kik az Rectificationis tabellából kimaradottaknak tanáltattak elő állítani kíványák.

Határozás

Bíró atyánkfiának kötelessége lészen a kivánt napon akik honyokban volnának elő állítani.

* * *

1816. Október 9.

Ugyan azon Biztos uraknak hivatalos levelek olvastatik, melyben aszt kíványák, hogy mivel az kért Libellusok elő nem adatathatnak írtassanak meg fide homagionale, hogy azon személyek közül kik a Rectificatió alól 1815-ik esztendőben kimaradtanak, kik lehetnének olyanok, kik az előtti esztendőben a Rectificationis tabellában bé mehettének volna.

Határozás

Irassék meg a Biztos uraknak, hogy a Mercantile Fórum egyet sem tudhat olyant aki maradottak közül aki 1815-ik esztendő előtt a Rectificatióba bé mehetett volna.

* * *

1816. Október 29.

Olvastatik kérelem Levele Molduvai Matasár Györgynek, melyben zárt eredeti Contractus szerint hátra lévő 19 arany és 130 tallér adósságnak felvételit Zakhariás Todoron executió által is kéri költsége, fáradsága hátra lévő interessivel edgyütt.

Határozás

Minthogy bíró atyánkfia maga az adós meg intette, hogy 15 napok alatt vagy megfizessen vagy meg egyezték a creditorral, és mai napra is bírói parantsolatra az adós meg nem jelent executoroknak kirendeltetnek Lázár Kristóf, és Botsántzi Jeremiás, atyánkfiái, azzal az utasítással, hogy mivel az interes a Contractusban stipulálva nintsen mégsem is ítéltethetik hanem az illendő költséget executor atyánkfiái legitimálván a capitalissal edgyütt fel venni az qualis certificatió előre botsátása mellett el ne mulassák.

A pretendens protestál az interes meg nem ítélese ellen.

* * *

1816. November 19.

Özvegy Kápdebó Jakabné panaszolya, hogy az elő mutatott egyezés Levél szerint néhai férje testvérivel Kápdebó Mártonnal megegyezett ugyan hogy az Alfaluban közösen épített házakból 1000 Rf-kat kifizesse de ezen egyezést károsnak tanálván meg nem álhat, hanem maga ki fogja fizetni, mely iránt ítéletet is vár.

Határozás

Az egyezés levél felolvastatván, és aszt mind az özvegynek mind pedig árváinak hasznokra látván és tanálván ezen Mercantile Fórum annál is inkább meg nem változtathatya, hogy Kápdebó Márton attól elállani nem kíván, azért is, hogyha az özvegy fizetné ki az házakból azzal az árvák capitalissa csonkítatnék meg, melyre ezen fórum az özvegyet nem szabadíthatya.

Ezuttal tutornak rendeltetik Czárán Antal atyánkfia, aki a capitálisról és ínteresről tartozik a fórum előtt számolni.

Az özvegy protestál ezen határozás ellen és a Felséges Királyi Gubernium eleiben recursust jelent.

* * *

13 - 14 old. 20 szám

1816. December 29.

Ráduly Vaszi Gyergyó Szent Miklóson lakó provincialista panaszolván, hogy ide való örmény kereskedő Mánya Antallal köz kereskedésben állván, és a kereskedésre maga feles pénzt adván, valamint a Capitalissában, úgy nyereségiben s magát meg károsítatva tanálya, melyről való specificatióját be is adván kéri, hogy Mánya Antal aszerint liquidáltatván eleibe tétessék Mánya Antal maga is a panaszló Ráduly Vaszi pretentiója ellen hasonlólag bé adja specificatióját azon summákról, melyeket Ráduly Vaszinak adminisztrált, melyek mindkét részről szorosán meg vizsgáltatván.

Határozás

Mindenik félnek egymás ellen bé adott pretentióját, hogy egyik a másiknak, mind a kereskedésre, mind annak vissza fizetésében mit adtanak legyen megvizsgálván ezen Mercantile Fórum, úgy tanálya kinek kinek maga kinyilatkoztatásából, hogy mindenik kész volna a maga specificatiója mellett meg hütölni a nélkül, hogy tulajdon állításokon, kívül valamely bizonyítást tehetnének, amikor valamelyik félnek a fél próba mellett lehetne kipotoló hütöt engedni, ugyan azért egyik félnek is egyenességet kihozni nem lehet azért, hogy mindenik fél némely positiókat tagadással kíván elhárítani, és igaznak nem lenni, hogy tehát az hütre vakmerőül feláldozott lelkiesmeret ne veszedelmeztessék. Meghatározta ezen Mercantile Fórum hogyha Mánya Antal az 60 Rf 25 és 34 Rf-ot positiójok iránt meg hütől, hogy azokat Ráduly Vaszi nékie nem adta volna, akkoron Mánya Antal liquidáltatik meg 46 Rf-ban, hogy tartozzék fizetni Ráduly Vaszinak letévén tehát a fórum színén a Ráduly Vaszi jelenlétében az hütöt maradott adós a liquidált 46 R forintokkal.

Hogy mindenekben a Mercantile Fórumnak határozásai szerint az elő fordult tárgyak, és azokban tett határozások ezen Jegyző könyvben béíratatva legyenek arról bizonyítunk Gyergyó Szent Miklóson decembernek 30-dik napján 1816-dik esztendőben.

1817. Január 27.

Olvastatik Ábrahám Mártonnak panaszló levele az iránt, hogy még a múlt 1816-dik esztendőben, megvásárolván arendára, gyalog katona Bernád Ignácz özvegyétől egy belső örökséget 1200 Rf-tok adván és előre 300 Rf-kot Czárán János ötöt a vásárból kirontotta többet igérvén az eladóknak, kéri hogy az örmény constitutió szerint az általa megvásárlott jószágban megtartassék.

Melyben Czárán János azzal menti magát, hogy Ábrahám Márton a jószágot még birtokába nem vévén, a constitutió ellen nem tselekedett, minthogy a nemes Regiment Commando az ő contractussát subscribálta, kinek egyedül vagyon hatalma a székely katona jószágok eránt.

Határozás

Ámbár a felek közül a fórum előtt meg jelent Bernád Ignáczné azt valya is, hogy elsőbben Ábrahám Mártonnal volt az egyezések, mindazonáltal Regement a Czárán János contractussát subscribálta, azért a Nemes Regiment rendelése ellen ezen fórum nem is ítélhet, mivel mind addig, miglen a regement engedelme nem következik, senki sem lehet a székely jószágban birtokos. Ennél fogva a constitutió meg nem sér-tetvén, Czárán János a kereset alól fel oldoztatik.

* * *

1817. Január 28.

Executor Dobribán Lukáts, és collector ifiabb Urszuj Antal az 1816-dik esztendőre a libellus szerint számadásokat meg tévén volt az Ímpozitíó.....Rf 3027

Ebből percipiált.....Rf 299557 kr

Erogált a quietantiák szerint.....Rf 2933 57 kr

Kéz pénzül mostan fizet bé.....Rf 62

El engedődött a szegényeknekRf 31 3 kr

Summa Rf 3027

Határozás

Minthogy az executor, és collector magok számadásokat hiba nélkül megtették, a további számadás terhétől menté tétetnek, melyről nyugtató levél is adatatik.

A kéz pénzül beadott 62 Rf további költségre, és számadásra bíró atyánkfiánál marad.

Substitus bíró atyánkfia elő adgya quietántia szerint, hogy a Mercantile Fórum és közönség dolgában a perceptorális investigáció alkalmatosságával tett költséget 373 Rf 3 kr melyet a fórum is meg ösmérvén.

Határozás

A fennebb által adott 62 Rf ezen költségben által vévén, az hátra maradott 308 Rf 3 kr summa az ezen esztendőbéli impositióból fizetessék ki.

* * *

1817. Február 10.

Olvastatik panaszló levele szépvízi Száva Antal atyjuk fiának, melyben panaszolya, hogy Zakariás Miklós atyánkfia egy pasquitus forma betsületit nagyon sértő levelet tanálván Csík Szeredában, azt mindeneknek mutogatta, és ez által jó hírt, nevét kissebbítette, kérvén, hogy arra szoríttassék Zakariás Miklós atyánkfia, hogy azon motskos írásnak szerzőjét adja ki, és ha ezt nem teheti ezen cselekedetiért illendő képen fedettesék meg.

Határozás

Minthogy a bépanaszoltatott Zakariás Miklós atyánkfia azzal menti magát, hogy a fenn forgó motskos írást Csík Szeredában a sátorában, tanálta petsételen és azért nem esmerette tilalmát, hogy el ne olvashassa: sajnálja ezen Mercantile Fórum, hogy a panaszló atyánkfia mind a fórum tudása szerinti hivatalt viselő betsületes személy az elő mutatott motskos levél által betsületében, és jó híriben, nevében ártatlanul meg sértetett, de mivel hogy a bépanaszoltatott Zakariás Miklós atyánkfia ellen sem az kivilágosodhatik, hogy ő lett volna szerzője azon motskos írásnak, sem pedig az, hogy a panaszló atyánkfia betsülete romlására másoknak, mutogatta, vagy olvasta volna, azért a bépanaszoltatott meg fedésre, vagy büntetésre méltónak nem találtathatik. Mindazonáltal ezen esetnek akármely esetben is szemrehányása, vagy elő beszélése szorosán tilalmaztatik.

* * *

1817. Július 30.

Olvastatik a Felsőleges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak júniusnak 23-dik napján 1817-dik esztendőben 5774. szám alatt költ rendelése melyben parantsoltatik ki hirdettetni, hogy ezen hazabéli tehén marháknak más országban való kihajtása meg tiltatik.

Határozás

Közönségesen fel olvasás által kihirdettetik.

* * *

1817. Július 30.

Zakariás Miklós panaszolja, hogy testvérével edgyütt Istvánnal contractusra léptek Fejérvárt Ötves Jakabbal, bizonyos bárány bőrök aránt, amelyből még 700 darab hátra lévén sürgettettek, hogy a Medgyesi sokadalomra el küldenék, kérte is az ötsit, hogy maga részéről a bőrököt csinálná ki, mivel 221 R forintyok el van rekedve, és addig ki nem fizetik de mind eddig nem teljesította a Contractust, maga pedig mostan adott bé 468 darabot, holott tsak 350-el tartozott volna, és pedig kárt vallott kívánnya, hogy amivel többet adott azt a testvére adgya vissza, és a többit adminisztrálja, hogy az eltartott 200 R forintokat ki kaphassák.

Ítélet

Minthogy edgyütt contrakáltak a panaszló és panaszoltatott, tartozott volna Zakariás István a maga résziről is a hátra lévő bárány bőrököt beadni Ötves Jánosnak, és mint hogy kötelességnek eleget nem tett 221 R forintyok Ötves Jakabnál bentartatott, hogy ha tehát ezen 221 Rf-ot Zakariás István ki nem szabadítja az által, hogy a hátra lévő bárány bőrököt predigált üdöre beszolgáltassa, és a bőrököt ki nem szolgáltatya, akkorra ami része vagyon Zakariás Miklósnek azon 221 R forintokban, aztot Zakariás István tartozik kifizetni Zakariás Miklósnek.

* * *

7 - 8 old. 6 szám

1817. Október 10.

Olvastatik Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úrnak 9-e. 8^{ber}. költ. rendelete, melyben Kápdebó Antal atyánkfiát addig is, míglen a Felsőges Királyi Guberniumtól a Confirmatio megérkeznék bírónak substituálja azzal a renделéssel, hogy minden engedelmességgel viseltettek a közönség hozzája.

Határozás

Felolvastatván a bíróság viselése által adatott Kápdebó Antal atyánkfiának transponálván 15 Rf Forum taxáját 5 R forint vagyon Fitzus Márton atyánkfiánál bíró atyánkfiánál 20 Rf, öszve 40. Rf.

* * *

1817. Október 14.

Olvastatik Ávéd Jánosnak könyörgő Levele, melyben hátra lévő gondviselői fizetését Czárán János eő kegyelmével kifizettetni kéri.

Czárán János meg tévén maga feleletét írásban, azt állítja, hogy egy 340 forintos lovat elkárosítván, és három ökröt el cserélvén, ha ebéli kárait, hogy a marhákot in natura vissza állítja kész a hátra lévő fizetést kifizetni.

Határozás

Hogyha Ávéd János meg nem tudja bizonyítani, hogy az három ökrököt az Lukáts Márton parantsolatyából cserélte el, hibásnak marad Ávéd János: ugy abban is hibás, hogy az vezetékre adott lovat eltserélte, és a tserélt ló amiatt alatta el döglött, mind azon által az igazságnak kiszolgáltatására szükséges.

1-^{mo}. Hogy Czárán János a licitáció protocolumából végye ki mennyivel vette volt a lovat.

2-^o. Ávéd János köteles leszen Lukáts Mártontól bizonyság levelet hozni, vagy jelen volt emberekkel megbizonyítani helybéli Tiszt előtt, hogy az három ökrök el tserélését ő parantsolta volna, mind ezeket mindenik fél 30 napok alatt köteles elő mutatni: aki pediglen ezekben foglalkoznék, a más félnek minden költségét tartozik megfizetni.

* * *

1817. Október 20.

Tekintetes Perciptor Zöld János úr személyjesen itten lévén: sürgette azon restántiának béfizetését melyjet volt perciptor Domokos Ferentz úr adott fel az örménységre nézve hivatalából lett el mozdításakor.

Határozás

Minthogy 1812-dik esztendőre 642 R forintokkal 22 kr-kal az imposition feljül adminisztrált a Forum, ezen super flua adminisztratiókról szóló eredeti levelei Domokos Ferentz urnak küldettessenek el a Méltóságos Fő Király Bíró Urnak alázatos kérés mellett actióval felvétetni, és a restantiák apasztásában adminisztráltatni ide adandó quitántia mellett méltóztassék.

* * *

1817. Október 23.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak 23-dik júny 5763. szám alatt költ kegyelmes rendelése, melyben tudásul adatik, hogy a Sinai Birodalomban consulnak rendeltetett Wartis Evard úr.

Határozás

Tudásul vétetik.

* * *

1817. Október 23.

Olvastatik Guberniális Cancelista Bölgözdi Károly úr levele, melyben kéri tudtára adatni, hogy Bradalias Isák Jakabnak hol légyen birtoka, hogy rajta azon marhák számára, melyeket a Kövér urak nevek alatt hajtattott 400 forintra vásárolt széna árát felvétethesse.

Határozás

Irattassék meg, hogy Brassóban házassodván, ottan háza is legyen.

* * *

1817. Október 31.

Kis Lázár örmény kereskedő kérelem levele olvastatik, melyben mint kezes Eránosz Jakabon 200 forintot ha önként meg nem fizetne, executioval is felvétetni kéri. Melyben az adós tartozását személyesen jelen lévén nem tagadván.

Határozás

Hogy ha az adós 15-öd napok alatt maga adósságát le nem fizeti vagy a pretendensel meg nem edgyezik. Executoroknak kirendeltetnek Czárán Antal és Botsántzi János atyánkfiai.

* * *

1817. November 24.

Újabban is elő vétetik Ávéd Jánosnak Czárán János ellen való pretensioja hátra lévő gondviselője fizetésének ki nem adása iránt, melyben Ávéd János elő adgya Kolosvár megyei szolgabíró Szabó Károly úr által adatott testimoniumot, melyjel azt bizonyította, hogy az három ökrököt Lukáts Márton parantsolatyából tserélte el.

Határozás

Megvizsgálván Ávéd János által beadott testimoniumot az abban meghűtölt három tanuk vallomásaikból világos, hogy Lukáts Márton köz társ rendelésiből tserélte el Ávéd János az ökrököt, és azért ebben hibásnak nem tanáltatik.

Ami illeti Czárán János által vezetékre adott ló elkárosodását úgy jön világosságra az Ávéd János által elő állított bizonyság elő adásából, hogy minaddig, miglen Ávéd Jánosnak tulajdon lova el nem döglött a vezetékre adott lovat el nem tserélte, kénytelen volt pedig el tserélni, hogy az gondviselésire bizott ökröktől el ne maradjon, mivel a ló járhatatlan volt, amely lovat pedig azzal tserélt az a gazda Czárán János szolgálatyában döglött el, és azért ezen ló iránt való pretentió egészen elenyészett. Meghatározta tehát, ezen Forum, hogy az így írt 600 forint fizetésből tsak 306 R forintokat fizetvén, maradt még hátra 294 Rf ehez tévén a négy ökrököt tartása potlásában ígért edgyezések szerint való 200 R forintokat, ugy a pretendens Ávéd János részire legitimált 25 Rforintokat tartozik Czárán János, Ávéd Jánosnak 519 R forintokat fizetni,

melyet ha 8-ad napok alatt ki nem fizet executoroknak ki rendeltetnek Fitzus Márton, és Kritsa Péter atyáinkfiai.

Czárán János novumot jelent.

Határozás

Köteleztetik a novizáns maga normát 30 napok alatt folytatni

* * *

15 - 16 - 17 old.

13 szám

1817. December 23.

Olvastatik kérelem levele Ávéd Jánosnak, melyben kéri Czárán János által 9^{-ber}. 24^{-dikén}. költ ítéletkor novumát cassáltatni, és az előbbeni ítéletet helyben hagyatni, executióban vétetni azzal a meg jobbítással, hogy az el maradott köntös ára és költsége megfizettetni határozassék.

Határozás

Minthogy Czárán János novum jelentése után a meghatározott 30 napok alatt maga mentségére egyebet nem tud elő mutatni. hanem Lukáts Márton sógora neve alatt költ missilis levelet, mely bíró atyáinkfiához volt utasítva, e pedig annál inkább gyanú alá jöhet, hogy a közönséges tudás szerint Lukáts Márton írás tudatlan lévén, másnak kellett az ő neve alatt írni, és ez akkor lehetne bévehető, hogy ha maga Nemesi Czimeres petsettyét, tette volna reája, nem pedig egy közönséges C.A. betűs petsét nyomát. Ezen fogvatkozások mellett is törvényes, igazság az, hogy senki is maga magának bizonyága nem lehet amidőn a panaszló Ávéd János hiteles szolgabirói subscriptió

és petsét alá költ bizonyság levéllel maga állítása a bírói meggyőződésig megmutatta: Ugyan azért a novizáns Czárán János a novum előtt költ ítéletnek megváltoztatására legküsebb meggyőző bizonyittást sem adhatván a Novum előtti Itélet azzal a hozzáadással hagyatik helyben, hogy azon ítéletben meghatározott summán feljül az elmaradott köntös árában és okozott költségben tartozik megfizetni 140 R forintokat, mintöszve 659 R forintokat, hogy fizessen meg határozottat.

Die 27^{-a}. X^{-ber}. a sérelmes Czárán János recursust jelentett a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanáts eleiben.

1818. Január 12.

A Mercantile Fórum továbbra is az üdőnek változásához képest gondoskodván az örmény plébános és káplány uraknak subsistentiájókról annál is inkább, hogy Püspök Urunk eö Excellentiája Fő Tisztelendő Plébánus urunkot Vice Esperesi ranggal meg diszesíteni méltóztatott, ugyan azért meghatározott mai napon.

Határozás

Hogy Fő Tisztelendő Vice Esperest és Plébánus Urnak eddig volt fizetése 350 Rf, mostan tehát a Szent István czéje fog adni Esztendőnként 200 Rf

mindössze Rf 550

A Tisztelendő Káplán Urnak volt fizetése a super additioval Rf 150

A Szent István Czéjától adatik.....100

mindössze.....250

Úgy mindazonáltal, hogy ezen határozás addig fog tartani is miglen a munkában vitt Institutum tökéletességre mégyen, akkor ujabban meg fog állítatni, hogy az anetund honnan fizetessék.

* * *

1818. Február 9.

Olvastatik panaszos kérése Mánya Antalnak, melyben azt adgya elő, hogy Bogdán vásárolván egy lovat Ávéd Antaltól 60 R forintokkal, ezen lovat megvásárolván Mánya Bogdánytól 30 M forintokkal, és eladván ugyan Ditróban Gergének, onnan Ávéd Antal bírói parantsolat mellett el vitte, kéri az el vett lovat vissza adattatni költsége, fáradsága megtérítése mellett.

Melyre Ávéd azt feleli az elő mutatott contractus szerint igaz az eladás, de néki Mánya Bogdán egy krajtzárt se fizetvén, mind addig nem volt az ló az övé, míglen ki nem fizette és azért el sem adhatta volna, és a midőn Ditróban Gergely meg akarta volna venni Mánya Antaltól, meg mondotta Dobribánnál, hogy meg ne vegye mert a ló nints kifizetve, azért nem engedni másnak eladni, hanem vissza veszi mivel Mánya Bogdán tehetetlen a megfizetésre.

Határozás

Amint bíró atyánkfia helyesen rendelte, maradjon a ló, mely nints kifizetve, Ávéd Antalnak mivel Mánya Bogdán a contractusnak eleget nem tévén, elégtelen, a fizetésre és mindaddig míg az alku summát Ávéd Antalnak ki nem fizette a lovat, mint nem magáét el sem is adhatta volna, azért kereste a pénzt Mánya Bogdányon, akitől a lovat vette.

* * *

1818. február 9.

Molduvai Ortován Kirille, néhai Molduván Kristóftól 60 tallérokot pretendálván régi adósságot

Határozás

Mivel semmije sem maradt és a feleségi szolgáltyával szerezi kenyerit, azért pretendenst ki sem fizethetik.

* * *

1818. Február 9.

Minthogy Molduvai Botosáni kereskedő Márkovits Andrásnak Dobribán Antal köz társaival edgyütt tartozott 1763 aranyakkal, melyről obligatiót úgy adott, hogy a múlt 1817-dik esztendőben esett Leopoldi vásárkor ki fog fizettetni, ez aránt Márkovits András a contractust is elküldötte a bátyya által Pestre, de ez az eredeti contractust elveszetvén, s emiatt az adósság ki nem fizetődött, mostan tehát Márkovits András személyjesen a Fórum előtt megjelenvén, az elveszett eredeti contractust amortizálta, erőtléné tette, hogy ha valaha elő kerülne is se maga, se más akárki ne élhessen azzal, és ennél fogva a fenn irt summa kifizetevén Márkovits András kezéhez is vette.

* * *

1818. Február 9.

Mai napon meghatározott, az árváknak következhető szerentsétlenségek eltávosttatásokra, hogy az Mercantile Fórum Jurisdictionójában lévő akár mely sorsú örmény kereskedő is meghalálozzék, ha olyan fia nem maradna, aki az atyai jóknak folytatására, és megtartására alkalmasnak tanáltathatnék, azonnal a Mercantile Fórum a hátra maradt vagyont conscribáltassa ki botsátandó regiusok által és a törvény utasításánál fogva tutort és curátort rendeljen.

* * *

1818. Február 9.

Tömösvári Mária kérelem levele mellett bé ad egy obligatoriálist tizezer R forintról szólót, kérvén jövendőbéli bátorságokra nézve árváinak in tabuláltatni.

Válasz

Intabuláltassék per extensum és sub anthentia adattassék vissza.

* * *

1818. Február 9.

Wertán István atyánkfia bé ad két obligatoriálisokot, kérvén per extensum in tabuláltatni.

Válasz

Intabuláltassék és sub anthentia adattassék vissza.

* * *

5 old. 8 szám

1818. Február 9.

Dávidovits Dávid atyánkfia kérelem levele mellett bé ad négy rendbéli obligatoriálisokat, melyeket intabuláltatni kérvén.

Válasz

Intabuláltassanak és sub anthentia adattassanak vissza.

Mű alatt írtak vettünk költsön Zakhariás Alojzi uramtól egy holnapig mától számlálva 57. az az ötvenhét császári aranyakat, mely summát, hogyha az meg írt üdőre ki nem fizetnök, in securitatem leköttyük minden vagyonunkot, hogy a fenn írt summát legális 6 procentum interesével edgyütt és minden okozandó költségivel, s hátra maradásával edgyütt rajtunk exequáltathassa, sőt személyünköt is lekötelezzük, hogy a creditorok akárhol is münköt megtartosztathasson, melynek erősségéről adgyuk ezen neveink írásával megerősített levelünköt Gyergyó Szent Miklós 24 májy 1813.

Die 6 februáry 1818 megkérdeztetvén Zakhariás, Alojzi úr, hogy ezen contractusban írt adósság ki van fizetve, vagy sem, azt feleli: hogy Tekintetes Dávidovits Dávid úr kifizette Eránosz János helyjet. Melyről fide mediante subscribálok. Betegh Ignátz mp.

* * *

1818. Február 9.

Olvastatik könyörgő levele Nemes Kövér Gergely atyánkfiának, melyben kéri arról hiteles bizonyság levelet adni, hogy néhai Kövér Jánosnak és Isák Máriának valóságos gyermeke legyen és hogy a néhai szüleinek György nevezetű fiók nem volt.

Válasz

Minthogy Matriculare Testimoniumban lett bizonyítás, hogy a könyörgő valósággal néhai Kövér Jánosnak és Isák Máriának édes gyermekek és hogy a néhaiaknak György nevű fiók nem is volt a közönséges tudásig erősíti a kívánt Testimonium a szokott hitelesség alatt adattassék ki.

* * *

1818. Február 16.

Olvastatik kérelem levele ífiabb Temesvári Jánosnak és testvéreinek, melyben kér két regiusokot kibotsátatni annak kivisgálására, hogy mi okozta legyen az rajtok lévő adósságoknak meg nem fizethetését.

Válasz

Kirendeltetnek Lázár Kristóf és Vertán János atyánkfiái.

* * *

1818. Február 16.

Olvastatik kérelem levele Vásárhelyi Kápdebó Ferentznek melyben néhai Zakhariás András és Mélik Bogdán kötelező leveleiket bémutatván, kéri az elsőre nézve a maradékán, a másodikot pedig a kezesen fel vétetni, melyben a pretensusok magok mentségeket írásban bé adván és fel is olvastatván.

Határozás

Minthogy néhai Zakhariás Andrásnak halálával vagyonya özvegyére nem maradt, és ha maradt volna minek utána másodsor férjhez ment, azt magával el nem vihette, hanem az árváknak kellett maradni, ugyan azért a pretensa asszony a kereset alól feloldoztatik és minthogy az árváknak sem maradt akik szolgálatokkal keresik élelmeket, azokra sem utasítatik pretendens. Továbbá pedig ami illeti a néhai Mélik Bogdán contractussait, minthogy Mélik Bogdány meghalálózván, az özvegye által crida jelentetvén, a Felséges Királyi Gubernium által 1806-ban 14 aug. 2370. szám alatt a crida publicáltatván, és a creditoroknak öszve gyűlésekre terminus tetetvén, mint hogy meg nem jelentek magok contractussokkal, minek utána a Crida tökéletesen bévégeztetett a pretensus Keresztes Simon a kereset alól feloldoztatik.

* * *

1818. Február 19.

Tekintetes Zöld János régius preceptor elől ülése alatt.

Végben vitetvén a rectificatio a tabellák által adattak a tisztelt preceptor úrnak.

Ezen esztendőre collectornak rendeltetett amira aliás Eránosz Kristóf, kinek a libellus által adatván kötelességének eljárni tartozik.

* * *

1818. Március 13.

Olvastatik könyörgő levelek Zakariás István és Zakariás Antalnak melyben panaszolván, hogy Wertán István atyánkfianál hosszas kereskedésbéli szolgálatot tévén 1812-dik esztendőttől fogva, és a kereskedésben 3080 R forintokat magok pénzeket bé tévén, mostan valamint, hogy köz társoknak nem akarja üsmérni úgy vélik számot vetni is nem akarván, kérik hogy a fenn említett summájok kereskedésbéli hasznával edgyütt való megfizetésre szorítottassék, úgy szolgáltyok bére is határozottassék meg.

Mely panasznak meg hallására meghivatván a bé panaszoltott Wertán István atyánkfia, írása által a panaszt közöltetni kérte.

Határozás

Ki adattatik feleletre ezen holnap 16-dik napjáig, hogy akkorra múlhatatlanul tégye meg feleletét.

11 - 12 old. 14 szám

1818. Március 13.

Olvastatik könyörgő levele Temesvári Jánosnak, melyben jelentvén, hogy Dávidovits Dávid atyánkfiával megedgyezett, és a második creditor Wertán István atyánkfia nem akarván edgyezni, kéri hogy az törvénytelenül vett interes a capitálisból le huzat-tatva ami a capitálisból fenn maradna, annak megfizetésit mint megromlott embereknek, üdőre szakasztani a Mercantile Fórum, úgy a több creditorok iránt is 6 esztendőre a fizetést határozza meg.

Határozás

A törvénytelen interes fizetés a Regius atyánkfiái munká-jokból a könyörgő feladásaiból kitezik ugyan, de mivel a bé panaszoltatott creditor azt meg nem üsmérte a Fórum előtt, szükséges, hogy a könyörgő a maga feladását meg bizonyítsa, addig kérésének elég nem tétethetik amit a több creditorokat illeti, a szükséges hogy a könyörgő kérjen töllök moratoriumot.

* * *

12 - 13 old. 15 szám

1818. Március 13.

Tömösvári János és testvérei bé adták azon contractust mely szerint Dávidovits Dávid atyánkfiával megedgyezett 1670 R. forintokban, hogy négy esztendők alatt interessével edgyütt megfizetik.

Határozás

Adattassék a creditor atyánkfiának bíró atyánkfia subscrip-tiója alatt,

1818. Március 16.

Ifjabb Tömösvári János és Antal magok és a testvéreik nevekben ezen Fórum előtt megjelenvén azt jelentik, hogy ámbár az creditorokkal megedgyezni törekedtek az kifizetés aránt mivel elégtelenek az megfizetésre, mind azon által az egy Dávidovits Dávid úron kívül egy sem kívánt megedgyezni erre nézve a több creditorokra nézve Cridát jelentenek.

Határozás

ki rendeltetnek Lázár Kristóf actuális assessor, Bángi Sándor atyánkfiai, hogy a status activust és passivust erogálják.

* * *

1818. Március 16.

13-dik szám alatt béirt panaszló levelekre Zakariás István és Antalnak meg tévén feleletét Wertán István atyánkfia, melyben azt erősíti, hogy a panaszlók közkereskedő társai voltak és azért computuális bírákot kéri ki rendeltetni.

Határozás

Kirendeltetnek computuális birának Kápdebó Jakab, Lázár Kristóf, Kritsa Péter, Czárán Antal, és Wertán János atyánkfiai azzal az fogással, hogy a magok vélekedéseket a fórumnak tegyék meg, hogy álhatott-e a közös társaság, vagy nem.

1818. Március 31.

Olvastatik kérelem levele Azbé Gergelynek, melyben panasolja, hogy a computussal is békélt, előtte Dobribán Lukáts fenyegetéséért békélt volna meg, melyben minthogy kárát látya tenni, kéri ujólag fel vétetni.

Határozás

Computuális bírák feladása szerint nem lévén erőltetés a békességben, azt el nem ronthatya ezen fórum.

* * *

1818. Március 31.

Az 1817-dik esztendőben októbernek 28-dik napján subs. bíró Wertán István atyánkfia a Méltóságos Fő Király Biró Úr rendelkezésből a bíróságtól absolváltatván, helyjében rendeltetett Kápdebó Antal atyánkfia, ugyan azon Wertán István atyánkfia bírósága idejéig számadást meg tévén: amennyit keziben percipiált többet erogált Rf 209 melyjet a következőt bíró atyánkfia ki is fizetett.

Helyjiben következőt Kápdebó Antal atyánkfia, ezen esztendőnek hátra maradott részire felszedettetett, s adót percipiált Rf 591 ..57 kr.

Erogált pedig maga demonstrációja szerint Rf 758. 36 kr. ebből kivévén percipti summát marad super erogátum.. Rf 167. 21 kr.

Ezen summát az 1818-dik esztendőbéli számadásban bíró atyánkfia inferálja.

1818. Május 8.

Olvastatik a Méltóságos Fő Király Bíró Úrnak levele, melyben tudásul adgya, hogy az örmény közönségnek eő Felségehez bényújtott könyörgő levelére a personális és criminális causák elláthatása dolgában 4192. udvari szám alatt a Felséges Királyi Guberniumnak februárius 14-én 723. szám alatt költ rendelése szerint az a Felséges válasz adattatott, hogy az 1796-ban költ rescriptumhoz alkalmasztassák magokat.

Határozás

Tudásul vétetik.

* * *

1818. Május 8.

Ugyan a Méltóságos Fő Király Bíró úr az ezen örmény közönség között elé fordult Cridális Processusok Computussát a közlött formularé szerint kívánnya felküldeni.

Határozás

Irattassék meg a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak, hogy itten Cridális Processus egy sem tanáltatik.

* * *

1818. Május 8.

Ugyan a Méltóságos Fő Király Bíró úr közli, volt Perceptor Domokos Ferentz úrnak a múlt 1812-dik esztendőbéli super flua adminisztrációk iránt való mentségét.

Határozás

Irattassék meg a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak, hogy a Domokos Ferentz úr kapott mentsége bé nem vehető mind addig míg meg nem mutatya, hogy azon super flua adminisztrációt hová, melyjik esztendő és mitsoda titulus alatt imputálta, azért a documentumok vissza küldése mellett kéretessék meg a Fő Király Bíró úr hogy fenn forgó super flua adminisztrációt exequáltassa.

* * *

1818. Május 8.

Olvastatik Bogoz Gergelynek könyörgő levele, melyben panasolja, hogy Török Emánueltól a jószágot az ő prejudiciumára Zakariás István megvásárolta.

Határozás

Minthogy a jószág eladása iránt készítendő contractus megírására a Tekintetes Király Bíró úrtól vadnak a régiusok kibotsáttatva, s azok által is íratattak meg, azért utasítatnak a felek a vásárnak megállhatása aránt a Tekintetes Nemes Székhez.

1818. Június 8.

Olvastatik királyi perceptor Zöld János úrnak jelentő levele, melyben zárván Felséges Királyi Fő Tanátsnak 1044. szám alatt költ rendelést az Molduvában 1810. 11. és 12-ik esztendőben behajtott marhákra rótt adó iránt, melyben kéri, hogy mivel nem relaxáltatott, fel szedettetvén a cassában adminisztráltassék.

Határozás

Irattassék meg a Perceptor úrnak, hogy újabban is ezen Mercantile Fórum e tárgyban a Felséges Királyi Guberniumhoz folyamodott és ha ottan kedvező választ nem nyerne a Felséges Fórumhoz is fog folyamodni, mindaddig tehát míg a relaxatió, vagy nem relaxatió iránt végső határozást, nyerne, várakozással lenni ne terheltessék.

A Felséges Királyi Guberniumhoz és ez uttal elküldetett az alázatos kérés.

* * *

1818. November 17.

Olvastatik Dávidovits Dávid atyánkfia kérelem levele, Nurusán Antal tartozik Dávidovits urnak 444 for. és 30 kr-kal amely summákat a fenn írt creditor úr kíván executióval felvéteni, s executorokat kirendeltetni.

Határozás

200 R forintokat tartozik Nurusán Antal mai napon készpénzben lefizetni, az hátramaradott 244 R forintokat és 30 krkot pedig két holnapok alatt a Debitor eleget tenni tartozik.

* * *

21 old.

26 szám

1818. December 9.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak augustus 17-én 8755. szám alatt költ kegyelmes rendelése, melyben parantsolja az iránt tudósítást küldeni, hogy az utak reparációjára az ide való örmény közönség esztendőnként mennyit akar határozni.

* * *

22 - 23 old.

27 szám

1818. December 8.

Olvastatik könyörgő Levele Eránosz Gergelynek, melyben panasolja, hogy testvérei Dávid és Thodor tulajdon az ő pénzit 705 R forintokat felvévén: azzal fundust és házakot vásárolván, a ház contractussát Dávid a maga nevére készítettvén, s e szerint ő mind a pénzitől, mind a házaktól meg vagyon fosztattatva, kéri olyjan rendelést tétettetni, hogy a testvérei vagy a pénzit fizessék vissza, vagy a ház contractussa íráttassék az ő nevére.

Válasz

Világos lévén, hogy a bépanaszoltatottak Eránosz Dávid és Theodor a bátyok Eránosz Gergely pénzt egy helyről 600 más helyről 105 R forintot felvettek azért, hogy ha ezen felvett summákat a bátyoknak Gergelynek vissza nem fizetik szabadítatik Eránosz Gergely hogy a fundus gazdáinak edgyetértőleg a contractust a házokról a maga nevíre készíttesse, és a Nemes Regiment által ratificáltassa.

* * *

23 - 24 old.

28 szám

1818. December 23.

Elő fordulván Bogoz Gergely és Bogoz Lukáts között fenn forgó egyenetlenségek Szász Régeni Helvigh Sámuel úrnak tartozik 322 R forint adósság megfizetésiben, hogy mivel az obligatoriális Bogoz Lukáts neve alatt költ, kívánnya meghatározatni, hogy ezen adósságot melyjik tartozik megfizetni, mivel az edgyütt való osztályjokban ezen adósság megfizetése Bogoz Gergelyre háromlott volt.

Határozás

A creditor jedgyzéseiből mely ellen Bogoz Gergely magát oltalmazni nem tudgya úgy jön világosságra, hogy a Deffter jegyzése szerint 322 forintokkal tartozna Bogoz Gergé és Lukáts, de mivel, hogy 1816-ban 6-a májy költ edgyezés levél szerint Bogoz Gergé ezen adósság megfizetésit magára vette, ennél fogva a pretendált adósságot Bogoz Gergé tartozik meg-

fizetni, mind azon által Bogoz Lukáts azt igérvén, hogy ha bátya Bogoz Gergé a Creditor Helvigh úrtól olyan írást fog hozni, hogy rajta semmi keresete nem léssen atyafiságos indulatból a bátyát 100 forintokkal ezen adósság megfizetésiben segélteni fogja: tehát meghatározott ezen Fórum által, hogy ha 15-öd napok alatt a creditor Helvigh urtól el nem hozza a megfizetésről való quitántiát, tehát Bogoz Gergelyjen a predtendált summa exequáltatni fog, és executornak ki rendeltetnek Kritsa Péter és Lázár Antal atyánkfiái.

1819.

I old. I szám

1819. Január 4.

Olvastatik a Felséges Királyi Gubernium rende­lése die 7^{-e}. X^{-ber}. 1818 numeroque 13686., melyben ki hirdettetni parant­solja, hogy a török portával Felséges Urunk edgyezésre lépett, 14 esztendő­kig, hogy az közlött lajstrom szerént kihozzanak portékáknak vámjok mi légyen.

Határozás

Kihirdettetett a kereskedőknek.

* * *

I - 2 old. 2 szám

1819. Január 4.

Szarokán Gergely atyánkfia könyörgő levelében panaszolja, hogy Pestről Karátsoni Emánuel 772 darab aranykot küldvén petsét alatt, Kápdebó Jakab atyánkfiától, az aranykot nem hozta haza hanem Aradon Keresztes Istvánnak eladta bankó czéduláért, és ezáltal nyerekedett. Kívánnya, hogy amennyiben nyerekedett, fizesse meg mert nem volt szabad petsét alatt lévő aranyait feltörni, s eladni.

Határozás

Mivelhogy nem bizonyttatik, hogy Kápdebó Jakab atyánkfia az arannyakot nyereséggel adta volna, és e mellett az is igaz, hogy az 772 arannyakot aranyban kifizette légyen, ennél fogva a predtensio alól Kápdebó Jakab atyánkfia absolváltatik, mind addig amíg meg nem mutattatik, hogy nyereséggel adta.

* * *

2 - 3 old. 3 szám

1819. Január 19.

Olvastatik könyörgő levele Fitzus Jakabnak, melyben Bogoz Gergelyjen kéri contractus mellett lévő 115 Rf -ot exeqváltatni Bogoz Gergely ugyan nem tagadja az adósságot de elnyomorodott állapotja miatt elégtelenségit jelenti a megfizetésre ígéri ugyan, hogy ha Szent György napig váraozik, megfizeti melyben ha fogyatkozik a hiju tékába kötött jókot önként által adgya.

Válasz

Bogoz Gergelynek tehetetlensége tudva lévén ezen Fórum előtt köteles a predtendens Szent György napig váraozni, és akkor ha meg nem fizeti adósságát az adós a Mercantile Fórum a kielégítésről fog gondoskodni.

* * *

3 - 4 old. 4 szám

1819. Január 19.

Lukáts István atyánkfia pusztabéli árendát predtendálván Wertán István atyánkfián 350 Rf-ot mely ellen azt állítja Wertán

István atyámfia, hogy Keresztes István atyámfia ellenzette, hogy a járást ki ne adgya juhoknak.

Végzés

A fórum úgy tanálja, hogy a járásnak kiadását Keresztes István atyámfia nem elleneszhette, mivel még akkor nem volt birtokos a pusztában azért Wertán István atyámfia a járásbéli arendát 350 R forintot schála szerint megfizetni tartozik interes nélkül, mert nem kereste maga ideiben.

* * *

4 - 5 old. 5 szám

1819. Január 19.

Lukáts István atyámfia keresetet formált Dobribán István és Antal eő kegyelmek ellen, hogy a Pusztai arendából amint meg alkuttak volt 150 forintot ki fizetni nem akarják, kéri az elégtételt ki szolgáltatni. Melyben a bépanaszoltatottak azzal mentik magokat, hogy a járást idegen ökrökkel eljárván, amiatt kárt vallottak a járásban és azért nem fizették ki a hátra lévő pretendált summát, kereste a pretendens azon kinek ökrei járást el élték.

Határozás

Minek előtte Ítélet mondatott volna, a Mercantile Fórum azt javasolta, hogy a predtensioból maradgyon el az 50 Rf és 100 forintot a pretensusok fizessék meg, ezen ajállást láttzattak is elfogadni mind két felek mint hogy ellenkezést edgyik fél sem mutatott.

1819. Január 25.

A fenn írt tárgyban a fent írt bírák előtt Lukáts István atyánkfia újólag jelenti, hogy Dobribán István és Antal a javasítás szerint való 100 forintot kifizetni nem akarják tehát kívánnya, hogy az egész predtendált summa ítéltesék meg.

Itélet

Minthogy a Járást őrizni vagy őriztetni annak kötelessége aki használasra ki árendálta és e mellett is az iránt soha sem panasolta predtensus a predtendusnek, hogy a járáson idegen marhák legelődnének, ennél fogva a maga vigyázatlanságából esett, hogy a Járáson ne talántán idegen marhák legelődtek, ugyan azért minthogy a bépanaszoltatott Dobribán István és Antal a Fórumnak békességre czélozó javasítását el nem fogadták ezuttal meghatározatott, hogy a predtendált summából 100 forintot fizessék meg melyjet ha 3-ad napok alatt ki nem fizetnek, executoroknak kirendeltetnek Kritsa Péter és Wertán János atyánkfiái.

A predtensusok recursust jelentenek az illő helyre.

A predtensus pedig protestál a további költségről és a meg nem ítélt 50 forintról.

* * *

1819. Január 26.

Újabbán is elővételik Dávidovits Dávid atyánkfiának Nuritsán Antal ellen való pretensiója, melyben ezen Mercantile Fórum a predtendált 244 R forintoknak megfizetése aránt januárius 17-dik napjára terminust tévén: mint hogy az adós kötelezése szerint a meg üsmért summát le nem fizette, és a predtendens újabbán is sürgette.

Válasz

Amint ezen Mercantile Fórum a múlt esztendő december 9-kén kiadott válaszában megígérte, hogy a predtendált adósság megfizetéséről gondoskodni fog, ezuttal is arra utasítya a predtendens atyánkfiát, hogy egy tehetetlen ellen kirendelendő executió által a predtentió ki nem fog fizetődni, hanem a Fórum a jövő Szent György napra kifizetendő fundust tanálván az adós fiának vagyonyából meg tette a Fórum a rendelést, hogy az által a predtendens atyánkfia akkor bátorságban jöhessen maga predtensiója kielégítésében.

* * *

1819. Február 25.

Biró atyánkfia a múlt 1818-dik esztendőről a libellus szerint a perceptiókról számat adván tanálatott a
perceptió.....Rf 3037

Ezen summából a contributiót, és egyéb költségeket kifizetvén, az erogáti summa mégyen.....Rf 3344 kr.56 és így az erogátum feljül haladgya a percepti summát 391 Rf-al és 53 kr-al

Ezen summából mégyen Kritsa Péter atyánkfiának 204 f 57 kr.
bíró atyánkfiának.....186 f56 kr.

391 f.....53 kr.

Tehát a Communitás az 1819-ik esztendőbéli quantumból tartozik kifizetni.....373 f 53 kr.

Collectornak ki neveztetett Anisor Bogdán kisebb, executornak pedig Zakariás István őő kegyelme.

* * *

9 - 10 old. 8 szám

1819. Március 1.

Bíró atyánkfia jelentvén, hogy sok adósságbéli predtentiók fordulnak elő leginkább a tehetetlen örmény lakosok ellen tehát jónak tanálná, hogy a Nemes Batalion Comandó kéretessék, hogy kihirdettetni a katonaság között, hogy senki is a bíró vagy Forum híre nélkült pénzt ne költsönözzön örménynek, mert a Forum a megfizetésre segedelemmel nem fog lenni.

Határozás

Kéretessék a Nemes Batalions Commandós, hogy az egész Batalionban publicáltassa, hogy örménynek pénzt senki se költsönözzön a bíró és fórum híre nélkült, külömben akik hír nélkült adnának, segedelmet a megfizetésre ne reméljenek.

1819. Március 12.

Előfordulván a Felséges Királyi Guberniumnak a múlt esztendőben 3871. és 8755. számok alatt költ rendelkezései az utak reparációjára kivántató önkéntes ajánlás iránt, melyben a Csík Szépvízi Nemes Mercantile Fórum deputátussa is jelen lévén meg állíttatott.

Határozás

Irattassék meg alázatosan a Felséges Királyi Guberniumnak, hogy az örménység mind Szent Miklóson, mint Szépvízen taxás házakban lakván, se mezőnek, se erdőnek hasznában fizetésen kívül nem részesedhetnek, és nem is vétethetnek úgy mint görögök, akik királyi városokban magok fundussokon élnek és a városnak javaival. Azért kéretessék, hogy ezen terü alól oldoztassanak fel.

* * *

1819. Április 15.

Ávéd Antal predtentiójában Dobribán Gergely ellen 86 R forint iránt.

Határozás

A Régeni vásárkor felit és más felit a Csík Szeredai vásárkor ha ki nem fizeti, exequáltatik.

* * *

1819. Május 25.

Olvastatik könyörgő levele Csorsza Jakabnak, melyben kéri, hogy Fitzus Márton atyánkfiánál valami berbétsek vásárában ezelőtt 10 esztendőkkel 300 R forintya maradván nyereségből, abból ugyan 60 R forintotot kifizetett, de még 140 R forintya hátra maradt, és 24 bárányoknak az ára, kéri executióval is felvételni interesével és okozott költségével.

Határozás

Mivelhogy Fitzus Márton atyánkfiának mentsége azt mutatya és a predtendens keresete is a bírót meg nem győzheti, hogy a predtendált 300 Rf azon summa berbétsek ára között lett volna melyket Keresztes Simon által adott egy gyűszüben Fitzus Márton atyánkfiának, külömben amidön a creditornak predtentiójok szerint elosztatott a summa a fenn forgó 300 Rf meg kellett volna maradni: hogy tehát ezen régi és bizonyítatlan kereset elenyésszen ha Fitzus Márton atyánkfia hütöt téssen: 1. hogy a predtendált 300 Rf az egész summában nem tanálatott super flue és arról semmit nem tud.

2. hogy ezen predtendált 300 Rf fejében 60 Rforintotot nem fizetett volna.

3. az 24 bárányotot kereskedésből el nem titkolta, a kereset alól feloldoztatik.

A predtendus recursust jelent a Felséges Királyi Guberniumhoz.

A predtensus kész hütöt tenni, és protestál az költségéről, és ártatlan hurtzoltatásáról.

1819. Május 25.

Olvastatik Ráduly Vaszinak könyörgő levele melyben kéri, hogy Tömösvári János atyánkfia adós lévén 124 R forintokkal, executióval is felvétetni.

Határozás

Minthogy az adós azzal menti magát, hogy a creditortól vett börököt hitelben kellett kárral eladni, míglen maga adósságát fel nem veheti a könyörgő is tartozik várakozással lenni.

* * *

1819. Június 24.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak április 14-kén 3637. szám alatt költ rendelete melyben parantsoltatik, hogy az innen mártius 12-kén felküldött okok bévehetőknek nem tanáltattak, hogy a postális és commertiális utak reparáció-jokra kivántató esztendőnkénti segedelem adás alól menté tétethessenek a Gyergyó Szent Miklósi és Szépvizi örmények, tehát ezen rendelés a közönséges gyűlésen felolvastassék, és Felséges Fejedelmünkhöz, és az hazához megkivántató hívség megbizonyításában hívek lévén, hogy míg az utak csinálása fog tartani mennyi segedelmet ígérnek arról június végéig a tudósítás küldessék fel.

Határozás

Irassék meg a Felsőleges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak, hogy mindeddig a Gyergyó Szent Miklósi és Csík Szépvízi örmény közönség a terhes országos környül állásokban magok hívséget megbizonyítani soha is el nem mulatták, de hogy az utak reparatiójokra való pénzbeli költség terhit magokra vállalhassák annyival is inkább elégtelenek, hogy amily kevés kereskedők még itten megmaradtanak azok is a közönséges adó fizetése által egészen el vadnak nyomorítva, mivel minden nyomorult szegényre 7 R forint capitalis taxa róvattatván, ezt is a tehetősebeknek kelletik fizetni, azon kívül is ezen utak reperatiójára téendő pénzbeli segedelmet nem más képen, hanem mint szüntelen tartandó adó fizetést kébzelvén. Ezen két el aggott szegény communitás magát elégtelennek esméri, aki különben is a mostoha esztendők által egészen elnyomorítottván, annál is inkább magoknak boldogabb üdőt nem remélhetnek, hogy ezen hazában semmiféle fekvő jókkal nem bírván csak mint zsellérek a több hazai terhek hordozásokra is elégtelenek, ugyan azért Felsőleges Királyi Gubernium méltószassék a mártius 12-kén felküldött okokot a mostaniakkal is felvenni, és ezen terütől menté tenni.

* * *

16 old.

14 szám

1819. Június 24.

A sátorok iránt pedig továbbra is meghatározott, hogy mind a sokadalmakban szemben 2 Szent Miklósi, és azután egyfelül a 2-dik Szépvízi sátor lészen, és így rang szerént kelletik a sátort csinálni.

1819. Július 15.

Azt panaszolja Gyergyó Szent Miklósi Vártus Gergely örmény kereskedő atyánkfia mostani házasársa néhai Zakariás András özvegye Isikutz Margit, a maga és árvái nevekben és képekben, hogy a néhai férje Zakariás András, még 1801-ben június 4-kén a Gyergyó Ditrai Nemes megyétől egy benn való telket ki árendált volt azzal a jussal, hogy az árenda kitelése után is a juss pretentiónis mindenkor az árendátoré legyen, s azon jussnál fogva bírta is mind ezideig, hanem most Thodor Antal örmény kereskedő anélkül, hogy a panaszló asszony vagy árvái megkínáltattak volna alattomoson kiárendálta s azzal az írt özvegynek s árváinak kárt tett, mely szerint azt kívánja, hogy vizsgálassék meg contractussa s annak 2-dik pontyából kitettzik hogy a juss pretentiónis a panaszlóé kitettzik továbbá a contractusnak 4-dik pontyából, hogy tsak akkor vehetik el az árvákat a panaszlótól midőn arról önként le kíván mondani, végre a Nemes Mercantile Fórumnak megrögzőtt, s már törvényé vált constitutiója az, hogy örmény örmént jószág vásárlásban s árendálásban meg ne rontson, s annak ellenére ne vásárolhasson, ezeknél fogva azt kívánja, hogy teljességgel a Nemes Mercantile Fórum meg ne engedgye azt, hogy prejudiciumára a panaszoltatott vásárolhasson, mivel most is a constitutiók ellen való belé elegyedésével a panaszlónak kárt okozott, s ezen cselekedetiért büntettség is meg, melyjet in protocoláltatni kívánt a panaszló jövendőre nézve.

Melyre a panaszoltatott is maga mentségít írásban beadván: minek utánna ezen fórum mindeneket szorgalmatosan megvizsgált volna, tétetett illyjen.

Határozás

Világosan kijő a panaszló által beadott contractusból, hogy a in pretentiónis az panaszlónak néhai férjére volt úgy az is hogy amidőn az árendásnak tetzik lemondani, tsak akkor veheti más árendátor kezére, akkor is a super dikficatumoknak közbetsű árán való megfordítása mellett, úgy azt is, hogy a Nemes Mercantile Fórumnak már törvényé vált szokása szerint a Constitutio ellen örmény, örmént nem ronthat, ezeknél fogva, hogy Thodor Antal semmi juss és szín alatt meg ne vásárolja s jövendőre nézve is ne bírhasza ezennel meghatároztatik, és a predváricátor Thodor Antal intetik, hogy többször magát e félében ne elégíttesse különben a constitutiónalis büntetést el nem fogja kerülni, semmit sem sufragálván az, hogy a panaszló árváinak a nevek mint a contractusban írva.

* * *

20 - 21 old.

16 szám

1819. Július 26.

Bogdány Jánosné Fitzus Therésia panaszolván, hogy a fia Bogdán Lázár által meg kurváztatott, s öléssel fenyegettetett, s meg is ölettetett volna, ha más szomszédok nem ellenzették volna, azért illő satisfactiót, és jövendőbéli bátorságot kér.

Határozás

A panaszoltatott fiú erkölcstelensége, és a panasz valósága megvilágosodván, meghatároztatott, hogy ezért erkölcstelen fiú most szenvedgyen 25 páltza ütéseket, az el vett derekajt adgya vissza, az panaszló édes annyát kövesse meg, s a felesége is publice intettessék meg a maga leányi kötelességére, s az

anyósához való hívségre s tiszteletre, a panaszoltatott pedig akkor el fog bocsátatni, ha 48 óra alatt jó kezeset ad arról, hogy az édes anyját megbetsüli azon és ezen Itélő szék bíráin boszút nem áll, hanem betsületesen viseli magát . Határozatott különben mind gyilkoló szándékú rossz fiú a Tekintetes Királyi Biró úrnak által fog adattatni közkereset alá való vettetés végett.

* * *

21 old. 17 szám

1819. Július 26.

Anisor Bogdány panaszolja mint collector, hogy Wertán István atyánkfia ok nélkült hurczoltnak akasztó fára valónak szidalmazván, míglen illő elégtétel nem szolgáltatik a hátra lévő adót fel nem szedi.

Határozás

Közöltessék a bépanaszoltatott Wertán István atyánkfiával, hogy harmadnapok alatt maga feleletit bizonyító és mentő okaival edgyütt annál is inkább megtenni köteles lészen, hogy a meg morskolt collector az adókot nem akarván szedni a következhető fogyatkozás ne talántán a hibásra háromoljék.

* * *

22 old. 18 szám

1819. December 7.

Olvastatik könyörgő levele Dávidovits Dávid atyánkfiának, melyben Nurusán Antalnál lévő 244 Rf 30 kr. adósságát exequáltatni kéri.

Határozás

Executoroknak ki rendeltetnek Fitzus Márton actuális és Bángi Sándor substitutus senator atyánkfiai azzal a rendeléssel, hogy mind a fórum előbbi ítélete ellen a fiának pénzt is alattomban elköltötte, meghütöltetvén, minden vagyoni előadására, abból a könyörgő levélben kitett liquidumot exequálják és ha eleget nem vehetnének, személyjében is árestálják.

* * *

23 old 19 szám

1819. December 15.

Olvastatik a Királyi Hunyadi Uradalom megtanáló levele, melyben ki hirdettetni kéri, hogy azon uradalomhoz tartozó kortsomák februárius 16-dik napján licitáltatni fognak, tudósítást kérvén a publicatióinak megtételéről.

Határozás

Tudósíttassék az uradalom, hogy a kortsomák licitációja a szokott módon publicáltatott.

* * *

23 - 24 old. 20 szám

1819. December 15.

Olvastatik könyörgő levele Csík Szépvízi örmény kereskedő Császár Zakhariásnak, melyben kéri hogy a Dávidovits Dávid atyánkfia adósságában Nurusán Antaltól exequált fadgyut kiadatlatni, mivel hogy azon fadgyút a könyörgő pénzivel vásárolta.

Határozás

Dávidovits Dávid atyánkfiának Nurusán Antal ellen való pretensiója törvényesen meg lévén határozatva, az executió amit tanált el is foglalta, nem lévén köteles az executió azt ki vizgálni, hogy a fadgyú kié légyen ugyan azért a fadgyú ki sem adattathatik a könyörgőnek vigyázatlan fenyegetőzése törvényes fedést érdemelvén, a maga jurisdictiójának által is fog adatni, egyéb aránt ami predtentiója vagyon Nurusán Antal ellen, kövesse a törvényes utat.

A könyörgő recursust jelentett.

* * *

24old. 21 szám

1819. December 15.

Olvastatik könyörgő levele Nurusán Antalnak, melyben feladgya, hogy gyalog katona Hideg Mihálynak adósa lévén, törvénytelen interest fizetvén, amennyivel többet vett volna, abból az adósságai vétettessenek fel.

Határozás

A bépanaszolt Hideg Mihály nem tartozván ezen Fórum hatalma alá, a könyörgő utasíttatik az illő jurisdictióhoz.

* * *

1819. December 15.

Olvastatik könyörgő Levele Nurusán Antalnak, melyben kijelentvén, hogy ellene a Dávidovits Dávid atyánkfia erőszakoson ki fatsart contractus mellett lévő adósságának felvételére kiment executió hibáson vitetvén véghez, mely által minden kereskedésbéli szerentséjítől meg fosztatván már tehetetlené tétetett, hogy több adóssait kifizethesse, kérvén, hogy elvett javai adattassanak vissza, hogy részenként fizethesse adósságát, és ha ezt meg nem nyerhetné, ezen massából a több adósai is elégíttessenek ki.

Határozás

A könyörgő hibáson adgya fel mind azt, hogy erőszakoson kicsikart contractus mellett volna adósa Dávidovits Dávid atyánkfiának mert az embernek önként való megvallása nem szokott erőszak lenni, mind pedig hogy az executió hibáson vitetett volna végben mivel a könyörgőnek sok rendbéli terminus tétetett az adósság megfizetésére, de a könyörgő a törvényes határozásokkal nem gondolván, megvetéssel mellőzte el, hogy a törvényesen meg állított, adósságát lefizette, ugyan azért az executió által elfoglalt jókot vissza sem lehet adni, és mivel a fenn forgó adósság törvényesen állítatott meg, a több adósságai még eddig nem liquidáltattak és maga ideiben cridát sem jelentett, a fórum hatalmát feljül haladgya, hogy az exequált jók idegen adósságok lefizetésére fordíttassanak.

* * *

1819. December 20.

Olvastatik Novum Grátiosum mellett bé adott kérése özvegy Zakariás Miklósnak Szakula Rósáliának, melyben az 1813-dik esztendőben hozott Itéletet a néhai leánya parapher-
numa vissza adása iránt megváltosztatni és vissza ítélteni kéri.

Melyben személyesen jelen lévén Lázár Jakab, az instántiából pert kér, és ha a könyörgő perelni akar kezest állítson.

Határozás

Az instántia perben kiadatik, hogy szerdán maga feleletit a testamentummal edgyütt tégye meg a kezes állítással nem köteleztethetik.

* * *

1819. December 20.

Olvastatik biztos Györffi András és Mikó János uraknak meg tanálások, melyben a Felsőges Királyi Guberniumnak 1805-ben 313 úgy ezen folyjó esztendőben 7453. számok alatt költ rendeléseinek következéséül azt kívánnyák kinyomozni, hogy a kereskedők között vadnak-e olyanok, kiknek 500 forint capitálisok nem volna, mivel az eő kegyelmek a kereskedéstől eltíltatadni rendeltettek.

Határozás

Irassék meg, hogy Gyergyó Szent Miklósi örménység miképpen keresi maga élelmét, minemű mesterségekkel, vagy kereskedésekkel melyeknek folytatásokra nem szükséges, hogy 500 forint capitálissal bírjanak.

1819. December 28.

Substitutus bíró atyánkfia előadván, hogy actualis bíró néhai Kápdebó Antal atyánkfia meghalálózásával a bírói szék ürességben maradt.

Határozás

Jelentessék meg a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak továbbra.

* * *

1819. December 28.

Azt is előadván substitutus bíró atyánkfia, hogy az ezen esztendőre ki rótt contributió és nemzeti költség ki nem telvén még feles fizetések volnának, melyek az jövő esztendei költség felrovására halasztatik, a nép igen meg léssen terheltetve.

Határozás

Közönségesen meghatározatott, hogy bíró atyánkfia a Szent István congregatiója cassájából vegyen költsön annyit, amennyivel az ezen esztendőre való fizetések kipótoltatnak és annak utána a Mercantile Fórum el fogja intézni a megfizetés állapottyát.

* * *

1819. December 30.

Ezen módon öszve gyülekezvén a Mercantile Fórum és Communitás tagjai és követséget küldött a Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úrhoz, hogy az öszve gyűlve lévő gyűlésben megjelenni méltóztasson.

Megjelenvén a Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úr elsőbben is.

Hivatalosan elő adgya, hogy a Mercantile Fórumnak ezen hónap 28-ról küldött hivatalos tudósításából megbizonyosodván, hogy eddig bírói hivatalát folytatott néhai Kápdebó Antal meghalálozván, a bírói hivatal ürességben maradt, mindazon által a méltóságos úrnak további rendelkezéséig Lázár Kristóf atyánkfia rendeltetett az előfordulható tárgyoknak elintézésekre.

A Méltóságos Fő Király Biró úr tehát emlékezetben hozván a Felséges Királyi Guberniumnak 1810-dik esztendőben július 27-kén 1609. szám alatt költ kegyelmes rendelésít az abban zárt Felséges Rescriptummal edgyetemben, melyek szerint a Mercantile Fórumnak organizációja a méltóságos úrra bízattott azzal edgyütt, hogy amidőn a Mercantile Fórumnál bírói választás léssen a választás mindenkor a Méltóságos Fő király Biró úr jelenlétiben vitetessék végben, azzal a modalitással, hogy a bíróságra mindenkor három azon hivatalra alkalmas személyjek candidáltassanak, arra nézve, ezen a felsőbbség által adatott hatalminál fogva a máii napon a néhai megholt bíró helyjében a bírói választást végben vitetni kívánván, atyai képen inti a communitás tagjait, hogy az actualis senátorok közül válasszanak 3 személyjeket, akikre annak utána a voxolás meg is eshessék.

Határozás

A communitás béliek által ezek jöttek candidátióba úgy mint:

Lázár Kristóf 4

Kápdebó Jakab 25

Czárán Antal 4

A votumok és norma szerint a candidátió a Felséges Királyi Gubernium eleiben terjesztetik a Méltóságos Fő Király Bíró úr által

* * *

31 - 32 old. 28 szám

1819. December 30.

Továbbra a Méltóságos Fő Király Bíró úr a Nemes Communitás által proponált Lukáts János atyánkfiát actualis senátornak Czárán János urat pedig substitutus senátornak maga jelen létiben béeskettette.

* * *

32 old. 29 szám

1819. December 30.

A Méltóságos Fő Király Bíró úr az iránt is emlékezetett tett, hogy az út csinálásra a felsőbbség által sürgetett út csinálásra adandó segedelem adásra sürgetvén kívánnya, hogy a tárgyban e Mercantile Forum maga határozása iránt a tudósítást tegye meg.

Határozás

Minthogy e tárgyban a Szépvízi Mercantile Fórum is meg
hivattatott, mentől hamarább a két Forumok által megállítandó
summa iránt a tudósítást meg fogják tenni.

Hogy mindenekben a Mercantile Forumnak határozásai
szerint és az előfordult tárgyak, és azokban tett határozások
ezen Jegyző könyvben bé íratatva légyenek arról bizonyítunk
Gyergyó Szent Miklóson decembernek 30-dik napján 1819-dik
esztendőben.

1820.

1 old.

1 szám

1820. Január 3.

Lázár Jakab a Szakula Rozália özvegy Zakariás Miklósné paraphernális keresetiben a feleletet beadván.

Határozás

Adassék által a Novisánsnak hogy 3-ad napok alatt feleletit tegye meg.

Bíró atyánkfia propositiójára mai napon megtanáltattak, mind a katonai, mind a provinciális jurisdictiók, hogy bíró híre nélkül se pénzt, se marhát se egyebet ne adgyanak az örményeknek.

die 7-^{ra} januárj 1820

Actuális bíró Kápdebó Jakab atyánkfia előlülése alatt Keresztes István, Fitzus Márton, Lázár Antal

* * *

2 - 3 - 4 - 5 - 6 old. 2 szám

1820. Január 3.

Elővétetik Novum Grátiosum mellett való keresete Zachariás Miklósné Szakula Rozáliának néhai leányának Zachariás Margitnak paraphernuma iránt Gyergyó Szent Miklósi kereskedő Lázár Jakab ellen, melyben a feleknek egymás ellen való feleleteiket, és bizonyításaikat szoroson megolvasván, tétetett, és 11-ik januárj ki is mondatott ezen.

Szorgalmatosan megvizsgálván ezen Mercantile Fórum, mind a kereső félnek Novum Gratosum mellett előadott okait, mind pedig a kerestetett Lázár Jakabnak azok ellen tett mentségeit, a midőn fontolóra vette volna azt, amit a kereső asszony maga erősségére előhoz, hogy a Gyergyó Szent Miklósi örmény nemzet közös törvényes gyakorlásban volna az, hogy ha az asszony maga után gyermeket hagy is és az esztendő alatt, vagyis későbben is anya után meghalálózás azon esetben az anyának halála úgy vétettetik, mintha magtalanul halt volna meg, és azért az ő paraphernumait a meg holtak férje szüleinek, vagy testvéreinek vissza adni köteles volna, amidőn ezen szokását a Gyergyó Szent Miklósi örmény nemzetnek az hazai törvények ellen gyakorlásban vétettetnek lenni megállítani lehessen, szükséges azt is világosságra hozni, hogy amidőn az örmény nemzet ezen Székely földre megtelepedett, előre által látta, hogy itten örökséget magának, és maradékának nem szerezhethet, és azért szükséges némely és ne talán a törvényekkel is ellenkező szokásokkal a magok megmaradhatóságokat oltalmazni, és erősíteni, innen következett az is, hogy amidőn a legény megmátkásodott, minden az édes atya vagy testvérei megegyezésekből mátka levél mellett házasodott meg, és ebben azon esetre nézve, hogy ha a férje előbb meghalna, minden gyermek vigasztalása nélkül, vagy ha gyermek maradna is de az atya utána meghalálna, és ennél fogva az anya magtalanul maradna, hogy a férjnek atya vagy testvérei az özvegynek mit tartozzanak adni, az egyes erővel, és szorgalmatossággal szerzett vagyomból, mely az ide való örmények között mindenkor mindegy fekvő jószág gyanánt tartatik, és azért, mivelhogy a fiak atyokkal idejek szerint

a kereskedésben fáradoznak, az atya a maga vagyonáról teljes-
séggel testamentumot sem tehet fiainak károkra, innen követ-
kezik az is hogy mivel a nagyobb szülött fiak hamarabb alkal-
matosok az atyok segítségekre, amidőn a fiak meg oztoznak,
mindenkor tekintet vagyon a nagyobbaknak hoszasabb fárado-
zásokra, és azért a leány férjhez adásában gyakorlott szokást is
azért kívánnyák gyakorolni, hogy az idegen földön meg tele-
pedett familiák el ne nyomorodgyanak az házasság, és magtalan
özvegyek által, ezen szokással költsönösön gyakoroltattatott az
is, hogy mivel az ide való örmény nemzet, maga megerölteté-
sével is a leánt költségesen adgya ki, mindenkor a ki adáskor
írásban teszi azt, amit a leányal szokott adni, azért, hogyha a
leány magtalanul halna meg, a véle adott jók, a familiának
vissza mennyenek, a magtalanság pedig akkor is tisztában érte-
tik, hogy ha a gyermek, anya után kisebb és több üdöre is meg-
halálozik mivel ez által mindenhez magtalanságban hal meg az
anya azért, hogy nékie örököse nem marad, aki az ő javaiban
örökös lehetne, és maradhatna: ezen az ide való örmény nemzet
között változhatatlan törvényé vált szokást jól érzette, és meg is
üsmérte a kerestetett alperes Lázár Jakab, és azért még 1813-ik
esztendőben ellene mozdított keresetben előadott mutua fassio-
val törekedett magát néhai felesége Zakariás Margit parapherná-
lis javaiban meghagyatattni, amit is akkoron leginkább azon ok-
ból nyerhetett meg, hogy a kereső fél egészen el mulatta, maga
erősségére, az ide való örmény nemzet szokásait nyomosson
elő adni, és az elő mutatott mutua fassioról készült levél ellen,
ellenvetéseit meg tenni. Ez okozta tehát, hogy a kereső asszony
Novum Gratosumot váltván, e mellett törekedett maga igassá-
gát ujonlag elővezetni, és igasságot meg íteltetni mely mellett
ezen Mercantile Fórum előtt egészen ki világosodott, hogy

amely instrumentumot a kerestetett Lázár Jakab a néhai feleségével meg tétetett mutua fassioról elő mutatott ezuttal legszorosabban megvizsgáltatott, az annál is inkább meg állhatónak nem tanáltatott, hogy aszerint az asszony mindenit a férjének adgya, a férje pedig tsak 200 aranyokat szab ki a maga vagyonából, és a többi részit vagyonának testvéreire szállandónak határozza, holott a mutua fassionak költsönös igazsággal kellett volna megesni, úgy hogy mindenik a maga vagyonában megkülömböztetés nélkül örökösnek maragyon, és ezen mutua fassionak mindt valóságos testamentumnak az hitelességnek okáért regiussok előtt kellett volna meg esni, és akkor legkissebb gyanú is hozzá nem férkézhetett volna, és leginkább azért, hogy a kerestetett félnek néhai felésége az állítás szerint, írni telyességgel nem tudott, és azért az elő adott mutua fassiot nem is subscribálhatta.

Ezen meg nem állhatón mutua fassioval a kerestetett alperes Lázár Jakab tökéletesen meg üsmérte az ide való örmény nemzetnek szokását külömben arra nem is vetemedett volna, hogy ezen mutua fassioról írást készítesse, melyben azért tanáltatik hibásnak, hogy aztot a bírói további meggyőződésre régiusok előtt, vagy azok által nem készítette. Ezeknél fogva tehát meghatározta ezen Mercantile Fórum, az előbbeni Ítéletnek megváltoztatása mellett, hogy a kerestetett Lázár Jakab néhai feleségének Zakariás Margitnak, mindt akinek örököse, nem maradott, paraphernumát gyöngyökben, gyűrűkben, ezüstben és egyebekben, az egy mátká gyűrűt, és ágyneműt, kivéve, mely az örmény szokás szerint, akár mely esetben is a férjének marad, tartozik a kereső asszonynak, és fiainak kiadni, minden vissza vonás nélkül. A költséget a felek ezuttal egyaránt szenvedvén.

* * *

1820. Január 11.

A sub. nr. 2 lévő keresetében Szakula Rozália özvegy Zachariás Miklósnénak, Lázár Jakab ellen néhai Zachariás Margit paraphernuma vissza adása iránt.

Határozás

A panaszoltatott Lázár Jakab protestál ezen Itélet ellen recursust jelent a Felsőleges Királyi Fő Igazgató Tanátshoz, protestálván minden okozott, és okozandó költségeiről fáratságairól, és kereskedésbeli hátramaradásairól, és azt is megkívánja, hogy a panaszló asszony aki a panaszoltatottat ilyen terhes perrel hirtzolja, midhogy elegendő cautiója nintsen, jövődre nézve protestáljon cautiót.

A nyertes fél is protestál a további költségeiről.

Ambár a kezesség iránt a Mercantile Fórum határozást nem tett: önként Zachariás István kezességet vállalván, a veszto fél meg is elégedett vele.

* * *

1820. Január 11.

Executor Zachariás István és collector Anisor Bogdán az 1819-ik esztendőre meg tévén a számadást.

Erogatumot tettek quietántia szerint Rf 2974 kr. 57

Kész pénzt adnak bé.....Rf 99 kr. 33

Rf 3074 kr. 30

Restantiában maradt 25 R forint felszedni való.

Határozás

Bíró atyánkfia mind a készpénzt 99 Rf 33 kr, mind a felszedendő restántiát kezihez vévén erogatióban fogja venni.

* * *

7 - 8 old. 5 szám

1820. Január 11.

Elő fordulván mai napon, hogy a Mercantile Fórum vice nótariusát Fitzus Lukátsot a legények czéhje előljárói parantsolatyoknak nem engedelmeskedésiért megbüntették légyen.

Végzés

Irassék meg Fő Tisztelendő Vice Esperest Jakobi István úrnak, mindt Fő Fundátornak, hogy a czéh előljáróinak adgya tudtára, hogy Fitzus Lukáts mint a fórum tagja semmi féle engedelmességgel nem tartozik az ő előljáróinak, etzersmind azt is meg üsmértetvén az előljárókkal, hogy az Mercantile Fórumot előljárójoknak meg üsmérjék, és a Nemes Fórumtól függeni kötelessek legyenek, külömben ezen kötelesség meg üsmérésére kedvetlenebb eszközök által is reá fognak szoríttatni.

* * *

8 - 9 old. 6 szám

1820. Január 13.

Elő fordulván újabban is a sátor helyeknek viszontagsága, hogy a Fórumnak sok rendbéli határozásai ellenére is a rangot némelyek nem kíványák megtartani.

Határozás

Mivelhogy a Mercantile Fórum ezelőtt is meghatározta, hogy mindenkor két Gyergyó Szent Miklósi rang szerint való senátor csinál sátort, és az 3-ik a Csík szépvízi senátor következik: arra nézve mivel, hogy abban is határozást tett ezen Mercantile Fórum, hogy valameddig néhai Kritsa Márton volt senátor özvegye a férje nevit fenn tartya, és valamelyik fia házassága által a gazdaság folytatása ezáltal meg nem változtatik, Kritsa Izsák az eddig való helyet továbbra is megtartya, véle szemben Fitzus Márton atyánkfia, és az 3-ik helyre Csík Szépvízi senátor atyánkfia következvén, az 4-ik hely Kritsa Péter atyánkfia helyének tétetik, Kritsa Péter atyánkfia mellé jön Zachariás Miklós esküttünk, a Csík Szépvízi után Zachariás Miklós atyánkfiaival szemben és az utánna következik Zachariás István szemben véle ismét egy tanátsbéli: következésképpen az a rend mindenkor megtartatni határoztatik, hogy két Gyergyó Szent Miklósi utána 3-ik a Csík Szépvízi következik: a fenn írt rendet a Gyergyó Szent Miklósi és Szépvízi boltosok megtartani kötelessek lésznek, hogy ez a rend mindenkor megtartathassék: Fő vigyázóknak rendeltetnek Csík Szépvízi Száva Antal atyánkfia és Zachariás István.

Valamint pedig ez előtt is meg volt határozva, hogy ha valamelyiknek vett helye volna, amit meg tud bizonyítani, hogy a helyért fizetett, aki helyiben következett tartozik megfordítani, és ha ennek utána helyet veszen valaki, más predjudiciumára a pénzt elveszti, úgy ha valamelyik kereskedő egy vásárban két sátort csinálván, az egyiknek rangja nem léssen.

* * *

1820. Január 14.

Olvastatik kérelem levele Szakula Rózáliának özvegy Zachariás Miklósnénak, melyben kéri, hogy a néhai leányának Zachariás Margitnak ki ítélt paraphernum iránt határozottassék meg, hogy Lázár Jakab hűt szerint mind azokat adgya elé, és a pernek végső ellátásáig tétettesék sequestrumba.

Melyben a bépanaszoltatott Lázár Jakab maga feleletiben azt állítja, hogy azon paraphernumok iránt nála securitás lévén, tőle el nem vétethetik, mivel telyes reménysége vagyon a felsőbbség előtt az Ítéletnek meg változtatását megnyeri.

Határozás

Mint hogy a pretendens asszonynak is securitásáról a Mercantile Fórumnak gondoskodni kelletik, valamint a pretensus Lázár Jakab is maga securitására kezeset kíván meg határozta ezen Mercantile Fórum, hogy az néhai feleséginek kezínél maradt paraphernumát gyöngyökben, gyűrűkben, ezüstnemükben, és köntösökben azon kívül ami deliberative néki hagyatott:/ tartozik specificatióba tenni, és amellet meghütölni, hogy se több se kevesebb nem tanáztatik, és e szerint a pernek kimenetelig kezínél hagyatik, oly formán, hogy magát reversálja azon portékák securitása iránt ezt pedig actuális bíró atyánkfia, és act. senator Kritsa Péter és Czárán Antal atyánkfiái jelenlétében végbe venni köteleztetik.

* * *

1820. Január 17.

Meghatározottatott mai napon, hogy Dobribán Lukáts atyánkfia ezen Mercantile Fórum részéről egy más Csík Szépvízi deputátussal Kolosvárra a Felsőleges Királyi Gubernium eleiben menyenek, annak megnyerése végett, hogy az út csinálásra való fizetéstől menté tétessenek, a Gyergyó Szent Miklósi és Csík Szépvízi örmény lakosok.

* * *

1820. Január 22.

Olvastatik protestatiója Lázár Jakabnak, néhai felesége Zachariás Margit paraphernuma, és annak sequestratiója iránt mely így következik.

Protestatió

Végzés

A fennebb írt protestatió nem gátolhatya meg ezen Fórumnak Itéletét: ugyan azért újabban is meg határozta, hogy a megnyeretetett fél Lázár Jakab köteles légyen néhai feleségének paraphernumát, amint az Itéletben is ki neveztetett jegyzésben tenni, arról meghütölni, hogy sem több, sem kevesebb nem légyen, és semmit is az Itélet utána el nem idegenített, és mindenek abban a valóságban légyenek amint az felesége az házhoz vitte, ha ezen határozásnak eleget nem tészen, maga lészen oka, hogy a perit fejebbi kérdőre nem viheti, különben a Mercantile Fórum, ha az határozással ellenkezik, maga határozását telyesítésben fogja tenni.

1820. Január 22.

Executornak meghagyatott Zachariás István, collectornak pedig rendeltetett Bor Gergely, kinek is a libellus által adatván, az adónak szorgalmatos felhajtása hagyattasék.

A protestáns recursust jelent, a Felséges Királyi Guberniumhoz, s legalább a mostani protestántiális válaszát ki kérni esedezik, hogy azzal maga ügyit tovább is folytathassa, különben annak a párjával is kéntelen lészen folyamodni.

A kereső fél protestál a további terhekről, és a méltatlan recursus büntetéséről ragaszkodván reprotestatiójához és a Tisztelt Fórum határozásához.

* * *

1820. Január 26.

Olvastatik kérelem levele Lázár Jakabnak, melyben kéri, hogy az anyósával Szakula Rozáliával való periben mindt Novum előtt, mindt Novum után a bírák, és notáriusok neveit kiadattatni.

Válasz

Csudálkozik a Mercantile Fórum a könyörgőnek helytelen kivánságán, mintha a törvényes rend folyása azt megengedhetné, hogy a perlekedőknek, a bírák nevei kiadásának, ugyan azért az ilyen vakmerő kivánságnak hely nem adattatik.

* * *

1820. Február 18.

Olvastatik könyörgő levele Lázár Jakabnak, melyben jelenti, hogy az januárius 11-én költ Itéletnek, az ellene Szakula Rozália által mozdított perben eleget kívánván tenni, kér két régíusokat kirendeltetni.

Válasz

A Mercantile Fórum, mind két felelet elő hivattatván, törekedett a könyörgő ígérete szerint, hogy az Itélet telyesítésben mehessen, de a könyörgőnek akaratossága miatt a dolgot eligazítani nem lehetett ugyan azért régíusokat ki rendelni szükségtelennek látja.

* * *

1820. Március 8.

Olvastatik kérelem Levele Sófalvi Mátyus Józsefnek, melyben megvallja ugyan Kopacz István 671. contractus mellett való adósságot scála szerint megfizetett, de mivel hogy a scálában hiba esett azért hogy 1805-ik esztendőől fogva, nem pedig 1807-től amidön egymás között esett, kellett volna a scálát felvenni, azért kéri hogy hibából elmaradott scála fogyatkozást utána fizetetni.

Határozás

Minthogy a könyörgő maga megüsméri azt, hogy Kopatz István a beadott, és elhasogatott contractusban foglalt adósságot scála szerint ki fizette, és a contractusból világosan kitetik, hogy amidőn 1807-ben együtt computust tettek, akkor az interest is capitalissá változtatták, és annak is most interestit megvette a könyörgő ami valóságos, és a törvénytől tilalmaztatott uzsoráskodás azért, hogy ha a scála felvetésiben valami hiba eshetett volna is, ami tsak ugyan nem bizonyítatik, nem az adós hibájából/: aki a scálához nem is értett:/ történt, ugyan azért a könyörkönek helytelen keresete alól Kopatz István feloldoztatik.

* * *

17 old. 14 szám

1820. Április 21.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak mártius 22-én folyó év 1074. szám alatt költ rendelése, melyben leküldvén Lázár Jakabnak recursusát az ellene folytatott paraphernalis perben parantsolja, hogy a Mercantile Fórum adgya okát, miért ezen nem Mercantilis és hatalmán kívül perben ítélni mérészlett.

Határozás

írassék meg alázatosan, hogy eő Felségének 1796-ban september 16-án 2873. Udvari szám alatt költ Felséges Rescriptumnál fogva ezen pernek ellátása, nem mást, hanem ezen Fórumot illette.

* * *

1820. Április 21.

Olvastatik könyörgő levele Lázár Jakabnak, melyben az ők recursusában jött decretumot perben kiadatni, és a téendő Információt véle közölni kéri.

Válasz

A Felső Királyi Fő Igazgató Tanács a könyörgő recursusában mártius 22-én 1074. szám alatt költ kegyelmes rendelkezéssel fogva információt méltóztatott parantsolni, amely egyedül a Mercantile Fórum kötelességibe áll, anélkül, hogy a felek továbbra meghallgattassanak: ugyan azért egyik kérésnek is hely nem adatik.

* * *

1820. Június 7.

Olvastatik könyörgő levele Kopatz Gergelynek, melyben kéri, hogy mivel a Massa Curator testimoniumával elége bizonyítva, hogy Davidovits Dávid atyánkfia ellen való contobéli predtensiója igaz légyen kéri az elégtételt kiszolgáltatni.

Válasz

Valamint a könyörgő megvallása úgy a testimonium is azt bizonyítva, hogy a könyörgő Crida alatt lévén a Crida még el nem végződött, ennél fogva a massa Curator neve alatt elő mutatott testimoniumnak, azért is hitelt adni nem lehet, hogy a

Massa Curátornak nintsen hatalmában a massához tartozó legkisebb summát is a Cridatárius által felvenni szabadítani, azért a könyörgő kérésinek elég nem tétetik.

A Pretendens recursusust jelent a Felséges Királyi Guberniumhoz.

* * *

20 old. 17 szám

1820. Június 7.

Volt Megye bíró Dávidovits Dávid atyánkfiának Gyerygó Szent Miklósról való elköltözésével, a Fő Megye Bíróság ürességbe maradván, közönséges megegyezésből.

Határozás

Választatott actuális senátor Keresztes István atyánkfia, ki is ezen hivatalában mai napon be is iktattatott.

* * *

20 old. 18 szám

1820. Június 7.

Meg határozatott mai napon, hogy amely fizetésbéli pótlás 60 R forintokat a Czéhek fizetnek a mesternek, abban tartozik a szegényebb sorsúak közül egyet egyet 3 forintért tanítani, úgy mindazonáltal, hogy bíró atyánkfia fog quietantiát adni a szegény sorsú gyermekekről, és azoknak száma szerint fogja kapni a fizetést, több vagy kevesebb számba.

* * *

1820. Június 26.

Olvastatik Méltóságos Fő Király Bíró úrnak június 8-án költ rendelése, melyben közölvén a Felséges Királyi Guberniumnak is 4164. szám alatt költ parantsolatját melyben parantsolatik, hogy Raduj Vaszinak, Temesváry János ellen való pretensiójában executorok rendeltessenek, és továbbra az illetén szerű adósságok felvétele ne hátráltassék.

Határozás

Executoroknak kirendeltetnek Kritsa Péter, és Bángi Sándor atyánkfiai, kiknek köteleességebe lészen a fenn forgó adósságot tanálható jókból felvenni.

* * *

1820. Június 26.

Olvastatik Méltóságos Fő Király Bíró úrnak június 8-án költ rendelése, melyben Felséges Királyi Guberniumnak januárus 7-ről 4164. szám alatt költ rendelése következésül Ávéd Jánoson Rádúj Vaszinak 160 R forintokból álló predtensióját sürgeti.

Határozás

Executoroknak kirendeltetnek Szarukán Gergely, és Botsántzi Jeremiás atyánkfiai, kik is a fenn forgó adósságot Ávéd Jánosnak javaiból exequálni kötelesek.

1820. Június 26.

Olvastatik könyörgő levele Rádúj Vaszinak, melyben kéri hogy a Felséges Királyi Gubernium rendelkezésének következtésül Temesváry Jánoson 66 Rf 3 kr-t., Ávéd Jánoson 160 R forintokat executióval fel vétetni és executorokat kinevezni.

Határozás

Az első adóson fekvő 66 Rf és 30 kr. adósságnak felvételére executoroknak ki rendeltetnek Szarukán Gergely és Botsántzi Jeremiás atyánkfiai, az Ávéd Jánosnál lévő 160 R forintoknak executiójára executoroknak kirendeltetnek Kritsa Péter és Bángi Sándor atyánkfiai, az hová a könyörgő utasítottik

* * *

1820. Június 26.

Olvastatik a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak június 12-ről költ rendelése, melyben a múlt 1819-ik esztendő december 30-án végben vitetett bírói hivatalra candidátusok neveit a schema szerint elküldeni.

Határozás

Elkészítetvén a candidatióról való schema küldettség el a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak.

* * *

1820. Július 26.

Olvastatik augustus 5-én folyó esztendőben költ rendelése a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak, melyben a van a Felséges Királyi Guberniumnak 1558. szám alatti kegyelmes rendelése következőkéül Ávéd Jánosnak, Czárán János ellen való megállított predtensióját 659 forintokban, a sequestrum alól felszabadítani, és a predtendensnek kifizeteni rendeli.

Határozás

Irassék meg a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak, hogy a sequestrumban tétetett summából Ávéd János tökéletesen kifizetttévén, ezúttal az Ávéd János predtendense is Ráduj Vaszi a Felséges Királyi Guberniumnak 4167. szám alatt költ kegyelmes rendelése következőkéül kielégítettett.

* * *

1820. Augusztus 25.

Olvastatik a Felséges Királyi Guberniumnak június 13-án 2199. szám alatt költ kegyelmes rendelése, melyben parantsoltatik, hogy mivel az Lázár Jakab recursusának az ellene Zakhariás Miklósné Szekula Rosália által folytatott paraphernális perben hely nem adatott a feleknek adattassék tudtokra.

Végzés

Közönséges felolvasás által a feleknek tudokra adatott. A recurens a kegyelmes rendelésében perben kiadatadni kéri és egyszersmint Procurátoris Revocációt jelent.

A Triumphans a revocációnak ellene mond, minthogy az Ítélet kimondásakor recursust jelentett és ezennel bé adandó specificatióját legitimáltatni és a megítélt paraphernalis jóknak executiójára executorokat kér kirendeltetni.

Határozás

Minthogy az Ítéletnek kimondása után lehet a revocációt tenni, és minek utána az alperes a Felséges Királyi Guberniumhoz recursust jelentvén ottan hely nem adatott a recursusnak ez által a Mercantile Fórum Ítélete tökéletes erőben menvén azért a revocációnak hely nem is adatathatik.

A revocans appellálya a Felséges Királyi Gubernium kegyelmes színe eleiben és kéri felbotsátatni.

A felperes ellene mond az appellációnak azon okból, hogy nem most hanem a derekas Ítélet kimondásakor kellett volna az appellációját megtenni.

Ítélet

Nem bocsáttatik fel.

A revocans protestál de littieris preceptorio appellatori is, és non absentis de recursu.

Az özvegy felperes protestál minden költségeiről és recursus büntetésiről.

* * *

1820. Október 4.

Olvastatik a Felsőleges Királyi Guberniumnak 9-ber 4-kén 4065. szám alatt költ kegyelmes rendeése melyben közöltetvén Lázár Jakabnak, recursusa, hogy a Procurátoris Revocatio meg nem engedtetett parantsoltatik, hogy a feladásnak minden pontyaira tudósítás küldessék.

Határozás

A ki parantsolt tudósítás alázatosan küldessék fel.

* * *

1820. Október 22.

Executor Zakariás István és collector Bor Gergely az 1820-ik esztendőre való libellus szerint számot adván e szerint.

Percipiáltak az impositióból	Rf 3125
Quietantia szerint erogálodott	Rf 3009
Kész pénzt adnak bé	Rf 115 kr.39
Ismét a collector fizet bé	Rf 27
Az executor egy bánák árrát	Rf 42
Bíró atyánkfiánál vagyon	Rf 35 kr.23

Summa Rf 220 kr.2

Az út csinálásra gyűtött pénz Rf.. 45

Ismét vett bé bíró atyánkfia Rf..30

Summa Rf 295 kr.2

Ezen fenn írt 295 Rf 2 kr summa bíró atyánkfiánál hagyatik további rendelésig.

31-én X-bris a conclusumok szerint tétetvén az improtocol-láció azért tisztában íráttassanak.

1821.

1 - 2 old. 1 szám

1821. Január 4.

Bogoz Gergely panaszolya, hogy ezelőtt három esztendőkel Csorsza Gergellyel köz kereskedésben lévén Moldovában Anasztásé nevű Bojérnak 86 arannyal adósok maradván, maga a panaszoló adott Contractust róla de a számvetéskor ezen adósság megfizetése egyedül Csorsza Gergelyre maradván, az adósságot kifizetni nem akarja, és amiatt a panaszló el van zárattatva, az Moldovai útyától és kereskedésitől, kéri az Nemes Fórumot, hogy Csorsza Gergelyt ezen fenn forgó adósságnak lefizetésire, és az ő Contractus kiváltására szoríttassék.

Határozás

Mivelhogy maga Csorsza Gergely is személyesen, jelen lévén és a panaszt meg hallgatván, és az ellen, magát oltalmazni nem tudván, meg határozatott, hogy ha tízen ötöd napok alatt a panaszló contractussal ki nem váltja, a fenn forgó adósság interesivel együtt exequáltatni fog és azon executoroknak kirendeltetnek Kritsa Péter actuális senátor, Bángi Sándor subs. senátor.

* * *

1821. Január 4.

Előfordulván néhai Azbėj János ellen való adósság béli pre-tensióknak mennyisége, melyeknek kielégítésére, az özvegy ta-lán magát elégtelennek ismeri és azért kéri, hogy az néhai férjé-től maradt jók conscribáltassanak az creditorok securitásokra nézve.

Határozás

Kirendeltetnek Dobribán Lukáts és Temesvári János, subs-senátorok atyánkfiai azzal a rendeléssel, hogy az özvegyet elsöbben meg hallgatván ha magát a előfordulható adósságok-nak kifizetésére elégtelennek ismeri a néhai férjétől maradt minden javakat consoláják, és a tisztelt fórumnak nyoltzad napok alatt adgyák bé.

* * *

1821. Február 26.

Eránosz Keresztes Mánya Antal ellen való kereskedésben Orbány Dániel urat plenipotentiáriusnak vallotta

Szent Damakosi Méltóságos Sándor Mihály Nemes két Csík Gyergyó, és Kászon Székely Székek Fő Király Bíró ura elől ülése alatt tartatik a Nemes Gyergyó Szent Miklósi Mercantile Fórumnak gyűlése a hol feles számmal öszve lévén gyűlve a Mercantile Fórum részéről is elő adni méltóztatik a tisztelt Méltóságos Proses úr.

1821. Február 26.

1. A Felsőges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak 1153. szám alatt költ kegyelmes rendelésít mely azt tartya, hogy Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedő Kábdebó Jakab a Mercantile Fórum bíróságára több voxal választatása után confirmáltván, annak rendi szerént iktattassék bé az írt bírói hivatalra.

Határozás

A Tisztelt Királyi Fő Igazgató Tanátsnak kegyelmes rendelése következéséül annak rendi szerént be is iktattatott nevezett Kápdebó Jakab úr a bíróságra.

2. Elő fordulván a Felsőges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak a Gyergyó Szent Miklósi örmény közönségnek és ugyan oda való Cziffra Jakabnak egyik a másika ellen való tett panasszaikra a Felsőges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak több rendbéli kegyelmes rendelése következéséül a kiharantsolt investigátiónak már valahára léendő bévégesztetése amely panaszokra parantsolt investigátió minek előtte annak rendi szerint folyamatyát venni.

Határozás

A panaszlók közül Cziffra Jakab megesmervén publice azt, hogy a Méltóságos Fő Király Biró Urat is valósággal megsértette ez iránt annak rendi, szerint engedelmet instált, a Comunitást is ha miben meg sértette volna az iránt is engedelmet kért mely szerént valamind a Méltóságos Fő Király Biró Úr méltóztatott meg engedni ugy a Nemes Mercantile Fórum is a Comunitással egyetemben megengedett és nem tsak hanem

mivel említett Cziffra Jakabnak engedelmes volta tettet ki s az által elkövetett hibáját helyre hozta annál fogva a senátorságba vissza is tétetett s ezennel a maga székit elfoglalta.

3. Ugyan ekkor a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak 732. szám alatt idei Januarius 18-ról költ kegyelmes rende­lése olvastatik melyben hiré tétetik, hogy a Magyar Országi Debre­czeni Szent György napkor az az április 24-én tartatni szokott országos Sokadalom az idén abból az okból, hogy a nevezett napra egyszer s mind zsidóknak Husvétii innepjek esik ebben az esetben egy héttel későbbben u. m. április 30-kán fog tartatni.

Határozás

Ezen kegyelmes Rende­lés annak rendi szerint publicaltatott.

4. Figyelembe vétetvén a Nemes Mercantile Forum előtt az is ezennel, hogy az actuális senátorok száma egész számmal va­gyon vagy sins és ha nem volna azon esetben a Nemes Örmény Közönség közül Bángi Sándor aki a feladás szerint azon hiva­alt viselni minden tulajdonságokkal fel vagyon ruházva vétet­ tessék fel azért senátori hivatalra.

Határozás

Megfontolván a Nemes Communitás minden akadályokat melyek Bangi Sándornak a senátori hivatalra leendő felvétette­ tését akadályoztatnak mivel a senátorok száma nintsen telyes számmal, közönséges egyetértésből felvétettetésit megállítot­ ták amint hogy annak rendi szerént be is eskettetett az actuális senátori hivatalra.

Die 14 may 1821 a bíró urnál Rf 3 forum taxája Zerig Mártontól és Zakariás Istvántól Rf 10 büntetés deponáltattak a számadásra.

Die 14 may az alább irt contractus adatott Intabulatio végett bé:

Mü alább írtak ezen kötelező levelünknek rendiben meg-
esmérjük, hogy Méltóságos Kapitány Czakó urtól mint a néhai
creditor Harai László úr árvái tutorától vettünk költsön az
árvák pénzt 156 száz ötvenhat német forintokat és 27 kr.-kot
conventios huszas pénz nemében esztendei várakozással, köte-
leztvén magunkot és minden vagyonunkot, hogy az esztendő
bételésivel három holnapi felmondás után ezen pénzt nemében
kifizetni tartozunk amit ha nem tselekednénk minden okozandó
költséggel és legális interessivel a tisztelt tutor úr via liquidi
debiti rajtunk felvehesse, vetethesse és in securitatem az alább
subscribált kezest falittyuk. Költ Gyergyó Szent Miklós 1 may
1821.

Kopatz István és az testvérei

Tobiás Joseff kezes

* * *

6 - 7 old. 6 szám

1821. Május 25.

Olvastatik a Felsőleges Királyi Guberniumnak januárius 23-
án 61. szám alatt költ kegyelmes rendelése melyben Lázár
Jakab recursussának az ellene Szakula Rosália által folytatott
paraphentális perben helyt nem adott, mint hogy a Királyi
Gubernium előtt meg nem bizonyosodhatott, hogy az ítéletnek
kimondásakor apellációt jelentett volna.

Határozás

Mind a két feleknek jelenlétében, felolvastatván a Felső Királyi Guberniumnak, rendelése Lázár Jakab perben kiadattatni kérte mindazonáltal, hogy az ítéletnek eleget teszen megígérte a Triumphans fél pedig az ítéletnek telyesítésében való vételét.

Executorokot kér kirendeltetni és a beadott specificációját kéri legitimáltatni.

Mínt hogy a Mercantile Fórum előbbeni ítéletben azt határozta volt, hogy a felek a költséget egyaránt szenvedgyék ezúttal csak azt legitimálta amit Lázár Jakab két rendbéli recursaival okozott mely is legitimáltatott 53 R forintokra és 42 kr. és executoroknak kirendeltetnek Kritsa Péter és Bángi Sándor atyánkfiai.

* * *

7 old. 7 szám

1821. Július 18.

Azt panaszolya Zakariás István, hogy vett máma Gergely Zakariás József és több társaitól 60 darab ökrököt, 725 Rf nyereség mellett és elő pénzbe fel is vették 100 Rf már most a tett vásárt meg akarják másolni kéri a vásárt megállítatni.

Határozás

Mínt hogy Zakariás István minden erőltetés nélkül elő pénz mellett vette meg az ökrököt ennél fogva nékie ítéltetnek és a tett vásár állandón marad, a Fórum taxáját a nyertes fél subportálya.

1821. Július 23.

Olvastatik kérelem levele Botsig Jakab és Urmántzi Vertának, melyben panaszolyák, hogy a tavaszon Bángi Sándortól a Csomafalusi ketske veszeket megalkutták volna, most pedig amidőn használni akarták volna, Bögő nevezetű mezőt tulajdon szarvas marháival legelteti, mely miatt elszenvedhetetlen károkat vallanak.

Határozás

Mindhogy a meg esett alku minden írás nélkül tétetett, egyik fél sem tudgya bizonyítani mitsoda határnak tett eset legyen. Az alkalom annál fogva a Mercantile Fórum azon határozását teszi meg, hogy az fenn említett emptorok az eddig való vészek legeltetésiért fizessen 20 f és a vészekből ki mennyenek egyéb aránt ha ott akarnak maradni tovább is azon esetben az 40 f árendát le fizetni egészen a taxát egyaránt szenvedgyék.

* * *

1821. Július 27.

Ifjabb Zakarjás István s Vákár Jakab panaszolyák, hogy Tölgyesben Czárán Jóseftől, s Fejér Pétertől 340 darab marhát megvásárolván és elő pénzt is mint egy 1000 R forintokat adván, itten Gyergyó Szent Miklóson Czárán János kisebb mint kereskedő társ, és Fejér Kristóf a meg vett ökrököt által adni nem akarták és a bírói intésnek is nem engedelmeskedvén, Régen felé útnak indították, kérik a meg vett marhát által adatni költség és fáradságokkal együtt.

Végzés

A kereskedés társaságának egymáshoz való legszorosabb lekötelezése is azt mindenkor megtartotta, hogy ha egyik társ a kereskedésre felvett jószágot eladgya a több társak is helybe hadgyák kéntelenítettnek sőt ez iránt ezen Mercantile Fórumnak több rendbéli határozása is lévén ezennel meghatározta, hogy a Czárán Josephtől, s Fejér Pétertől elő pénzt fizetés mellett megvásárlott 340 darab marhákot tartoznak Czárán János és társai a meg vevőknek kezekre adni a költségek és fáradságok megfizetése mellett és ha a marhákot kézre nem adnák a fenn forogható hasznát is tartozzanak megfizetni, és mivel hogy Czárán János és Fejér Cristóf bírói parantsolatnak nem engedelmeskedtek mindenik külön külön 12 R forintokig megbüntettetnek Fejér Kristóf pedig mind hogy a Mercantile Fórum parantsolatyán is elő nem állott és bíró atyánkfiát is illetlen szókkal illetve ezen engedetlenségért és sértő szavaiért a maga uttyán illő elégtétel alá fog vonatatni.

30 july

Ezen ítélet az szokott módon kimondattatván az egész bépanaszoltatott Fejér Péter személyesen jelen lévén az általa tett vásárt magáénak esmérvén részéről felbontani nem is kívánta.

A panaszlók jelentvén, hogy a megvásárolt marhákot az eladók már el is hajtván Nemes Magyarországra, kíványák, hogy ezen ítélet transcribáltassék az illő jurisdictionak.

Határozás

Ezen Itélet transcribáltatik a concernens jurisdictionának azzal az hivatalos kéréssel az hol a fenn forgó marhák bé éretnek és megtanáltatnak a panaszló felperesének adattassanak kezekre mind megvásárlott jók.

A Gyergyó Szent Miklósi Mercantile Fórum gyűléséből júliusnak 30-dik napján 1821 esztendőben.

* * *

11 old. 10 szám

1821. Július 30.

Olvastatik könyörgő levele Kritsa Jánosnak melybe kéri, hogy mivel az bátya Kritsa Péter atyánkfia magát kötelezte volna, hogy nékie házat építet és nem telyesítvén szorítottassék arra, hogy kötelességének eleget tegyen, és ami házbért eddig fizetett azt fordítsa meg nékie.

Válasz

Minthogy a könyörgő a maga állítását nem tudgya bizonyítani annál is inkább, hogy Kapdebó Márton atyánkfia ezen Fórum előtt a Testimoniumot nem recognoscálya úgy írattnak lenni amint vallotta volna, emellett pedig Kritsa Péter atyánkfia bé adgya az békesség levelét mely szerint a vérek pretendens Kritsa Jánost az épületekből egészen kifizették és akkor minden további pretensióról is lemondott azért az kérésnek hely nem adatik.

* * *

1821. Augusztus 4.

Olvastatik kérelem, levelek Halas Dávidnak és Eránosz Dávidnak, melyben azt adgyák fel, hogy Zakariás Zakariással Istvánnal Császár Istvánnak Dobribán Lukátssal és másokkal közösön, lovakot vásárolván az után a Compánia az ők részeket megvásárolták 40 arannyakot ígervén és már most nem akarják megfizetni azért bíró atyánkfiával 500 R forintokat sequestráltattunk.

Ezen feladás actuális senator Lázár Kristóf és Czárán Antal atyánkfia által investigáltatván úgy jött világosságra hogy a társaság nem vette meg a könyörgők részeket hanem egyedül Zakarjás Zakarjásét továbbra pedig az eladók arra is kötelezték magokat, hogy ha valami kár következne részek szerént hordozni tartozzanak.

Végzés

Minthogy a közkereskedésre megirt ménes felsőbbek rendelésből el vagyon tiltva, hogy el ne adattassanak ezennel fogva a következés még azt a szerentsétlenséget hoszhattya, hogy a lovakban kár következik ugyan azért akarom a részeket eladók is a kárban úgy mint a többi részesedhetnek, ugyan azért, hogy a közönséges társaságnak pénze sequestráltassék igaz fogásnak nem tanálya ezen Fórum mivel ha kár nem következik akkor a Társaságnak veszedelem nem lehet a kár esetében pedig az eladóknak is részesedni kelletik a kárban és úgy fog megvilágosodni az eladás nyereségiből mit fognak kapni, mindazonáltal mivel hogy kivilágosodott, hogy Zakarjás Zakarjás vette

meg a könyörgők részeket tehát ami sequestrált pénzből részire juthatna Zakarjásnak az sequestrum által a többi pedig a sequestrum alól felszabadíttatik.

Zakarjás Zakarjás in favorabiluit köszöni és onerásis pedig apellájja.

110 R forint marad bíró atyánkfiánál sequestrumba.

* * *

13 old. 12 szám

1821. Augusztus 10.

Olvastatik kérelem levele Fejér Péternek melybe kéri, hogy amely marhákot Sáska Antaltól Novák Kajetántól megvásárlott, el lévén tiltatva azért el nem adhattya kéri, hogy az előre adott 500 forintya és az marhákra tett költsége ítéltessek vissza és a marhákot az eladók vegyék vissza.

Határozás

A bépanaszoltattak ezen kérése feleletre kitérvén 3-ad napra kiadatik.

* * *

14 - 15 old. 13 szám

1821. Október 15.

Meg tévén feleletit Vákár János, maga és társai nevében Fejér Péter által beadott instántiát azon eltiltott marhák iránt, melyek felsőbb rendelésből sequestrum alatt maradni parantsoltattak azt mondván mentségül a bépanaszoltattak, hogy amidőn a jószág sequestrum alá parantsoltattott a panaszló Fejér Péter a

sequestrum után nem mondotta vissza a vásárt sem fórumot nem gyűjtetett a vásárnak elrontatására azért mostan Fejér Péter ezen Mercantile Fórumot maga hatalmát felyül haladó dolognak eligazítására sürgeti, ugyan azért meg is kívánnják, hogy a Fejér Péter keresete alól költség, fáradság megtérítésével oldattassanak fel:

Határozás

Meg vizsgálta mind a kereső félnek bé adott könyörgő levelében elő hozott okot mind pedig a bépanaszoltottak magok mentségekre elő hozott mentségek: hibásnak tanálya ezen Mercantile Fórum a bépanaszoltottaknak a Fórum ellen tett kifogását, mivel itten nem az eladott marhák sequestrációja dolga vizsgálta meg, hanem maga az eladás, amely nem egyéb hanem mercantelis dolog lévén tsupán ezen fórumnak objectuma, és azért amidőn a bépanaszoltottak olyan marhát adtanak el a panaszlónak melyekkel szabad kereskedést nem folytathat, azért, hogy felsőbb hatalom által sequestráltatni rendeltetik valóságos következik, hogy a sequestráció által se akik akármely esetben tartoznak a marhák fogyatkozásával felelni, mivel pedig bíró atyánkfiának ezen Fórum előtt tett hivatalos megvallása azt bizonyítsa, hogy a marhák sequestráltatása után 3-ik 4-ik napra mindgyárt jelentést tett a panaszló Fejér Péter, hogy az ilyen akadályok közé jött marhát meg nem tartya, nagyon azért meghatározatik, hogy a bépanaszoltottak mind eladók akik kötelesek az eladott marhákról felelni, tartoznak az marhátot vissza venni, és az elő pénzt a marhákra tett költséggel együtt vissza fizetni.

* * *

1821. november 9.

Panaszolya Czárán József, hogy az kereskedésre Czárán Jánosnak vett volt költsön ötven arannyokot, és 1670 török tallérokat és már mostan kifizetni nem akarja.

Határozás

Köteleztetik Czárán János, hogy az testvér bátyával nyoltzad napok alatt számot vetvén, amit nékie kereskedésre költsön fel vett, interesivel együtt tartozik kifizetni, különben executióval fog felvétetni okozandó költségekkel együtt.

* * *

1821. November 9.

Czárán József panaszolya, hogy Moldvából köz társasággal ki hozott nyoltz száz véka török búzából az részét nem akarja kiadni Lázár Gergely.

Határozás

Mivelhogy a köz társaság mindenik részről megesmértetik, sőt contvektust is tettetnek együtt, azért az Moldovából kihozott 800 véka török búzát tartoznak négyfele elosztani.

* * *

1821. November 16.

Olvastatik könyörgő levelek Deér Felix, Fejér Péter, Czárán János és Bogoz Gergelynek, melyben kérik, hogy mivel július 30-án költ és transcribált ítéletnél fogva az marhák elvetettetnek és az nyertes félnek által adattattak, azon marhákra tett és a B betű alatt foglalt specificációban 1911 Rf-ok úgy az 59 darab marháknak az árát kifizettetni kérik.

Ifiabb Zakarjás István jelen lévén és az instántiát meghallgatván feleletre kérte kiadatni.

Végzés

Nyoltzad napra kiadatik, hogy feleletit megtegye, 2 záradékkal együtt.

* * *

1821. November 23.

Olvastatik könyörgő levele orvos doctor Keller Conrádnak, melyben bele zárván Urszuj Jánosnak contractussát 550 Rf-ról szólott, mivel, hogy az 15 napi intésre is ki nem fizette, kér executorokat kirendelni.

Végzés

Executoroknak kirendeltetnek Fitzus Márton, és Botsántzi János atyánkfiai.

* * *

1821. November 23.

Damakos Jánosnak, Zacharjás István ellen pretentiójában, hogy az egyezés szerint az 50 f-ról kifizetni nem akarja.

Határozás

mivelhogy bíró atyánkfia előtt megegyeztek az egyezés szerint tartozik fizetni, 50 R forintot.

* * *

1821. November 24.

Olvastatik könyörgő levele Halas Dávidnak és Eránosz Dávidnak, melyben kérik, hogy mivel Zakarjás Zakarjás és több társaik bizonyos kereskedésben 40 arannyakot ígértek volt azon summát megfizettetni kérik.

A bépanaszoltatok nyoltzad napi feleletre kérik kiadatni.

Határozás

Kiadatik nyoltzad napi feleletre.

* * *

1821. November 24.

Olvastatik könyörgő levelek Deér Felixnek, Fejér Péternek ifjabb Czárán Jánosnak és Bogoz Gergelynek, melyben kérik, hogy azon marhákra melyek az 30-ik júly költ és transcribált

ítéletnél fogva elvetették tett költségekkel a B betű alatti specificáció szerint megítéltetni, és Zakarjás István, Vákár Jakab, és Agopsa Jakab s több társaik által kifizettetni kérik, melyben a pretensusok magok feleleteket és mentségeket megtévén.

Határozás

Megvizsgálván ezen Mercantile Fórum mint két feleknek egymás ellen tett pretentiójokat, és mentségeket és mind azokat az július 30-án kimondatott ítélethez mérsékelve világosok, hogy minek utána pretendensek az egyik köz társtól, Fejér Pétertől a fenn forgó marhákat megvásárlották volna a több köztársak annál is inkább ellenkezést nem tehettenek, hogy a vásár elő pénz fizetés mellett történt, meg ennél fogva azon társaknak akik az eladó Fejér Péter eladásával ellenkeztek minek utána bíró atyánkfia által a szokott módon megintettetett, hogy a fenn forgó marhák eladása iránt származott társasági egyenetlenségben a Mercantile Fórum előtt hiba nélkül megjelenyenek nem kellett volna a törvényes intetés megvetésével a fenn forgó marhákat alattomban elhajtani és a törvényes ut követést megvetni s magoknak méltatlan költséget szerezni, ugyan azért mint hogy a pretensusok Zakarijás István, Vákár Jakab és Agopsa Jakab a 30-dik july költ ítéletnek ereje mellett, melyet a mostani pretendensek törvényes remediummal meg változtatni elmulatták az igazság uttyán kevántak a megvásárlott marhákat kérni adattatni az törvényes executióval amelyre tett és megmutatandó költséget megfizetni kötelesek a mostani pretendensek és azért ezen Mercantile Fórum Communi, Woto a pretensusokat a pretendált költség megfizetésétől simpliciter absolválják azzal az hozzá adással, hogy az hátralévő 59 darab marháknak árát alkalom szerint megítélt Executiónis költséget vissza tartván a többi részek kifizetni tartozzanak.

A panaszlók protestálnak az ítélet ellen és appellálják a Felséges Királyi Guberniumhoz

Ítélet felbontattatik

A Gyergyó Szent Miklósi Mercantile Fórum Jegyző könyvéből novembernek 24-ik napján 1821.

* * *

20 - 21 old. 21 szám

1821

Elővetetik Mánya Gergelynek néhai felesége halálával maradt parapherális jóknak az árvák számára leendő fordítása iránt való pretentiója.

Melyben a Mercantile Fórum által kibotsáttott régius atyánkfia Czárán Lukáts uramot, mint akinek letéttetve lenni pretendáltak azon jók igaz hűte szerint jelentvén a specificatió szerint az ottan találtatott jókot ki is adta azzal a nyilatkoztatással, hogy ami haszon volt, abból az árváknak ingeket tsínáltatván, és az Tölgyesi kápolnához egy misemondó inget, ami megmaradt a több portékákkal együtt Mánya Gergely elvette.

Határozás

Az Mánya Gergely által beadott specificatió sok részbe hibásnak tanáltatik mivelhogy a sub.nr. 9 lévő béla gyöngyök iránt Nuritsán Antal confortáltatván merőben tagadgya, hogy tőle vagy a feleségétől valaha gyöngyöt vásárlott volna, maga Gergely az egyebekben is a panaszlóra háromlik az hiba mint az néhai felesége halálával hátra maradt vagyonokat nem conscribáltatván adta volna számba az apósának Czárán Lukátsnak akinek koros esztendeire nézve, az régius atyánkfia előtt

tett vallásához kétség nem férvén, a specificáció szerint eladott jók iránt meghatározta, ezen Fórum, hogy licitáció által adasanak el és a békjövendő summa interesre adattatván az árvák segedelmire illendőleg lehet fordítani.

* * *

21 - 22 old. 22 szám

1821

Elő vétetik keresete Halas Dávidnak és Eránosz Dávidnak, Zakarjás Zakarjás ellen 40 aranyok iránt, az fenn forgó ménesnek való heted rész kielégíttetés iránt.

Határozás

Felolvastatván mind a panaszlóknak panaszok mind pedig panaszoltatoknak arra tett felelettye, és ezeket támogató ok levelek mivel, hogy a sub littera B beadott levél erőtelenségbe jön azért, hogy ezen bizonytságot tévő személy a bépanaszoltatoknak ellenkező bizonytságot levelet adott, és azért a pretendensek pretensiója a pretensusok által meg nem is mértetvén a pretensus Zakariás Zakarjás a kereset által feloldoztatik és a sequestrált 100 f ki adatni rendeltetnek, a költséget a felek egyaránt szenvedgyék.

A predtendensek novumot jelentnek.

A panaszoltattak protestálnak a több költségről és további hurtzoltatásról.

Biró atyánkfia Czárán János sequestrált pénzt Czárán Jósefnek erga recepisse adgya által.

* * *

1821. Október 19.

Olvastatik novuma Halas Dávidnak melyben egy D betű alatt elő mutatott eskítés levél által azt akarja megmutatni, hogy Zakarjás Zakarjás a 40 aranyak ígérete mellett vette a fenn forgó marhákat által.

A bépanaszoltatott közölni kérvén.

Végzés

A kért communicáció 5 darab záralékokkal együtt megadatik, és ki is vette Váradi Aloysius.

1822.

I old. I szám

1822. Január 18.

Bíró atyánkfia kívánván, hogy az 1821-dik esztendőbeli libelus szerént való perceptióról, és obligatióról az executor és collector eő kegyelmek számadásokat tegyék meg, és mivel, hogy az 1820-ik esztendőbeli protocollumnak 26-ik pontya alatt fenn maradt 295 R forint, bíró atyánkfia dispositiója alatt marad, maga is kívánván ezen summáról magát legitímálni az előmutatott pontok szerint

erogált.....	241 Rf....	40 kr.
marad kezínél.....	53 Rf ..	20 kr.

Executor és collector számadásából a Libelus szerént volt az impositió.....	3318 Rf
a quietántiák szerint erogálódott.....	3235 Rf
a tehetetleneknek elengedett.....	25 Rf
Restántia vagyon Cziffra Jakab úrnál.....	45 Rf
kéz pénz vagyon.....	3 Rf

summa 3318 Rf

Határozás

Az 3 forint kéz pénz a fennebbi 53 f 20 kr.-hoz tetettetvén léssen bíró atyánkfia kezínél 56 Rf 20 kr.

* * *

1822. Január 18.

Olvastatik Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úrnak január 17-én Csík Szent Tamásról a Mercantile Fórumhoz küldött rendelése, melyben közölvén a Felsőleges Királyi Guberniumnak január 4-én 142. szám alatt költ kegyelmes rendelését, mely szerint parantsoltatik, hogy Deér Félix uramnak a Tisztelt Királyi Guberniumhoz bényujtott panasza szerint a Mercantile Fórum által elítéltetett 92 darab marháinak ára kifizetettnek rendeltetnek: környül állásos tudósítást a protocoli extractusokkal megbizonyítva kíván ezen Mercantile Fórumtól küldetni.

Határozás

A kívánt tudósítás küldessék el belé zártatván mind a protocolumból ki íratott Itéletek, mind pedig Deér Felix Uramnak bíró atyánkfiához küldött protestátoria instructiója.

* * *

1822. Február 4.

Ezen folyó esztendőre collectornak rendeltetik, Bogoz Lukáts kinek hitelessége léssen bíró atyánkfia által keziben adandó Libelus szerint mindentől aki tett fizetést felszedni, és az executornak administrálni.

Executornak meghagyatik ezen esztendőre is Zakariás István, mint hogy maga hivatalát eddig is ditséretesen viselte.

* * *

1822. Február 11.

Gyergyó Szent Miklósi örmény Bogoz Jakab ezen Mercantile Fórum előtt könyörgött, hogy mivel ő éjtzakának idején idevaló huszár Harangozó András és vérei által megtámadtatván meg rongáltatott és meg verettetett illendő satisfactió kéretek a katonai jurisdictiótól.

Határozás

Tanáltassék meg, hivataloson az Nemes Escádrons Comando, hogy az közönséges csendességet háborító huszár katonákat példás büntetés alá vonattassa, mivel az ilyen támadások miatt, az ide való örmény lakosok mintsenek bátorságba.

* * *

1822. Február 25.

Elő vétetik Novum mellett panasza Halas Dávidnak, és Heránosz Dávidnak Zacharjás Zakar ellen azon 40 aranyok iránt melyeket a köz társaságban lévő 7-ed rész nyereségben ígért volna, melyben minden levelek és bizonyítások szorgalmatosan felolvastatván tetetett.

Határozás

Azt törekednek a Novizánsok Novumok mellett beadott D betű alatti vallató levelekkel és abban foglalt vallók vallomással megbizonyítani, hogy Zacharjás Zacharjás Novizátus alperes a Novizánsoknak 7-ed részeket 40 aranyokkal úgy vásárlotta meg,

hogy a fenn forgó jószágban se kárban haszonban többi társok ne maradgyanak, ugyan azért az megígért 40 aranyokat meg ítéltetni az Novum előtt hozott Itélet megváltoztatásával méltán kívánnunk a Novisánsok: mely bizonyítások ellen a Novizátus Zakarjás Zakor sub nr. 1-ső be adott vallató levelében meghütölt vallok vallomásaival ellenkezőleg azt törekedik mutatni nevezetesen, az 1-ső és 2-dik vallok vallomásaival hogy az 40 aranyokban tett vásárból volt ugyan valami és írásban is tetetett, de az egyik Novisáns Eránosz Dávid tellyességgel az egyezés meg állónak nem engedte, és azért egyezéstről való írás el is hasogattatott továbbban pedig mindenik félnek vallotta leveliben az vallok tsak nem közönségesen azt hozza be, hogy Zackarjás Zachor a 40 aranyokat úgy ígérte volna, hogy ha a marhák íránt valami perlekedés támadna a Novizánsok Halas Dávid és Eránosz Dávid tétesség szerint a költségben részesűlyenek és segítők legyenek. Mind ezekből a Mercantile Fórum bírói meggyőződéssel ki nem hozhattya, hogy a felek között a fenn forgó 40 aranyok íránt volt az szokott egyezés lett volna annál is inkább, hogy ezen egyezésben jelen volt személyek a vallató levelekben tsaknem minyájon különbözőleg vallván az alkalom igazságát egészen homályban hozzák, sőt annyiban kétséges is, hogy az eladott marhák íránt már előre gyanították, hogy perlekedés következne és azért a novizátus Zacharjás Zakar fel is tudta az egyezésben, hogy a perlekedés költségiben mint 7-ed részesek a Novizánsok segítségül legyenek, s abból következetnek lenne látatik, hogy az egyezés tökéletes erőben nem mehetett, ugyan azért ezen Mercantile Fórum az elenyészett 1821-ik esztendőben decembernek 5-ik napján hozott ítéletét ezúttal is meg nem változtathatya a költséget a felek egyaránt szenvedgyék.

A Novisánsok appellályák a Felséges Királyi Guberniumhoz.

1822. Március 4.

Brassai kereskedő Pirolt Joan Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedő Bogoz Gergelyben 90 Rf-kot szkumpia áraban pretendálván ezen adósságot az adós meg nem üsméri, azt állítván, hogy azon summából tsak 15 R forintokkal volna adós de egyik félnek sem lévén írásbéli bizonyítása, sem fenn álló bizonsága.

Határozás

Minek előtte ezen pretensió törvényes határozás alá vétetett volna a felek megegyeznek, hogy az adós Bogoz Gergely napok alatt a jót tévő atyafiakhoz segedelemért folyamodván abból fizessen a pretendensnek 20 R forintokat melyet, hogy maga kifizet magára vállalá Czárán Antal Uram.

* * *

1822. Március 4.

Az alább írt contractus intabuláció végett béadatik

Mű alább írtak ezen obligatorialis levelünkben megüsmérjük, hogy Gyergyó Szent Miklósi kereskedő Dávidovits Dávid úrnak három rendbéli contractussai iránt a Nemes Mercantile Fórum előtt egyezésre lépven, adósa maradtunk 1670 R forinttal az az egy ezer hatszáz hetven R forintokkal váltó czédulában, mely summát a Creditor úrnak különös engedelme járulván, hogy négy esztendők eltelésivel hat procento interesivel

együtt megfizetyük magunkot in solidum kötelezzük, és jövőbéli bátorságnak okáért, hogy akár mely esetben is ezen fenn írt summa változás alá vagy veszedelembé ne jöjjön, a tisztelt Fórum által is ezen kötelezésünk megerősítettik.

Gyergyó Szent Miklós die 13 marty 1818 esztendőben

Temesvári János m.p.

Temesvári Antal m.p.

Temesvári Péter m.p.

A Mercantile Fórumnak sub. nr. 15-bé mutattatván a végzés szerint ki is adtam

Kápdebó Antal m. p. Biró

* * *

7 - 8 old. 8 szám

1822. Május 30.

Molduvai görög kereskedő Szultser Jeni Jordátyi beadván egy kötelező levelit örmény kereskedő Urszuj Jánosnak mely szerént tartoznék nékie 570 török tallérokkal és kéri, hogy ezen fizetetlen summának felvételire interessivel együtt executorok rendeltessenek.

Urszulj János ezen keresetre maga feleletit abban teszi, hogy ő nem pénzt vett a pretendenstől hanem marhákot és azért a contractus által megis csalattatott és amidőn a sokadalmakba el nem adhatta kénálta, hogy végye vissza a marhákot és akkor azt ígérte a pretendens, hogy tartsa meg a marhákot és meg fog egyezni vele s mivel hogy szavát meg nem tartotta kéván a megfizetésre moratoriumot adatni.

Határozás

A panaszoltatott szembe lévén és ő előtte tulajdon aláírása alatt költ kötelező levele felolvastatván, és aztot mindenekben meg üsmérvén noha állítsa is, hogy marhák árában volna ezen tartozása és midőn el nem adhatta kára nélkül a panaszlott azokkal megkináltatván azt ígérte, hogy ide hátrébb meg fog egyezni a panaszoltatott de mivel e tsak szóbeli pusztá mentség az emlegetett relatiójának pedig felkeresésére kétszeri dilatió is adattatott aztot is maga mentségire a kiszabott idő alatt felkeresni kötelességibe állott volna, mivel azon relatoria itten tellyességgel nem találtatik annál fogva a be mutatott kötelező levélben ki írt summából hátra lévő és az pretensus által is meg ismért 570 talléroknek felvételekre executoroknak kirendeltetnek Bángi Sándor és Lázár Jakab atyánkffiai a költséget, fáradságot pedig egyaránt szenvedgyék.

A panaszló noha egy résziben terhesnek isméri mindazonáltal alázatosan köszöni az ítéletet.

E panaszoltatott pedig apellátiót jelent az el tévellyedett eskettő levele fel nem találása miatt.

Ítélet

fel botsátatik

A panaszló protestál a több költség s fáradság és méltatlan hurtzoltatásnak.

* * *

1822. Június 8.

Gyergyó Szent Miklósi kereskedő Cziffra János és társai panaszolyák, hogy Molduvai Glodi Oláh Meresán Györgytől 200 darab berbétseket vásárolván a jószágot ki nem kaphatták mivel Császár István és Keresztes Kristóf 1133 tallérát Meresán Györgynek el vették és azért már a panaszlók jószágokat kiadni nem akarja a Moldvai Oláh.

Határozás

Mivel hogy a bépanaszoltatott felek Keresztes Kristóf maga magának bírāja lévén vette el az 834 tallérokat, és pedig többet, hogy sem a maga pretentiója lehetett volna a másik bépanaszoltatott pedig Császár István idegen országi kereskedővel együtt számot nem vetvén magának eleget vett és amiatt a panaszlónak Cziffra Jánosnak és társainak igaz jószágok eltaroztatott. Úgy azért meghatározatott, hogy Keresztes Kristóf és Császár István az határozó menvén a pretendens Meresán Györgyöt elő hivatván vele az egymás között való pretensiót úgy eligazítsák 15 napok alatt, hogy a pretendensek marhái felszabadulynak külömben minden okozott károkkal és költségekkel megfizetni tartoznak.

* * *

1822. Szeptember 29.

Intabuláció végett az alább írt Contractus bé adattatván így következik.

Én alább írt adom ezen Contractuális levelemet arról, mint-hogy mai napon vettem Balás kapitány úrtól béváltó czédulában summa pénzt egyezer kilentz száz ötven öt Rf-ot, mely summának megfizetésire kötelezem magamot az reánk következő 1820-ik esztendőben novembernek 25-én napján minden többi és hátra maradás nélkül, amelynek állandóságáért nevem leírásával bizonyítom, melyet ha meg nem fizethetvén az írt terminusra, tehát hatalma lehessen minden vagyonomból magának eleget venni vagy vétetni. Sig. Gyergyó Szent Miklós die 25 november 1819 mely üdötől az interes számláltatik az az 1819-től

Én Dobribán Lukáts m. p.
ebből 500 Rf in 1821 13 Február magadott maradott 1455 Rf.

* * *

11 – 14. számig örmény nyelven írt jegyzőkönyvek.

12 old. 15 szám

1822. Október 18.

Olvastatik a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak meg tanáló levele, melyben a Felsőges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak 2032. szám alatt költ kegyelmes rendelése következésül Deér Félixnek a Fórum ellen tett panasszát közölvén kívánja hogy minden pontyaira a felelet megtétessék.

Határozás

Megtétetett a felelet minden levelek vissza zárása mellett.

* * *

1822. Október 18.

Executor Zakarjás István és collector Bogoz Lukáts 1822-ik esztendőre a Libellus szerint való 3251 Rf-ot impositióról számot adván, és erogaíójókat quitantiákkal megbizonyítván fenn maradt Rf 5. 38 kr.

A számadók magok betsületesen viselt hivatalok többi terhitől feloldoztatnak és a meg maradt 5 f. 38 kr. summa további rendelések az múlt esztendőben fenn maradt summával Rf 33 kr. 55 biró atyánkfiánál maradgyon.

* * *

1822. Október 18.

A következhető tűz szerentsétlensége meg kívánván az előre való vigyázatot azért Botsántzi Jeremiás atyánkfiát kirendellyük és meg hatalmazzuk, hogy minden holnapban téli üdőben kétszer nyári üdőben pedig egy holnapban egyszer a polgár mellé rendelvén egy örmény lakost, minden örmény házakot meg visgáltasson és 3 f-t büntetés alatt arra, szoríttasson, hogy a kürtököt és házfedelet igazán meg seperve tartsák.

1823.

1 old.

1 szám

1823. Január 27.

A Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úr actualis bíró atyánkfijához januárius 19-én datált rendelkezésében meghatározván, hogy mai napon a bíró választásra személyes megjelenni méltóztatik azért.

Határozás

A kévánt tárgynak végbe vitelén a Méltóságos Fő Király Bíró úr, aki nevezett biztosok által a megjelenésre alázatosan kértessék meg.

* * *

1 old.

2 szám

1823. Január 27.

Megjelenvén a Méltóságos Fő Király Bíró úr és maga előlülői széket elfoglalván méltóztatik előadni, hogy eddig volt Mercantile Fórum Bírója Kápdebó Jakab uram az eddig elé viselt hivatala folytatásától mind, hogy házi környülállásai azt hozzák magával mentetnék meg a Tisztelt Fő Király Bíró úrtól alázatosan kikérte.

Határozás

Mely kérésének következésül kihirdetvén a Communitásból feles számmal jelen volt tagok, hogy a bíróságra három személyek választanának, kikre annak utána voxoljanak Botsantzi Jeremiás által jelentik, hogy a Communitás választotta Lázár Kristóf, Czárán Antal, Lukáts János uramékat és ezen személyekre a szokott módon a votifálás megesvén Lukáts János 32, Lázár Kristóf 7, Czárán Antal 5 votumokkal választottak s mind hogy az eddig volt bíró Kápdebó Jakab úr ezuttal is jelen nintsen az hivatal pedig késedelmet nem szenvedhet a több votummal választott Lukáts János uram eddigi míglen a confirmáció elérkeznek a hivatalba substetnáltatott a Méltóságos Fő Király Bíró úr által, a midőn alázatosan meg köszönvén e béli emlékezetet egyszersmind jelentette azt is, hogy míglen Cziffra Jakab uram az közötté és a Nemes Communitás között eddig elő fenn forgott egyenetlenség felett való pretentióról le nem mond, mind addig a hivatalát el nem fogadhassa nehogy vele is egyenetlenségbe jöhessen amely kévánság felett minek utána több disceptutiok bé következtek volna a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak interpositiójára minden az eddig elő fenn forgott egyenetlenség felett való pretensiójiról Cziffra Jakab uram prelud le mondott egyedül a zálogba elvétellett oráját kérte vissza adattatni, mely órának vissza adattatása ezennel meg is határosztatott és vissza is adatott.

* * *

2 - 3 old. 3 szám

1823. Január 27.

Jelentés tétetvén ezen alkalmatossággal arról is, hogy a kereskedés miatt sokszor a szenátoroknak jelen nem létele miatt hátra maradás következik a Fórum telyes számában kéri

azért még három esküttöknek bé iktattatását mely végett magok a communitás béliek proponálták Lázár Péter, Vákár István és Zakarjás István Uramékat.

Határozás

Ezen kívánságnak következéséül a megnevezett személyek közül Vákár István, és Zakarjás István jelen lévén be is eskettetek, az honyában nem lévő Lázár Péter béeskettetése a Mercantile Fórumra birattatik.

13 Febr. Lázár Péter Uram a Mercantile Fórum gyűlésiben a szokott módon bé eskettetett.

* * *

3 - 4 old. 4 szám

1823. Március 13.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak februárius 8-án 1823-ik Esztendőben 64. szám alatt költ kegyelmes rendelése melyben sinor mértékül adgya, hogy eő felségének 1794-ik esztendőben 2603. úgy 1796-ik esztendőben 1208. szám alatt költ Felséges rescriptuma szerint a Mercantile Fórumnak bíraskodása minémű pereknek ellátásokra terjedhet ki és pedig amidőn pedig a kereső fél estraneus volna, hogy a Mercantile Fórum mindenkor a Méltóságos Fő Király Bíró úrtól avagy az helyette lévő Ziortob protest kérni köteles légyen. Az adósságok fel vételiben köteles légyen a Mercantile Fórum a Brachiumot a Fő Király Bíró úrtól ki kérni mint hogy a contractus mellett lévő adósságok felvétele az olyan perek közé nem jöhetnek melyek apellatió uttyán a Felséges Királyi Guberniumhoz szoktak vitettetni.

Határozás

Szorosan megtartatni és rendeléshez magát alkalmaztatni a Fórum költsége lévén minden perekben fogja magát alkalmaztatni.

* * *

5 old. 6 szám

1823. Április 18.

Olvastatik a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak 26-ik mártius ezen esztendőben költ és bíró atyánkfiához küldött utasító rendelése melyben, tudásul adgya, hogy bíró atyánkfiának a Mercantile Fórummal együtt hatalmában áll a bíró és Fórum ellen való engedetleneket pénzbéli büntetéssel a hibához mérsékelve megbüntetni a tzégéres és nagyobb bűnben keveredetteket bé jelenteni.

Határozás

Használás és tudás végett szolgál.

* * *

6 old. 7 szám

1823. Április 18.

Olvastatik ugyan a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak ezen Fórumhoz küldött rendelése melyben tudásul adatik, hogy az Méltóságos bíró és Gubernisi Proses eő Excellentiája rendelése szerént az olyan örmény kereskedők, akik Moldovában paszust akarnak nyerni a Felsőges Királyi Guberniumtól mindenkor a Tisztelt Fő Király Bíró úr vagy a Szék tisztsége által ajáltasának a paszuális megnyerése végett.

Határozás

Tudásul és megtartás végett szolgál.

* * *

6 - 7 old. 8 szám

1823. Április 18.

Zakarjás Miklós, Ávéd János társak lévén kereskedésben Eránosz István és Molduvában költsön 200 forintokat költsönözvén amidőn a társaság megosztott ezen adósságot által adták Eránosz Istvánnak, hogy a Creditort ki fizesse és az obligátiálisokat kiváltsa de ezen summát Eránosz István Urszulj Jánostól küldvén el Ursulyt a tolvajok megfosztották és noha sok utánna való járás után a kárból került meg de sok költség tétetvén Eránosz Istvánnak az a kívánsága, hogy a több társak is részesedgyenek a kár megfizetésében.

Határozás

Noha a társaság az egymás között tett számvetés körül egymástól elosztották, mindazonáltal a közösen felvett adósság kifizetése kizástán maradott és az obligatorialisnak kiváltásáig az egész társaság egymáshoz köteles maradott mindaddig míg a Creditor kifizettetett az hová közönségesen le voltak kötelezve és azért mivel a történet mindenikre kiterjedő, hogy Urszulj Jánost a tolvajok megfosztották aki által küldötte Eránosz István ezen forgó summát ezen történet után okozott kárt és költséget mindeniknek egyaránt kell szenvedni, ítéltett.

* * *

1823. Október 2.

Olvastatik könyörgő levele Ursuly Jánosnak melyben kéri, hogy mivel Czárán Josef ötöt híriben nevében betsületében megrontatta és hogy betsületit helyre állíthassa költséget kellett tenni kereskedése hátra maradásával tehát mind ezeknek megtérítése mellett Czárán Jósef az ő betsületit helyre állítani kényszeríttessék.

Válasz

Mivelhogy a könyörgő a maga betsülete megsértetésében ezen Mercantile a Fórumra provocál tehát ezen Fórum könyörgő utasítására azt adgya válaszul, hogy a bépanaszoltatott Czárán Jósef a könyörgőnek betsületit se szóval se cselekedettel semmiben meg nem bántotta ezen Fórum előtt.

* * *

1823. Október 31.

Olvastatik panaszoló levele örmény kereskedő Cziffra Jánosnak melyben azt panaszolja, hogy azon marhák között melyeket kisebb Zakarjás István és társai megvásárlottak volt Fejér Pétertől és társaitól és Debrecenbe executióval el is vitetett a panaszlónak két ökre és két tehene lett volna, és azoknak az árát mind eddig meg nem kaphatta azért kéri Zakarjás István által megfizettetni rendelni.

Ezen panasz közöltetvén Zakarjás Istvánnal és felelet is meg is tévén.

Határozás

Világos lévén mind a panaszlónak feladásából és sub. nr. 1-^o lévő testimoniumból, hogy a kérdésben lévő két ökrök és tehenek azon marhák között voltak melyek Debretzenbe a transcribált ítélet szerint a bépanaszoltatotnak executióval adattattak által mind pedig az is világos a bé panaszoltatott feleletiből, hogy amidőn a marhák által adatattak Bogoz Gergely legkisebb emlékezetet sem tett abból, hogy a panaszlónak marhái azon exequált marhák között találtassanak ugyan azért mivel, hogy a bépanaszoltatott Zakarjás István és társai azon marháknek az árából kifizették Fejér Péternek és társainak tehát a panaszló maga marháinak ára megkaphatása iránt azokra utasítatik és e részben a bépanaszoltatott Zakarjás István a kereset alól mentettetik.

* * *

10 old.

11 szám

1823. Október 31.

Olvastatik könyörgő Levele Cziffra János örmény kereskedőnek, melyben azt panaszollya, hogy Zárug Zakarjás With havasát bizonyos berszányoknak kiadván ezen berszányok az könyörgő havassát is melyet Czárán Keresztes ő kegyelmétől árendált és Vitt havasához nem is tartozott elkárosítottak és amidőn a berszányok kérdőre vonattattak volna a kár tétel iránt azzal mentették magokat, hogy Zárug Istvántól anyaji részben vitték volna ki.

Határozás

Meghallgattatván a bépanaszoltatott Zárug István, és megmutatván világosan az előmutatott Contractusában, hogy a berszányoknak egyedül csak With havassát adta volna és azt is olyan formán, hogy ha valakinek a szomszéd társoknak kárt okoznának ők tartoznak róla számolni erre nézve bépanaszoltatott Zárug István ellen keresetje nem lehet hanem a kártévő berszányokon keresse maga károsíttatását.

A panaszló recursust jelent a Királyi Guberniumhoz.

1824.

1 old.

1 szám

1824. Január 12.

Az elmúlt 1823-ik esztendőre a kiadott libellus szerint executor Zakarjás István és collector Zakarjás Antal magok számadásokat megtették.

A libellus szerint volt az impositió Rf 1992 ebből az Császári adóban és egyéb költségekben.

Ki adatott.....	4583	30
vagyon kézpénzben az executornál.....	211	2
A szegényeknek és tehetetleneknek el engedett	197	20

summa 4992

Határozás

A fenn írt 211f 2 bíró atyánkfia dispositója alatt maradt mind az executor mind az collector a további számadás alatt ditséretesen absolváltatik.

* * *

2 old.

2 szám

1824. Január 20.

Olvastatik könyörgő levele a Nemes örmény communitásnak melyben kéri, hogy azon Moldvai Fejedelemségtől nyert levelet, melyet tisztelt Kápdebó Jakab úr kezére vett volt adja használás végett az communitásnak kezére.

Határozás

Mindhogy világosan kitezik, hogy azon levél, melyet Nemes Communitás tett Kápdebó Jakab úrtól pretendál Czárán Joseph atyánkfia kezénél maradott annak okáért meghatározta ezen Mercantile Fórum, hogy az fenn említett Czárán Jóseph harmintz napok alatt azon levelet vagy elő állítsa vagy az maga költségin Lafonto haszon vehető levelet szerezzon: addig is harmad napok alatt pro cautione tegyen le 1000 forintot a Mercantile Fórum kezébe.

* * *

3 old.

3 szám

1824. Január 23.

Olvastatik az 1-ső Gyalog Székely Regimentnél eddig volt 1-ső Major és mostan a 2-ik Gyalog Regimenthez elő mozdított obrist laitmánt Méltóságos Mártini úrnak ezen Mercantile Fórumhoz küldött butsozó levele melyben megismeri a tisztelt úr, hogy az örmény közönség a normalis oskola renovációjára 300 Rf-ot, az közönséges utak tsinálására 100 Rf-ot és 38 csákányokat adott légyen köszömvén, hogy a tisztelt úrnak tekintetiért és a közjónak elő mozdításáért segedelemül kifizettetik kérvén, hogy a Mercantile Fórum és az örmény közönség iránta háládatos gondolattal viseltessenek maga is igazán, és tisztán fog megemlékezni a Nemzetről.

Határozás

Jövendőbéli hasznal szolgálván tétessen a többi levelek közé.

1824. Február 27.

Penzionátus Kapitány Balás Károly úr ide való örmény kereskedő Dobribán Lukáts ellen instantiáját adgya bé mely szerint az 1819-ik esztendőben 9^{-ber}. 25^{-ikén}. a bépanaszoltatott által interesre fel vett 1955 váltó rénes forintokból fizetetlen lévő 1455 váltó rénes forintoknak szokott interesivel költséggel és fáradságával együtt léendő felvételére executorokat kér kirendeltetni.

Határozás

Minek előtte a bépanaszoltatottak ezen panasz kérése szerint közöltetett volna, maga lehető mentségénél megtette a végett az előtt a bépanaszoltatott arra kötelezte magát, hogy a múlt esztendőben, elpróbált de akkor függőben maradt békesség szerint tisztesen az öt esztendők alatt a pretendált 800 váltó Renes forintokot az az nyoltz száz R forintokot kifizetni, melyből már egy esztendő el is tölt, ezen ajánlására a bépanaszoltatottnak a panaszló kapitány úr is reá állott oly feltétel mellett, hogy az hátra lévő négy esztendőig a megírt summáról adjon securitást a panaszoltatott mely kívánságára ezennel subtis. bíró Kritsa Péter atyánkfiához a ház fundussáról költ contractussal által is adá feltévén ezennel azt is a felek, hogy ha a négy esztendők alatt az egész capitális nem Depuráltatnék, ami része az 5-ik esztendőre Interest tartozik adni és bé telvén az öt esztendők akkor a fundust apprehendálhassa ugyan ezen alkalmatossággal Czárán Antal uram is maga pretensioját tutori kötelességinél fogva jelentette mely szerént a bépanaszoltatott néhai

Czárán Gergely özvegyének és úgy az néhai Kápdebó Jakab özvegyének nevezetes, summával tartozik, nevezetesen pedig az elsőnek 150 darab arannyokkal a másodiknak 500 váltó rénes forintokkal amind maga is az bépanaszoltatott megisméri melyek felett nevezett Czárán Antal tutor úr is öt esztendőkre megengedte a fizetés idejét, úgy hogy a funduson lévő super edificátumok ezen két adósságok felől securitásul legyenek eltelvén pedig az öt esztendők akkor az tutor is a super edificátumra kezit tehessen prosadálván mindenik fél akár miféle törvényes lépésektől.

* * *

6 old. 5 szám

1824. Március 12.

Panaszolván Zakarjás Miklós Kritsa Isák ellen hogy az ötöt illető viasz gyertsákat neki által adni nem akarja.

Határozás

Az míg az brassai görög kereskedőtől világosabban meg nem értetik az Itélet kit illetve, függőben marad.

* * *

9 old. 8 szám

1824. Július 8.

Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedő Czárán Joseph előmutatván a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak Resolútióját hogy Beserábiában való mehetésre passuálist nyerhessen a maga jurisdictiója által ajánltassék azzal együtt, hogy mennyi időre fog távul lenni.

Határozás

Az ajánlás tétessék meg hogy a 1-ső máy, augustus végéig fog ezen hazából távul lenni.

* * *

10 old. 9 szám

1824. November 4.

Öszve gyűlvén a Mercantile Fórum és az Communitás béliek feles számmal és kívántak az adónak könnyebsége iránt a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátshoz folyamodni, hogy az szegénységre nézve az adó fizetésiben valamely könnyebbséget lehessen nyerni, különben az restántiák annyira fognak nevedekni, hogy az megfizethetésre elégtelenek lésznek.

Határozás

Az eltehetetlenedett örmény lakosoknak nevei vétessenek lajstromba és küldessék Tekintetes Régius Perceptor Zöld János úrnak azzal az kéréssel, hogy az ilyen szegényeket protectionaliter taksáltatni eszközölje ki a Felséges Királyi Gubernium előtt.

* * *

11 - 12 old. 10 szám

1824. 12. 9.

Subs. bíró atyánkfia öszve gyűttetvén az Mercantile Fórumot az fenn írt communitás béliekkel együtt azt jelenti, hogy tegnapi napon novembernek 12-ik napján Tekintetes Király

Bíró Bala Joseph úr maga köz hivatván azt adta ki hogy felsőbb parantsolatból azt parantsolya, hogy ennek utána hétfőtől kezdet strázsát adjanak az örmények is azon kapuhoz az hová a provincialisták szokták az strázsákat állítani és noha bíró atyánkfia azon felső parantsolatot kérte párba kiadatni, hogy mind az Mercantile Fórumnak s mind az Communitás bélieknek előmutathassa és meggyőződve lehessenek az felsőbb Rendelések iránt mindazonáltal a rendelés kiadattatását meg nem nyerhetvén jelenti a Mercantile Fórumnak és Communitás béliek, hogy az strázsza kiállítása iránt minden parantsolatot adott légyen ki a Tekintetes Király Bíró úr.

Határozás

Mivelhogy a Gyergyó Szent Miklóson megtelepedett örmények tsak házbérben laknak se határbéli legelés se erdőlés juszával avagy olyannal mely a föld népivel közös volna nem bírnak hanem tsupán kereskedéssel és kézi munkával keresik élelmeket ezen mostani terhühordozás iránt még eddig soha is az örmény lakosok kényszerítve nem lévén kéntelenek minnyájon való egyetértésből azon megállapodni, hogy az Tekintetes Király Bíró úr az ez iránt kiadott felsőbb parantsolatot az Mercantile Fórummal párban közölni ne terheltekk, hogy mind a fórum mind pedig a communitás meg légyen iránta győződve, és oda a haszon ez az ezen rendelés tétetett azért terü alól való felszabadulásáért folyamodhassék.

* * *

1824. Szeptember 29.

A mind az 10-ik szám alatt a Tekintetes Bíró Balló Józseph úrhoz küldött hivatalos megtalálásban azon kértetett volt, hogy az strázsális iránt kiadott felsőbb rendelést ezen fórummal közölni ne terhelhetnék mai napon elküldötte a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak rendelésit mely felolvastatván közönséges megegyezésből meg állítatott.

Határozás

Kérettessék alázatosan a Felséges Királyi Gubernium, hogy mivel az örménység házbérbe lakik és sem erdőnek se mezőnek használásában nem részesedik amellyel járnak a terű hordozások egyéb aránt is az örmény lakosok tsak kereskedéssel és kézi munkával a dolgozó házakban keresik élelmeket ezen terhü alól a Felséges Királyi Gubernium méltóztassék feloldozni s menté tenni az örményeket.

* * *

1824. Október 11.

Gyergyó Szent Miklósi Zakarjás István ő kegyelme taxa mellett a Nemes Fórumot egybe gyűjtetvén azt adgya fel, hogy az ötsének Zakarjás Alosinak 1500 f-tyát bírói hatalommal azért tiltatta el, hogy tulajdon maga leveliben mely itten elé mutattatik ígért 1500 f-ot Zakarjás Miklós adósságainak kifizetésére, melyben jelen lévén Zakarjás Alojzius meg ismeré

ugyan az ígértet de tsak úgy, hogy ha a bátya Zakarjás István és Szarokán Márton mindenik maga részről 2500 f-ot fogjak segíteni vagy pedig mindenik annyit fog tenni a leveliben ígért melyben mindhogy feleket semmi képen öszve egyeztetni nem lehetett.

Forum taxa 5 f Lázár Antal act bíró atyánkfiának kezébe ment.

Határozás

Mivelhogy Zakariás Alojsius ő kegyelmek leveliből a nem tetik ki conditióval ígérte volna a 1500 f-ot hanem tsak az hogy az bátya Zakarjás István az ő contojárá 1500 f-ot fizessen a Zakarjás Miklós adósságában és ennél fogva Zakarjás István költsön is vette azon assignált 1500 f-tot melyekkel az Zakarjás Miklós contractussait ki is váltotta, s mind hogy ezeket a fórum előtt bé is bizonyította tehát azon eltiltott 1500 f-ot a Zakarjás István kezébe kiadatni meghatározatott.

Zakarjás Alojsius protestál ezen ítélet ellen és kéri perben kiadattatni az ítéletet.

Zakarjás István köszöni az ítéletet és protestál az további költségekről.

* * *

16 old.

13 szám

1824. Október 17.

Olvastatik könyörgő levele kisebb Szöts Jánosnak melyben kéri, hogy mivel Fejér Péternek, Zárug Zakarjásnak, Heránosz Jánosnak Amira Kristófnak és több társainak Moldovai Tarrosz

Rusantzki ellen való panaszokban megfogattatott és feles költséget tett mind Jáásban mind Kolosvárra való járására, és estet is levelekre kéri, hogy ezekre tett költésit és fáradságát fizettesse meg a fórum.

A társaság nevében Fejér Péter jelen lévén a kérést megismeri igaznak lenni csak azt kívánja, hogy az ezen dologban fenn forgó leveleket adja elé és kifizetni készek lesznek mert a pretensiosokat tovább is keresni fogják.

Válasz

A könyörgő a nála lévő pretendált leveleket adja elő és kérésének erő fog tétetődni.

* * *

17 old. 14 szám

1824. Október 28.

Egy Contractus Szarokán Gergelynek és Dobribán Istvánnak intabuláció végett bé íratattatik mely szóról szóra e képen következik görögből magyar nyelvre fordítottatott.

Azon pénzekről melyeket tartozott Szarokán Gergely, Lázár Péter és Dobribán István a fenn nevezett görög kereskedőnek 375 az az három száz hetven öt darab hollandus aranyakat vettem kezemhez Dobribán István és Lázár Péter úr részire. 368 az az három száz hatvan nyoltz hollandus aranyakat Szarokány Gergely úr részire vettem kezemhez és még hátra maradott hét arannyokkal is kénálván el nem akartam venni, hogy hibásnak vettem amely fenn nevezett summát magam tudni illik Katartsi Stephánnak felesége vétarommal Toma Metrával kezemhez vettem 1816 octóber 27-én ő szerint

1824. Október 28.

Subst. Kritsa Péter atyánkfia jelentvén, hogy néhai act. bíró Lukáts János atyánkfia elhalálozásával a bírói kötelességet substitió mellett folytatván el jött az ideje, hogy bíró választás rendeltessék.

Határozás

Kérettessék a Méltóságos Fő Király Bíró úr, hogy a bíró választásra szüksége lévén ezen fórumnak a felséges rendelés szerint nem tsak bírói választás idejét meghatározni, hanem maga meg jelenésével és a bírói választás módját disesíteni méltóztassék.

1825.

1 - 2 old.

1 szám

1825. Január 13.

Olvastatik csomafalvi Pál Gábor és Márton panassza örmény Ávéd Gergely ellen 1805-től tartozó 30 f-tok, hogy elég tétettség nekik.

Határozás

Szembe jövén a bépanaszoltatott Ávéd Gergely ki is az adósságot megismervén és egy specificatiót mutatván melyeket adott az néhai atyoknak egyszer is mátzor is, mely midőn fel vételődötön 24 f mely summa iránt mind hogy bizonytságot nem tud mutatni oferálya a Fórum színe előtt annak rendgye szerint le is tette hitét és ennél fogva marad adósa Ávéd Gergely a fenn nevezett Pál Gábor és Márton ő kegyelmeknek 6 f-tok melyet tartozzék harmintz napok alatt lefizetni.

A fennebb írt panaszlónak panaszra második igaza nézve szembe hivattatván tímár mester Dobribán Gergelyt azt állítsa, hogy a panaszban feladott bort a panaszló az előtt két eszten-dökkal kezéhez vette amit a panaszló is megvallott s ebbéli panaszától önként el állott mely szerént világos az, hogy subst. bíró atyánkfia és ché mester atyánkfia tett panassza fundamentum nélkül való volt.

* * *

2 old. 2 szám

1825. Január 13.

Ugyan azon napon az örmény Legény Czéh társasághoz tartozó egy obligatió beadattatván mely örményül intabuláció végett szóról szóra béíratattya mely így következik.

(örmény szöveg)

* * *

3 old. 3. szám

1825. Január 21.

Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedő Kopatz István bé ad egy specificatiót melynél fogva néhai Zakarjás Sándornál 139 Rf és 51 krajtzár valutában lévő pratensióját inprotocoláltatni kérte mely így következik.

823 mensis júly 10 dohány... Rf 4kr.

30 Borgai pipaRf 2.....30

4 hosszú kötélRf 5....36

25 ketske fadgyú.....Rf 6....45

100 detto.....Rf 27

2 kupa mézet.....Rf 2....36

28 ketske húst.....Rf 1....24

824 mense augusti 30 berbétset.....Rf 90

Rf 139 51

Kopatz István

3 old. 4. szám

Ugyan azon az napon két contractusok intabuláció végett beadattattak melyek örményül így következnek.

(örmény szöveg)

1825. Január 21.

Ugyan azon az napon Gyergyó Szent Miklósi kereskedő Zakarjás István bé ada egy specificatiót melynél fogva néhai Zakarjás Sándornál 279 f-t s 35 kr. valutában lévő pretentióját improtocoláltatni kérte, mely is így következik.

1822 számot vetvén néhai ötsémmel Zakarjás Sándorral bolti vásárlásokkal marada adósRf 77 ..45 kr.

1823 8-bris kéz pénzt adtam.....Rf 100

1824 5-to máji kézpénzt.....Rf 100

Detto 1824 a boltja szokott igazításért adta..100

A kalaposnak a kalapért fizettem.....Rf 1.....50

Rf 279 35 kr

Zakarjás István

* * *

1825. Január 21.

Ugyan azon napon Gyergyó Szent Miklósi kereskedő Zakarjás Miklós egy 89 f és 29 kr-ról szóló specificatiót bé adván intabuláció végett.

* * *

1825. Január 22.

Brassai kereskedő Dumitru Leka beadván két contractust intabuláció végett mely szóról szóra így következik.

1823. 19. augustus

Mínthogy maradtam Dumitru Leka úrnak vásárlásból 399 f az három száz kilentzven kilentz forintokkal tartozom megfizetni hat hét múlva minden hiba nélkül.

Zakarjás Sándor

Mínthogy maradtam Dumitraki Leka úr legénnyinek vásárlásból 100 az az száz forintokkal tartozom megfizetni minden hiba nélkül.

1827. 29. July

mikor bėjön Borszékba.

Zakarjás Sándor

* * *

1825. Január 31.

Olvastatik a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak Csík Szent Tamásról folyó holnap 26-ról küldött hivatalos levele melyben tudtára adgya bíró fiának, hogy az Mercantile Fórum által küldött hivatalos kérése szerint a bíró választásra mai napon személyesen megjeienni fog.

Határozás

A Mercantile Fórum telyes örömmel és tisztelettel értvén a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak személyes meg jelenését, hogy a Czéhez annál inkább, közelíthessen a Mercantile Fórum kirendeltetnek Lázár Antal és Bángi Sándor act, senator és subst. Botsántzi János senator atyánkffiai akik személyesen maga szállásán felkeresvén a Méltóságos Fő Király Bíró urat a Mercantile Fórum nevében alázatosan invitályák a gyűlésben megjelenni.

Megjelenvén az Méltóságos Fő Király Bíró úr maga személyes elől ülése alatt tudtára adja a fórumnak, hogy mivel Mercantile Fórum által a bírói választásra meg hivattatott ennél fogva a Felséges rendelések következesekül személyesen megjelenvén az eddig is gyakorlott szokás szerint a bíró választást végre hajtani kívánván kívánta ajánlani, hogy a ki nevezendő személyek közül a voxolás minden részre hajlás nélkül vitessék végbe.

A bíróságra a communitásbéliek által három személyek választattak

u. m. Cziffra Jakab, Lázár Antal és Kritsa Péter atyánkffiai.

Határozás

Az kinevezettek közül Cziffra Jakabnak 8 Lázár Antalnak 25 Kritsa Péternek 4 votumok adattatván Lázár Antal atyánkffia addig is míglen a Felséges Királyi Gubernium által confirmáltatik actualis bírói hivatalban rendeltetik.

Actualis senatorknak választattak Botsántzi Jeremiás és Czárán János kik közül Botsántzi Jeremiás a hitet le is tette Czárán János atyánkffia pedig változó egyességre nézve meg nem jelen-

hetvén a Méltóságos Fő Bíró úr a hit bévételit méltóztatott a Mercantile Fórumnak által engedni.

Subst. senatornak pedig béesketetnek Czárán Keresztes és Kápdebó Gergely

* * *

7 old. 9 szám

1825. Február 7.

Subst. bíró Kritsa Péter atyánkfia a collectorral Ávéd Keresztes-sel egyetemben az 1824-ik esztendőre rótt adó és költségbéli summákról a számadást megtévén úgy tanáltatott, hogy a collectornak kezire adott Libellusban volt az impositió.....Rf 5078

Ebből administráltatott quietantiák szerint.....Rf 4434

Elengedett az tehetetleneknek.....Rf 95

Kézpénzt adott bé.....Rf 507

Maradni beszédni való kivévén az költséget 4f.....Rf 38

Summa Rf 5078

ab..... 4

Rf 5074

Subst. bíró atyánkfia által az 1823-ik esztendőről maradott summát és a Tekintetes Perceptor úr által Damokos perceptor úr restantiájából ki húzott summájával együtt elő mutat in summa f 447 30 kr.

maradott kézpénz.....954 30 kr. amely summa act. bíró atyánkfia számadása alá hagyatik azzal az meg hagyással, hogy a szedetlen lévő 42 f is a collectortól incassálya.

Ennél fogva az 1824-ik esztendőben rendelt collector Ávéd Keresztes minden számadás terhe alól feloldoztatik.

1825-ik esztendőn collectornak rendeltetik Zárug István és Antal kiknek a libellus adattassék által.

* * *

8 old.

10 szám

1825. Február 27.

Mai napon Poltz Antal az alább írt contractust vagyis egyezés levelet intabuláció végett beadja mely így következik.

Én alatt írt vettem volt költsön tulajdon all írásom alatt még 1823-ik esztendők január 1-ső napján Gyergyó Szent Miklóson lakó Poltz Antal úrtól és feleségétől ezer az az 1000 Rf váltó czédulába intereszre s mind hogy a mostani üdőre is meg nem fizethettem az creditor úr istantiát adván be ellenem s arra se fizethettem meg tartozásomat a pénznek tudva lévő változásai és a kereskedésnek nagy csonkulásai mián a creditor úrnak s említett feleséginél kívántam új egyezésre lépni ily formán, hogy most ezen 1825 esztendőbéli Szent György napkor a ház contractusa tartozásából mely testvéremmel Jóseffel oszló bé fizettek 60 f német forintokat melyet még ezen esztendőbe kipótolok 100-ra a következő 9 esztendők alatt pedig száz száz Rhénes forintyával az egész stipulált summát kifizetni magamot kötelezem szolgálatomnak jövedelméből és ha ezen kötelezésemnek eleget nem tennék vagy eleget tenni nem akarnék a concernes tekintetes bíró úr található javaimból vétethessen vagy személyemet is a creditor úrnak és asszonynak kezére adhassa mely ezen egyezésünk, hogy a Nemes Mercantile Fórum jegyzőkönyvében intabuláltassék contractusomra

rá írássék és a creditoraimnak keziben adattassék alázatosan megkivánom.

Melyről 1825 die 23 Febr. subscribálok és magamot le kötelezem az alább caramisálandó régius urak előtt

Mü előttünk

Betegh Ignázt Nemes Gyergyó Szék Assesora

Lázár Antal Nemes Mercantile Fórum actuális bírāja

Ifjabb Zakarjás István m. k. vagy Theodor m. k.

* * *

9 - 10 old. 11 szám

1825. Március 28.

Olvastatik Gyergyó Remetén már régen taxás házbérben megtelepedett örmény lakosok jelentessék az iránt, hogy a Gyergyó Remetei elegyes közönség minden féle naturálék árulásától és a kortsmároltatástól is el tiltatott az örményeket sőt bíráikat el petsételvén ez által az el petsételt borok kárban mennek sőt némely elpetsételt boraikat meg is itták, kérvén a Mercantile Fórumot hogy amiben az igasság meg engedi pártfogásokra légyen.

Határozás

A Mercantile Fórumnak egyébre hatalma ki nem terjedhet hanem a könyörgők ügyit a Felséges Királyi Gubernium kegyelmes színe elejében fogja terjeszteni.

* * *

1825. június 17.

Olvastatik panaszló levele Szöts Lukátsnak és Antalnak Avéd Antal ellen, hogy hét darab marhát adtak légyen nékie alkalom szerént kész pénzért ki is midőn kérték volna az pénzt, nem adhatta mingyárt mivel a pénz után küldötte az fiát, ellenben az más felek az marhákot a mely áldomás mellett el adták erőszakoson el akarták hajtani, s midőn nem engedte volna hogy el hajtyák meg pofozták volna a fen említett Szöts fiait.

Határozás

Jóllehet hogy kéz pénzül adattak el az marhák és ha azonnal mindjárt az vevő le nem tette, elég az hogy az pénzel kínálta és az subst. bíró úrnak is jelentette ami pedig az alkalmat illeti áldomás mellett volt, amely törvény szerént bonthatatlan és állandós ugyan azért a meg vett marhák Avéd Antalnak maradnak, ellenben az erőszakért, hogy az eladott marhákot Szöts Lukáts és Antal erőszakoson el akarták hajtani azon magoknak vett hatalomért 6 f-tig büntetődnek meg, az vevő Avéd Antal pedig, hogy az más feleket fel pofozta ezennel mostan 10 fr-ra büntetődik, s ha ez után hasonló verekedésekben találtatik keményebben fog meg büntetődni

A panaszló fél novumot jelent.

A másik fél pedig minden féle további költésekről protestál

* * *

1825. Szeptember 5.

Egy contractusa Tekéntetes Weres Ferentz úri intabuláció végett bé íratatik mely szóról szóra eképpen következik.

Ezen folyó 1823 esztendő május 29-én Tekéntetes Weres Ferentz úr Bángi Sándor és fia Thodor uramékkal azelőtti esztendőben adott pénze iránt előttem megegyezvén maradtanak adóssa váltó czédulában f 1500 az az egy ezer öt száz r forintokkal, melynek megadására tevék az ezen esztendőben esendő december első napját úgy hogy akkor a fenn írt summát mától fogva számlálendő legális interessivel együtt meg adni minden további halogatása kívül el nem mulattyák arra kötelezvéni magokot, hogy ha akkor be nem fizetnék vagy befizetni nem akarnák találtató javaikhoz az elégtételig tisztelt Weres Ferentz úr nyúlni szabados lehessen Gyergyó Remetén a fenn írt esztendőben és napján.

Úgy vagyon

Mikó István Nemes Gyergyó

szék act. assessora

Bángi Sándor és fia Bángi Todor

Ugyan azon fenn írt napon s esztendőben bétsi kereskedő Malagets Miklós úrnak egy vexeles intabuláció végett béíratatik mely szól 863 f 22 kr. váltó czédulában.

Megint egy vexeles bétsi kereskedő Megyaszej István úri intabuláció végett béíratatik mely szól 1183 f váltó czédulában mind a két vexel Bángi Sándor és fia Thodor ellen.

Ugyan 1825-ik 5. Februáris az Nemes Tzéh örmény előljárójától egy obligatió intabulatio végett béíratatik mely szól 540 f-ról váltó czédulában.

Megint az fenn írt napon egy más obligatió a Szent István congregatio társaságtól beadassék mely szól 216 f váltó czédulában.

* * *

13 old.

14 szám

1825. Szeptember 5.

Egy contractusa 6^a. 7^{ber}. 1825 Tekintetes Deér Felix úré intabulatio végett béíratatik mely eképpen szól.

Én alább írt adom ezen contractuális levelemet arról, hogy tartozom Tekintetes Deér Felix úrnak 400 f az az négy száz R forintokkal váltó tzédulában mely summát tartozom esztendő múlva betsületesen megfizetni s emellett hipotecába téssen a Csomafalvi boltotskámát abban tanáltató portékámmal együtt és minden ottan lévő lovaimot, hogy ha meg nem fizetem semmi legkisebb törvény nélkül eleget tehessen a nevezett creditor úr sig.Gyergyó Csomafalva 1824-ik 28 Július

Bángi Sándor m. p. örmény kereskedő

13. 7^{bris}. 1825

Egy wexele bétsi kereskedő Carlfrajburge Intabulatio végett béíratatik mely szól 446 f váltó tzédulában Bángi Sándor és fia ellen.

16. 7^{-bris}. 1825

Egy wexele penzionatus kapitány Balás úré intabuláció végett béíratatik mely szól 3037 f 30 kr. váltó tzédulában melyben jószágot épületjeivel együtt hipothékába lekötik a debitor Bángi Sándor és fiai.

2 8^{-bris} Egy contractussa Ebesfalvi kereskedő Antalfi Emanuelé intabulatió végett béíratatik mely szól 100 f az az száz R forintokról váltó tzédulában Bángi Thodor ellen.

* * *

14 - 15- 16 old. 15 szám

1825. Szeptember 6.

Ezen folyó 1825 esztendőben septembernek hatodik napján bétsi kérés Megyaszai István és Malagets Miklós mandatáriusainak auditor kapitány Kállai Ferentz úrnak Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedő Bángi Sándor ellen beadatott és vexelen fundált keresetében Gyergyó Szent Miklóson hozatott és kimondatott.

Itélet

A protendens mandatárius úr által bémutatott vexel mellett a pretensus Bángi Sándor Megyaszai Istvánnak 1183 Malagets Miklósnak pedig 863 R forintokkal bétsi váltókban tartozván, hogy Bángi Sándornak találatandó javaiból ezen summát minden költségeik és fáradságok megfizetésével együtt exequáltassék kívánnya: erre subst. bíró Fitzus Márton atyánkfia jelentí, hogy a pretensus a tegnapi napon reggeli hat órakor írásban beadott jelentése mellett tulajdon házánál jelentette volna, hogy magát Crida alá kívánnya botsátani több creditorai valami

részben lehető kielégítetésekre nézve ezen feljelentésit Zakarjás Miklós senator atyánkfia is, hogy azon időtájban az Tzé pénziért 200 f-ot Fitzus Márton atyánkfiához menvén töle hallotta mondani, hogy Bángi Sándor Cridát jelentett légyen arról bizonságot téve mely Cridának eszerént tett kijelentése a pretendens mandatarius úrnak értésére adatván mind subt. bíró mind pedig Zakarjás Miklósnak bíraskodások ellen exceptiót tévén azon bírói székekből ki is költene ezután tsak ugyan Bángi Sándor neve alatt írásban a Crida alá való menetelinek kívánása ide is beadattatott mely a mai napon presentaltatott is.

Ezek után a pretendens mandatarius úrnak az érdeklett vexel szerint haladék nélkült leendő kielégítettése kérdés alá hozattatván vorum pluralitate úgy határoztatik, hogy a több creditoroknak is ki nem záratásokkal a jelentett cridának hely adattasék mostantól fogva minden haladék nélkül minden névvel nevezendő és a conscriptióban tanáltató vagyonok inventaltátván meg betsültetvén sequestrum alá tétettvén Massa Curátornak pedig Kritsa Péter atyánkfia rendeltetik egyéb aránt a Cridalis normativa Instructiónak minden tzikkelei megtartattván a Conscriptiónak adja státiójára és végben vitelére megkívántató individuumoknak kirendeltetése bíró atyánkfiainak kötelességire tetettetik.

A panaszló Mandatarius úr protestál ezen ítélet ellen azért hogy a Cridalis Massában recipiáltatott és recursust jelent a Felsőleges Királyi Guberniumhoz.

Remetei Weres Ferentz úr és az néhai Mándoki Joseph úr árvái részéről militaris procurator hatnagy Tobiás József úr jelentése mellett kívánnya a Cridát jelentett javainak sequestrumát.

Kállai Ferentz kapitány auditor úr a Bángi Sándor ellen beadattott instantiáját az A B. C. D. alatti záratékokkal együtt ki vette.

1825. szeptember 23.

A Cridatárius Bángi Sándor Massájának conscriptióját elő mutatván az kirendelt Massa Curator Kritsa Péter atyánkfia kéri, hogy az Concursus Creditorum határozassék meg és az edictum küldessék fel a Nemes Királyi Fő Igazgató Tanács eleibe.

Határozás

A Massa Curator atyánkfiának a Norma szerint bánni a conscribált jókkal kötelességiben álló minden portékákat licitáltatni és az bėjövendő summa mennyiséget be mutatni a massa summát pedig bátorságos helyre.

* * *

1825. október 24.

Die 22 octobry az alább írt wexel béadatott intabuláció végett Johán György Rudolf bétsi kereskedő Bángi Sándor ellen mely szól 4057 váltó tzédulába.

1825-ben 8-ber 24-én Méltóságos Fő Király Bíró Sándor Mihály úrnak dettó 14-én 8-bris költ parantsolattya következésül ezen Mercantile Fórum telyes számmal öszve gyülekezve lévén annak hirtétele végett deputatusok rendeltettek a tisztelt Méltóságos Fő Király Bíró úrhoz és az hír tételre megjeleni méltóztatván ezen Mercantile Fórum gyülésébe maga presidiu-mát elfoglalá jelen lévén.

Subst. bíró Fitzus Márton

Cziffra Jakab

Kritsa Péter

Botsántzi Jeremiás

Szarokán Gergely

Tömösvári János

Vákár István

nótárius Györfy András

* * *

17-18-19-20-21 old. 18 szám

1825. október 24.

Minek előtte egyéb tárgyhoz fogott volna ezen Mercantile Fórum elő adá felolvasás végett a Méltóságos Proses úr a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátsnak idei 7-ber (szeptember) 29-ről 4648. fő szám alatt költ kegyelmes decretumát mely szerént parantsoltatik, hogy a Méltóságos Fő Király Biró úr Mercantile Fórum gyűlésít tartván a maga presidiuma alatt az el adósodott és magát jelentett Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedő Bángi Sándor Cridális Processusában és a véghez vitetett ezen tárgyiban tökéletesen meg vizsgálván azok felett helyes rendeléseket tegyen, melyek következésül leg elsőben is arra kívánnya ezen Mercantile Fórumot szorítani, hogy a nevezett Bángi Sándor Cridális processussában minémü lépések tétettek eddig elő ezen Mercantile Fórum alatt.

Határozás

Ezen kivánságra nézve megvizsgálván a Mercantile Fórum Protocollumát úgy jön ki, hogy nevezett Bángi Sándor maga september 5-én folyó esztendőben jelentette a Cridát, más nap úgy mint 6-kán megjelent kapitány auditor Kállai Ferentz úr mint bétsi kereskedő Megyessai István és Malágets Miklós mandatárusok s ezen úr pretendálván a creditorok nevében 2046 R forintokat a subst. bíró Fitzus Márton atyánkfia által való kifizettetéseket ugyan atyánkfia a pretendus mandatárius úr kire tette, hogy mivel említett Bángi Sándor maga Cridát jelentett annál fogva míg ezen Cridális processus el nem foly a pretendens úrnak ki nem elégítettésit meg nem teheti s noha mások előtt való kielégítettésit kívánta a 6-ik 7-bris tartatott Mercantile Fórum gyűlésibe mind azáltal azon napon hozattatott ítélet által a több creditorok közt ítéletet nevezett mandatárius úr, s az most említett ítéletben meg határozatott az, hogy a Cridatárius Bángi Sándornak minden javai sequestráltattak és mindenik ezen tárgyban a Cridális Norma szerint vétessenek véghez kirendeltetvén azon alkalmatossággal Massa Curátornak Kritsa Péter atyánkfia ezen ítéletnek következéséül subt. bíró Fitzus Márton ugyan september 6-án sequestráltatta is minden vagyonyát és minek utána a kirendelt conscriptorok a cridatárius vagyonyairól magok munkálkodásokat véghez vitték azt a Massa Curátor a die 23-a 7 bris tartott Mercantile Fórum gyűlésébe pretendálván kérte, hogy a Concursus Creditorum határozassék meg és az edjiktum küldettség fel Felséges Kir. Fő Tanátshoz ami meghatározatott azon a napon, hogy de 7-re 8-bris küldettség fel az Edutur Convocator melyben a concursus december 14-re reggeli 10 órára határozatott.

Ezen illetően midőn véghez ment tárgynak folyamatsáról tett meg világosodás után annak megmutatására is szorítván a Méltóságos Proses úr ezen Fórumot, hogy a Cridatáriusnak valamely vagyonyjai a Conscriptió elől nem rekkentettek el valaki által, s ha ilyenek volnának azokat a több conscribáltak közé tegyék.

Határozás

Melyre ezen Mercantile Fórum tsak azt felelte, hogy mihegyest a Cridális Processus mellett léendő folytatása ezen tárgynak meghatározott és a Cridatárius vagyonyjai sequestráltattak leg ottán nevezett Bángi Sándor és fia Theodor meghütölttettek arról hogy semmi vagyonyokat el nem titkolták és így eltitkolt vagyonyait a Cridatáriusnak ezen Mercantile Fórum nem tudgya.

Ezen alkalmatossággal árva Czárán Helena néhai Kápdebó Jakab özvegyét jelenti, hogy nevetlen árvái gyermekei volt Tutora Czárán Antal által a Cridatariusnak 2000 az az két ezer Rf-kot adattatván interesre kéri, hogy akár a Bángi vagyonaiból akár a néhai Tutor vagyonyaiból elégíttessék ki.

Határozás

Várja el az Instáns ezen Mercantile Fórum által a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanátshoz feladott Creditorok Concursusára meghatározott terminust s akkor jelentse magát.

Instantiája által tsak ugyan ezen alkalmatossággal megjelentek Alfalvi néhai Mándoki József özvegye Deák Karolin és kéri minden külső földi Creditorok előtt való kielégítetését az Bángi Sándornak Interesre adott 1000 az az ezer R forintok felett.

Határozás

Ezen Instantiária is a fennebbi válasza adatott.

Megint ezen alkalmatossággal Penzionatus kapitány Balás Károly úr is Instantiája által kéri, hogy a Cridatarius Bángi Sándor Cridális Prosessussa per tractatioja alkalmatosságával senkinek a házait által adni vagy más Massához elégítenni ezen Mercantile Fórum ne engedgye mint hypothecául 3000 az az három ezer R forintokig lekötött javait.

Határozás

Ezen Instantióra is a fennebbi válasz adatott.

Deér Felix úr is ezen Mercantile Fórum előtt azt adván fel, hogy a Cridatarius Bángi Sándor 400 R forintokba hypothecául a Csomafalvi boltotskáját s benne lévő portékáit le kötötte kéri, hogy azon summába adattassék is által azon hypotheca ki is által azon hypotheca lévén azon esetre ha a vagyonok suquestrályák pretensioját reversalist adni róla.

Határozás

Mind hogy a kérdésben lévő portékák 455 R forintokra betsültettek s a licitációjukkor többért is eladattathatnak ne hogy a többi Creditoroknak méltó panaszok felett ezen Mercantile Fórumra valami nem várt responsabilitás háromolyék azért a kérésnek nem referálhat ezen Mercantile Fórum.

Ezeknek pertractatioja után mint hogy a Massa securisálva vagyon mind eddig miglen a Creditorok Concursussára meg határozottatott terminus el nem következik egyéb tárgy magát elé nem adván ezen Mercantile Fórum el osztott.

1825. november 22.

Olvastatik könyörgő levele Gyergyó Szent Miklósi kereskedő Fejér Péternek, Czárán Jánosnak és Bogoz Gergelynek melyben belí zárván Felséges Kir Guberniumnak ítéletit a Méltóságos Fő Kir. Biró úrnak utasító válasszal és egy költség specificatióját kérik elsőbben is a specificatióban tett költségeket és mindannak és mind a Felséges ítéletben foglalt 59 darab marhák ára felvételére Zakarjás István, Agotsa Jakab és Mámu Jakab ellen executorokot ki rendelni.

Válasz

Mindhogy a Felséges Kir. Gubernium ítélete egyik félnek is költséget nem határozott azért a bé adott specificatió nem is legitimáltatik hanem az 59 darab marhák alkalom szerint való árok felvételére executoroknak ki rendeltetnek Botsántzi János és Zakarjás István atyánkfiai azzal az utasítással, hogy előre meg tévén a nyoltzadnapí híř tételt, ha addig az adósok meg nem békélnének vagy meg nem fizetnék, az executiót vigyék végbe.

* * *

1825. december 21.

Néhai Keresztes István Fő Megye Bíró atyánkfíának halálával szükséges képen elől fordult, hogy az ecclesiái jókra való fel vigyázás okából Fő Megye Bíró választás rendeltessék ugyan azért a szokott mód szerint a Tisztelendő Plébánus és Káplány urak jelen létekbén tanátskozván candidaltatták.

Határozás

Cziffra Jakab 8

Vertán István 17

Kritsa Péter 2

A voxoknak többsége Vertán István atyánkfiára esvén, azért Fő Megye Bírónak meg is állítatik Vertán István atyánkfia

* * *

23 old. 16 szám

1825. december 21.

Tisztelendő káplán Popoi úr teszen jelentést, hogy mivel a mostani terhes körülállások kénszerítetik kérni a Nemes Communitást, hogy házi portékáinak el hozottalásokra két vagy három szekeret rendelni.

Határozás

Tisztelendő káplány úrnak bizodalmas kérés szerint meghatározatott, hogy a két Nitzuj szekeresek meg fognak fogadtatni.

* * *

23 old. 17 szám

1825. december 21.

A Tisztelendő Plébánus úr jelentést teszen, hogy a néhai Esperest és Plébánus el halálozása után kévannya meg állítatni, hogy a plébánusi és káplányi fizetés az lészen ami eddig volt.

Határozás

A Nemes Communitás és az Fórum meghatározta, hogy az eddig volt fizetések meg maradnak.

A tisztelendő plébánus úrnak 350 f

A Tisz. káplány úrnak 150 f

* * *

23 old.

18 szám

1825. december 21.

A leján gyermekek tanítója iránt a fizetés meghatározott.

Határozás

Hogy az első és közepes gazdák egy gyermekért fizessenek 1 Rf conventióban fával együtt a szegényebb sorsúak 30 kr-t conventióban.

1826.

1826 Esztendőre szolgáló jegyző könyv.

I. szám

1826. január (?)

A múlt esztendőben februáriusnak 7-dik napján sub numero protocollum 9. substitutus bíró Kritsa Péter atyánkfia collector Ávéd Keresztesnek az adónak és libellusnak menyiségiről számot adván és maradván 954 Rf. 30 kr. az akkori Fórum határozása szerint ezen fenn maradt summa actualis bíró atyánkfiának által adatotván ezen summából az elő mutatás szerint erogált..... Rf. 831 kr.36.

Tehát meg maradt kéz pénzben..... Rf. 122 kr 54

Fitzus Márton atyánkfia bika árából Fórum taxát fizette.

Az 1825 - beli libellus szerint tartozik az executor és collector számolni.....Rf. 4762 kr. 30.

Ebből erogált.....Rf. 2992

Kéz pénz 9 darab quitantiát ad be..... Rf. 1625 kr. 26

Megye bíró atyánkfiának kéz pénz..... Rf 1470.kr 26

Három quitantiába kéz pénz.....Rf. 175

Rf. 1645 kr 26

Bíró atyánkfia számadás alatt marad kész pénz

Elengedett a Fórum a szegényeknek és a tehetetleneknek Rf 100 és még a collector tartozik be fizetni Rf. 45 kr. 3.

* * *

1826. január 27.

Olvastatik a Felséges Királyi Gubernium 9^{-ber} 10^{-ki}

1825. esztendőben 4787. szám alatt költ kegyelmes rendelese melyben a Bángi Sándor Cridájának dolgában a creditorok össze gyűlésébe való terminus februárius 15-ik napjára halasztatott.

Határozat:

Tudásul és meg tartás végett vétetik.

* * *

1826. február 10.

Olvastatik könyörgő levele Vákár Anna, Várbeth János neje melyben kéri, hogy néhai Vászlotzki Márton testamentumánál fogva az édes anyának hagyott vagyonokból a mi még fenn volna meg ítéltetni kívánnya hogy az közönségesen fiat leányt illető legének és hogy az a testvérek között egyenlő képen fel is osztassanak, melyben a könyörgőnek testvérek Vákár János és Gergely magok írásokban nem tagadgyák ugyan hogy a leány olyan részes nem volna de míg az eladott ház bérnek ki fizetése el nem jövéen, addig nincsen miért pretentiót formáljon melyben

Határozat

Valamint hogy a törvény határozása szerint változhatatlan igazság az hogy az néhai Vászlotszki Márton által testamentom szerént hagyott vagyonok négy leány gyermekeiket egyenlő képpen illetni kelletik, és ezen törvényes igazságot Vákár János és Vákár Gergely magok is meg ismerik mindazonáltal azt

állítsák, hogy mivel még az háznak árra (mely Persian János úrnak adatott volt el), ki fizetése ideje el nem érkezett, addig az egymás között való osztály végben nem mehet, mindazonáltal mindhogy a testvéreknek egymáshoz elegendő bizodalma nincsen és egymásban senioritást nem tanálatnak, meg határozta ezen Mercantile Fórum, hogy a midőn közelebből az házért competáló summának interesit Persian János úr kifizetné a testvérek néhai Vaszlotszki Juditnak Vákár Antalnénak fiú és leány gyermekei együtt jelen legyenek és úgy együtt fel vévén az interest abból elsőben fizessék ki a temetési költségeket és a fen maradandot egymás között oszszák el hasonlóképpen a midőn a házért fizetendő summa ki fizetése el érkeznek akkor is a testvérek együtt a pénznek fel vételére menvén vegyék fel és ami közösön fizetendő adósságokat ki fizetvén azután a többi summát egymás között osztozzák el különben egyiknek is jussa ne légyen az osztályos testvérnek akarattya vagy meg egyezése nélkül fel venni, határoztatott.

* * *

3. szám

1826. február 15.

Mindhogy a Bángi Sándor Cridájában a Felséges Királyi Gubernium 4787. sz. 1825-be 9-ber 10-kén napján költ kegyelmes rendelése által a creditorok egybe gyűlésébe mai napot méltoztatott határozni a Méltóságos Prosestbe ő nagysága maga személyes jelen léte alatt az ez iránt költ Felséges Királyi Gubernium rendeléséből a fórumnak teljes számmal öszve gyűjtetvén a Creditorok által be adandó és könyörgő levele mellett zárt contractusait az megírandó mód szerént és rend szerént pretendáltatták.

Határozat:

A normális instructió tartása szerént az fórum gyűléséből ki küldetvén két tagot úgy mind Lázár Antal és Botsántzi Jeremiás atyánkfiai a dietaturára hogy az creditorokkal vagy azok személyeseikből az magok contractusaikat és könyörgő leveleiket be vegyék a kik is ilyen renddel adják bé.

1. szám

Papp Josias mint kapitány és plenipotentiárius Kállai úrnak szószólója könyörgő levele mellett Pesti Málágets Miklosnak 863 fr. 22 ½ kr. W.W. Rudolf György Compániának 405 f. 6 kr. W és Pesti kereskedő Megyeszaj István úrnak 1183 Rf. 21 kr WW

2. szám

Pensionátus kapitány Balázs Károly úrnak könyörgő levele belé zárt adósságról szóló contractussok együtt mely szól 1000 f-ról conventióba és 100 f-ról váltó tzédulában .

3. szám

Actuárius Assessor Veres Ferentz úrnak könyörgő levelit a belé zárt contractusal együtt mely szól 1500 f-ról WW

4. szám

Az örmény ecclesia fő megye bírāja Vertán István könyörgő levele két contractusokkal az 1-ső szól 200 f...ww, a 2-dik 540 f váltó czédulában.

5. szám

Zálts és Frajburg pesti kereskedőknek plenipotentiáriusa Zakariás István könyörgő levele az bele zárt levéllel együtt mely szól 446 f. bétsi váltókban

6. szám

Nemes Deér Félix úrnak könyörgő levele a bele zárt contractusal mely 400 f-ról váltóban és azon kívül bolt taxáját pretendálván 500 f váltóban.

7. szám

Árva Czárán Helena özvegy Kapdebo Jakabné könyörgő levele 2000 f-ről valutában szóló contractusa.

8. szám

Néhai Mándoki József özvegye Deák Katalin pretentsója mely contractus mellett 1000 f-ről váltóban áll.

9. szám

Újfalvi gyalog katona Barabás Jakab pretensiója 300 f valutában.

10. szám

Gyalog katona Tamás Péterné pretensioja 270 f-ről

11. szám

Tisztelendő plébános Páter Keresztes pretensiója 230, 250 ww... contractus.

12. szám

Lukács János árváinak 108 f. ww.

13. szám

Ebesfalvi kereskedő Talpes boltosnak plenipotentiáriusa Kritsa Péterné 100 f. váltó czédulában

Ez meg történvén már most kellett az instructió tartása szerint Litis Curátort kellett rendelni.

Ki rendeltetett szószóló Keresztes Ferencz curátornak ad Lites kinek is az prendenseknek könyörgő levelei contractusokkal együtt által adattattak oly határozás mellett, hogy mától számlálva hat hetek alatt a maga reflexióit meg tégye.

Ezek után fontolóra vévén ezen Mercantile Fórum a fenn forgó Cridának állapotját, hogy ezen Crida Summárisimo vagy summáris processu látathatik-e el s mind hogy ezen Cridának mennyisége mint active mint pasive nem rúg olyan quantításra

és a creditorok által bé adott könyörgő leveleknek foglalattya sem tárgyokra az hosszas vitálkodás azért meg határozottatott, hogy sumárisimo processu látattassék el.

Ezek után a Massa Curátor Kritsa Péter atyánkfia a Crida alatt jött jóknak licitációjokra két régiusokat kért ki rendeltetni.

Ki rendeltetnek actuális senátor Botsántzi Ereimiás és atyánkfia Zakariás István és Jákobi István ő kegyelmekkel kiknek kötelességik lészen a Massa Curátor sürgetésére a licitációt véghez vinni.

Noha ugyan az cridális norma útmutatóul nem mutatott arra, hogy az hipotechába le kötelezett házak és épületek securizáltathatásokra, ki terjedjen mindazonáltal minthogy az épületek romlandóság és tűz szerencsétlenség alá vagynak vetetve és ezek mellett is némely ide való kereskedőknek szándékuk volna licitáció alkalmatosságával meg vásárolni és minthogy az is, tekintetet érdemel, hogyha az épületek betesebbek lennének, hogy sem az creditorok pretentiói abban az esetben kötelesek lennének a creditorok az super natura sumát bé fizetni ezen okokra nézve, hogy a Mercantile Fórum e tárgyban is securisálhassa a Massa Curátort meg kérdeztettek az hypothecáriusok kik is

A Fórum színe előtt meg kérdeztetvén abban meg egyeznek, hogy licitáltassanak meg a hypothecába tett javak.

* * *

4. Szám

1826. február 15.

Olvastatik könyörgő levele Poltsz Antalnak melyben kéri , hogy mivel Zakariás István maga kötelezésinek és adóssága fizetésinek az elő mutatott békesség levél szerént is eleget nem tett, kéri személyesen neki által adattatni.

Mindhogy az ország törvénye az ilyen esetekben a bírónak szabadságot adott arra, hogy a fizetésre tehetetlen személyek a creditornak által adattassanak ezen törvény utasításánál fogva az adós Zakariás István személyesen a creditornak által is adatik úgy mindazonáltal, hogy az ő személyivel nem mind rabbal, hanem mind házi tseléddel bánnyék.

* * *

5. Szám

1826. február 15.

A cridatárius Bángi Sándor maga személyese Tekintetes Betheg Ignázt úr által azon szóbeli alázatos kérését terjesztette a Méltóságos Proses úr és a Mercantile Fórum eleibe hogy egy viselő bundája lévén mely az conscriptióban be íratattott és a mely nélkül az időnek hidegsége miatt a mai sessióba sem jelenhetett, kéri alázatosan ki adattatni.

Mind hogy a creditorok és azoknak személyesendi meg kérdeztetvén és nem ellenkezvén ki adatatni rendeltetik.

* * *

1826. március 29.

Februárus 15 napján a Mercantile Fórum által tett határozása szerint nem csak az ezen Cridalis procesus summarisimo procesu láttassék el hanem az is hogy Litis Curator rendeltetvén a pretendensek könyörgő leveleik olyan határozással adatattak által, hogy hat hetek alatt azokra a maga reflexióit tegye meg a ki is külön külön mindenekre meg tévén a reflexiókot mai napon be is adta.

Határozás

Ámbár az fen írt ítéletben meg határozott hat heti terminus a creditorok személyeseiknek olyan ajánlás mellett adatott tudtokra hogy az hat hétnek bé telésével meg jelennyenek mindazonáltal mai napon bé telvén a hat hetek terminusa az creditorok nagyobb részen meg nem jelentenek ugyan azért tízen négy napok határozatván újabbi terminussal adattassék tudtokra, a meg nem jelent creditorok személyeseiknek, hogy április 12-dikére e a Litis Curátor reflexióira replicájokat orí tenus tegyék meg.

* * *

1826. április 12.

Elő vétetik Cridalis procesussa Gyergyó Szent Miklósi Bángi Sándornak melyben mind a Litis Curátor a maga reflexiójít mind a pretendensek a magok pretensiojok meg állításokra okaikat meg tévén hozattatott és ki mondatott.

Minek utána Cridatáriuus Bánghi Sándor tapasztalta volna, hogy az pasivus státusa kétszeresen is felül haladná az activus státusát különös könyörgő levele által bé zárván activus és pasivus statusát letett hüte szerént a csak most el enyészet 1825-ik esztendőben szeptembernek 6-dik napján Cridát jelentvén az ezen Mercantile Forum által nem csak meg állítatott és Massa Curátor rendeltetvén a bolt bé zárattatott a kolcs által is adatott a Masa Curátornak hanem különös Convocatorium edictum által a Creditoroknak össze jövetelekre terminus határoztatott a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanács által az szokott módon kihirdetettni alázatosan kérte és ennek következéséül a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanács által a külföldi kereskedőkre nézve hosszabb terminusal ezen folyó 1826-dik esztendőben februáriusnak 15-dik napja rendeltetvén akkoron a meg jelent Creditorok magok pretentiojokról szóló kötelező leveleknek massáit maga e különös könyörgő levelek mellett bé is adván legelsőbben és ezen Mercantile Fórum azt vette köz tanácskozásnak tárgyául, hogy ezen Cridális Causa summária vagy summáris sima procesu folytattasék és minthogy Cridának menyisége mind az activus mind pedig az pasivus státusra nézve és a creditorok által be adott könyörgő leveleknek foglalttyait nem tárgyalta az hosszas vitatkodást azért meg határozta ezen Mercantile Fórum hogy a fen forgó Crida Summárisima procesu látassék el és azért a ki nevezett Litis Curátornak és pretendenseknek is hat héti terminus tétetett üdő szakaszul hogy akkorra a Litis Curátor maga meg vetéseit és a pretensioik ellen lehető ki fogásait a Creditorok szóval ad Protocollum magok mentségeiket meg tévén a sententiái ki mondott, halasz-

tassék de mivel hogy a Creditorok a profigált időre meg nem jelentenek, minyájon újabban is az mai nap úgy min áprilisnek 12-dik napja határozatott ezen Cridális pernek el látására, és minek utánna mind Litis Curátor az maga ellenvetéseit, mind pedig creditorok a magok okokra szóval tett ellenkező okaikat meg tették volna és valamint a masa oltalmára törekedő Litis Curátornak ellenvetéseit úgy az Creditoroknak is az magok pretensiojoknak Clasificáltathatására szolgáló erősségeiket bővebben ki vizsgálta meg fontolta és a Cridális normáknak rendszabásaihoz alkalmaztatta volna úgy találta ezen Mercantile Fórum hogy a pretendensek között tanálatnak elsőbben is a Cridatáriusnak cselédgyei kiknek fizetések a Cridatárius által az általa be adott Consignációban foglalt időkre ki nem fizetettek tanalattik másodsor az Gyergyó Szent Miklosi örmény Ecclésiának két contractus mellett lévő pretesiója 740 Rf-ban váltó czedulákban tanálattnak, harmadszor olyan pretendensek is kiknek a magok kötelező levelekben írt summának bátorságára a debitor Bángi Sándor különösen is ki nevezett Hipotecát tett tanálattnak, negyedszer bécsi és pesti kereskedők kötelező levelei a kikiről még 1824-ik esztendőben bolti portékát vásárolván magát az adós kötelezte, hogy a következő 1825-dik esztendőben téli Debretzeni vásárkor kötelezett summát ki fizetni Interestekkel együtt és végre olyan pretendensek kikiről bizonyos és a kötelező levelekben ki irt pénz béli summákat kölcsönököt a cridatárius Bángi Sándor kötelezvéen magát és minden javait hogy az contractusokban ki nevezett időre Interestivel együtt ki fizeti.

Mivel pedig a Litis Curátor bécsi kereskedő Megyesai István úgy Pesti kereskedők Malágets Miklós, Rudolf János és György Reir és Fraiborg vexelekben foglalt pretensiók ellen

azon ellenvetésit tette hogy ezen kötelező levelek sem vétethetnek másképpen hanem mint más akármely Chirográfum vagyis kötelező levél mint hogy a vexelekben ki irt summáknak meg fizetésekre kötelezi az adós magát és javait ugyan azért Creditorok nem is másképp hanem mint Chyrográpharius Clasificáltasanak, valamint tehát ezen Mercantile Fórum a Litis Curátornak ezen ellenvetésit figyelemre vette úgy abban is meg győzetett hogy az Cridális norma utasítása szerént sub puncto Cp (az ilyen bolti pórtékaokról és azoknak azokról való obligatoriálisokat csak akkor teszi és rendeli privilegiált Contractusoknak hogy ha az ilyen Contractusok az esztendőt az Crida jelentése előtt meg nem haladgyák de mindenik nem hogy az esztendőt meg nem haladták volna hanem Reits és Frajburg contractusában még a nap és esztendő is fel téve nem tanáztatik ugyan azért meg is határozta ezen Mercantile Fórum, hogy a nevezett obligatoriálisok privilegiátusoknak nem vétettethetvén úgy tartathattak mint más Chyrográphumok és minthogy a több creditorok ellen Clasificatoria sententiát hátráltatható okok elő sem fordulhatak és az nem is volt szükséges hogy az pretensiók által legitimáltassanak a Clasificációt ezen Mercantile Forum ilyen módon határozta meg.

Az első Clasisban helyeztetnek.

1-ben a Cridátoriumnak kocsisa Marosi János kinek is fizetetlenül való bére 90 Rf...fizetessék ki

2 – A bolti inasnak Bogoz Gergely hátra maradott két esztendei bére 80 Rf nem különben

3 – A szolgálónak Márcellának esztendei bére 210 Rf. 30 kr-ban W. továbbra

4 – Fizetések az Crida publicatiojáért a Felső Fő Igazgató Tanács által ki pronuntiált taxa Rf. 27 kr 30 hasonlóképen

5. – A Felső Királyi Igazgató Tanács által a Mercantile Fórum presidiumára ki rendelt Méltóságos Fő Király Bírónak három versen jelentvén meg a presidiumra ezen cridális per folytatásában hét napi diurnuma Rf... 175 W.

6 – A cridális per folytatására kívántató papiros arra clasificatoria sententia taxájával együtt Rf. 16 W, ugyan az actuarius úrnak öt sesiókon való meg jelenéséért diurna per 2 Rf convensió téssen Rf. 25.. W. nem külömben

7 – Háromszor fórum taxája in Rf. 15 W. minthogy a fórum tagjainak fizetések nincsen.

8 – A Litis Curátornak négy sessiókon lett meg jelenésért allegatiókért ezen Mercantile Fórum által legitimált jutalma Rf. 35 W. és hasonlólag.

9 – A Massa curátornak mindaddig míglen a clasificatoriu sententia tartása szerint a creditorok között a massa ki osztatik ezen fórum által legitimált jutalma Rf. 50. W.

10 – Azon boltnak taxája melyben az cridatariusnak sequestrált bolti és egyéb portékái a die sequestrationis mindaddig tartanak míglen arbitráriának végezetével el a creditorok ki elégittetnek Rf 80 nem külömben

11. A massa conscriptiójára és licitációkra ki rendelt személyeknek napi fizetések annyi napokra az hány napokat eltöltöttek, vagy tölteni fognak a massa curátor által quietantia mellett fizetessék ki napjára egy forintjával számlálván Rf végre.

12 – A Császári Királyi contributió Rf. 17 kr. 30 valutában

Ezek után a 2-dik classisban tételnek elsőben a Gyergyó Szent Miklosi Örmény Ecclesia pretentiója kit contractusokban 740 Rf váltó czédulában 2-ik pensionátus kapitány Balás Károly úr a kinek a cridatarius az általa taxára bírt fundusnak 1-ső részit az rajta levő házzal együtt házi mobiliákat ki vétén per expressám, Hypothecám le kötelezte volt olyan formán hogy az jószágról való contractuális által adta volt olyan további határozással állítatott meg az rajta lévő házzal együtt, az ház mobilium ide nem értetvén hogy a fundus annyi üdöre a menyire a contractus szerint ki vagyon fizetve licitatio által adattasék el és ha licitacionis summa a pretentiót mely áll 3000 Rf-ből valutába felyül haladná a super notáns summa, tétetessék a massában, ha pedig a licitacionis summa a pretentiónál kevesebb lenne a restáns summára nézve a pretendens úr a Chyrográphariusok Classisában hagyatik.

Mint hogy pedig a Litis Curátor fideles mánus be adott documentummal azt bizonyítja hogy az pretendens úr 1823-ik esztendőre több interest vett volna, hogy sem a legális interés is azért a mivel többet vett volna a capitálisból defalcáltassék a pretendens úrnak pedig állításából világosodván ki, hogy nem kéz pénzben hanem bolti portékában a maga limitációja szerint fizetvén és különben az után két esztendőre legkisebb interest sem fizetvén a cridatarius a pretensio könnyen el enyésztenék.

De mind hogy a creditor úr is maga duplicájában nem ellenkezik, hogy a mivel többet interest fizetett volna a capitálisból defalcáltassék azért a capitálisból le vonattatik 270 f valutában, marad tehát a pretensio 2730 Rf. váltóban .

3-as tétetődik aszeszor Veres Ferentz úr a kinek az Cridatarius a jószágnak hátulsó részit, specialem hypotheticumban obligálta olyan határozással hogy ez is közönséges licitatio

által a fundusra ki fizetett taxa summával és rajta levő épületekkel adattassanak el és ha ez által pretentió felyül haladná a licitációnis summa a super Natantia tétetödyék a Massában amennyiben pedig ki nem érné a pretentiót abban a részben a chirográpháriusok Classisában tétetődik, de mindhogya a Cridatárius által be adott specificációban a tűzik ki hogya Veres Ferentcz úr bolti vásárlásban tartoznék 39 Rf. 10 kr. tehát a contractusban foglalt pretensió legyen már Rf 1460.... kr 50

4-ik aszeszor Deér Félix úr a kinek in speciálem Hipotecám 400 forint pretensiójában a Cridatárius Csomafalván tanáltató kis boltot a benne levő bolti portékákkal lekötelezte volt és mindhogya ezek meg is becsültettek és a becsü summa a pretensiót felyül haladta Rf. 54 W. tehát a Csomafalvi kis bolt benne tanáltatott portékákkal együtt a creditor úrnak birodalmában. Arról azzal a hozzáadással hagyatik hogya a super malaszus betcsü summát a Massában fizesse bé. Mivel tehát a fenebbi határozás iránt a több creditorok között nem tanáltatnak privilegiált creditorok azért minnyájon úgy vétettetnek mind Chirográpháriusok következőképpen a 4-dik Classisban tevődnek a lehető ki elégítettetések iránt úgy mind a következő sorral:

1-ben bétcsi kereskedő Megyessai István Rf. 1183 W.

2-es pesti kereskedő Málágets Miklós 863 Rf pretensiojával

3 -as Rudolf János és György Rf. 405 W. pretensiojával

4-ik pesti kereskedő Reits és Frajburg 44 Rf w. pretensiojával

5 - Gyergyó Szent Miklósi özvegy Kapdebó Jakabné Czárán Helena Rf. 2000 W. úgy mindazonáltal mivel az Cridatárius által be adott bolti contóban vásárlás tanáltatik 78 Rf 24 kr. valutában tehát ki hozatván a pretensióból, marad a pretensus summa Rf. 1921.....kr 36

6-os Gyergyó Alfalvi néhai Mándoki József özvegye és árvái pretensiójuk Rf. 800 W. de mindhogy a cridatárius által be adott bolti conto szerint vásárlás tanálatik 170 Rf 51 kr. a mely a pretensióból ki hozataván maradott Rf. 629 kr. 3

7-es Gyergyó Újfalvi huszár Barabás Jakab Rf 300 de ebből a contractus indorlatió szerint ki fizetvén 30 Rf. és bolti vásárlás 14 Rf 36 kr. marad ki fizetendő pretensia Rf 255 kr. 24 WW

8-as Gyergyó Szent Miklósi Tamás Péter özvegye Rf . 270

9-es Tekerő pataki tisztelendő plébánus Keresztes János úr Rf. 250, de mivel a Cridatárius által bolti kontóban vásárlás tanálatik 8 Rf kr. 48, marad pretentió Rf 241. kr. 12

10-ik Néhai Lukács János özvegye a Vertán Mária Rf. 108 de mint hogy a bolti contóban vásárlás tanálatik Rf. 8 kr 30 marad a pretensio Rf 99 kr 30

11-es Ebesfalvi kereskedő Antalfi Márton Rf.100

12-es A cridatáriusnak maga meg esmérése szerint tartozván bolti taxában 40 Rf Deér Félix úrnak ezen pretesiója iránt való ki elégítetésében ezen classisban helyeztelődik különben Chimetáns Antal úr is depositumban volt és el adott üvegek el adásából be vett 80 fr. ezen classisban helyeztetik.

Olyan további határozással ezen classisban tétetett pretendensekre nézve hogy a lehető ki elégítésben sinor mértékül vitetessék az cridális normában sub litera OD tanálató útmutatás és a massának fel osztása azon szerént vitetessék végben is.

Ezek után valamint tehát pesti kereskedő Löbel Kurátis Mojses 359 Rf W. pretensiójára nézve ezen fórum úgy pesti Goldberger Ferencz és fiai 900 Rf. 49 kr. pretensiójával magokat se személyesnek se személyek által telyességel nem jelentették

azért ezen pretenzióknak és másoknak is a kik talán magokat nem jelentették örökös hallgatás határoztatott.

Míthogy pedig a massának mennyisége valóságot ki mutatta hogy a fenn forgó, és legitimált pretenziók magok valóságokban ki nem elégíthetnék azért az créditorok által pretendált interesbéli költség béli pretenzióknak clasificációkat ezen a Mercantile Fórum szükségtelennek tanálta, azt is továbbra meg határozván ezen Mercantile Fórum hogy ha a Clasificált Creditorok közül némelyek ezen ki mondott Clasificációval meg nem elégednének és az elsőség iránt kívánnának vitatkozni a magok remélhető Clasificált határok jobbítását hat hetet és három napok alatt tejesítésben vétetni úgy az egyik ezeknek hogy az sub poena defecti hat hetek bé telésekkel az massa ezen clasificatoria sententia szerént ki fog osztatni.

Mindazonáltal a törvényeknek utasítások szerént az is meg határoztatott hogy ha a creditorok magok pretenziójoknak telyes ki elégítéseket meg nem nyerhetnék az Creditorium abban az esetben ha ide hátrább kereskedés, vagy akár mi módon is tehetős állapotban jöhetne a Cridatárius a lehető telyes ki elégíthetéseket iránt regresusok lehessen. Mindazonáltal mindhogly az Cridatáriusnak fiai Bángi Gergely és Bángi Tódor már az atyoknak Cridatárius Bángi Sándornak javaiban nem fundálhatnak azt is igazságosnak és törvényesnek tanálta ezen Mercantile Fórum hogy ezen fiai az atyok adósságainak meg fizetésekre nem is szoríttathatnak, ki vévén az olyan obligatoriálisokat melyekben a fiak is a magok nevek alája írásokkal kötelezve vadnak és mindhogly sem Massa Curátor sem pedig pretendensek által nem pretendálhatott meg sem bizonyíttatott hogy az cridatárius letett hüte után a cridátorok ki elégíthetésekre ki nyi-

latkoztatni kellendő massát el titkolta vagy ki nem nyilatkoz-
tatta volna, azért az fallimentáriusnak nem is tartathatik ítéletet.

Bécsi és Pesti kereskedők Megyesszay István, Malegáets
Miklós, Rudolf György és János mandatáriusa kapitány auditor
Kállai Ferentz ezen clasificatoria sententiájával meg nem
elégedvén az abban kitett engedelem mellett azt párban maga
reflexióit meg tette véget a többi creditoroknak contractusait
közöltetések mellett ki kéri adattatni.

Ezen fennebbi íráshoz Reits és Frajburg plenipotentáriusa
is ragaszkodik kapitán Balás úr szószólója az ítélettel meg van
elégedve és a fennebbi írásokra azt feleli hogy a cridális norma
nem tartya sehult is, hogy egyik vagy más pretendensnek con-
tractusai ki adatassanak hanem ha a clasificáció ellen az első-
ségért viaskodni kíván kövese az Cridális norma utasítását .

Kapitány auditor Kállai Ferencz úr párban kéri a contrac-
tusokat ki adatni mivel azok nélkül reflexióit meg nem teheti és
el várattatnék igazságától, különben is a ki adott többi credi-
torok nem ellenzik.

Ítélet

A kérés szerént mind az sententia párban, mind pedig az
contractusok körül melyek ellen ellenvetést kívánnak tenni az
classificatióval meg nem elégedettek copiában ki adatni határoz-
tatták.

Kapitány Kállai Ferencz mint mandatáriusának 11 darab
tulajdon leveleit kivette procorátoren Papp Jossef az allegatiók-
kal együtt.

* * *

1826. május 30.

Be küldvén kapitán auditor Kállai Ferencz úr a clasificatoria sententia és annak meg változtathatása ellen maga ellenvéteit minthogy ez által nem látta a Mercantile Fórum a Méltóságos proses úr eö nagyságát a sessióra meg kérni szükségesnek azért, hogy mostan a ki nevezendő szószólónak feleletre által adni ennél fogván.

Szószólónak ki is neveztetett a Méltóságos szék actualis assessora Betegh Ignác úr azzal a határozással hogy 15 júniusán feleletét meg tegye.

* * *

1826. június 1.

Kapitány auditor Kállai Ferencz úr maga principálisának Megyesai István, Málagees Miklósnak, Rudolf János és Györgynek, mind a Bángi Sándor cridális perében pretendenseknek nevekben béagyák 1826-ik esztendőben, április 12 napján költ clasificatoria sententia ellen a maga ellenvetéseit, azt kérvén, hogy principálisai a 9-dik Classisban tetettesenek, és a kérése szerint a clasificatoria sententia változtassék meg.

Melyekre a ki rendelt szószóló pontonként a maga feleletét megtévén, s mind ezek a Mercantile Fórum által fontolóra vétetvén.

Ítélet

Minek utána ezen Mercantile Fórum folyó 1826-ik esztendőben áprilisnak 12-ik napján ezen Cridális perben a clasificatoria sententiát ki mondotta volna mandatárius Kállai Ferentz kapitány auditor úr nem csak a clasificatoria sententiát, hanem némely creditoroknak contractusait is párban ki adatatni kívánta hogy azok ellen ő maga ellenvetéseit meg tehesse, melyek olyan határozás mellett ki adatatni rendeltettek, hogy hat hetek alatt a maga ellenvetéseit meg tehesse és azokat ezen folyó májusi hónap 28-dik napján ezen Mercantile Fórumhoz meg küldvén a nélkül hogy maga személyesen meg jelent volna mindazonáltal a meg küldött ellenvetések ezen Fórum által rendbéli szószólónak által adatatván ez is a maga contentióját meg tévén mind ezekből.

Azt vette ezen Mercantile Fórum elsőben is fontolás alá, hogy a fennebb ki nevezett Creditorok Mandatáriusa a Cridális norma valóságos útmutatása s meg engedhetése ellen nemcsak abban kívánta Principálisainak meg nyugtatásokat munkálodni hogy a talántán képzelt maga igazága ellen nem azon classisban helyeződtek volna melyet a Cridális norma Contractusaikra nézve meg engedhetett, hanem mindjárt az első classisban helyeztetett, és a Cridális norma meg határozásánál fogva közétett személyeknek ki elégítetéseket és kölcségeknek ki fizetéssel hibáztatya ú.m a cridatárius cselédeinek ki fizettetésekent melyek ellen való ellenvetései a mandatárius úrnak annál is inkább figyelemben nem vétethettek, hogy a mandatárius úrnak nem a massa alkalmazása hanem a principálisainak lehet hasznosat Clasificáltathatások járulhatott és tartozott kötelességéhez. Mivel tehát ezen Mercantile Fórum meg nem üsmérhet-

te a mandatárius úrnak azon kiterjedhető ellenvetéseit, hogy az első classis meg támadhassa, úgy egészen meg van győződve, hogy ezen classis iránt a cridális normának utasítását és igazságát leg pontosabban telyesítette, és azért ezen első classis semmi szín alatt is változás alá nem jöhetett, nem azért:

1.) Hogy a Cridatárius kotsisának két esztendei béréből hátra maradt 90 Rf ki letéetni határozott, mivel a Cridatárius az hátra maradt szolgálai bérről Chyrográphumot nem adott volt, és azért az ilyen hátra maradt szolgálai bérfizetés az első classisban tartozik a mint nyilván ki mongya a Cridális norma 2^g sub (6) ezen igazságánál fogva a szolgáló s bolti inasi fizetések is igazán meg határozatták, és minthogy a Cridatárius mind a pasivus státust mind pedig az activust mindjárt az első crida mozdulásakor be adván meg is hütöltetett a cselédekre szánt fizetések iránt jobb bizonyítást nem is kívántatott azért sem jöhetett változás alá.

2.) Hogy a Méltóságos Fő Király Bíró Proses úrnak Diurnuma ki fizeteni határozott noha soha a Felséges Királyi Gubernium által és Felségének 1794-dik esztendőben költ Felséges Rescriptuma tartás szerint a Mercantile Fórum residiumára rendelteté, ezen kötelesség nem tartozván maga hivatalához, egy ilyen hivatása sféráján kívül való tárgyban mindenkor jussa volt a diurnumhoz, mert hogy valaki publicum officiumban vagyon fel vétetve, a privátus magános, hasznokra ki terjedő objectumokban a hivatalos kötelesség ingyen való szolgálatra nem kényszerítheti, a publicum officiumnak kötelessége abban áll hogy köteles a Tiszti hivatalához járuló objectumoknak végben tételére, és abban is hogy azt ő és nem más telyesítheti s gyakorolhatja, de hogy a privátusoknak ügyekben ingyen tegye hivatalos kötelességét arra nincsen a hivatal által le köteleztetve,

valamint az etuárius úrnak is, a ki a Mecantile Fórum tagjai közé nem tartozván, és amidőn a Méltóságos Fő Királyi Bíró úr a Mecantile Fórum presidiumára rendeltetik a Felsőleges prescriptum szerént maga nevezheti ki az etuariust, az anuáriusnak diurnuma, és munkálkodása jutalma kérdés alá nem is jöhet ugyan azért ezen mostani Fórum gyűlésére való meg jelenéseit a Méltóságos Fő Királyi Bíró proses úrnak két napi diurnuma in Rf. 50 W., úgy az actuárius úrnak ezen ítélet ki dolgozása és két napi diurnuma is Rf. 25 WW ez uttal is ki fizetetni határoztatik nem jöhet azért is változás alá.

3.) Hogy maga a Cridális norma meg határozza a massa és Litis Curátoroknak fizetéseket és azért ámbár igaz légyen is a mandatárius úrnak azon állítása hogy a massa curátor a Fórum tagja közül való légyen, de azért nem köteles hogy a más javairól számadoljon fizetés kérés nélkül, mert így is a Fórum tagjai minden fizetés nélkül vannak és csak nemzeti kötelességből folytassák hivatalokot, azért sem.

4.) Hogy azon boltnak taxája ki fizetetni határoztatott, melyben a bolti portékák el licitáltathatásokig is tartottak, mert azokat a méltatlan ellenvetés szerént Fórum protociális háznál tartani nem lehet, mivel a fórumnak csak sessióját tartó szobája lévén, ha a cridális jók oda zárottattak volna, ki lett volna zárodva a sessiós torhatástól, mindazonáltal ebben a Massa Curátornak a creditorok rendet nem szabhatnak, hogy hol tartsa a conscribált massát, az ő kötelessége volt és számadása alá adott massát bátorságban tartani, s következhető kárát el távoztatni azért sem továbbá.

5.) Hogy a Királyi adó ki fizetésre határoztatott, mert ha a mandatárius úr meg nézte volna a cridális normában az első classisnak mindjárt az első pontyát, bizonyosan az ilyen méltatlan

ellenvetéstől meg szűnt volna, mert ottan nyilván ki mondatik: *Erarium Principis quodo contributionem sőt végre azért sem.*

6.) Hogy az háromszori Fórum taxája ki fizettetése határozott, minthogy a Fórumnak pénzen fogadott protociális háza lévén, akármely esetben is privátus személyek ügyében Fórum gyűlését a taxa nélkül tartani nem köteleztetik, és azért a mostani Fórum taxája is ki fizettetni határoztatik, ez Rf 5. Ezek szerint nem találván a Mercantile Fórum a mandatárius úrnak ellenvetéseit el fogadhatóknak, sem pedig a Cridalis normával meg egyezhetőnek a clasificatoria sententia az első classisra nézve ez utal is minden részeiben, és pontyaiban meg erősítetik.

Ami továbbra is változik classis ellen való ellenvetéseit nézi nem találhatott helyet azon ellenvetése a mandatárius úrnak, hogy az Örmény Ecclésiának a Cridatáriusnál tanáltatott Capitalisa a Chyrographáriusok Clasissában tétetődjék mivel magok a contractusok bizonyítják világos szókkal hogy az örmény ecclésia szükségére intézet ezek pénzéből vette kölcsönt az 740 Rf., hogy pedig az ellenvetés szerént licitáció avatottnak is az ilyen ecclésia pénzei Interesse, a mellett hogy az igaz légyen semmiféle rendelkezéssel nem ellenkezik, ha az licitáció nagyobb, s legális Interesse felyül is licitáltatik mivel a licitáció természete az hogy a többet ígérőnek marad a kiutalt jószág, következésképpen e részben is a Clasificatoria Sententia változás alá nem jöhet sőt azért sem hogy az Hypotherárius Creditorok a magok Hypothécájokra nézve ezen classisban tétetődtek, mert nyilvánosságosan tartya a Cridális norma prenetó hogy akiknek speciális le kötött Hypotecájok vagyon azokban annyi értékben, amennyi az hypotheca ér meg maradjanak, és csak értéken felyül való summa iránt jönnek a Chyrográpháriusok Clasissában. Bizonyosan ki tettett pedig ezen Mercantile Fórum

előtt Creditor Balás Károly kapitány, Assessor Veres Ferencz és Deér Felix uraknak Contractusaikból, hogy a Cridatárius **az elsőnek** az itten való házát, s fundust, **a másodiknak** a fundus hátulsó részét a rajta levő épületekkel a fundusra ki fizetett summákkal, úgy **az harmadiknak** a Csomafalvi, kis boltot benne tanálató minden felkelhetőekkel együtt in Speciálem Hypothecán el kötelezve volt, ugyan azért a Cridális Normának leg tisztább ki magyarázása ellen ezen Creditorok a Chyrográpháriusok Classisában tellyeséggel nem tétethettek az Hypotheca vacorának is mennyiségére nézve, azért ezen Creditorokra nézve is a Clasificatoria sententia meg erősítettik.

Mindhogy pedig creditor Balás Károly kapitány úr ellen ki tett azon ellenvetése a mandatárius úrnak, hogy uzsoraságot gyakorlott volna, azért is helyet nem tanálhatott, hogy Cridatárius azon Interest leg inkább bolti portékákban fizetvén, ebből következet az a hiba, hogy a debitor ne talántán több Interesse Computáltat a fizetett interest, a mely azzal is eléggé compensáltatva tanálatott, hogy már két esztendőtol fogva semmi interest sem fizetvén a Creditor úr semmi szín alatt uzsorásnak nem vétethetik s nem is illeti az usurária pravítás tárgya a fórumot, ha szintén ki világosodhatott volna is.

Ami illeti továbbá a mandatárius úrnak azon erősségeit, melyek szerint ezt igyekezik meg mutatni, hogy principálisainak contractusaik mint privilegiált vételek a clasificatoria sententia meg változtatásával a 9-dik classisban helyezettődjenek, mind az elő adott okokat, mind pedig a ki rendelt szószóló által az azokra tett ellenkezéseket szoros fontolóra vévén ezen Mercantile Fórum, s meg egyeztetvén a Cridális norma utasításával, melyek az harmadik classisban június 1.2.3 tisztán ki magyaráztatnak, úgy tanálya ezen Mercantile Fórum, hogy a

bécsi s pesti kereskedők vexeleknek nem vétethetnek mivel azok nem a vexel contractusaik előtt készültenek és ez által nem is erősítettek meg, de ha szintén úgy készültek volna is azoknak csak esztendő alatt volna privilegiált erejek, és az után úgy vétetnek, mint más Chyrográphusok. Ezen vexeleknek nevezni kívánó contractusok tsak két kereskedők között kötetnek az hitelben vett portékák azok meg fizetésekről minden törvényes Jurisdictió megerősítésén kívül, és azért vexel nevezetett nem is érdemelnek, különben is a cridális norma az 3-dik classisban csak a cambiális contractusokat engedi meg privilegizáltaknak, melyek a fabrikák, s kereskedők közt köttetnek a mandatarius úr principális contractusaik nem lehetnek cambiális contractusok, nem is a fábrikákról adatott portékákról irottanak, hanem csupán a kereskedők között köttetett contractus a cambiális contractusoknak igazságok abban állván a midön a meg vásárolt portékák ára a fabrikák által másuva asignáltattak ki fizetenni, és az ilyen csere assignatio ha a debitor által ki nem fizetettnek, és az alatt cridában esik a debitor, az ilyen asignált, s csere summa nyerheti azt a privilégiumot, hogy a 9-dik classisban tétetődjék minthogy a fabrikáknak adatott meg a personale privilégium. Mivel tehát a mandatarius úr principálisainak, úgy a több kereskedőknek is contractusaik cambiális contractusoknak semmi szín alatt nem tanáltathattak, azért a 9-dik classisban nem is helyeztethetnek, következésképpen a clasificatoria sententia e részben is változás alá nem hozattatik ítéletet.

Mivel pedig ezen cridális procesusban elő állott creditorok pretensiójok, és azokról szóló contractusaik annyiban meg állítatva tanáltattak, hogy azok ellen sem a Litis Curátor, sem pedig a több creditorok közül valamelyik által a contractusok igazságáról ellenvetés nem tétetett, és azért nem is tanáltatott

szükségesnek hogy a pretendensek által hüttel bizonyítsák meg a pretensió igazságát, azért a clasificatoria sententia tartása szerént való kielégítetésekre a creditoroknak, és a massa felosztására mától számlálva ítélet szerént rendeltetnek, és e mellett köteleségévé tétetik a massa curátornak, hogy a ki nevezett szószólónak a hónapi diurnumát 4 Rf-ot conventiónis ki fizetni legyen köteles.

A mandatarius úrnak szószólója Papp Josiás hadnagy militarius procurátor úr misilis levele által recursust jelent a Felsőges Királyi Gubernium kegyes színe eleiben ad iluncasum hogy ha ellenvetéseinek és kéréseinek itten hely nem adatatnék.

Mint hogy recursus vagyon jelentve, tehát várja meg a massa curátor a recursusra meg határozott terminust ámbár a cridális norma szerént a massa el osztatása nem halaszthatatnék.

* * *

10. szám

1826. június 12.

Elő mutatván Kopatz Gergely a maga protcollumumából egy olyan obligatoriálist, mely 1812-dik esztendő 15 február – költ Csorszán Jakabért mely szerént kéri, hogy az abban tartozó 203 Rf.-tot néki és a fen irt Csorszán Jakab meg fizesse az egy hollandus arannyal együtt.

Határozás

Mind hogy az contractus eleven, és 1812-dik esztendő 13-dik februárban költ a debitor a pénz neme szerént tartoznék fizetni, de mivel hogy abban az esztendőben a pénz változás ideje előtt is adományokról volt a számolás ennél fogva bizonytalan micsoda pénz nemében kellessék ki fizetni, ugyan azért meg kérdez-

tetvén Kopacz Gergely ki is önként arra hajlott hogy a rossz pénzben vétetődjék fel, mely tészen 41 Rf.-kot váltóban a mellett egy hollandus arany, mely summának ki fizetése határoztatik 15 napra hogy ki fizesse az fenn említett Csorszán Jakab.

* * *

11. szám

1826. július 18.

Panaszolván Gy Sz. Miklósi kereskedő Lázár Jakab, Rostás Antal ellen kitől pretendálja bizonyos summa pénzt melyet néki adott a mellett az három tutajból mely az ő gondviselése alá volt adva, a két gerendát 44 deszkát, úgyszintén egy ládában, holmi vas edényeket melyek az ő számára alá lévén ládástól együtt el vesztek egy hatos ágon elmaradott tutajt, mely után Lázár Jakab bérest is küldött volt, de Rostás Antal hogy meg akadályozza nem különben egy ládát 50 Rf-ot megtéríttetni kéri Lázár János mennyisége a fel adása szerént pénzben, egy szék mely el veszet flaskokkal tészen 25 Rf, a két el veszett gerenda ... 44 szál deszka 14 a mely tutaj az havason elmaradt a melyet meg venni nem engedte a mit testimoniális meg mutat, azért 40 f tartozik adni Rostás Antal, egy ládában a mi réz s vas edények voltak Lázár Jakab fel adásából circiter 200 f-ot értek, mivel pedig bizonytalan, hogy menyit értek légyen a mi benne tanáztatott arról határozást nem tétet ezen Mercantile Fórum. Ellenben ha azon el veszett ládákot a fenn említett Rostás Antal ki Magyarországon becsületesen számba adja, abban az esetben tartozik Lázár Jakab eö kegyelme is kölcségeit vissza téríteni avagy ... amíg számba adná a fenn említteket tartozik Rostás Antal is cautioban 300 f-tot le tenni ezen Mercantile Fórum kezébe.

Kállai Ferencz kapitány auditor úr Recursának Testimóniumja a Bángi Sándor Cridális perében, mai napon .. 21 július 1826 be mutattatott, és 22 július á. c. vissza is küldtetett Tisztelt Papp Jósiás militaris fő hadnagy procutator úrnak.

* * *

12. szám

1826. október 25.

Olvastatik könyörgő levele Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedő Czárán Sándornak, melyben be adván passivus-activusát. mai napon Cridát jelent.

A jelentet Cridában az Editum Convocatórium küldessék el a Felséges Királyi Gubernium eleibe hogy február 13-dik napjára a Creditoroknak is meg jelenésre terminus tétetessék.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanácsnak aug. 10-kén 3851 szám alatt költ kegyes rendelése melyben bécsi s pesti kereskedők Megyasai István, Málágeos Miklós s Rudolf testvérek plenipotentiáriusának Kállai Ferencz úr recursusának a Bángi Sándor cridalis perében hely nem adatattik tudásul méltóztatik adni.

Az említett Plenipotentiárius úr szószóló Pap Josiás úr missilis levele által a Felséges Udvarhoz recursust jelentett.

* * *

1826. október 27.

Minthogy Czárán János eö Kegyelme 25 Octombris bé adott Intentio által Cridát jelentett, tehát mai napon az alább irt Fórumon meg hütöltetett.

Én Czárán János esküszöm a telyes Háromságra, ki atya, fiú Szent Lélek, hogy mivel adóságaimnak ki fizetésekre elég-
telennek esmérem magamot, és azért Cridát kellett jelentenem,
minden vagyonomra akármi névvel nevezendők légyenek ki
jelentem, s elő adom kéz pénzemet vagy másoknál lévő preten-
tióimat, contractusaimot, ki jelentem semmit is a mi a Credito-
rok kielégítetésekre szükséges el nem titkolom, Isten engem
úgy segélyen és úgy adja lelkem üdvességét és ezen hüt letétele
után Conscriptor Régiusoknak ki rendeltetnek Vákár István és
Dobribán Lukács atyánkfiái.

* * *

1826. november 2.

Bé adván Dobribán Lukács, és Vákár István atyánkfiái
ifiabb Czárán János, mint cridatáriusnak javai conscriptióját a
mint a cridatárius hüte le tette után ki jelentette, tehát:

Massa Curátornak ki rendeltetik Zakariás István atyánkfia.

1 old. 1 szám

1840. Január 2.

Olvastatik a Nagy Méltóságú Püspök Urunk eő Exelentiájának tavalyi December 14-ről 1589. szám alatt költ kegyelmes rendelése, melyben kegyeskedett válaszolni, mi szerint azért, hogy a felküldött candidatusok közül egyik is Plébánosnak el menni nem akar, kegyelmesen méltóztatik parantsolni, más választást tartani, és a candidált három személyt, aki nevezés végett felküldeni, addig is egy administrátort rendelni nagyon Tisztelendő Antonianus Amberboy Urat.

Határozás

Mély köszönettel fogadtatván, tudásul s ahhoz léendő alkalmaztatásul vétetik mi szerént a legelső alkalommal, a midőn az idő megengedi, a Nemes megyénkkel közöltetni, és a Plébánusi új választást tartani határozottatott.

* * *

1-2 old. 2 szám

1840. Január 2.

Nemes Sz. Udvarhely Széki Tekintetes Tiztségnek tavalyi december 20-ról 2328. szám alatti hiteles bizonyítvány szerint Diplomikus seborvos és bába mester Közép Ajtai Nemes Kósa István kérelmére, a Nemes közönségünknek, a volt orvos

Doctor Csiki Péter Atyánkfiának Doctori státiójába felvétetni ajánltatik, az kérelmes által bé adott öt darab hitelesített Documentumok mása is mellékelteztvén.

Határozás

Hivatalos tisztelettel írássék vissza a mellékelteztéknek vissza zárások mellett miszerint az ajánlás örömetst elfogadtattnék, de mivel ezen Nemes Fórumnak, és közönségnek közgyülnési határozása az, hogy rendes orvos Doctor s nemcsak seb orvossal az üres Doctori hely pótoltaassék ki, ezuttal a Kérelmes nem biztosítattatik.

* * *

3 old. 3 szám.

1840. Január 2.

Könyörgő Levele nyugalmazott kapitány Bernád Imre úrnak Czárán Lukáts elleni panasza 13 M forintnyi keresettye tárgyában.

Határozás

Az 1796-ki Felséges Rescriptum értelme nyomán elnök nélkül törvényesen el sem láttatthatik, mindazonáltal a bépanaszoltatotnak többszöri engedetlenségéiert a reá több versben szabott 12 Mf ezüstbéli büntetés róla fel vétetni határoztatott, de szegénysége tekintetbe vétetödvén ez úttal elengedtetik, azzal a meghagyással, hogy ha három napok múlva tartozását meg nem fizeti exequáltatni fog.

* * *

1840. Január 2.

Bángi Todor, s Temesvári János esküdt és a Vártus Lázár Antal javainak Licitátor Régiusok számot adván, a Licitáción is instrumentum útmutatása szerint bégyült summa, lehuzván a huzandókat maradt készpénz Rf 500 9 kr. váltóban ezen kívül a künn heverő adósságok összesen Rf 350 16 kr. váltóban így a summa az egész Massa Rf 850. 25 kr. váltóban.

Határozás

Ezen Mercantile Fórum színe előtt által számba adattván az egész Massa Curátor Bogdán Istvánnak azzal a meghagyással, hogy a pénzt gyümölcsoztesse bizonyos helyeken, az adósságokat igyekeztvén felszedni és mindenekről számolni a Licitátor biztos atyánkfiai pedig további számadásokról tökéletesen feloldoztatván.

Ezek után megjelenvén s az elnöki széket elfoglalván Nagy Batzoni Tekintetes Baló József úr, Nemes Gyergyó Széke T(ekintetes): Al Király Birája.

* * *

1840. Január 2.

Olvastatik a Felsőes Királyi Fő Kormány Széknek tavalyi januárius 11-ről 3271. I: szám alatt költ kegyelmes rendelése miszerint a Kritsa Lukáts, mint Kapdebó Jakab személyesse, Eránosz Miklós, és Lukátsnak Czárán József elleni Cridális perben hozott ítéletnek megváltoztatása tárgyában, tett folyamo-

dásoknak azért, hogy üdő után felvett folyamodások vizsgálat alá nem vétethetnek, hely nem adattatott, az ellenfélt értesíttetni parantsoltatván.

Határozás

Megjelenvén ezen Mercantile Fórum színe előtt Kritsa Lukáts és Eránosz Kristóf akiknek a nagyon tisztelt rendelés szóról szóra felolvastatván, mind a kettő abban megnyugszik, a további való perlekedésről lemondottak, és tovább nem folytatták ezért semmi több ellenvetés nem lévén a Classificatoria sententia a Cridális norma szerint készíttetni határoztatott.

* * *

3 old. 6 szám

1840. Január 2.

A Litis Curátor ügyvéd Bartha Dénes abbéli jelentése mi szerint a Lázár Antal hitelezői ön keresettyeket még bé nem adván következésképpen a köztöki öszve felelgetések a ki szabott időre meg nem történhettettek, egy úttal a massa oknélküli apasztásáért protestál, és Protocollumba felvétetni kéri.

Határozás

Szorossan meghagyatik az concursusra megjelent minden hitelezőknek ön keresettyeket, s e tárgyban nyilatkozásaikat beadni és a Litis Curátorrali öszve felelgetéseiket úgy bévégezni, hogy ezen Mercantile Fórum f: e: és hó 30-án határozatot hozhasson.

* * *

1840. Január 2.

Czárán József Massa Curatora kéri a gyalog katonák tartozásainak megfizettetéseket újból is sürgetni.

Határozás

Ez iránt újból is tanáltassék hivatalosan.

* * *

1840. Január 10.

Actuális bíró atyánkfia emlékezetbe hozza, hogy tennapi napon a Szent István Congregatiói Nemes czéh közgyűlést tartván az határozatott volt, hogy ennek utánna az Anya Templomunk harangoztaatásért competáló díj nem az harangozónknak hanem a templomunk javára, annak cassájába fiztessék bé nem különb akkor még a Fő Megye Bíránk Botsántzi Jeremiás atyánkfiának is nagy öregsége.

Határozás

Köz tudásul vétettvén az harangozási tett határozat ezúttal megerősítették azzal az hozzá adással, hogy Fő megye Bíránk Botsántzi Jeremiás nagyon el aggott öregségiért fő megye hivatalában meghagyattatván ugyan, de további megyei kötelességtől köszönettel feloldoztatik, és Vice Megye Bíró, s egyik senator Jákobi István atyánkfiára a megyei egész kötelesség, és az harangozási rend s számadás bíztatik.

* * *

1840. Január 10.

Olvastatik könyörgő levele Temesvári Istvánnak, az abban citált okoktól fogva, egy hiteles Testimónium megadása végett.

Határozás

A kívánt Testimónium szokott hitelesség alatt expediáltassék: a tudás szerént hogy tsupán száj fájásért valaki kereskedőtől a vásárlók pénzt húztak volna le – és hogy az helyi örmény kereskedők marhájok eladása után azok tartásokig gondviselőkre nem bízták volna, nem tudatik.

* * *

1840. Január 10.

Más Urszuly Istvánnak, kinek fia Urszuly Péter katonának állott kérvén a Felséges Királyi Guberniumtól kiszabadítását kieszközölni.

Határozás

A kívánság nyomán írassék fel a Felséges Királyi Guberniumnak, mély alázatossággal az Erdélyi Felséges Fő Hadi vezérségtől léendő elbotsáttatása kéressék, a könyörgő levél is mellékeltevé.

* * *

1840. Január 14.

Előadja actuális bíró atyánkfia azt, hogy a Csík Szépvizi Nemes Mercantile Fórum a prasidiáliter botsájtott felszóllíttásra is a Bétsi Követségre tett költség számadására, kebeléből biztosokat s pénzt nem küldött, holott a költsönözött 3000 Rf-kot C: M: megfizetni a Creditortól sürgettetik, a terminussa eltelvén.

Határozás

Hivatalos tisztelettel írássék meg utolyára a Nemes Mercantile Fórumnak, hogy a számadás vételre elkerülhetetlenül pro 17 május telyesleg meghatalmazott biztosokat botsásson, és a részére szokás szerint eső summa pénzt az régi resztántiával együtt azonnal meg is küldje.

* * *

1840. Január 14.

Nem különben az is, hogy tavalyi januáriusban hozott határozat következtiben az ezen Mercantile Fórum több jelen tagjainak felszólítása szerint, egyik senator Lázár János atyánkfia, rendeltetett tutorságáról, és a néhai bátya massájáról számadaltassék meg.

Határozás

Egyetértőleg megbízatik rendes jegyző Kápdebó Eugenius atyánkfia, a kérdezett tutor atyánkfiának hivataloson hírül tenni, hogy az ezen protocolláció nyomán az néhainak özvegye és massája közt forgott per végképpen bé végeztetvén, köteles

légyen a tutor atyánkfia Curatorságáról számot adni, és az egész árvai tőkét készpénzül ezen Mercantile Fórumnak pro 24 május számba s által adni, hogy azt bizonyos helyeken gyümölcsozni lehessen.

* * *

5 - 6 old. 12 szám

1840. Január 21.

Actuális bíró Lázár Péter atyánkfia a Bétsbe járt követ, s egyik senátor Lázár János atyánkfiát a követségi költségről számodoltatni javallatba hozza.

Az érdeklett követ atyánkfia jelen lévén ezen Mercantile Fórum színe alatt, eképp számol.

1838-dik évi 5 Maii kapott a kezéhez készpénzt a Szépvizi által vétellel együtt.....Rf 4000
váltóban

1839-ik évi 22 február..... Rf 1000

1839 Bétsben költsön.....Rf 7500

összesen kapott Rf 12500 váltóban

ezen summából készpénzt adott vissza.....Rf 935

maradt summa Rf 11565 váltóban így

tehát az 2-ik utazási költség in summa volt Rf 11565 váltóban, melyek mindenek helyben hagyattatván azokat acceptálván meg erősítvén, volt követ egyik senátor Lázár János atyánkfia minden további számadásról-feleletről tökéletesen feloldoztatik az érdeklő két örmény közönségnek hálás köszönete mellett.

* * *

1840. Január 21.

Az 1-ső Bétsi követségre, úgy az helyi és itt Erdélyi ugyan a Privilegium kinyerhetése tárgyában tett követségi, s más egyebekről e célra tett költségek összesen az 1-ső számadás szerént, váltóban Rf 4935

Az utolsó költség pedig.....11565

volt tehát az egész költség in Rf 16500 – váltóban amely az ezen s Csík Szépvizi Nemes Mercantile Fórumoktól Privilegium kinyerhetése tárgyában tétetődött, és amely summának a Szépvizi örmény közönség Atyafiaira esett terciálítása az ugyan oda való Nemes Mercantile Fórum küldöttyei által ezen Mercantile Fórumnak mind kifizetődött, s e tárgyban legkisebb keresete egy más ellen fenn nem maradt, tudatik.

* * *

1840. Január 21.

Olvastatik Udvari Agens Tisztelt Marosi Samuel úrnak tavaly 9-^{ber} 22-ről költ hivatalos megtanálása, melyben volt Bétsi követ Lázár János atyánkfiáról, hogy a 400 pengő Rf-kot kapta volna, nem ösmeri, s ezen Mercantile Fórumot hibázónak állittya azért, hogy az említett követ atyánkfia pusztá szavának hitel adatik, mely okból Lázár János által mind az eltartott summáért, mind pedig a betsülete megsértődéséért a törvénytől kiszabott utat követve kérését a Nemes gyűlés Széki tisztségihez bé is adta, mind a két kérdéses fórumok dolgaiban tett munkálata és fáradsága jutalmára nézve regressussát fenn tartván.

Amely is ezen Mercantile Fórum színe előtt közöltetvén érdeklett Lázár János egyik senátor, s követ atyánkfiával, azt felelte keressen engem törvényesen, és ha a tisztelt Agens Úr bé bizonyítaná azt, hogy a 400 pengő Rf-kot nem adtam volna, magam vagyok a megfizetője, s nem a Nemes Mercantile Fórum.

Határozás

Tudásul vétetik azzal az hozzá adással, hogy e tárgyban elégtétel az érdeklő volt követ Lázár János atyánkfiára bizatik, annyival is inkább mivel az mai napon tett számadásból ki tettszik, hogy a kereső ágens úrnak a volt követ atyánkfia által a fennforgó 400 pengő Rf-tok megfizetettnek nyilatkoztatott.

* * *

7 old. 15 szám

1840. Január 21.

Előfordult azon nehézség, hogy egyik senátor Szarukán Márton atyánkfia közterhekből reá rovatalt 50 Rf váltóban megfizetni magát vonakodik.

Határozás

Actuális bíró Lázár Péter atyánkfiára bizatik morosus egyik senátor Szarukán Márton atyánkfiától a reá rovatott 50 váltó Rf-kot ha különben nem executió utyán is felvenni.

* * *

1840. Január 21.

A Csík Szépvízi Nemes Mercantile Fórum küldöttyei a magok, s az oda való örmény közönség atyánkfiái nevekben azon nyilatkoztatást jelentik, mi szerint a két Testvér örmény közönség közt régen bé vett, s mostanig fenn álló szokás szerint az érintett közönségeket érdeklő mindenféle köz költségeket s terhet s egy harmadát a szépvízi, s két harmadát az ezen Fórum supportál és hordozni, megadni tehetetlen, és a lenne jelentő közönségnek kívánsága, hogy ennek utána akár mely köz-költség-terh a két közönség által tenni szükséges volna, mindenkor a kir. adó szerént a proportione rövattassék a Szépvízi örmény közönségre.

Határozás

Minthogy az egész fenn forgó tárgy a közönségünket illeti, mindazonáltal részünkről a szépvízi közönség atyánkfiaira nézt tsuppán a két örmény közönségek javára szükséges köz-költségekben, költsönös tekintettel lenni ígértetik.

* * *

1840. Január 22.

A Méltóságos Fő Esperest úrnak jelen nem létében, az Districtuális Jegyző s helyi Latin szertartású Plébánus Fő Tisztelendő Deák Ignácz úrnak jelen létében javallatba hozattatott az ezen örmény közönség részére újból megengedett Plébánus választása.

Határozás

Amely ürességben való Plébánus hivatalra a jelen volt Nemes Megye béliek közönségesen, s általánosan, egy szívvel, s egy lélekkel a mostani adminisztrátornak Fő tisztelő Amberbois Mojses úr megválasztatott oly formán, hogy mélységes tisztelettel írassék fel, és kéressék meg Nagy Méltóságú Püspök úrnak eő Exellentiaája az helyi árva örmény közönséget a megválasztott Plébánus úrral kegyelmesen meg vigasztalni nem tsak, hanem e mellé Erzsébetvárosi egyik segéd magyar tisztelendő Csíki Imre urat segédül adván, kegyelmesen ide rendelni, nem külömben a Velentzei Érsek eő Exellentiaája is ezen megválasztást helyben hagyni, megerősíteni méltóztatván mélységesen kéressék meg.

* * *

9 - 10 old. 18 szám

1840. Január 24.

Olvastatik egyik senátor, s testvér bátya néhai Lázár Márton az árvára s vagyonára rendeltetett tutor Lázár János atyánkfíának könyörgő levele, melyben azt jelenti ezen Mercantile Fórum által tett meginttetésére, hogy a tutorság töle törvényesen el nem vétethetik, valameddig vesztegető, tékozló, és az árva vagyonát veszedelmeztőnek bé nem bizonyíttatik, mindazonáltal azt kívánnya 1-ső hogy mi okért vétetik el tőle a tutorság: 2 hogy előtte a tutorság kit illet: 3. hogy az árva capitálisa hová és kinek bátorságosabb helyre fogna adatni? annak is ki lészen a megfelelője s erköltsösítője: végtére azt jelentvén, hogy az árva capitálissát által nem is adhattya, hanem ön fogyatkozásában akár melyik testvérének által adni meg egyyezik.

Határozás

A tutor atyánkfiának kívánsága tekintetre érdemesítettvén, minek előtte nyilatkozott pontyaira felvilágosító válasz adat-
tatnék, ez uttal tsak azon tekintetből, hogy a fenn forgó árva
nevelésére, s a néhai atyáról maradt vagyonra ezen Mercantile
Fórum a Fő Felügyelő lévén, a tutorság részéről ön kötelezése
szerint, mind eddig legkisebb rendes számadás a múlt évi bé
nem vehető ki véve, nem tétetődött egy részről, más részről
pedig minden kereskedőnek állapotja, kereskedése, vagyono-
sága, a nyers példák következtében, igen változó mire közönsé-
gesen, ha az érdeklő Tutor atyánkfia 15 napok alatt az kérdéses
árva vagyonra nézt, elegendő s bévehető bátorságosítást cautiót
mutatandó avagy fizető jó kezeszt állítana a könyörgő levelében
elő sorolt cikkelyek nyomán, a rendeltetett Tutorságába to-
vább is meg hagyatni, s erősíteni határoztatott.

A Fő Megye Bíró Botsántzi Jeremiás, act. senátor Lázár
János ez alatti tárgyban bé ültek.

* * *

10 - 11 old. 19 szám

1840. Január 24.

Az helyi örmény megyebélieknek általános azon kérése, s
javalata elő fordulván, hogy noha idei 17. szám alatti Határozás
szerént, a megválasztott Plébánus mellé egy segéd is kéressék,
mind azonáltal jó volna ez úttal a Cápány kérés kéeőbbre
halasztatnék.

Határozás

A jelen megyebéli közönségnek javallata, azon tekintetből, hogy a két utolsó években sok, s terhes költségek háromoltak az helyi közönségünkre, közönségen, hogy ez uttal tsupán az 17. szám alatti megválasztott Plébánus fő tisztelendő Amberboy Urat mélységesen kéressék ki a Nagy Méltóságu Püspök Urak eő Exellentziáitól, annak utánna későbben a Cápány kéressék mélységesen, és így a relátiok készítetteti, s fel küldeni határoztatott.

Ez után a közönség ki lépett.

* * *

11 old. 20 szám

1840. Január 24.

Olvastatik a Nemes 1-ső Székely Gyalog Ezredi Kormány-nak f: e: és h: 19-ről Z: 103 szám alatt költ hivatalos megtaná-lása mi szerént a felsőbbek rendelések nyomán, hogy néhai Lázár Márton esküdt atyánkfia, Tolvajok által meggyilkoltatott a pénzétől megraboltatott légyen, egy hiteles Bizonyítványt kér adattni.

Határozás

A kivánság szerént, hogy a néhai esküdt etyánkfia Moldo-vába Baja nevezetű falu mellett Fultitsán kerületben több tolvajoktól meg támadtattván, meggyilkoltatott, agyon lövettetett, és ami nála volt pénz, öltözet elraboltatott, a kivánt Testimo-nium expediáltassék.

* * *

1840. Január 24.

Olvastatik helyi Frunkutz Péternek könyörgő levele jegyző Kápdebó Eugenius atyánkfia ellen, hogy honn nem létében feleségítől a házi Contractusokat ki tsikorta volna, kérvén azokat vissza adni parantsolni, és Urszuly Antalt pénze elvesztése mellett a ház vételtől eltiltani.

A bépanaszoltatott Jegyző atyánkfia feeleltre kikérte.

Határozás

Közöltetik a bépanaszoltatott jegyző atyánkfiával 8-ad napok alatti ön feelelete megtétele végett.

* * *

1840. Január 27.

A plébánus választása tárgyában f: e: 19 szám alatt költ határozás következésüül megkészítettett könyörgő levelek revidiáltattak.

Határozás

Némely helyekben megjobbítottván írássék tisztába, subscribálva expediáltassanak.

* * *

1840. Január 27.

Olvastatnak ifjú Kritsa Péter és Lázár János act. senátor atyánkfiainak könyörgő levelekre a Méltóságos Fő Kir. Bíró úr által f: e: és h: 26 napjáról költ kegyes válasszai, melyek által a könyörgők jövő bíró választásig senátori hivataloktól feloldoztattak, és más arra való helyesítendő tag ajánlatni parantsoltatik.

Határozás

A Méltóságos Fő Kir. Bíró úr által adott e tárgyban kegyes válaszok következekül a feloldozás köteles tiszteletből elfogattván, a könyörgő atyánkfiái senátori hivataloktól közelebbi bíró választásig felszabadíttatni, mindazonáltal mivel számfeletti esküdtek vannak, helyettek mást nem helyesíteni határozatott.

* * *

1840. Január 27.

Volt Plébánusi adminisztrátor P: Katza Leonárd úrnak, mint egy fenyegetődző megtanálásai, mi szerint egy hiteles bizonyítványt kér adatni arról, hogy az alig múlt Karátsoni Prédicatioért ezen közönségtől 50 f-kot kapott volna, még pedig 3 napok alatt külömben ami ezen Mercantile Fórumot érné ön magának tulajdonítsa.

Határozás

A kívánt hiteles bizonyítvány expediáltassék szokott hitelesség alatt, hogy a helyi közönségunktől az havi díjon kívül egyebet nem kapott a volt administrator, annyival kevesebbé az 50 f-kot, e mellett észre vételül tétessék a fenyegetődés, és ha charactera kissebbítéséért /: állítása szerint /: orvosaltatást kíván, mutassa bé hitelesen a megsértő személyt, különben e részbeni elégtétel nem szolgáltatattatik.

* * *

13 old. 25 szám

1840. Január 27.

Collector atyánkfia a múlt 1839-ik évi számadását eképteszti: az impositió volt Rf 5485 – kr. váltóban

Executor atyánkfiának adott pénzt Rf 5238, 43 kr. váltóban
Szegények számára elengedetett, és költségbe acceptáltatott.

Rf..218, 17 kr.

Rf 5457,, -

ide járul a Lázár /: Vártus :/ Antal adója a massájából felvéendő.

Rf 28,,-

summa Rf 5485, -váltóban melyeket számba adván, a volt Collector Frunkutz Péter atyánkfia e tárgybani további számolásról, feleletről tökéletesen feloldoztatott.

* * *

1840. Január 27.

Az executor atyánkfia múlt 1839-ik évi számadását eké teszi a tulsó szám alatt szerént számadásába kapott a kezéhez

Rf 5238 43 kr. váltóban

a 1838-ki executor atyánkfiától.....Rf 329,, 1/2 kr.

büntetés pénz, és Bétsbe menő szekeresstől . Rf 65,,-

 summa váltóban Rf 5632,, 44 ½ kr.

Királyi adóba adminisztrál T: R: Perceptor úrnak váltóban Rf 2550,, -

Sáláriumok, és más költségek.....Rf 1935,, 13 kr.

Készpénzt actu számba adott.....Rf 982,,31 kr.

a Tekintetes Tóbiás úrnak, és Polgároknak adott.....Rf 165,,-

 Summa váltóban Rf 5632,,44 kr.

melyeket helyesen, s rendesen számba adván,acceptáltatván, múlt évi executor ifjú Kritsa Péter atyánkfia a 1839-ik évi számadásáról e tárgyban további feleletről tökéletesen feloldoztatott, Nota Bene a 25 Rf váltóban fizetetlen maradt az executor atyánkfiának, mely az ideiből az eecutornak fizetendő.

* * *

1840. Január 27.

Jegyző Kápdebó Eugenius atyánkfia a plébánusért járt költségről és régebbsen f 31,,32 kr-ról váltóban számadását teszi.

Határozás

Amelyek acceptáltatván, és a kezénél volt restantiát actu meg adván, érdeklett jegyző atyánkfia ezek tárgyában további számadásról feleletről tökéletesen feloldoztatott.

Ezek után a Communitás részéről megjelentek: Verzár Ferentz, Vákár Ferentz, Császár István, Lázár Gergely, Frunkutz Péter, Kiss Jakab, Vákár Lukáts, Lázár Zaki, Zárug Zákáriás, Ábrám Márton, Fitzus József, Szóts János, Zárug János, Karátson Kristóf, Keresztes János, Moldován Gergely. A legények részéről: az előljárók, több társaival.

* * *

14 old. 28 szám

1840. Január 27.

Javallatban jöven az, hogy a privilégiumi költség fedésére az 3 Nemes Czéhek Cassájiból vett summa, miképp fizetessék meg.

Határozás

Közönségesen az határozatott, hogy mivel a közönségünk volt tetemes költségei miatt egyszerre megadni elégtelen, tíz esztendei terminus alatt fizetessék meg mégpedig a Sz. István Congregációjának

Rf 2000,, - Timár Congregációjának Rf 1000,, - és a Legények Congregációjának pedig Rf 3000,, - mind váltóban in summa 6000 Rf-ról váltóban, mind az három Nemes Czéheknek külön-külön adattassanak az ezen Mercantile Fórum, és helyi örmény közönség nevekben obligációk oly kötelezés mellett, hogy azon summát kötelezi magát közönségünk tíz egymás után következő esztendők alatt megfizetni interes nélkül.

1840. Január 31.

Olvastatik Karátson Kristófnak Bogoz Gergely vejének könyörgő levele, melyben kéri, hogy az ezen Mercantile Fórum által hozott Itélete szerint kész a letéendők letétele mellett, a Constitutionális büntetés terhivel együtt, költsége, fáradsága és kereskedésbéli kárai megtérítéseivel, az öregekről reá szállnak házakba béköltözhessen.

Határozás

A könyörgőnek kérése tekintetre érdemesítetvén, utasítatik az ezen Mercantile Fórumnak 1839-ki 44. és 63. számok alatt e tárgyban hozott Itéletekben azzal az utasítással, hogy a könyörgő a reá ítélt 402 Rf váltóban, és az illető taxákat Bogoz Lukáts esküdt atyánkfiának megfizetni köteleztetvén, az néhai anyósáról reá, s feleségére mint fiú leányra szállott házakban béköltözhet. Bogoz Lukáts atyánkfia is az akkor reá meg ítélt 12 Mf c: m: Constitutionális büntetésnek megfizetésére újból is megerősíteni azzal az hozzá adással, hogy ennek utána is ha valami kirekesztő lépést a könyörgő részére téend Bogoz Lukáts, anyiszor mennyiszor Constitutionaliter megbüntetni határoztatott.

Bogoz Lukáts, és Karátsony Kristóf jelen létekbén, felolvastatván mind a két rész megelegetve felelt: jó.

A 12 Mf c: m: büntetés iránt Fitzus László esküdt atyánkfia nyoltz napi fizető kezességet vállalt magára.

Karátson Kristóf a megítélt 402 Rf váltóban substitutionális bíró Kritsa Lukáts atyánkfia kezibe, mint bírói kézbe sequestrum alá tette addig is a még a Bogoz Gergely és maradékai nevek, a felek tulajdonosai Contractusban bírődik.

* * *

1840. Február 7.

Olvastatik helyi Trivialis Oskolabéli 2-dik tanító Simonnak hivatalos megtanálása, melynél fogva az triviális épületbeni szállásába, amelyet ezen Mercantile Fórum bérbe bír, jövő április 24-ik napján béköltözni kívánván, ezért egy fertály esztendővel előbb felmond.

Határozás

Irassék hivatalos tisztelettel az Scholarum Director Fő tiszteendő Deák Ignácz úrnak a könyörgő megtanálása is mellékeltevé kéressék e tárgyban világosítás és egyúttal ezen alkalmatlanságért elégtétel mivel az adott írásos biztosítás következtébe f: e: Sz. Mihály napig közönségünk birtokába vagyon.

* * *

1840. Február 7.

Helyi Temesvári Imrének könyörgő levele, miszerint a Czárán Józsefnek szolgálattya béribe kötelezett 300 ezüst húsasoknak, melyek mint Czárán József pénze bírói parantsolatnál fogva a könyörgőnél bétiltatottak, és Nemes Gyergyó Széki számfeletti Tábla Bíró Puskás Antal úr által, minthogy Czárán József a bírói bétiltás ellenébe az arról szóló kötelezés által adattatott executióval fenyegettetik meg adhatásokra felszabadítani, és hogy ezen summát a kereső Puskás úrnak megfizethesse a bétiltás alól felmenteni kéri.

Határozás

A könyörgő tartsa magát a bírói bétiltáshoz, mind addig, valameddig a Czárán József Cridális Pere elővétetik, amelyben a Nemes Gyergyó Széki Al Király Bíró Tekintetes Baló József úr rendeltetett Elnök lévén, akkor megfog ítéltetni, hogy azon 300 ezüst húszasoknak a Czárán József Cridális massájába e vagy a követelő számfeletti Tábla Bíró Puskás Antal úrnak fizetődnie kelletik.

* * *

16 old. 32 szám

1840. Február 7.

Fitzus László esküdt atyánkfia, mint a Bogoz Lukáts esküdt atyánkfiát megítélt, és érte fizető kezességet magára vállalt, a 12 Mf-kot Conv: pénzben megadta subst. bíró Kritsa Lukáts atyánkfia kezébe, amely summáért a fizető kezesnek a megítéltetett ellen regressussa vagyon.

Úgy Bángi Todor esküdt atyánkfia a Czárán Jósefre ítélt büntetést, amelyért fizető kezességet vállalt magára, a 12 Mf-tok Conv: pénzben, sub. bíró Kritsa Lukáts atyánkfia kezibe megadta, amelyért a fizető kezesnek a megítéltetett ellen regressussa vagyon.

* * *

17 old. 33 szám

1840. Február 14.

Act. bíró Lázár Péter atyánkfia javallatba hozza, hogy a Kir. adó a R. Perceptor úr által léendő rectificáltatásáig is, úgy ezen közönségünket illő költségek rovataltatnék.

Határozás

A javaslat helyesnek tanálatván, mind a két tárgybani rovatálást mai napon megítéetni határozatott.

* * *

17 old. 34 szám

1840. Február 14.

Személyesen megjelenvén ezen Mercantile Fórum színe előtt a Lázár Antal, s néhai Azbé Jakab Cridális massájokra rendeltetett Litis Curator, aki azon protestátióját ezen protocollumba béiktatni kívánnya, hogy mivel a Cridális perekben határozott 2-ik terminusa is eltölt, és azon Creditorok meg sem jelentek, protestál, a költségekről s a massák apasztásairól.

Határozás

A fenn forgó tárgyban Proses lévén rendeltetve, a tisztelt Prosesnek, előlüléséig függőbe marad.

* * *

17 - 18 old. 35 szám

1840. Február 14.

Olvastatik helyi örmény közönségünk résziről 41 személy által al iratott bizodalmas jelentések, miszerént 1-ső az adó általi megterheltetéseket jelentik, hogy eddig is közbe jövetelek nélkül tétetett, azért jussok szerént meg kívánnyák, hogy kihalgatások nélkül a rectificáción felyül semmi szín alatt ne neveltessék.

2-szor Papi, Kántori, Doctori fizetések nem lévén, két nótárius fizetéssel terheltetve vannak, amelynek telyesen ellene mondanak, és azért tsak egyet tartani kívánnak, aki legalkalmasabb, a privilégium költség fizetéséről gondoskodni fognak.

3-szor hogy a voxolás által megválasztott két senátor atyánkfiát felszabadítottak, ezek helyit kipótolni mentől előbb közgyűlés tartassék.

Határozás

A csendesség fenn tartása tekintetéből ezúttal az adók róvatalása f: e: és h: 17-re halasztatván, a bizodalmas jelentésöket tévő 41 személyből álló közönségünk tagjai utasítottak arra, hogy a jelelt napra magok közül 4–6 személyt, vagy amennyit kívánnak megválasztván, és mindnyájon a megválasztattakat telyesleg törvényesen meghatalmazván, azok jelenlétében ezen Mercantile Fórum mind az három pontokra nézt igazítást, határozatot hozhasson.

* * *

18 - 19 old. 36 szám

1840. Február 17.

Olvastatik a Nagy Méltóságos Püspök urunk eö Exellentiajának f: e: és h: 5-ről 213 szám alatt költ kegyelmes rendelése, mi szerént az ezen Nemes megyénk abbéli mély-séges kérésére, hogy a köztünk megürült örmény szertartású Plébánusi hivatalra méltóztatna helyi örmény közönségünknek a mostani helytartó Tisztelendö Amberboy Mojzes úr kinevezésével megvigasztalni, méltóztatott Fő lelki Pásztori áldását terjesztve válaszolni, hogy a kívánt administrátort azon tekintetből,

hogy szerzetes, Plébánusnak nem adhattya atyaikép parantsolván, hogy új candidatiót tartván hármás számból álló candidatió terjesztetnék fel a kinevezés végett, fiúi bizadalommal a vizsgatálást eő Exellentiajától várván, különben a mostani administrátort kéntelen lészen, vissza parantsolni, és a megürült Plébánusi hivatalt Seculáris Papok közül egynek kirendelésével bétölteni.

Határozás

Irassék újból mélységes tisztelettel eő Exellentiajának, és ha nem is Plébánusnak, bár administrátornak, mindaddig, valamedig közönségünk az Erdélyi örmény szertartású seculáris egyházi férfiakkal jobban és közelebbről megösmerkedik, méltóztassék a Tisztelendő Amberboy Mojses úr meghagyásával bennünket kegyelmesen megvigasztalni, annyival is inkább mivel közönségünknek egy része már Moldovába, egy része Nemes Magyar Országgra, más részre más helyekben kereskedések végett honyokból eltávoztak, s következő télig közönség közgyűlést tartani képesek nem lészünk a Velentzei Érsek levele pedig ne küldessék fel.

* * *

19 old.

37 szám

1840. Február 17.

Helyi örmény elszegényedett Czárán Jósef könyörgő levele, melyben abbéli engedetlenségéért, hogy a bírói hatalommal nála bétiltott egy 300 ezüst huszasokról szóló Contractust szám feletti Tábla Bíró Puskás Antal úrnak, kiadni merészelte, 12 Mf c: m: bümtetésre ítéltetett volt, az abban elősorolt okoknál fogva elengedni, s vissza adatni kéri.

Határozás

A mostani szegény állapotya a könyörgőnek tekintetbe vétődvén, könyörületességből a büntetés 12 Mf c: m: vissza adni, és az ezutáni engedelmességre bíró által meginteni határozottatott amelyet Kritsa Lukáts senátor atyánkfia, akinél depositumba volt vissza adta.

* * *

19 - 20 old. 38 szám

1840. Február 17.

A Régius Perceptor úrnak megjelenéséig act. bíró atyánkfia a közönséggel egyetértve, az kir. adó, és közönségünk költségít rovni javalatba hozza, úgy a Collector választása is.

Határozás

Eggyetértőleg a régi mód szerint az adók rectificálása határozatván, mái napon fel is rovattatak – Collectornak pedig választatott f: évre Keresztes János Perdák – jövő 1841-re Verzár Ferentz idős és 1842-re Fitzus Jósi, az idei Libellus az első Collectornak számba adattván igyekezzék az adót felszedni, és mindenekről számolni. Ifjú Verzár Ferentz pedig, mivel közönségünkkel jót tett, és azt summás pénz költsönözéssel segítette, a Collectori hivataltól felmentetik örökösön.

* * *

1840. Február 17.

A 41 személy által íratott közönség könyörgő levelében foglalt a két senátor Kritsa Péter és Lázár János atyánkfiai önnkéntes leköszöntések tárgyában oda czélozó kérésök, mi szerént volt hivatalokban újból felvétetődnének.

Tulajdon kérésökre megjelenvén személyesen ezen Mercantile Fórum színe előtt, a nemzeti szeretetből, s a békesség kedvéért, a jelen volt közönség kérésökre, noha az egességek változó tekintetyéből terhesen mégis újból felvállalták a senátorságot mind a két senátor atyánkfiai.

Határozás

Ezen Mercantile Fórum is örömmel kebeliben befogadván előbbeni volt senátori hivatalokban újból béiktattatak Kritsa Péter s Lázár János atyánkfiai, amely is alázatos tisztelettel jelentessék fel a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak, hogy bíró választásig amennyibe a betegségek megengedi a közönség kérésére felvállalták.

* * *

21 - 22 old. 40 szám

1840. Március 9.

Olvastatik a Nagy Méltóságú Püspök Úr eő Exellentijának f: e: és h: 2-ról 367. szám alatt költ kegyelmes rendelése mi szerént az ezen megyének azon mélységes kérésére, hogy mostani helyettes Amberboy Mojzes urat mind addig valameddig seculáris Papok közül egy köztük Plébánus lehetni alkalmatosnak

fog ösmértetni, méltóztatnék administrátornak kegyelmesen megadni, rendelni, méltóztatik újból a secularis Papok közül a hármasszámú választást megtartani, és a kinevezés végett fölterjeszteni, mert Amberboyt administrátornak is nem akarja megadni, de sőt f: h: végével Klastromába vissza térni parantsoltatott.

Megjelenvén ezen közgyűlés színe előtt mostani adminisztrátor úr azon jelentéssel, hogy a Nemes megye ön rendelését tenné meg mivel eő Exellentiajának parantsolattya következtül f: h: végével Klastromába vissza térend. ha előbb lehetne annál örömebb, ne talántán eő Exellentiajának neheztelését magára vonnya.

Az Elnök Fő Tisztelendő úr is a hármasszámú választást lelkesen javasolja.

Határozás

Köz akarattal, egygyességgel, egy szívvel s egy lélekkel, mély tisztelettel kéressék eő Exellentiaja, hogy újból is a mostani adminisztrátor Amberboyt Moyses Úr administrátornak tsak addig valameddig a secularis Papok közül kebelünkben Plébánus lehetni egy alkalmatosnak fog ösmértetni, kegyelmesen megadni, rendelni méltóztatnék, mert a megyénkbelieknek nagyobb része honnyoktól eltávoztak egy részről, más részről pedig a legelső Candidatusokon kívül köztudományból s hallásból más érdemes nem esmértetik, s ezért senki mást nem választani, annyival inkább valakit választás nélkül a Tempomba, s megye épületteibe bé botsájtani meg nem engedni határoztatott - annak pedig, hogy annyi lélek, mint helyben az örmény szertartású megyénkben vagyon ily ájtatos könyörgőnapokban lelki vigasztalás nélkül maradand, ki lesz az Isten előtt számoló? e tárgyban ily színű törvényesen meghatalmazó

Instructió készítettvén, Deputatió küldessék eő Exellentíájához, akik is Instructió szerént előbb kérelemmel igyekezzenek az administratort eő Exellentíájától kinyerni, és ha a kérésre meg nem nyerik, nyilatkoztassák ki az elsőbbeni határozatot, egyszer is mind kéressék meg a Méltóságos Fő Esperest Úr is ezen közgyűlésnek könnyülállásos egész follyamattyát mélységesen föl terjeszteni:-Deputatusoknak pedig választattak közönség tagja Vákár Ferentz, és jegyző Kápdebó Eugenius atyánkfiái eő Exellentíájához előbben járt Deputatiobéli költség szerént.

* * *

22 - 23 old.

41 szám

1840. Március 13.

Olvastatik Görgényi Portzelán Fábrikáns Johánn Georg Kisselnek mai napról költ könyörgő levele melyben, hogy jegyző Kápdebó Eugenius Atyánkfia a fábrika portzelányait eladhatni 10 procent levonattal depozitumba hagyott volt, e 120 f 53 kr. váltóban le tartóztatott volna kéri a bépanaszoltatott jegyző atyánkfia által megfizetetni rendelni.

Jegyző atyánkfia jelen lévén, feleletre kikérte.

Határozás

Közöltetik a bépanaszoltatott jegyző atyánkfiával ön felelete megtétele végett megjelenvén helyi Plébánus és kerületi Jegyző Fő Tisztelendő Deák Ignátz úr. s elfoglalván az elől ülést, megjelent a közönség részéről is.

Lázár János, Dr. Cski Péter, Zakariás Alojzi, Lázár Gergely, Zakariás Antal, Miklós Miklós, Moldován Gáspár, Vákár Ferentz, Amira Kristóf, Jursa Ignátz, Fitzus József, Karátson Jakab, Ke-

resztes János, Császár István, Bogdán Jakab, Sáska Pista, Avéd Pista, ifj Lengyel János, Bogdán István, Urmántzi Vertán, Avéd Mihály.

A legények Nemes Czéh részéről: N(agy). Váta Eránosz Kristóf, K(is), Váta Bor Anti, Mazsalik Lázár Zaki, Notár idős Kritsa Martzi, több jelen volt legényekkel.

* * *

23 old. 42 szám

1840. Március 13.

Előfordult az ürességbe jött Plébánus tárgya, hogy az Instructiót jó volna modificálni.

Határozás

Egyátalyában s közönségesen az, hogy az Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentiaájához felküldendő követ Atyánkfiak tsak szelid s mély alázatos kéréssel eszközöljék eő Exellentiajától a mostani adminisztrátor Amberboy Mojzes Fő Tiszteendő Urat adminisztrátornak kinyerni tsak addig, valameddig az ezen Mercantile Fórum act. bíró, némely senátorai, és a közönségünk nagy része, akik ön foglalatoságaik miatt honnyokkal, elszéljedtek, haza jöhetvén, akkor telyes közgyűlés tartathatik, és Plébánus választathatik, ami legkésőbbben jövő télíg nyulhatik, mert most nem választhat az honn lévő csekély közönségünk:- ha pedig semmiképpen meg nem nyerhetik, a követek senkit mást el nem fogadni, annyival is kevesebbé a közönség tudtán kívül mást valakit a megyénkbe magokkal elhozni közönségesen határoztatott. Az elnök és a közönség ki ment.

* * *

1840. Március 13.

Olvastatik Lázár Jakab, s Zakariás egy Testvérek könyörgő levelek egy a Czárán Antal által al íratott cassionálissal, melyben jelenti, hogy ez előtt három esztendővel néhai Gentsi nyugalmazott hatnagy úrtól, a házát telkével, szántó földekkel, kaszáló részekkel, és fűrész, s örlő malmaival együtt hat esztendei árendába vette volt, és azokat mind még 1839-ik X-ber (december) 20-ka a könyörgőknek az hátra lévő három évekig olyan jussal hasson vásár terühvel amint a Cridáló birta, árendába adta, Czárán azokban tsak díj fizetési sáfár, legkisebb részesedése nintsen azokban, hanem mindenféle, ami azon Jóságban tanálatatik, vagyon, s lesz, az mind a könyörgő testvérek tulajdona, kérvén ezen Jegyző könyvben béiktatni, s tudományul vétetni.

Tudásul vétetik.

* * *

1840. Március 27.

Olvastatik a Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentiajának f: e: március 20-án 467. szám alatt költ kegyelmes rendeése, melynek következésül, azon tekintetből, hogy a Nemes közönségünk nagyobb része ön foglatatossága mint honyoktól elszélyedtek, és f: e: novemberig haza nem jöhetnek, méltóztatott kegyelmesen megengedni, hogy a mostani helyettes Tisztelendő Amberboy Mójzes úr f: e: november utolsó napjáig administrátornak megmaradhat, mindazonáltal az ezen Mercantile Fórum, és közönségünk a fenn forgó tárgybani küldöttyei eő Exellen-

tiájának kegyelmes parantsolatyára tulajdon nevek, mint küldöttek, egy különös könyörgő levelet beadván, hogy a kijelelt napig a megparantsolt plébánusi hármas számból álló választást a közönség haza jövetelével megtartyák, és a denominatio és confirmatio végett eő Exellentiajának mélységesen fölterjesztendik.

Határozás

Tudásul, és ahhoz léendő alkalmaztatásul eő Exellentiajának ebbéli kegyelmes rendelése hála érzéssel vétetik, nem külömben küldöttyeinknek e tárgyban munkálattok jóvá hagyatván, ezennel meg is erősítettik:- úgy az erre adott költség számba vétetödvén, mind a két küldöttyeink e tárgyban további feleletről köszönettel tökéletesen feloldoztattak.

1840-ba április 3-án a Vártus Cridális perit a nótarius úrtól által vettem Bartha.

* * *

25 - 26 old. 45 szám

1840. Április 3.

Elővétetik a Nemes 1-ső székely gyalog ezredi katonai ügyvéd, és revindicalt havasok jövedelmei curátor Csiki Mojzes úrnak helyi örmény Czárán Jósef mint fűrész malmok volt arendátor ellen kezdett, és most katonai ügyvéd Bartha úr által revocatio procuratoris mellett folytatott egy esztendei fizetetlen 120 f conv: pénz is arenda keresete, amelyben is mondatott s hozattatott.

Ítélet

Meg vizsgálván ezen Mercantile Fórum, szószolói meghívás mellett újítatva erősségül beadott írományait mind a két feleknek s bírói szoros fontolóra vévén noha úgy tanáztatik a Nemes Ezredi Jegyző könyvi kivonattal, hogy a kerestetett alperes 1820-tól kezdve 1829-ig kivévén az 1827-ik esztendei haszonbért, úgy a majori kivonatból megint az, hogy 1824-től kezdve az 1828-dik esztendeit ki véve, fizette légyen bé, mindazonáltal a felperes által ennek bővebb kivilágosításául sub. R. mellékelteből úgy tanáztatik, hogy amit az alperes sub. nr. 1. 1827-ki Octóber 7-én fizetett volna, az a sub B: kivonat szerint még tsak 1828-ki április 8-án a Nemes Zászlóalyi Kormány által tisztelt Ezredi vissza foglalt Havasai cassájába több más havasai haszon béreivel arendáival fizettetett bé, melyek szerént a 1828-ik évi haszonbér fizetetlennek tanáztatván, közönségesen, hogy az alperes Czárán Jósef a felperesnek egy esztendei haszonbért 120 Rf-kot conv. pénzben interes nélkül fizetni tartozik, a költségeket egy aránt szenvedvén, ítéltetett.

Az alperes apellálya.

A felperes protestál és kéri az apellatiót fel nem botsájtani, ha pedig felbotsájtatnék, fenn hagyja Jussát az Interesre, költség, s fáradságra nézve jobbítást kérhetni, és rotulus melletti felbotsátást kér.

Ítélet

Felbotsáttatik.

A felperes protestál minden protestálandokról.

* * *

1840. Április 22.

Olvastatik a R. Perceptor Tekintetes Zöld János úrnak Madéfalváról április 14-kén költ hivatalos megtanálása egy a Fő Biztossági április 2-ről idei 846. szám alatt költ parantsolatnak mássa, mely szerént az kir. adónak felszedése szorosan meg parantsoltatik, és a mérnök Jánosi, Physicus Csiki, és Erdő Inspector Váradi úrknak 400 f-kot pengőbe fizetni assignáltatik.

Mínthogy a Collector atyánkfiái a közönségünk nagyobb részének honn nem léte miatt ma tsak 100 pengő Rf-kot adminisztrált, amely a Physicus úrnak quitantia mellett által is adatott, és a mérnök úrnak 200 Rf-kot pengőbe adhatni költsön vétetett Lázár János senátor 100 - és Urszuly Antal esküdt atyánkfiaitól megint annyit.

Határozás

Hálával elfogadván mihelyt az adóba pénz gyürend. vissza fizetni határoztatott, és nyilatkozás tétessék az R: Preceptor úrnak, hogy ezúttal jövő őszig több adó nem adminisztráltat hatik mivel kereskedőink honnyoktól elszélyedtek.

* * *

1840. Április 23.

Elő vétetik Frunkutz Péternek keresetye melyben Kápdebó Eugenius jegyző atyánkfiát háza eladásáért bépanaszolt vala.

Minek előtte Itélet alá botsáttatott volna, ezen Fórum tagjainak közben vetések következéséül megbékéltek mind a

két felek ily formán: a felperes Frunkutz Péter meg esméri s valya önkéntesen, hogy az alperes Kapdebó Eugenius jegyző atyánkfiát méltatlanul bépanaszolta volt, mert ön Plenipotentíáriussának valya a felperes és következésképpen minden tett lépéseit a Plenipotentíáriusnak helyben haggya és megerősíti, megsértéséért pedig a Felperes plenipotentíáriussát ezennel meg követte és minden költségeit vissza téríteni köteleztetik.

* * *

28 - 29 old. 48 szám

1840. Április 29.

Elő vétetik helyi örmény kereskedők Vertán Márton és Vertán János testvéreknek ugyan helyi néhai Nemes Lukáts János özvegye Vertán Máris aszony, s maradékai ellen egy el zálogosított kert felett indított, és még tavalyi 1839-ik évi április 16-án 39. szám alatt ítéletesen el látott keresetye minek előtte Itélet alá botsáttatott volna, a felperes Vertán János és az alperes egyik senátor Nemes Kövér Ödön atyánkfia személyese Bángi Todor esküdt atyánkfia az ezen Mercantile Fórum tagjainak közbevetésekor abban megegyeztenek, hogy ha lehetséges léend, az egész kereset békesség útyán szüntetnék meg, amelyre Plenipotentíárius arra meghatalmazva nem lévén, az honn lévő volt zálog tartó özvegyek is hivatalossan megkérdeztetvén az érintett senátor atyánkfia provokálódnak, mind a két jelen volt felek abban egyeztenek meg, mi szerént az e tárgyban hozandó Itélet Nemes Kövér Ödön atyánkfiának haza jöveteléig halasztassék, mindazonáltal a felperesnek felebaráti, s atyafisági szeretetből a plenipotentíárius által meg engedtetett, hogy a mostan pusztán álló kertet megkerteltetthesse, bé vetethesse,

használhassa, de úgy hogy ha a senátor atyánkfiának haza jövelekor ellenére léendene köteles az felperes az egész kertet előbbeni puszta állapotában vissza helyezettetni, ez iránti legkisebb költség térítéshez jussa nem lévén, annyival is inkább ezen használás által a felperes ön magának bírhatási (in domino) just nem formálhatván.

* * *

29 - 30 old. 49 szám

1840. Május 29.

Olvastatik egyik senátor Nemes Kövér Ödön atyánkfiának könyörgő levele, melyben az ezen Mercentile Fórumnak, f: e: 48 szám alatt a Plenipotentiárius, és Vertán Márton, s János testvérek között tett egyezményt megsemmisíteti, azt kívánván, hogy azon egyezmény a könyörgő atyánkfiának ellenére lévén, a kérdéses kert előbbeni puszta állapotába vissza tétetni rendeltessék, egyúttal az egész fenn forgó kerestet, az már beadott öszve felelgetések nyomán Itéletesen el látván.

Határozás

Kötelességére tétetik Vertán Márton, s János testvéreknek mától számlálva nyoltz napok alatt az f: e: 48 szám alatti ön Egyezményi kötelezések szerint a kérdéses kertet előbbeni puszta állásában vissza helyezettetni annyiszor mennyiszeri constitutionális büntetés terhe alatt, mind amellet a ki jelelt idő alatt Gyűlés tartatni, és a fenn forgó tárgyat Itéletesen ellátni határoztatott.

* * *

1840. Június 2.

Elő vétetik helyi Vertán Márton és János édes testvéreknek egy a Nemes Kövér Ödön egyik senátor atyánkfia ellen, az ezen Mercantile Fórum által még tavalyi április 16-ról 39. szám alatt hozattatott, Itélet ellenébe, kert bírhatása tárgyában indított keresetye, melyben mind a két fél ön allegátióit, és azokat támogató doumentumjait megtévén Itélet alá botsájtván, mai napon hozattatott, és ki mondatott.

Itélet

Megvizsgálván ezen Mercantile Fórum mind a felperes Vertán Márton, s János testvéreknek feladásait, és a mellé tett záratékjait, mind pedig az alperes Nemes Kövér Ödön egyik senátor atyánkfianak arra tett felelettyeit, amelyekből kitetszett az, hogy az felperesek elmulatták azon kötelességeket, mi szerint az ezen Mercantile Fórum által a fenn forgó kert bírhatása tárgyában még 1839-ik évi április 16-ról 39. szám alatt hozattott, s ki mondatott Itéletet remosídálták volna, ezt elmulatván, ezen Mercantile Fórum ez úttal törvényesen belé nem ereszkedhetik, mire közönségessen, hogy az ezen Mercantile Fórum által előbbeni a bévett Constitutióknk szerint hozattatott, s fenn érintett Itélet merőben helybe hadgyatva meg erősítetni, a költségeket egyformán szenvedvén ítéltetett.

Minek előtte a fennebbi Itélet publicáltatott volna, önkéntesen mind a két fél egymás között megbékélett, s egyezett oly formán, hogy az alperes köteles légyen a fenn forgó kertet által venni, és a felperes testvéreknek 420 magyar forintokat zálog summául fizetni, de tsak akkor amidőn a felperesek az alperes atyánkfíát a kertben introducáltatni fogják, úgy az újonnan téte-

tett kerteléseket is egyezés szerint által venni, s kifizetni. A felperesek is kötelesek lesznek a kertet a maga valóságába, úgy az arról költ zálogos contractusokat, s több hozzá járulandó irományokat azonnal az alperes atyánkfiának, számba s által adni.

* * *

31 old. 51 szám

1840. Június 2.

Egyik senátor Kritsa Péter atyánkfia szóbeli protestációja, mi szerént egy elő mutatott contractus értelménél fogva, még folyó évre egy fűrész malmot árendába bírhatni jussa lévén azt helyi Czárán Antal árendába vette, kívánván ezen bépanaszoltatott új árendátort a régen bévett Constitutiónk szerént azon árendától eltiltatni.

Elő-parantsoltatván a bépanaszoltatott Czárán Antal, és vele a panaszt meg értetvén, annak valóságát nem tagadja, mire

Határozás

A bépanaszoltatott Czárán Antal a kérdéses fűrész malom árendájától azonnal eltiltatni, és azt tovább nem bírhatni határoztatott, amelyről is ezen Mercantile Fórum színe előtt, mind a két fél értesítetett.

* * *

31 old. 52 szám

1840. Június 2.

Megbukott Vártus Lázár Antal könyörgő levele által ön tehetségéről, s állapotjáról egy hiteles bizonyítványt kér adatni.

Határozás

A tudás szerint expediáltassék, szokott hitelesség alatt, hogy Cridát jelentvén, minden tulajdon vagyonya hűt letétele mellett elfoglaltatott, és hogy ma a tudás szerént, a könyörgőnek semmi tulajdon vagyonya nintsen.

* * *

32 old. 53 szám

1840. Június 19.

Olvastatik a Velentzei Mechtáristák Érsek és Generális Abbás Nagy Méltóságú Szomál Lukinsz úr eő Nagyságának f: e: május 17-től bortsajtott kegyes válassza az ezen Mercantile Fórumnak abbéli alázatos kérésére, mi szerént méltóztassék a kebelünkben létező plébánusi adminisztrátornak nagyon Tiszteendő Amberboy Mójzes urat egy néhány évig megengedni, méltóztatott ebbéli kérésnek helyt adva a tisztelt adminisztrátort egy évig megadni, addig is remélvén, hogy az üres hely egy Plébánussal bé fog töltetni.

Határozás

Közöltessék az helyi örmény nemes közönséggel, és mához nyoltzad napok múlva közgyűlést az e tárgyban határozás hozása végett tartani határoztatott

* * *

1840. Június 19.

Substitutus bíró atyánkfia jelentést tészén, miszerint a Nemes 10-dik Gyalog Század Kormányja rendelkezéséből egy örmény kereskedő Bárány Gergely fegyveres katonákkal el fogadtatván, és fegyverek között a Tekintetes Kir. Bíró úrhoz le kísértetvén azért, hogy a marha húst egy árral felyebb merte ki vágni amely vagy három héttel annak előtte már másoktól is gyakoroltatott, és az húst is confiscáltatván, az helyi Méltóságos major úrtól satisfactió kéretett.

Határozás

Irassék hivatalos tisztelettel, a tisztelt major úrnak, és kéressék a fenn forgó tárgynak miben létéről tudósítást adatni.

* * *

1840. Június 19.

Rendes jegyző atyánkfia jelentést tészén mi szerént a Tekintetes Kir. Bíró úr által Erdélyben a Magyar Országba mehető passusokat eddigi szokás szerént, az ezen Mercantile Fórum részéről adni ezutánra szüntessék meg.

Határozás

Tudásul vétetik.

* * *

1840. Július 3.

Helyi örmény mészárosok, Ávéd János, Bogdán István, Mélik István, Durák Todor, Botsig Kristóf, Nuridsán Lukáts, Ávéd István, Keresztes János, Fitzus Józsi, Fejér Péter, ifjú Lázár Anti, Sáska Pista, azon kéréssel folyamodnak, hogy a többféle eddig szenvedett méltatlanság elkerülése végett a Felső Kir. Guberniumtól eszközöltessék ki a könyörgők részére szabad mészárszéket nyerni az helyi örmény Nemes Közönség, és a Nemes Gyergyó Széki Tisztelt Tisztviselő Urak számokra, úgyis helyi örmény Eránosz János ezen kegyelmet meg szerezni és nyerni ajánlkozott.

Határozás

Bizassék meg az ajánlkozó a folyamodók kéréseknek bételyesedését kinyerni - addig is pedig meghagyatik a könyörgőknek, az helyi örmény Nemes Közönség számára marhát hopsára vágni.

* * *

1840. Július 17.

Hütös Jegyző Kapdebó Eugenius atyánkfia jelentést téssen, mi szerént substitutus bíró R: Kövér Ödön atyánkfia által, az ezen Mercantile Fórumnak tavalyi 104. szám alatt költ határozása, és az megjelent némely hitelezőknek kérések következtül a moratoriumot nyert egyik boltos Száva Antal atyánkfiának javai Inventálására kibotsájtotván, az akkor jelen volt hitelezők megegyezésekkel, miután a Debitor meghütöltetett volna, a summárium Inventáriumot véghez vitte, az erről

készített írásos specificációt alázatossan benyújtván, amelyből kitéző, hogy a Száva Antal tulajdon massája 13672 Rf váltóban, s következésképpen a mostani massa a moratoriumkor adottnál megszorodva tanáltatik.

Határozás

Az egész munkálat helyben hagyatván, tudásul vétetik

* * *

35 old. 58 szám

1840. Július 17.

Fűrész malmoki volt haszonbérlo helyi Czárán József az ezen Mercantile Fórum által idei 45. szám alatt hozott Itélet elleni appelláncdi rátiójít hat darab mellékelt záratékokkal beadván, az akkor jelentett remediuma szerént alázatossan kéri a Felséges Kir. Fő Kormány Székhez mélységesen fölterjeszteni.

Határozás

Mélységes tisztelettel írassék meg a Felséges Kir. Fő Kormány Széknek, és rotulus mellett minden acták mellékelve mélységesen terjesztessenek föl.

* * *

35 old. 59 szám

1840. Augusztus 21.

Olvastatik a Nemes Csíki Szék Tisztségének Somlyón f: e: Július 8-ról költ hivatalos rendelése az ezen Mercantile Fórumnak még a múlt évi július 19-ről a Méltóságos Fő Kir. Bíró

úrhoz bémutatott, s utasítványt kérésére, hogy helyi örmény kereskedőink tartozzanak-e az helyi Nemes Zászlóalyi Kormány eleibe magokat bémutattni mi után Molduvából kijöven ön Passusokkal azon kívül, hogy a vámoknál, és a veszteglő hivataloknál rendesen vizástatnak, tsak ezért a Majorhoz is megjeleni vissza íratik, hogy mivel e tárgyban semmi a Profuturától nem is kívántatik, ugyan azért minden magát előadható hasonló, s más című esetekben is a Polgári Kormány rendelkezésit kell bé várni.

Határozás

Tudásul, s ahhoz léendő alkalmaztatásul vétettvén, erről a Nemes Közönség is értesíttessék.

* * *

36 old. 60 szám

1840. Augusztus 21.

Más a Nemes Gyergyó Széki Al Király Bíró Tekintetes Baló József úrnak Csomafalva f: e: augustus 8-ról költ hivatalos rendelése, egy a leköszönt egyik senátor Cziffra Jakab atyánkfiának a Méltóságos Fő Kir. Bíró úrhoz bényújtott könyörgő levele egy mellékelt bizonyítvánnyal, melyek következéséül a lehető sietséggel informátió parantsoltatik.

Határozás

Irassék hivatalos tisztelettel a Tekintetes Al Kir. Bíró úrnak, hogy a könyörgő atyánkfia e részben még egyszer 1838-ik évi 8-ber 9-ről 94. B szám alatt ezen Mercantile Fórumhoz, és a Méltóságos Fő Király Bíró úrhoz, az honnét megirt informátió

parantsoltatott volt folyamodván a körülállásos felelet ezen Mercantile Fórum részéről megtéetett, mire ezúttal is a körülögö atyánkfia azon válaszhoz utasítatván a Tisztelt Kir. Bíró úrnak írássék meg körülállásosan, azzal a megjegyzéssel, hogy a 25 f-kon felyül több pénz ezen Mercantile Fórum Cassájába nem administráltatott, a 18 f-kot pedig avval Collectortól felvehetni felszabadítatik, és hogy ezen Fórumnak Competáló respectusa meg nem adásáért hibául tétetni kérettessék.

* * *

36 old. 61 szám

1840. Augusztus 21.

Helyi örmény Thodorás Todornak körülögö levele, melyben Todor, s István két fiai és egy leánya ellen akik édes atyokkal méltatlanul bántak, elégtételt kér.

Előparantsoltatván a bépanaszoltattak, feleletre kikérték.

Határozás

Közöltetik a bépanaszoltatokkal nyoltz napok alatt ön feleletek meg tételek végett.

* * *

37 old. 62 szám

1840. Szeptember 11.

Elő vétetik Todorás Todornak tulajdon két fiai, s egy leánya elleni panasza, és azoknak az arra tett feleletyek, amelyben a bépanaszoltattak osztosztató bírákot kirendeltetni kérnek, az egész panaszt tagadván.

Határozás

Valamint a panasz úgy az arra tett felelet is hiteles bizonyításokkal nem támogatván, osztoztató bírának Temesvári János és Bogoz Lukáts esküdt atyánkfiai kirendeltetnek oly meghagyással, mi szerént az egész panaszt tisztába hozván, igyekezzenek a peres feleket egymás között megegyeztetni, ki békéltetve kielégíttetni, és ezen Mercantile Fórumnak mindeokról referálni a további határozás meg tétele végett.

* * *

37 - 38 old. 63 szám

1840. Szeptember 11.

Néhai Azbé Jakab özvegye Kiss Helénának könyörgő levele, melyben néhai férje halálával Kiss Jakab által történt portékái elvitettetése s vissza adattatása tárgyban végső határozást tétetni kér.

Határozás

Minthogy a könyörgő néhai férjének egész massája Cridáliter pertractáltatik ennek kezdetekor a bépanaszoltatott Kiss Jakab, a tudás szerént minden elfoglalt portékát feladott, azok conscribáltatván, licitáltatván, az azokból gyült massa rendeltetett Elnök előlülés alatt megválasztott Massa Curátor számadásába által adattatott, mire a könyörgő a fenn forgó Cridának eldölését békességesen elvárván, utasíttatik, miszerént ha még több felfedezendő portékát tudna, melyeket Kiss Jakab fel nem adott volna, hitelesen bizonyítva fel fedezni igyekezzék.

* * *

1840. Október 2.

Olvastatik a Nemes 1-ső Székely Gyalog Ezred 2-ik Nemes Zászló Alynak a Bárány Gergelynek hús confiscáltatási tárgyában f: e: 7-ber 28-ról 222. azám alatt költ válassza, melyben tudásul adatik, hogy e résziben mixta Commissió tartatván, a munkálatból a jön ki, mi szerént az okul vetett Simon Balás gyalog katona act. bíró atyánkfia parantsolatyából vágta volna ki a húst 9 áron, így tehát, ha igaz a bíró atyánkfia, lenne a hibás, a Confiscáltatott pénz a Tekintetes Vice Kir. Bíró úrnak által adattatott, továbbá azon requirálása, mi szerént minden mészárosok szoríttassanak a kirendelt taxán a húst kivágni, különben minden a Policia rendelését által hágok a törvények szerént megbüntetődnék, ha pedig a ki szabott taxán károk nélkül ki nem vághatták, egy héttel vagy többel is kérésöket adják bé a Nemes Ezredi Kormánynak orvoslás végett.

E tárgyban act. bíró atyánkfia, egy a nyugalmazott kapitány Jantsó úrnak hiteles bizonyítványával, mely költ f: e: 8-ber 2-án a Nemes Commissió munkálatát megsemmisítvén, s ki világosítván, hogy az volt Comp. Commendáns úr parantsolatyából vágta ki Simon Balás a húst 9 áron.

Határozás

Hivatalos tisztelettel írássék a megtanáló Nemes Zászlóalynak az egész dolog környülállásosan, az egész dolgot ki világosítván, minden vétkezők ellen satisfactió kéretessék, a többi tudásul vétetvén.

* * *

1840. Október 2.

Act. bíró atyánkfia javalatot téssen, hogy az adminisztrátor úr jurisdictionjának vége közeledvén, jó előre gondoskodni szükséges.

Határozás

Köz akarattal az határozatott, hogy alázatos tisztelettel kéressék meg Méltóságos Kánonok Veszprémi Pál úr a Nagy Méltóságú Püspök urunk eő Exellentiajától közbe vetése által kieszközölni, mi szerént a mostani adminisztrátornak tovább is meghagyattassék mindaddig, valameddig a secularis papok közül egy alkalmas s kedves plébánus fog ösmertetni.

* * *

1840. Október 16.

Egyik senátor Jakobi István atyánkfia szóbeli kérése, mi szerént arról, hogy ön vezeték neve mi legyen? és mi a ragasztott neve? egy hiteles bizonyítvány adattatnék. E tárgyban senator Jakobi István kilépett.

Határozás

A kívánt bizonyítvány adattassék azzal a kifejezéssel, hogy valóságos vezeték neve Jákobi, a ragasztott pedig Pap Pista, azért mivel egy Pap Nagy Bátya lévén, melléje nevelödvén, késöbben a Papnál lakott egész háza népével.

* * *

1840. Október 16.

Aradi polgár, s volt egyik senátor Kápdebó Jakab atyánkfiának könyörgő levele olvastatik melyben arról, hogy az helyi örmény közönségünkbe rég bévett ,s a gyakorlásból törvénné vált szokásaink rendeleténél fogva – (Constitutió) – a férjek női ügy tekintetődnek e, mint köz szerzők, s e tekintetbe a törvény, s igazság utyán akár nemes akár nem nemes férj szerzeményiből ítéltetik a nőinek mint köz szerzőnek, vagy örököseinek bizonyos törvényes osztály rész? úgy a Nemes Erdély Nagy Fejedelemségi illetén váltságos kereskedői közönségekbe is azon rend tartatik-e? egy hiteles bizonyítványt kér adatni.

E tárgyban senátor Kritsa Lukáts vétségért ki lépett.

Határozás

A kivánt bizonyítvány szokott hitelesség alatt expediáltassék a régen bévett Constitutiónk szerént, de hogy más váltságos kereskedői közönségekbe milyen rend tartassék, bizonyos nem állíthatatik.

* * *

1840. Október 16.

Továbbá egyik senátor Kritsa Lukáts atyánkfia idei 29. szám alatt költ Itéletnél fogva a Karátson Kristóf által Bogoz Lukáts esküdt atyánkfiának meg adandó bírói kéz alatt tett Rf 402., nem külömben idei 32 szám alatt Bogoz Lukáts atyánkfiára ítélt 25 Rf-kot mind váltóban, mostani sub. bíró Kritsa Péter atyánkfia kezibe számba, s által adta, mely tovább is seques-trumba maradjon az akkori költ Itélet szerént.

1840. Október 23.

Olvastatik a Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentíája parantsolattyára Tekerőpataki lelkész Tisztelendő Vákár Lukáts, és helyi örmény megye adminisztrátor Tisztelendő Amberboy Mojzes uraknak megtanálására, mely szerént a volt Plébánusnak Tisztelendő Korbuly János úrnak feladására három fundációkról informátió kérettetik, u. m.

a) néhai Szarokány Anna Lukáts Gergely úr özvegye Sz. misékre rendelt 1500 Rf-kot váltóban.

b) néhai Nemes Kövér Kajetán hajadon leánya Katalin hasonloul rendelt 800 Rf -kot váltóban.

c) Lázár Mojzes özvegye Aurelán asszonytól rendeltetett fundátió 200 Rf váltóban, ebből Kristóf s Antal fiai 100 Rf-kot váltóban megadtak, a más elengedettett volna.

Határozás

A közlötteknek vissza zárások mellett hivatalos tisztelettel írássék vissza a megtanáló Tisztelendő uraknak, hogy az két elsők.

a) és b) Nemes Magyar Országra kiköltöztvén, következésképpen ezen Mercantile Fórum körén kívül lévőknek ezen Fórumtól a fundátió megfizetésre a successorok nem szoríttathatnak az 3-dik a Nemes Czéh elöljáró, s egyik senátor Jákobi István atyánkfiának tett informátió szerént e részben act. bíró Lázár Péter és esküdt Zákáriás István atyánkfiái ön magokra kezességet vállalván, Nemes Magyar Orzágról léendő hazajövetelére a megfizetésre megszólíttatni, szoríttatni fognak.

* * *

1840. Október 23.

Sáfrán József kémény seprősnek könyörgő levele melyben mind az örmény szertartáson lévő káplán házak kéményeit, azért mivel ezen Mercantile Fórum gyűléseit abban tartsa, mind a plébánusi kéményeit nemes közönségünk költségén felvállalni kívánni.

Határozás

A plébánusi kéményekért fizetődni fognak ha az öregek bizonyokból ki világosodnék, hogy eddig is fizetődött, a káplány kéményeiért pedig nemes közönségünk nem fizethet, mert a gyűlés háznak kéménnyel nem lévén, nem szükséges, a konyha kéményéért fizessen a benne lakó aki használja.

* * *

1840. November 6.

Olvastatik a Nemes Gyergyó kerületi Fő Esperest úrnak f: h: 1-ről botsájtott hivatalos megtanáló levele, mely szerént a Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentiajának kegyelmes parantsolatya következésül a nemes megyénk adminisztrátor úrnak jurisdictioja f: h: végivel megszünvén, addig is a szokott plébánusi választást megtartani, s eő Exellentiaja eleibe a kineveztetés végett föl terjeszteni felszólítását teszi.

Határozás

Irassék hivatalos tisztelettel vissza, hogy a mostani adminisztrátor urat tovább is megtarthatni ezen Mercantile Fórum részéről Nagy Méltóságú Kánonok s Generális Vicárius Veszprémi úrhoz egy könyörgő levél bocsájtatott, amelyre még mindeddig semmi válasz nem érkezett, ezért örömezt előbb a kellendő válasz várattnék, mindazonáltal minden esetre nézt f: e: és h: 17-én reggeli órákban a fenn forgó tárgyban megye köz-gyűlést tartani, és arra a Méltóságos Fő Esperest Úr is személyesen megjelenni kérettetni határoztatott, egyúttal egy barátságos ebédre is meghivattatván.

* * *

43 old. 72 szám

1840. November 16.

Sub. bíró Kritsa Péter atyánkfia javallatba hozta, mi szerént noha f: h: 6-ról 71 szám alatt az határoztatott volt, hogy a Plébánusi választásra f: h: 18-án megye gyűlése tartassék, s erre a Méltóságos Fő Esperest úr is meghivatott, mindazonáltal közönségünk több előkelő tagjai arra a napra meg nem érkezhetnek, és hogy a közönségünk között emiatt egyenetlenség czivódás ne történhessen, jónak látya a határozott napot bár még egy héttel későbbre halasztani.

Határozás

A javallat helyesnek tanáltatván, közönségesen, hogy a Plébánusi választásra megye gyűlése f: h: 26-án tartassék, és e tárgyban újból a Méltóságos Fő Esperest úr hivatalos tisztelettel az idei 71 szám alatt költ moddal környülállásosan értesítette kérettessék, határoztatott.

1840. November 20.

Substitutus bíró Kritsa Péter atyánkfia előterjeszti, hogy ten-napi napon a Méltóságos Fő Esperest úrhoz botsájtott küldöttek referálásokból ki tetző, miszerint a mostani adminisztrátor Tisz-telendő Amberboy urat, alázatos kérésünkre is, hogy vala-meddig a Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentijától a rendelés nem érkezend, méltóztatna jurisdictiójába meghagyni, azt meg tenni hatalmán kívül vagyon, javallatba botsájtván, hogy e tárgyban eő Exellentijához kellessék-e folyamodni.

Határozás

Sajnosan tapasztalván, hogy minden igyekezet mellett is az adminisztrátor urat tovább is kebelünkben megtartani lehetetlen, mindazonáltal az idő rövidsége miatt e tárgyban felyebb folyamodni sükségtelen, hanem az ugyan e tárgyban idei 72 szám alatti határozást megtartani határoztatott.

* * *

1840. november 20.

Olvastatik diplomáticus orvos Csíki Jósefnek Szépvizről f: h: 17-én költ kérelme aki is mostani lakását, változtatni kívánván, Szépvizen lévő két jószágát eladóvá tette, kérvén közhírré tétetni.

Publicáltatott.

* * *

1840. November 20.

Néhai Lázár Bogdán özvegye Mélik Veronnak könyörgő levele, melyben panaszolván, hogy helyi Vártus Zákáriás 132 rf tartozását megfizetni vonakodik, kérvén az adóst reá szorítani.

Közöltetvén a bépanaszoltattal, aki is az adósságot nem tagadja, tsak tudva lévő tehetetlen szegénységét okul veti, mindazonáltal kötelezi magát, hogy ezután minden hónapba egy-egy ezüst Rf-kot a keresőnek fizetni fog, mindaddig amíg az egész lefizetődik, lehuzván az eddigi apróban kért adattakot.

Határozás

A bépanaszoltatott adósnak, az ajánlott kötelezése szerint, hogy amig az egész tartozása le fizetődik, ezután minden hónapban egy egy ezüst Rf-kot fizetni fog tehetetlen szegénysége tekintetéből elfogadtatván, szoros kötelességévé tétetik az ajánlott terminusokat megtartani, különben az egésznek egyszerre léendői megfizetésére reá fog szoríttatni.

* * *

1840. November 20.

Kiss/: Botsig:/ Lázárnak panaszára Szóts János ellen szembesítetvén ezen Mercantile Fórum színe előtt, megegyeztek abban, hogy Szóts János Kiss Lázárnak fizessen f: évben 5 Rf-kot váltóban, jövő 1841 évben megint 5 Rf-kot, végtére 1842-ik Esztendőben 5 Rf-kot mind váltóban s ezzel lésznek quittek.

1840. November 20.

Egyik esküdt Bángi Todor mint megkért eggyeztető biztos atyánkfia jelentést tészén, miszerint a néhai volt helyi örmény kántor Novák János maradékait Novák Bogdán, s Novák Katitza mostoha testvéreket az édes atyokról maradt vagyon felett egymás között meg egyezvén, oly formán megbékéllettek, egymást tökéletesen kielégítették, hogy ezután egymás ellen semmiféle keresetye egyiknek is ne légyen, kívánván az erről költ egyezményt improtocoláltatni.

Határozás

Tudásul vétetvén a kívánság szerént improtocoláltatni határoztatott, amely is ekép következik u. m.

Egyezmény Levél

Minthogy mái napon úgy mint 18 november 1840 a két testvér úgy mint Novák Bogdán, és Novák Mantzi, a néhai atyától maradt holmi kevés vagyon iránt, hogy Novák Bogdán keresett a hűgától, békesség gyanánt mű alább írtak előtt véghez ment fenn írt napon úgy, hogy orátorunknak jurisdic-tiója szünik, hogy jó volna törvényes plébánust választani.

Határozás

Az egyben gyült ezen Mercantile Fórum s közönség egy szívvel s lélekkel azt kiáltotta, hogy más papi választást nem tart, hanem az egy esztendővel ez előtt megválasztatokat ezút-tal is megválasztván mind az három, megerősített, mégpedig

ily sorral, a character, s időt tekintve: 1-ső helyre Szamosujvári Plébánus, s Fő Esperest Méltóságos Máli Kristóf, 2-nak M. Vásárhelyi Professor Fő Tisztelendő Keresztes Kristóf, 3-nak K. Fejérvári Professor Fő Tisztelendő Lukátsi Kristóf úrnak, oly hozzá adással, hogy tisztelt Lukátsi Úr Plébánusnak közönségesen kérettesék, emellett ha Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentiajától ezen fennebbi Candidatió vissza vettetnék abban az esetben mélységesen kérettesék meg eő Exellentiaja, hogy valameddig a többi secularis papokkal megösmerkedik Nemes Közönségünk, mostani administratorunkat tovább is jurisdictionjába meghagyni méltóztassék, ezúttal pedig eő Exellentiaja mélységesen arra is kérettesék, hogy valameddig eő Exellentiaja a megválasztattak közül egyet kinevezni méltóztatik, és a kinevezendő új plébánusi hivatalába béiktattatnék, addig is a mostani administratorunk jurisdictionjába kegyelmesen meg hagyattatnék.

* * *

46 old.

80 szám

1840. November 20.

A Nemes közönségünk tagjai közül Cziffra Lukáts, és Vákár Lukáts, mint mint küldöttek, kibotsájtattak Méltóságos Fő Esperest Rátz István úrhoz, eő Méltóságát hivatalos tisztelettel megkérni, miszerint ezen megye gyűlésébe személyesen megjelenni, és az elnöki széket elfoglalni méltóztassék.

Megjelenvén a Fő Esperest Méltóságos Rátz István, kerületi Jegyző Fő Tisztelendő Deák Sigmond úrral, aki is az elnöki széket elfoglalván.

* * *

1840. November 20.

Előterjeszti Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentíájának e tárgyban kegyelmes parantsolatját, hogy mostani adminisztratori úrnak jurisdictiója f: h: végével megszűnvén, törvényes plébánust választani hivatalossan felszólítását tette légyen meg.

Határozás

Mai napról tett 79. számú határozás felolvastatván az a Méltóságos Elnök úr által is helyben hagyatott, azon határozás szerint írássék fel a Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentíájához mélységesen, és az a Méltóságos Fő Esperest úrral is közöltetvén, ő al írásával megerősítettvén, egy expressussal küldessék fel.

* * *

1840. November 27.

Substitutus bíró Kritsa Péter atyánkfia közli ezen Mercantile Fórummal egy az adminisztrátorunk Tisztelendő Amberboy úr által f: h: 21-ről hozzája intézett hivatalos megtanáló levelét, melyben hogy a Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentíája, kegyelmes parantsolattya következéséül f: h: végével ön zárdájába vissza utazni szándékozván, kebelünkben administralókodó ideje alatt önsegít competáló szolgált fundationális Sz Misékröli stipendumot, úgy a jöveteli, s vissza menő úti költségeket kéri megadatni rendelni.

Határozás

A jelen volt illető Czéhok, és a legények előljáróival értekezvén, és a kivánt fundatióális Szent Misék Stipendiumairól bővebb világosítást vévén, lehúzván a lehúzendókat, a megtanáló administrátor úrnak a hivatalaskodó 11 hónapra competáló még 200 Rf váltóban fundationale stipendium adatni, a kivánt egy Szent Mise szolgálásért az 50 f már ennek előtte megadatni Protocolláriter megszüntettvén, mivel ez a plébánosi Fitumba számíttatik, ez úttal is meg nem adatni, kivéve ezért az határozott egy Rf c: m: ellenben a kivánt más fundatió 45 f-ban eggyezés útyán 41 Rf-kot váltóban megadni – úgy a jött s menő költségek fedésére Rf 125,- váltókot adni határoztatott ugyan Tisztelendő Amberboy Mójzes úrnak.

* * *

48 old.

83 szám

1840. December 4.

Olvastatik a Plébánusi volt administrátor Tisztelendő Amberboy Mójzes úrnak könyörgő levele, melyben kebelünkben tartozkodó ideje alatt hivatala folytatásáról, s ön viseletéről egy hiteles bizonyítványt kért adatni.

Határozás

A legnagyobb ditsérettel expediáltassék azzal az hozzá adással, hogy ha eő Exellentíája Jus Canonicále nyomán nem ellenzette volna, a könyörgő administrátort élete fogytaíg hivatalába megtartatott volna.

* * *

1840. December 4.

Más néhai Kabdebó Jakab özvegye Czárán Helenának egy elő mutatott originális contractussal, mely szerént helyi örmény kereskedő Bogoz Gergely ellen panaszol, hogy ön tartozását a könyörgő özvegynek nem akarván megadni, kéri a bépanaszolatottat a megfizetésre reá szorítani, a contractus szerént eleget tétetni rendelni.

Mely panaszos Instántia a bépanaszolatott ifj. Bogoz Gergely ezen Mercantile Fórum színe előtt közöltetvén, meg ösmeri ugyan a keze írását, az egész keresetet nem tagadván, mindazonáltal azt feleli, hogy nem fizeti, mivel nem lenne miből.

Határozás

Szembesítetvén ezen Mercantile Fórum színe előtt mind a két felek, s fontolóra vévén mind a keresetet, mind a kerestetetnek szóbeli feleletét, az elő mutatott originális contractusnak út mutatása szerént közönségesen, hogy a kerestetett ifj. Bogoz Gergely tartozzék ön adósságát, u: m: az restans 380 Rf-kot tíz esztendei interessével együtt az 225 Rf-kal, így öszvesen hat száz öt Rf-kot váltóban a kereső özvegy, s árváinak mától számlálva nyoltz napok alatt kész pénzül, mint liquidum debitumot megfizetni, s e tárgyban a szükség esetében Száva Antal, s Bángi Todor esküdt atyánkffiai Executor Bíráknak telyesleg ki rendeltetni határozatott.

A kerestetett személyesen protestál, és ki-kéri a határozatot, mert felyebb akarja vinni.

A kereső özvegy, s nagyobbik házas fia protestál költség, fáradság, s hurtzoltatásról.

1840. December 4.

Idős Bogoz Gergelynek a maga, s maradékai nevekben tett Protestátioja, mely szerint a közönségünkbe régen bévett Constitutió nyomán azt kívánna, hogy mivel a telek tulajdonosi a telket, rajta lévő épületeket, amint értésére esett betsú szerint ki akarnák, váltani, tehát egy közönségünkbeli örmény lakos is az érdeklő tulajdonos familiákkal a mostani lakta telek, s házak aránt egyezésre, alkuba, contractusra botsátkozni, lépni, azokat megvásárolni, s azokba béköltözni semmiféle szín alatt az azokra adott pénzének annyiszor mennyiszeri elvesztése alatt ne merészelyen, hasonlóképpen se a protestálónak s maradékainak, se pedig a veli köz-lakos Bogoz Lukáts egyik esküdt atyánkfiának jussok, s szabadságok ne légyen egyik a másiknak tudta, s híre nélkül, annál kevesebbé egyik a másik kirekesztésével a fenn forgó telek, s házak tárgyában a tulajdonosokkal új egyezésre, contractusra lépni, avagy azokban lakhatni adott pénzének annyiszor mennyiszeri elvesztése alatt, e mellett mivel Bogoz Lukáts, a protestáló s maradékai neveiket, ezen Mercantile Fórum Itélete szerint az általa kötött volt új contractusba bé nem iktatta, könnyörögvén a sequestrumba tett 402 Rf-kot váltóban az ön veje Karátson Kristófnak, használás végett vissza adadni rendelni.

Határozás

A protestátio tudásul vétetvén, mindenekben meg erősítetik, amely is polgár által házanként minden örmény lakosnak hírül tétenessék, hogy senki se merészelyen az adott pénzének elvesztése alatt míg Constitutiónalís büntetés terhe alatt, és a kérdéses telket, s házakat megvásárolni, azokba költözni, a mostani köz-lakosokon kívül, még ezek is egyik a másiknak,

megegyezése nélkül, a kívánt summa pénz pedig a könyörgő veje Karátson Kristófnak, mihelyt maga helyébe jó fizető kezet állíttand, azonnal használás végett kiadatni határoztatott.

* * *

51 old. 86 szám

1840. December 11.

Olvastatik Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentiaájának f: e: december 3-ról 1673 szám alatt költ kegyelmes válassza, melyben hogy kész az helyi Nemes örmény közönség által a Plébánusi Candidatusok közül akármelyiket Plébánusnak kinevezni, tsak az ez iránt megegyezéseket írásba véve, felterjeszteni, tudósítya.-a kért eddigi adminisztrátor Tisztelendő Amberboy Mojzes Urat tovább is adminisztrátornak nem engedhetvén a kerületi Fő Esperest Úr már czélszerűleg rendelkezett is.

Határozás

A kegyelmes parantsolat következésül közönségesen megválasztott e tárgyban követnek egyik senátor Temesvári Bogdán atyánkfia, melléje segédül Halas Mihály ifju, oly meghatalmazással, miszerint az helyi Nemes közönségünk költségén K. Fejérvárra lóháton menvén igyekezzék nagyon Tisztelendő Lukátsi Kristóf urat buzgó kéréssel reá beszéleni, hogy az helyi örmény szertartású plébánusságót magára vállalni, kebelünkben megjönni, és arról egy bízósító levelet adni ne terheltessen ezen reményt, s nyert írással Kolozsvárra eő Exellentiaájához felmenvén, kérje ki mélységes tisztelettel tisztelt Lukátsi urat Plébánusnak, ezt is megnyervén újból Lukátsi Urhoz vissza menvén szükséges szekereseket fogadva hozassa is el a nagyon ohajtott új Plébánus urat.

1840. December 18.

Olvastatik a Nemes Csík Szék Tisztségétől f: e: és h: 5-ről botsájtott és az Nemes Gyergyó Széki Tekintetes Al Király Bíró Baló Josef úr által ezen Mercantile Fórummal közöltetett a Felséges Királyi Fő kormány székek f: e: 8-ber 26-ról 11545. szám alatt költ kegyelmes köz-rendelete, melyben parantsoltatik közhírré tétetni, hogy ennek utána ezen Nagy Fejedelemségről Nemes Magyar Országra csoportonként vagy ménesenként hajtani szándékozó minden kereskedők a közbe jöhető csalárdságok, lopások, s idébb sikkasztások megakadályoztatása tekintetiből, oly úti-levelekkel ellátva légyenek, miszerint a csoportonként vagy ménesenként Magyar-Országra hajtandó marhák száma, nemei, szőreik színe, az azokon lévő bélyegek, s más egyéb megismertető, avagy különböztető jelek, mindig tisztán és pontosan feljegyeztessék, különböző úti-levelekkel semmiféle marhák Magyar Országra ki-nem fognak botsájtatni, és ami kedvetlen következés érne minden ön magának tulajdonítsa.

Határozás

Tudásul s ahhoz léendő alkalmaztatásul vétetvén, azzal az észre vétellel, miszerint hivatalos tisztelettel kéretessék meg a kerületi Al Kir. Bíró Tekintetes Baló Josef úr, hogy a Nemes Csík széki Tekintetes Tisztség által ön jó vélekedését is mellékelvén, mélységesen kéretessék meg a Felséges Kir. Fő Kormány Szék a nagyon tisztelettel érintett köz-rendeletet megváltoztatni méltóztassék, ha nem is egészbe, bár a Moldovai kereskedőkre nézt, akik különben is a Szélyi Tekintetes hivataloktól Sanitás-

tevés 30-di Bolléták, és vizsgálati hiteles bizonyítványokkal elláttatnak, minden terhelő okokat alázatosan felfedezvén.

* * *

53 - 54 - 55 - 56 - 57 old. 88 szám

1840. December 30.

Olvastatik helyi örmény lakosok u: m: Rétháti Kövér Ödön egyik senátor, Bogoz Lukáts, s Bángi Todor esküdt atyánkfiai, úgy Eránosz Kristóf testvéreivel, Moldován Gáspár s testvérei, Karátson Kristóf, Szakula István, Kiss Jakab, Dorothus Dávid, Doruthus Józsi, Gegya István, Botsig Kristóf, Szöts Gergely, Szakula János, Várterész Márton, Karátson Jóska, Musulin Jakab, Totobej Keresztes, Fitzus Jóska, Avéd István, Sáska Pista, Jursa Ignázt, Karátson Jakab, Nuridsán Lukáts, Moldován Kristóf, Azbé István, ifj. Lengyel János, Szöts Lázár, Kápdebó Márton Alfalvi, Bárány Gergely tímár, Tarisnyás János, Karátson István molnár, Karátson Karátson, ifj. Bárány Gergely, Karátson Anti, Lusztigia János, Durák Todor, Keresztes Anti, Jankó Gergely, Tarisnyás Antal, Sáska Antal, Sáska Jakab, Tarisnyás Márton, Nagyobb Karátson István, Petelázt László, Várteresz Antal, Sáska Gergely, Agopsa Márton, Karátson János, Jankó Dani, Todorás Todor, Merza János, Musulin János, Musulin Márton, Todorás Anti, Bogdán József, Dobribán Miklós, Zárug János, Avéd Antal, N.Mánya Márton, Szakula Zákáriás, Szöts János, öreg Eránosz Keresztes, ifj. Mánya Márton, Keresztes János, Meskó András, összesen 70 személyeknek Protestátiója, mely szóról-szóra eképp következik:

Mely szerint mű alatt neveinket leírtak, ezennel ünnepélyesen ki nyilatkoztattuk, hogy a Gyergyó Szent Miklósi kereskedői társaság közönségének f. h: 28-án tett azon határozatyát, mely szerint Medicino Doctor Tekintetes Csíki Péter úrnak az úgy nevezett adó pénzből fizetendő 600 az az hat száz Rf-kot conventionális pénzben fizetést határozott, magunkénak lenni telyességgel el nem ösmérjük, annak fizetésére magunkot nem kötelezhettyük, a következő okokból.

1-ben Egész Erdély Országbéli legnagyobb Törvény határozásba is egy orvosnak több fizetése 400 Conventionális Rf-nál nintsen, holott az oly orvosok a rendes kötelességeken kívül felelet terhe alá is vagynak vettette, ezen kis közönségbe pedig mindazon alkalmatlanságoktól, s felelet terheiről ment az orvos.

2-szor A mostani üdők környülményei, mely szerint kereskedésünkbeli előmenetelünk a köz tudomás szerint is nagyon csökkent nem engedhetik, hogy a szoros értelemben vett adókat is, minden gond nélkül fizethessük, nehogy még magunkra rendkívüli rovatokat vállalhassunk, elég ki kerülhetetlen köz terheink lévén, melyeket fedezni magunk meg szorításával is alig vagyunk képesek.

Mindezeknél fogva ezúttal más okainkot elhallgatva, addig is amíg azon határozatnak több részletes pontyai is tudásunkra jönnének, ünnepélyesen ellene mondunk, mind azért, hogy azon fizetés incompetens, mind pedig azért, hogy azt fizetni elégtelenek vagyunk - valamint annak is ellene mondunk, hogy ha netalán e miatt reánk több adó rovatnék, mely ebbéli ellenmondásunkat, s nyilatkozatunkat a Nemes Kereskedői Szék Jegyző-könyvébe iktatni, és annak szokott hitelesség alatt kiadatni kérjük. Gyergyó Szent Miklóson December 30-kán 1840-ben.

Másodnap i. m. 31 X^{-beri} (decemberi) 1840 Protocolli folytatás

Ezen fennebbi Protestatió újból felolvastatván, egyik senátor Lázár János atyánkfia, mint azon több számmal, s mind tehetős helyi örmény közönségbéli tagok – akik által egy barátságos gyűlésben többség szavazással egy rendes Medicina Doctor az egész közönség számára, s javára 600 Rf-kon pénzben évenkénti díj megadás mellett, felvétetni határoztatott volt nevekben s képekben, több azoknak jelenlétekben, hasonlóul ily szóbeli nyilatkozatot térszen, mondván:

Mű azon Protestatiónak ellene nem mondunk, sőt mű is azt, akarjuk, hogy se egyszer, se mászor, közönség fizetéses doctora, aki közönségünk Cassájából fizettessék, ne vétetődjék fel, mindazonáltal mű is ünnepélyesen ellene mondunk, protestálunk, hogy ennek utána ki ki a Kir. adót megfizetni, úgy a közönségünket illető más költségek, fedésére minden közönségbéli tag egyformán fizetni köteleztessék, mert mű másért többé fizetni semmiképpen nem akarunk.

Ezen nyilatkozatot, s Protestatiót tették, a jelen volt közönség tagjai, u. m.:

Vákár Ferentz, Lázár Zaki, s Botsántzi János nevében, idős Verzár Ferentz, s testvére István úgy Kiss Gergelyné nevekben, Kopatz István a testvére Kopatz Lukáts nevében, Mélik István, Keresztes János, Vákár Lukáts, ifj. Verzár Ferentz, s Verzár Jánosné nevében, Urmántzi Gergely s testvére Urmántzi Vertán nevében Temesvári Gergely és testvére Temesvári István nevében, Avéd János és Frunkutz Péter nevében, Vákár János és anyósa Verzár Kristófné nevében, ifj. Cziffra Lukáts s Zákáriás István nevében, Urmántzi János, Cziffra János, ifj. Lázár Gergely s Abrahám Márton, idős Urszuly Antal, Lázár

István s testvére Lázár Lázár nevében, Dobribán Antal, Fitzus László testvére Fitzus István nevében, Kritsa Lukáts az atyánkfia idős Kritsa Péter nevében.

Határozás

Megvizsgálván ezen Mercantile Fórum s fontolóra vévén mind a két rendbéli Protestátiót, úgy tartozik, hogy mind a két rész abban megegyezik, s azt kívánja, miszerint fizetéses közönség-Doctora, se egyszer se mászor fel ne vétetődjék - e mellett az is igen világos, hogy az első Protestátióban al írt közönség tagjai között alig vannak a hetven között tízen akik az helyi örmény közönség-köz terheiben költségek fedésében részesek légyenek, ellenben a második Protestátióban al írt helyi örmény közönségbéli harmintz két tagok, mind oly nagy és tehetős gazdák, akik a közönség köz-terheit, költségek fedésiben legtöbbet adtak, azt is eddig a régi szokás szerint tsuppán a szegénység iránti felebaráti szeretetből s kegyelemből, most pedig ezen terheltetést el unván, megsokalván, minden ebbéli segedelem nyújtásról ünnepélyesen le mondtak, mire közönségesen az, hogy ezután fizetéses közönség-Doctora, aki a közönség cassájából fizetődjék, soha fel ne vétetődjék – úgy az hogy ennek utána minden helyi örmény közönségbéli tag a rendes Királyi adón felyül, az helyi örmény közönségünket illető más költségek fedésére, egyformán fizetni köteleztessék, mivel senkit is másért fizetni, segedelmet nyújtani megeröltetni nem lehet, határoztatott.

Az első Protestátiót tévők közül egyik esküdt Bogoz Lukáts atyánkfia s a 2-ban egyik senátor Lázár János, s többek jelenésiben felolvastatván, megelégedve távoztak el.

* * *

1840. December 30.

Olvastatik egyik senátor Rétháti Kövér Ödön atyánkfiának jelentése, melyben megkívánja, hogy az ezen Mercantile Fórumnak még 1839-ik évi November hónapja 28-ról 109. szám alatt hozott határozat nyomán egyik senátor Lázár János atyánkfia, mint a néhai testvér bátya Lázár Márton árvájának s massára rendeltetett tutora szoríttassék, hogy vagy az árvai capitálist fizetessék le, vagy elegendő securitás állíttassék, különben minden e részbeni felelet terhit magáról lehárítván, ünnepélyesen jelenti, hogy az érintett árvái Capitálistnak csonkulása esetében semmi felelet terhet nem vállalhat.

Határozás

Az néhai Lázár Márton massája tárgyában tavalyi 109. szám alatt hozott határozat ezúttal is megerősítettvén, meghagyatik a Tutor, s egyik senátor Lázár János atyánkfiának, hogy 15 napok alatt vagy elegendő, s bévehető cautiót fizető kezest állítson, hogy tutorságába tovább is meghagyattassék, vagy azon üdő alatt az egész illető Capitálist készpénzül tegye s adja ezen Mercantile Fórumnak, különböző esetben törvényesen is exequáltatni fog, határoztatott.

1841.

1 old.

1 szám

1841. Január 13.

A Collector Atyánkfia Keresztes János a múlt évi adóról eképp számol. A Nemes közönség Rectificatiónis Tabellánk szerint az múlt 1840 róvattatott adó öszvesen volt.

Váltóban Rf 4778,- ebből fizetések, s város költségre adattak in summa f 1434,, 39

Királyi adó fizezetetett..... f 2606 kr 43

A szegényeknek, a Collectornak károsodása fejébe f 35 kr
53 váltóban el engedtetett..... f 108 kr 43

Kész pénzt bé adott.....f 627 kr 55

summa Rf 4778, -

ezen számadásból ki tetző, hogy a folyó évi adóból a Nemes közönségünk javára kész pénz maradt váltóban Rf 637 kr 55 azzal az Eránosz Miklós tavalyi Rf 10 váltóban büntetéssel együtt, és így, a volt Collector Keresztes János minden további e tárgyban számadásról, feleletről tökéletesen feloldoztatott,

* * *

2 old.

2 szám

1841. Január 13.

A túl írt jóba maradt Capitális váltóban Rf 637 kr 55

ebből az 3 Nemes Czéhoknak adatott..... Rf 270 kr 50

Kápdebó Gergely egyik sen. atyánkfiának Papi költség Rf 33 kr 50

nótárius atyánkfiának az adott specificatió szerint Rf 113 kr 19

Kritsa Péter senátor atyánkfiának spanyol viaszra Rf 2 kr 30

Rf 420 kr 29

Maradt a comunitásnak pro bono kész pénz váltóban
Rf 217 kr 26

amely is act. bíró Lázár Péter atyánkfiának által s
számadásába adattatott.

* * *

2 - 3 old. 3 szám

1841. Január 13.

Minthogy a múlt évben a Plébánusunk meg választása, s
többször ki küldések tárgyában feles költségek tétetődtek,
amelyeket is hosszas vita után, az határozatott, hogy mint Papi
tárgy a Nemes Czéhokhoz tartozván, azon tett költségekkel
Nemes közönségünk tartozásába a Nemes Czéhoknak jóba
adattassanak, s ezekkel a fenn forgó adósság kisebbíttessék,
még pedig:

Az egész tett költség a számadás szerint volt in summa

Rf 929 kr 10

ehhez mai napon még adatott kész pénz.....Rf 270 kr 50

summa váltóban Rf 1200,-

ezen 1200 Rf váltóban által s számba adattatott ezen
Mercantile Fórum színe előtt egyik senátor, s a Szt. István
Congregációja előljárója Jákobi István atyánkfiának oly
meghagyásai, hogy jövő köz-gyűlések alkalmával mind a 3
Czéhoknak a tartozási proportió szerint számba adjon, eképp:

A legények Nemes Czéhnek, a költségből részt
számítvaváltóban Rf 465,-

kész pénz..... Rf 135,-

összvésen váltóban..... Rf 600,-

A Szt. István Congregációnak költségből részt váltóban

Rf 310,

kész pénzt....Rf 90,-

összesen váltóban Rf 400,-

A Timár Czéhnek költségből részt váltóban Rf 155, -

kész pénzt.....45,-

összesen váltóban Rf 200, -

így az 1200 Rf váltóban felosztva, 1 minden obligációkra, melyek ezen Mercantile Fórum, s közönségünk nevekben az három Czéhoknak adattattak, act. bíró atyánkfia által indecsálva jegyeztessék fel, s ez által az adósság ennyi summával kisebbítessék meg.

* * *

3old.

4 szám

1841. Január 13.

Olvastatik a Nemes 1-ső Székely gyalog Ezeredi Nemes 10-ik századnak f: e: s h: 5-ről 1. szám alatt költ hivatalos megtanálása, a mellékelt egy vagy obligációval, s Contumázt Director Bakig úrnak feleletyével együtt, melyben kivántatik, hogy a kézhez szolgáltatásról nyugtatvány adattassék, és a könyörgő néhai Nemes Czárán Kristóf úr özvegyének adattassanak által.

Határozás

Minthogy a könyörgő Nemes özvegy asszony Nemes Magyar Országra lett ki költözése által ezen Mercantile Fórum körén kívül vagyon, és ezen Fórum az egész tárgyról mit semmit tud, ezért el nem fogattatják a tisztelt század oda, az hol az özvegy lakik, vagy a könyörgő özvegynek itt helybeni több testvéreihez.

* * *

4 - 5 old. 5 szám

1841. Január 14.

Megjelenvén személyesen Bogoz Lukáts, és Bánki Todor esküdt atyánkfiai, úgy Karátson Kristóf, Kiss Jakab, Eránosz Kristóf, Szakula János, Karátson Jakab, a magok, s azon 70 számból még tavalyi X-ber 30-ról 88. szám alatt bényújtott protestátiót tévők személyek neveken, akik is a protestátiójokra kedvetlenebb következtést tapasztalván, mindjájón, az egyik senátor Rétháti Kövér Ödön atyánkfíát kivéve hibájokat megösmerve, ezen M Forum színe előtt nyilvánosan engedelmet kértek, és ugyan azon szám alatti határozatot a szegénységet tekintetbe vévén, megváltoztatni, s a régi mód szerint rectificátiót tartani alázatosan kérik, s adott protestátiójokat vissza vették.

Erre az e tárgyban ugyan azon szám alatt ellenprotestátiót tévő 32 személy neveken egyik senátor Lázár János atyánkfia, mint e részben plenipotentiárius, hasonlóul keresztényi kötelességből, s felebaráti szeretetből protestátiójokat vissza vivén, megegyeznek abban, hogy az érintett határozat megváltoztassék, sőt a szegénységet atyailag tekintetbe ezután is venni alázatosan kérik, azzal az hozzá adással, hogy közönség Cassájából fizetessék, soha fel ne vétetődjék.

Határozás

Minthogy mind a két a protestációt tévő rész önnkéntesen a protestációjokról lemondván, azt vissza vették, közönségesen az, hogy a tavalyi 88. szám alatt hozott határozat - azon cikkelyt, miszerint egy a közönség cassájából fizetendő közönség Doctora soha fel ne vétetődjék kivéve Irgalmasságot gyakorolva meg semmisíttetni határozatott.

Másnap ugyan a fennebbi bírák, és a Communitás részéről is idős Verzár Ferentz, ifj Verzár Ferentz, ifj. Cziffra János, Vákár Lukáts, Vákár János, Lázár Zaki jelenlétekben.

* * *

5 - 6 old. 6 szám

1841. Január 14.

Act. bíró atyánkfia javallatba hozza, hogy mivel a Tekintetes R Perceptor úr a rectificációt már megtartotta, és a közönségünk számadása is bévégeztetett, jónak látná a szokott rectificációt megtartani.

Határozás

A javallat helyesnek tanáltatván, és az adói s közönségünket illető költségekről rectificatiót megtenni határozatván, mai napon meg is tétetett, erre nézve a tavalyi választás szerint f: e: Collectornak idős Verzár Ferentz atyánkfia megerősítetvén, a tábelle által is adattatott, akinek kötelessége az adót mint felszedni, és mindenekről számolni a megválasztandó Executornak, és ezen Mercantile Fórumnak.

* * *

1841. Január 20.

Act. bíró atyánkfia javallatba hozza, hogy mivel már mind a két rendbéli rectificációk, úgy Collector megtétetett, jónak látná, hogy a rend megtartathassék, közönség Executora választassék.

Határozás

A javallat helyesnek tanáltatván köz akarattal egyik esküdt Fitzus László atyánkfia közönség Executorának megválasztatván, ezennel a megválasztott hivatalába meg erősített azzal a megjegyzéssel, miszerint köteles leszen az Executor Atyánkfia a Collector Atyánkfiát számodoltatni, és ezen Mercantile Fórumnak mindenekről számolni, természet szerint, hogy ezen executori hivatalt valamint ezen új, úgy más megválasztott executorok kötelesek hivatalokat fel vállalni, folytatni, és azt egyik bírói választástól, a másigig folytatni vinni.

* * *

1841 Január 20

Nem különben jelentvén, hogy mivel a bíróságának ideje kitelvén, de sőt ön házi környülállásai nem engedik, azt tovább folytatni, ez iránt rendelés tétetnék.

Határozás

Alázatos tisztelettel kéretessék meg a méltóságos Fő Kir. Bíró úr, miszerint méltóztassék a bírói megválasztásra napot kegyesen ki jelelni, és arra az határozott napra úri személyesen megjelenni, avagy a ki nem telhető esetben, úri személyében egy Elnököt helyesíteni.

1841. Január 20.

Újból az egybe gyűlt Mercantile Fórum, a helyi örmény közönség, s legények Czéh biztosok jelenlétekben olvastatott a Nagy Méltóságú Püspök Urunk eő Exellentíájának Karátson hava 3-ról 1840-ben 1673. szám alatt költ kegyelmes válassza, miszerint mind a három Candidátusoktól még egyezéseket írásban venni, és azt eő Exellentíája eleibe felküldeni parantsoltatik, hogy a Plébánust aszerint ki rendelhesse, emlékezetbe hozattatván az is, hogy tsudálkozik eő Exellentíája, hogy közönségünk az e tárgyban tett vissza írásra, még is az elsőbben megválasztott Candidátusok újból megerősítettek, holott akkor is más Candidátiót tartani parantsolt volt, úgy arra is, hogy mivel eő Exellentíája Fő pásztori szavához hű, s hívei boldogságára czélzó határozatiban rendíthetetlen, ezért a közönségesen kívánt Tisztelendő Amberboy Mojzes urat Jurisdictionjában tovább is nem engedheti.

Határozás

Sajnosan tapasztalván azt, miszerint Nagy Méltóságú Püspök Urunk eő Exellentíája a többszöri mélységes felíratokra is a volt Administrátor Tisztelendő Amberboy Mojzes urat tovább is ön Jurisdictionjában meghagyattatni, úgy az Candidátusok közül Plébánust ki nyerhetni, szerentsések nem lehetvén, az e tárgybani tett tavalyi 79. számú határozatot a mai öszve gyűlt Mercantile Fórum, s jelen volt közönség tagjai közakarattal meg változtatván, közönségesen az helyi örmény szertartású Plébánusnak a következők meg választattak u.m. az 1-ső

helyre tétessék Szamosújvári segéd tisztelendő Bárány Istvány a 2-dik megint M. Vásárhelyi Professor nagyon Tisztelendő Keresztes Kristóf: 3-ik pedig ugyan Szamosújvári segéd Tisztelendő Czetz Emmanuel urak, azzal a megjegyzéssel, miszerint helyi Plébánusnak az első közönségesen, s általánosan kérettesék meg, mire erről készíttessék a felirat, és ez tisztába íratván, a kerületi Fő Esperest úrral is al íratni hivatalos tisztelettel kérettesék és így küldessék fel egy Exprocessus által eő Exellentíájához ezen határozatok után a közönség ki lépett.

* * *

9 old. 10 szám

1841. Január 20.

Helyi kereskedő Karátson Kristóf nevében egyik senátor Jákobi István atyánkfia az tavalyi 85 számú határozat szerint ad bé egy kötelezményt a könyörgő két testvérjei Karátson István és Karátson János mint fizető kezesekkel al íratatva, kérvén ezt bé venni, és a kívánt pénzt kiadatni rendelni.

Határozás

A fizető kezeseket ezen Mercantile Fórum elégségesnek ösmérvén, felszabadíttatik senátor ifj. Kritsa Péter atyánkfia, miszerint a nála zár alá tétetett 402 Rf-kot váltóban a könyörgő Karátson Kristófnak használás végett ki adhatya, ez erről költ kötelezmény az Szt. István Congregáció ládájába tétetvén, a más 12 Mf -kot pengőbe adja által az Executor atyánkfia számadásába ezek történvén, e tárgyban számadásról feloldoztatik.

* * *

1841. Január 22.

Act. bíró Lázár Péter Atyánkfia 1835-től fogva máig a közönségünket illető ön perceptumokról, s erogatumokról fő számadását ezen Mercantile Fórum színe előtt megtévén, le húzván a le húzandókat, maradt a közönség részére pro bono publico Rf 243 14 kr. váltóban.

Határozás

Amely számadás mindenkben helyesnek tanáltatva meg erősítették, ezennel act. bíró Lázár Péter atyánkfia minden közönségbéli számadásairól, s feleletről hála köszönettel tökéletesen feloldoztatott, a megmaradt summa a Rf 243,14 kr. váltóban Executor Fitzus László atyánkfiának által, s számadásába adattatván.

* * *

1841. Január 22.

Úgy egyik senátor ifj Kritsa Péter Atyánkfia a folyó évi 10. szám alatti határozás szerint a számadásában zár alatt volt egész summát az illető helyeknek s személyeknek ezen Mercantile Fórum színe előtt megadván, ki fizetvén, ezennel minden ebbéli számadásról s feleletről tökéletesen feloldoztatott.

* * *

1841. Január 27.

Előfordulván újból a néhai Lázár Márton egy árvájára, s megmaradt vagyona lévők tutor, s egyik senátor Lázár János atyánkfiának meginttetése utáni azon szóbeli jelentése, miszerint a tavalyi 89. számú határozatnak kész eleget abban tenni, hogy egy az édes anyjával s a tutor atyánkfiával, s köz-kereskedésben lévő két édes testvér Lázár és Jakab eötsével in solidum al íratott Contractust adand, amely is ezen Mercantile Fórum Jegyző-könyvébe intabuláltassék, ez tsak egy évre szolgáljon, ha pedig az árvái a tutornál veszedelemben lenni láttatnék, akár holott találtató Javaiból tökéletes elég tétel vétetesék, addig is a birtokában lévő házak Contractussait cautióba tévén.

Határozás

Minthogy ezen Mercantile Fórum tökéletes bátorságosítást, a Nemes Székely Constitutió szerint, helyben nem ígérhet, és hogy az árvái vagyona a tutor s egyik senátor Lázár János atyánkfiánál veszedelmeztetve lenni hitelesen nem tudatik, azért az 1835-ik évi március 18-ról 47. szám alatti határozás ezúttal is megerősítettvén, az érintett tutor atyánkfia fenn forgó tutorságában tovább is meg hagyatik, mind azon által oly formán, miszerint köteles lévén a tutor minden esztendőben egyszer fő számadást mutatni, és ezen tutorságában meghagyatik mind addig valameddig a Curatelaja alatt lévő árvai vagyona nem veszedelmeztetik, s alkalmas léend a törvények értelménél fogva a tutorságra különben pedig, minthogy az árvai vagyonról egy az édes anya, és vele köz-kereskedésben lévő két – Lázár s

Jakab édes testvér eőtsei által in solidum al íratott, s meg erősítettett erős Contractust adni köteles, oly értelemmel, hogy esztendő elteltével köteles az egész árvai summát ki fizetni,- az adott Contractus, mely ezen Mercantile Fórum Jegyző-könyvébe intabuláltatni is fog értelme szerint akár holott tanáltató, ingó, vagy ingatlan javaikból tökéletes elégtétel fog exequáltatni, azonban ha az árvai vagyon veszedelmeztetve lenni nem fog láttatni, újból fenn írt értelmű Contractus megint esztendő-ről esztendőre adattatni, mind addig, míg a vagyonra nézt veszedelem léend, határoztatott.

* * *

12 - 13 old. 14 szám

1841. Február 1.

Actuális bíró Lázár Péter atyánkfia az egybe gyűlt Mercantile Fórum, s közönségnek, javallatba hozza, miszerint a bíróságról volt leköszönése következtetésül az új bíró választásra ezen köz-gyűlésbe, aki rendeltetett Tekintetes Elnök Urat megjelenni kéretni küldöttség választatnék.

Határozás

A javallat helyes voltáért köz akarattal Lázár István, Verzán István, Dobribán Antal, esküdt atyánkfiái, és a közönség részéről Vákár Ferentz meg választatván, ki küldöttettek e Tekintetes Kir. Bíró Baló József úrhoz oly móddal, miszerint ezen közönség nevébe aki rendeltetett Tekintetes Elnök Urat alázas tisztelettel kérjék meg az ezen köz-gyűlésben, személyesen meg jelenni, és Elnökség alatt a bíró választást megtartani.

Megjelenvén a Méltóságos Fő Kir. Bíró úrnak kegyes rendelése következtetésül helyettesített Elnök, Nemes Gyergyó Szék Al Király Bíró Nagy Batzoni Tekintetes Baló József úr, s elfoglalván az előlülői széket, az ülés megkezdődött.

* * *

13- 14 old. 15 szám

1841. Február 1.

A Tekintetes Elnök úr, ki nyilatkoztatta azt, hogy a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak Szt. Tamásról f: e: januárus 28-án költ kegyes rendelése nyomán ezen Mercantile Fórumnak bírói választásra Elnök légyen kinevezve, erre nézt hathatósan, s szívre hatólag az ezen Mercantile Fórumnak, s közönségnek ajánlya, miszerint mindenki, akinek a szavazáshoz joga vagyon igyekezzék oly bírót választani, aki erényeire, böltsességre, és tapasztalásra legalkalmasabb légyen, s akiben az Előljárók megelégedést, az alattvalók pedig békés nyugodalmat nyerhessenek.

Ezt megértve az egész ezen Mercantile Fórum s közönség tagjai mindnyájon a le köszönt act. bíró Lázár Péter atyánkfiát újra bírónak kiáltotta, a ki is a hosszas, és buzgó kérésnek nagy nehezen engedvén, ujra ezen Mercantile Fórum, s közönségnek bíróságát ön magára vállalta erre nézt.

Határozás

Az köz-akarattal megválasztatott ezen Mercantile Fórum, s közönség act. bírójának ujjból három egymás után következő évekre megválasztatván Lázár Péter atyánkfia, a megerősítés végett jelentessék fel a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak.

1841. Február 1.

Egyik senátor Lázár János atyánkfia a felterjesztett okainál fogva szenatori hivataláról leköszönvén, a tökéletes feloldoztatását kéri.

Határozás

A leköszönt szenátor atyánkfia leköszönése sajnosan elfogadtatván, a volt hivataláról tökéletesen feloldoztatni határoztatott.

* * *

1841. Február 1.

A leköszönt Lázár János atyánkfia szenatori széke ürességben jövéen, a Tekintetes Elnök úr által ezen hivatali hiánosságot kipótolni szavazás által javallatba botsájtotta.

Mely szavazásból kitetző, hogy Urszuly Antal 22, Fitzus László 17 voksokat nyervén az első öt voksal gyözött, mire volt esküdt Urszuly Antal atyánkfia az ürességben volt szenátornak megválasztatván, a Tekintetes Elnök úr által ezen hivatalban meg is erősítettett.

* * *

1841. Február 1.

Új indítványban hozattatott, hogy a szükség esetiért a közönség tagjai közül Esküdtek választassanak.

Határozás

Köz akarattal Esküdteknek megválasztattak, u: m: íj. Cziffra János, Lázár Zakariás, Vákár Lukáts, Kopatz Lukáts, Vákár Ferentz Lázár Gergely és Cziffra Ferentz atyánkfiai akik is ezen gyűlés színén meg is hűtöltetvén, a Tekintetes Elnök úr által Esküdti hivatalokban megerősítették.

* * *

15 old. 19 szám

1841. Február 1.

Olvastatik egyik senátor Kritsa Lukáts atyánkfia könyörgő levele, mely szerint az abban elősorolt okainál fogva senátori hivataláról leköszönvén, annak további folytatásától magát feloldoztatni kér.

Határozás

A felterjesztett okai senátor Kritsa Lukáts atyánkfíának méltó tekintetbe vévödvén ugyan, mindazon által annak további folytatásától tökéletesen fel nem oldoztatik, hanem senátori hivatalában tovább is meg erősítetik oly formán, hogy a leköszönő atyánkfia az ezen Mercantile Fórum gyűléseiben tsak akkor köteles megjelenni, amidőn önségétől ki telik, és lehetséges léend.

* * *

1841. Február 1.

Más a jegyző Kápdebó Eugenius atyánkfiának könyörgő levele, egy a Méltóságos Fő Kir. Bíró úrhoz nyújtott, és az arra adott kegyes válasz, melyek következtetésül jegyzői hivatalától tökéletesen feloldoztatni, hivatala folytatásáról s egész viseletéről egy hiteles bizonyítványt adatni, úgy illető hátra lévő díját megadatni kegyes rendelést tenni kér.

E tárgyban egyik esküdt Fitzus László jegyzőnek nevesítetett.

Határozás

A könyörgő jegyző Kápdebó Eugenius atyánkfia Jegyzői hivatalától mindenekben tökéletesen feloldoztatik a kívánt bizonyítvány érdeme szerint expediáltatni, úgy a hátra lévő s öt illető díja is megadatni közönségesen határozottatott.

* * *

1841. Február 1.

A tavalyi 39 szám alatt költ határozás nyomán egyik senátor Kritsa Péter atyánkfia mai napon senátori hivataláról újból leköszönt.

Határozás

A senátor ifj. Kritsa Péter atyánkfia leköszönése semmiképpen el nem fogadtatván, újból senátornak köz-akarattal megválasztatván, előbbi senátori hivatalába ezúttal megerősítettett.

Baló József al Kir. Bíró és helyettes Elnök
Kápdebó Eugenius Jegyző

* * *

17 old 22 szám

1841. Február 5.

Olvastatik Görgényi Portzelános Keszeli Jánosnak leköszönt jegyző Kápdebó Eugenius atyánkfia ellen beadott panaszos könyörgő levele amelyben, hogy még tavalyi februárius 28-án egy panaszt beadván 145 Rf 53 kr-kot váltóban a bépanaszoltatott atyánkfiáról, mint liquidum debitumot exequáltatni.

Határozás

Közöltetik a bépanaszoltattal nyoltz napok alatti felelete megtétele végett.

* * *

17 old. 23 szám

1841. Február 5.

Előfordulván az, hogy a Plébánusi dologban megválasztott küldöttek szorgos, s elkerülhetetlen foglalatosságaik miatt el nem mehetvén, a feloldozást a helyekben mást választani kérik.

Határozás

Közakarattal Vákár Ferentz, és Lázár Zaki esküdt atyánkfiai küldötteknek megválasztatván, oly megbízással, mi szerint a közönség költségén előbb a megválasztott Plébánus Nagyon Tisztelendő Bárány István úrhoz menvén, igyekezzenek kérésekkel a Plébánus felvállalásra reá bízni, e meglévén ön meggyezéséről írást venni és így a Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentíájához menvén, a megerősítést esedezni, és ha meglehet, ezúttal el is hozatni.

* * *

18 old. 24 szám

1841. Február 11.

Helyi kereskedő Czászár István hitvесе Szépvízi Nemes Mercantile Fórum jegyzője Dávid Dávid atyánkfia és ugyan oda való Izsák Antal szóbeli kéréseket valameddig a Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentíája által ahová a panaszló asszony a férj s feleség közti egyenetlenség tárgyában folyamodni szándékozik, ítéletesen elláttatnék a könyörgő asszonynak a bépanaszoltatott férjénél lévő nász, s egyéb köntösei, paraphernuma vissza adattatni parantsoltatnék, annyival is inkább kériк, mivel e tárgyban kerületi Fő Esperest méltóságos Rátz István úrhoz benyújtott, s nem Mercantile Fórummal közölt könyörgő levélre f: e: és h: 10-ről nyert kegyes válasza következéséül ezen Mercantile Fórumnak a kivánt paraphernumot ki adattatni parantsolni ajánltatik.

A bépanaszoltatott férj Czászár István elő szállítatván ezen Mercantile Fórum színe előtt, és közöltetvén vele mind a személyesek kérésök, mind a Fő Esperest érintett válasz, azt

felelte, mondván: Én a felségemet el nem csaptam, honn nem létemben hírem nélkül elment, magától ment el, magára jöjjön vissza, én vissza fogadom, de valameddig a Püspök Úr eő Exellentiajától rendelés nem tétetik, mindaddig a kívánt paraphernumat a feleségemnek ki nem adom.

Határozás

Minthogy a fenn forgó tárgyban bele avatkozni ezen Mercantile Fórum hatalmát felyül haladja, tsak amennyiben a Fő Esperest érdeklött válasz tartalma utasít, közönségesen az, hogy a könyörgő asszonynak tulajdon egész paraphernuma bírói zár alá tétessék, határoztatott, melynek is végbe vitelére Temesvári János, és Lázár Gergely esküdt atyánkffiai biztosoknak kirendeltetvén szoros kötelességekké tétetik az asszonynak minden illető paraphernális javait conscribálni, le petsételni, és valami kő-boltba idegen helyre sequestrum alá tenni a Püspök úr eő Exellentiajának e tárgyban téendő további rendeléséig.

Mind a két rész köszöni.

* * *

20 old. 25 szám

1841. Február 17.

Olvastatik a Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentiajának f: e: februárius 14-ről 276. szám alatt költt kegyelmes rendelése, melyben hogy az utolsó Candidátusok közül is Plébánust nyerhetni helyi örmény Nemes Megye szerentsés nem lehet, méltóztatik az Erzsébetvárosi segéd Csíki Imre, s Rátz Mihály, – úgy Szamosujvári segéd Lengyel Gergely, Merza Antal, s Kopár Simon urakat ajánlani azért, hogy a Nemes Közönség

ezek közül hármat ki jelelni, s haladék nélkül fölterjeszteni siesen, és akkor a ki nevezéssel eő Exellentiaája is nem fog késni.

Határozás

Minthogy az helyi Nemes örmény közönségbéliek ön foglalatoságaik miatt igen sokan honnyoktól el szélyedtek, ez a mai köz-ülésben öszve gyültek igen tsekély számából is kitező, a Plébánusi választáshoz pedig az egész közönségnek joga vagyon ezért közönségesen az hogy a közönségnek hon nem léteért, ne talántán egyenetlenség, czivódás szármozzék, kérettessék mély alázatos tisztelettel a Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentiaája mi szerint méltóztassék az örmény szertartású Tisztelendő urak közül egy, aki legalkalmatosabb léend, administrátort kegyelmesen rendelni f: e: decemberig, amikor is a közönségbéliek megint haza jövén, a kegyelmes parantsolat szerint új Plébánusi választás fog tartatni határoztatott.

* * *

21 old. 26 szám

1841. Február 17.

Úgy a jegyzői atyánkfiának adandó meg készítettett Bizonyítvány impurumban revidiáltatván.

Határozás

Némely igazításokkal mindenekben meg erősítetvén tiszta iratni és a leköszönt Kápdebo Eugenius atyánkfiának szokott hitelesség alatt kiadatni határoztatott.

* * *

1841. Február 17.

Olvastatik helyi hajadon leány Császár Margitnak könyörgő levele, melyben a testvér bátya Császár Istvánnal kortsmároltatásban köz-társ lévén, osztoztató Computuális Birákot kér kirendeltetni.

Határozás

A könyörgő kérésnek elégtételül Computuális Bírának Bángi Todor és Vákár Ferentz esküdt atyánkfiai kirendeltetnek oly formán, mi szerint a két társ testvérek között Computust tartván mindeneket hűt mellett tisztába hozván, ezen Mercantile Fórumnak további rendelés tétele végett referálynak.

* * *

1841. Február 17.

Egyik esküdt Vákár Ferentz atyánkfia szóbeli nyilatkozata, mi szerint Császár Istvánért aki a Templom pénzéből 100 Rf-kot Ezüst költsön tart, fizető kezességet vállalt, kérvén az erről költ Contractust intabuláltatni.

Határozás

A kérés szerint az elő adott Contractus szóról szóra az Intabullationis Protocollumba iktattassék bé.

* * *

1841. Március 5.

Elő vétetik Görgényi Portzelláros Kizsel Jánosnak jegyző Kápdebó Eugenius atyánkfia ellen beadott kétszeres kérelmes panassza, mi szerint elsőbben 120 Rf-kot 53 kr-kot, másodikban 145 Rf-kot 53 kr.-kot mind váltóban a bépanaszoltatottnál depositumban, s árulás végett volt portzellán árát megfizettetni, exequáltatni kéri, amelyek is a bépanaszoltatott atyánkfiával közöltetvén, s mind a kettőre ön feleletét megtévén, mind a két rész Itélet alá botsájtotta.

Határozás

A kereső, az 1796-ki Felséges Rescriptum nyomán, mint Extransus, a fenn forgó tárgyban Elnököt kérni utasíttatik.

* * *

1841. Március 11.

Rendszerinti jegyző Kápdebó Eugeniusz atyánkfiának önkéntes leköszönés után a jegyzői hivatal ürességben maradván, amely hivatalt bétöltetni közönség gyűlés nélkül meg nem lehet, telyes közönség gyűlése pedig f: e: télig nem tartathatik, mivel a közönségbéliek ön foglalatosságaik miatt elszélyedtek, hogy pedig ezen Mercantile Fórum, s közönség jegyző nélkül ne maradjon általánosan ezen Fórum jeleni tagjai által hathatosan megkérettetett a leköszönt jegyző atyánkfia, hogy szíves barátságból vállalná megint fel volt hivatalát, és bár még egy évig folytatná, – Aki is a közönség iránti háládatosságából volt

jegyzői hivatalát f: e: december utolsó napjáig a volt Conditiók mellett, az hosszas kérésnek engedvén, ön magára vállalta.

Határozás

Hála örömmel tudásul vétetődvén, f: e: december utolsó napjáig a leköszönt jegyző Kápdebó Eugenius atyánkfia volt hivatalában a volt conditiók mellett ezennel megerősítettett.

1841-ben mártius 18-án Gyergyó Szent Miklóson Király Bíró Tekéntetes Baló József úr elnöksége alatt jelen lévén rendes Tanátsnokok: Zácháriás Miklós, Jákobi István, Temesvári Bogdán, ifj. Kritsa Péter, Kritsa Lukás. Számfelettiék: Temesvári János, Fitzus László, Bángi Todor, Cziffra Ferentz urak és a jelen ülésre kirendelt jegyző Puskás Ferentz Táblabíró

* * *

23 - 24 old. 31 szám

1841. Március 11.

Ditrói Puskás Antal Táblabíró úr beadván egy kérelmet melyben helybéli örmény kereskedő Temesvári Imre ellen, aki jegy alatti tulajdon maga lekötelezése szerint a kérelmes úrnak 100 ezüst R forintokkal tartozik az 1791-béli 136-ik tartalma szerint Executorokat kér kirendeltetni.

Válasz

Tiszta lévén a kérelmes úrnak keresete, a követelt 100 R forintokat ezüst pénzben Temesvári Imre megfizetni köteles, - melyet ha mától számítva 15 napok alatt nem telyesítene, ezen esetre a kívántató Executiónak kirendelése a Gyergyói Tekintetes Király Bíró úrra bízatik, a követelt összeg kamatja ezúttal meg nem ítéltvén.

1841. Március 11.

Gyergyó Szent Miklósi örmény kereskedők Vártus vagy Lázár Antal, és néhai Azbé Jakab hitelezőik, kérvén ezen Mercantile Fórumot, mi szerint Litis Curátor Kat. ügyvéd Bartha Dienes, akinek minden e tárgyhoz tartozó oklevelek, és írományok felelet-tehetés végett kezére adattattak volt, szorítottassék feleletjének, az érdekelt levelekkel edgyütt léendő beadására.

Határozás

Litis Curátor Bartha Dienes ezennel köteleztetik, mi szerint a kérdés alatti tárgyban feleletét az ahhoz tartozó minden írományokkal együtt közelebbről jövő április 15-re ezen kereskedői székhöz multhatatlanul adja bé. - mely határozást, hogy az írt Litis Curátornak Bángi Todor úr tudára adjon meghagyatik.

* * *

1841. Március 11.

Massa Curátor Kritsa Lukáts Tanátsnok úr kérvén ezen kereskedői széket, hogy Cridatárius Czárány József a nála még künn lévő 515 R forintoknak beadására szorítottassék.

Határozás

Kötelességévé tétetik a helyettes bíró úrnak, hogy Czárán Józsefet azon 515 váltó czédulabéli R. forintoknak közelebbi április 15-ig napjáig léendő bé fizetésére szorítsa reá.

1841. Március 15.

Olvastatik Nagy Méltóságú Püspök urunk eő Exellentijának f: e: február 8-ról 400. szám alatt költ kegyelmes rendelkezése szerint ezen Mercantile Fórumnak mélységes kérésére méltóztatott helyi örmény szertartású megyénkben ideigleni Plébánus Administrátornak Szamosújvári segéd tisztelendő Merza Antal urat kegyelmesen kirendelni, fő Pásztori áldását egész helyi örmény közönségünkre terjesztve, figyelmeztetni is méltóztatott, hogy már a kirendelt Administrator el hozataláról rendelés tétessék.

Határozás

Mélységes hálás köszönettel tudásul, s ahhoz léendő alkalmaztatásul vétetik.

* * *

1841. március 15.

Fő megye bíró, s egyik senátor Jákobi István atyánkfiának javaslatára, hogy örmény kántor hijánya tekintetéből jelenleg az administratorunk testvére Merza Gergely a vacáns státióban fel vétetnék: erre felszólítván ajánlott a kántor ki is a míg a testvére helyben lelkészkedni fog, mind addig kész a szokott díjért helyben kántotoszkodni.

Határozás

Mire az érintett Merza Gergely helyi örmény kántornak esztendőre 200 R. forint váltóban fizetés mellett, a competáló

stóláján kívül, fel vétetődött, a kinek is kötelessége léend minden kántori kötelességet véghez vinni, s ez a helyi örmény gyermekeket tanítani, minden más tanítási jutalom nélkül.

* * *

26 old. 36 szám

1841. március 15.

Nemes Gyergyó Széki Al Király Bíró Tekintetes Baló Jozsef úr publicáltatás végett közli ezen Mercantile Fórummal eő Felsége által megállított a kimutatásban f: e: 573. szám alatt költ kegyelmes rendelése következésüül, megnevezett portékák, és különbféle mivek új Vámbéli díjainak specificatióját.

Publicáltatott.

* * *

26 old. 37 szám

1841. Március 15.

Szóbéli kérések helyi örmény új házas Petelázt László, és nőtelen ifjú Sáska János kereskedőnek akik is ön állapotokról, és vagyoni tehetségekről egy hiteles Bizonyítványt adatni kérnek.

Határozás

Hogy a könyörgők helyi örmény szegény állapotú és tehetségű kereskedők légyenek annyira, hogy a mindennapi élelmüket tsakis a más tehetős jó embereik segedelmek által szerezhetik meg, és hogy mint valódi szegény sorsúak, a kívánt Bizonyítvány szokott hitelesség alatt expediáltassék.

* * *

1841. Április 23.

Olvastatik a Brassai Raktár Fő 30-i Tekéntetes Hivatalnak f. e. mártius 11-kén 284.szám alatt költ hivatalos meg tanálása az Felséges Kincstári ugyan idei 579. számú körlevéllel, melyben eő Felségének Tél elő 2-áról 40233/2736. szám alatt ki adott Felséges rendelésnél fogva minden kereskedő és gyárnokoknak ahoz léendő alkalmazás végett közhírré tétetni parantsoltatik.

Határozás

Publicáltatott.

* * *

1841. Április 23.

A Nemes 1-ső Székely Gyalog Ezredi Kormányának f: e: április 15-ről Z. 608. szám alatt költ hivatalos megtanálása az abban mellékelt 6 darab záratékokkal, melyben hogy helyi néhai Lázár Antal atyánkfiának özvegye s fiai nyugalmazott katonai, ügyvéd Tekintetes Tóbiás József úr elleni keresetekkel a Törvény utyára utasíttatnak, a felek értesíttetése végett válaszol.

Határozás

A felek értesíttetek, és a keresőknek minden oklevelei által adattattak.

* * *

1841. Május 7.

Helyettes bíró Jákobi István atyánkfiához, a kerületi Fő Esperest Méltóságos Rátz István úrnak Gyergyó Alfaluból f: e: április 3-ról költ, és ugyan f: e: május 6-án tisztelt hivatalos levele közöltetik ezen Mercantile Fórummal, mi szerint helyi örmény kereskedő Császár Istvánnak a neje Izsák Katalin tulajdon paraphernális javai közt sequestráltatott pénze, a könyörgőnek kötelező levél mellett használás végett, amíg a Consistoriumhoz felküldött levélre válasz érkeznek rendeltetik.

Határozás

A tisztelt Fő Esperest úr méltóztatott a fenn forgó tárgyban még f: e: februárius 10-ről költ a fő Esperest igazságos válasz nyomán a könyörgő Császár István neje Izsák Katalinnak könyörgő levele által tett kérésére azon rendelkezést tenni, hogy az asszonynak minden paraphernális javai vissza adattatni ajánlatott, amelyre ezen Mercantile Fórum által a férj Császár Istvánnak protestátiójára valamint a paraphernális jók, úgy azokkal a tulajdon pénze is bírói zár alá tétettek, most pedig újból az asszony tulajdon pénze a férjének használás végett által adattatni rendeltetvén, írassék hivatalos tisztelettel a tisztelt Fő Esperest úrnak hogy ezen Mercantile Fórum e tárgyban a fő Esperesti első rendelkezésre határozatott hozván attól el nem állhat, mind addig, valameddig a Püspök úr eő Exellentiajától a fenn forgó tárgyban rendelés nem tétetik, mindazon által, mivel ezen Mercantile Fórum az asszony kérésére az egész dolgot magáévá tette, ha a tisztelt Fő Esperest úr személyesen, Al írásával meg-

erősített kötelező levelet adand a kiadandó pénzről, noha
elsőbb igent, később nemet mondani nem lehetvén, még is a
kívánt pénz azonnal kiadatni határoztatott.

* * *

29 - 30 old. 41 szám

1841. Május 11.

Olvastatik a Dornai Cs. Kir. Tekintetes 30-di Hivatalnak f: e:
április 28-ról 327. szám alatt költ hivatalos megtanálása egy az
helyi örmény kereskedő Halas Dávidnak szóló petsét alatt mel-
lékelt levéllel, és egy ugyan ez által al írandó recepisével együtt,
melyben a mellékelt petsételt alatt lévő ítéletet Halas Dávidnak
kezéhez adni, és ugyan ez által az ítéletnek kezéhez vételéről a
mellékelt Recepissét al íratattni, úgy ha ezen ítélet ellen Halas
Dávid Recursust jelentene azt is fel jegyeztetve, mennél előbb a
tisztelt megtanáló hivatalnak mind a mellékelt recepise all írat-
tatva, mind pedig a recursusról a nyerendő recepise vissza
küldetni kérettetik.

Elő-szóllítatván az érdeklett Halas Dávid ezen Mercantile
Fórum színe előtt akinek is a nékie szóló bé petsételt levél a kezibe
adattatván, által vette, felolvastatta, megértette, illetén feleletön.

Én meg elégszek az ítélettel, betegségem, s öregségem tekin-
tetéből felyebb nem viszem, tsak az vissza ítélt Rf 7, 20 kr-kot
pengőbe kezemhez leöndői ki eszközölését alázatosan kérem.

Határozás

Hivatalos tisztelettel írássék vissza a tisztelt megtanáló
Hivatalnak, hogy a petsét alatti ítélet Halas Dávidnak kezibe
adattatván, az ítélettel megelégedett, és azt öregsége, s beteg-
sége miatt nem remedizálja, tsak a vissza ítélt Rf 7, 20 kr.-kot

pengőbe kezéhez szolgáltatni kéri, a mellékelt Recepisse is Halással subscribáltatván, küldessenek a kívánság szerint ez is a tisztelt hivatalnak.

* * *

30 - 31 old. 42 szám

1841. Május 14.

Olvastatik a Nemes 1-ső Székely Gyalog Ezeredi kormány-
nak f: e: május 7-ről U 668. szám alatt költ hivatalos kérése,
mely szerint a Felsőleges Fő Hadi Tanács rendelkezésénél fogva múlt
hó 28-án a Károly Fejérvári Katonai-raktár biztossága hivatalos
felszólítására közhírré tételni kérettetik, hogy ha helyi kereske-
dők között olyanok tanálatnának, akik a Gránátérosoknál diva-
tozó kalpakjokra használható fekete medve bőrrrel, vagy prémmel
kereskednek, és az efféléket eladni köteleznek magokat, azoknak
száma s árok a tisztelt megtanáló Ezerednek hírül adatnék.

Határozás

Közhírré tételni, és abban az esetben ha valaki kereskedő az
kérdéses bőrök administrálására magát kötelezné, a megtanáló
tisztelt Ezeredet értesíteni határozottatott.

* * *

31 - 32 old. 43 szám

1841. Május 14.

Csík Szépvízi kereskedő Száva Péternek könyörgő levele
egy a mellékelt admonitoris Instructióval, s egy obligatio máso-
lattal együtt, melyben helyi örmény kereskedő Császár István
ellen panaszol, hogy 1800 Rf-kal váltóban tartozván, aki sem a

terminuskor, sem az admonitióra meg nem fizette, hanem tehetetlenségével mentegette magát, holott az apróbb Constitu-tiók 4-ik része, 4-ik 1-ső szerint, ha az adósnak sem a fekvő, sem a felkelhető javai nem elegendők az adósság lefizetésére, akkor a személy adattassék a Creditor szolgálatyára, mire az adósság felvételére okozott s okozandó költség fáradság megtérítésével s a megintés napjától folyó Interessel együtt Executorokat kér kirendeltetni.

Melyek a bépanaszoltatott Császár Istvánnak ezen Mercan-tile Fórum színe előtt felolvastatván, nyoltz napi feleletre kérte.

Határozás

Közöltetik a bépanaszoltattal a nyoltz napok alatti ön felelete megtétele végett.

* * *

32 old. 44 szám

1841. Május 17.

Helyi némely örmény mészárosok jelentések, hogy a Nemes 10-ik század Káplán által elő parantsoltatván f: h: 16-án az Isteni szolgálat előtt, a Nemes 1-ső Székely Gyalog Ezred kormánya rendelkezésre köz-hírré tétetett, mi szerint a kövér marhahúsnak fontya 9 kr. váltóban kimérni felszabadított ugyan, de oly formán, hogy a Méltóságos Major úrtól kezdve mindenféle Tiszt Uraknak egész az utolsó Al tisztig legelőbb húst adni tartozzanak, mindaddig senki másnak, tsak ezek után másoknak, és még több a mészároskodást terhelő rendszabályok minden mészárosoknak szorosán megparantsoltatott.

Határozás

Írassék a Nemes 2-ik zászlóalynak és hivatalos tisztelettel kérettség a tisztelt Ezredi Kormánynak az érintett rendelete párbani közöltetése, és az e tárgyban békeséges tsend fenn tarthatásáért ezen Mercantile Fórum részéről is a szükséges rendszabályok hozattathatása végett.

* * *

33 old. 45 szám

1841. Május 21.

Sub. bíró Jákobi István atyánkfia előterjeszti, hogy a mészároskodás tárgyában idei 44. szám alatt költ határozat nyomán tett megtanálásra a Nemes Zászlóalytól még mindeddig semmi válasz nem küldetett.

Határozás

A tárgy szoros és szükséges voltáért írassék a Nemes 1-ső Székely gyalog Ezredi Kormánynak az egész tárgy körülállásosan egyúttal jelentessék az is hogy ezen Mercantile Fórum felíratára nem válaszoltatott.

* * *

33 old. 46 szám

1841. Május 21.

Nem különben a Nemes 1-ső Székely Gyalog Ezredi Kormánynak idei U: 668. számú megtanálása köz-hírré tétetvén, még senki magát a kívánt és szükséges medve-bőrök administrálásával nem jelentette.

Határozás

Hivatalos tisztelettel jelentessék, hogy a kívánt medvebőrököt itten megszereztetni magát senki nem jelentette.

* * *

33 - 34 old. 47 szám

1841. Május 21.

Az Kir. Almásmezői Tekintetes 30-dik hivatalnak idei 263. számú megtanálása valami egy oláh által elsikkasztott ketskék aránt olvastatván.

Határozás

E tárgyban subst. bíró atyánkfia által az Investigáció tartván prosidiáliter el láttatott még f: h: 20-kán.

Hogy 1841 évi június 16-án a Tsászár István elleni peres leveleket három darabokban kezemhez vettem légyen bizonyítom.

Száva Péter

* * *

34 old. 48 szám

1841. Június 18.

A Nemes Csík Szék Tekintetes Tisztségétől, ahová özvegy Lázár Antalné fiaival Tekintetes Tobiás József úr elleni 500 Rf-kot váltóban keresetivel folyamodott volt, minden peres levelek leküldötettek azzal az utasítással, hogy ezek a kérelmeseknek adattassanak által.

Határozás

Minden ok levelek az illető kérelmeseknek által adattattak.

1841. Június 22.

Olvastatik helyi néhai Dobribán Lukáts volt esküdt atyánkfia özvegye Lázár Katalinnak könyörgő levele, melyben panaszoja, hogy a néhai férje adósságába, mellyel Balázs kapitány úrnak tartozott volt, a néhai volt bíró Lázár Antal atyánkfiánál, a mostani lakta belső jószágokról szóló szerződő levél zálogba lévén azon adósságot a panaszló asszonyt házul hozott tulajdon javaival 800 váltó Rf-kot kifizette, de a szerződő-levél, a tisztelt bíró atyánkfia halálával a kezére még nem adattatott, most amint értésére esett az érdeklött szerződő-levél a néhai volt bíró testvéreinél, minő okból nem tudja, tanáztatik, kérvén, hogy a többször érintett szerződő levél a kérelmes asszonynak vissza adattatni, úgy az érintett testvéreket, ha a néhai férje ellen valami keresetek lenne a törvény utyára utasítani határozni.

Személyesen jelen lévén a bépanaszoltatott Lázár Péter act. bíró és Lázár István, s Zakariás István esküdt atyánkfiái, akik is a panaszt meghallgatván, azt feleletre ki kérték, egyúttal a fenn forgó tárgyban a két testvérek Zakariás Istvánt ön Plenipotentiáriusoknak rendelvén.

Határozás

Közöltetik a bépanaszoltatott Lázár testvér atyánkfiáival nyoltz napok alatti ön feleletek megtétele végett.

Jelen lévén ezen sessióba mind a kérelmes asszonynak idejét élt édes fia Dobribán Pista a maga és az édes anya Lázár Katalin nevébe, úgy a bépanaszoltatott testvérek Lázár Péter, s Lázár István, a magok, s más két testvérek képekben úgy

Zakariás István, akiknek a néhai Dobribán Lukástól maradt massa ellen, amely a néhai özvegynek, s gyerekeiknek kezeiben vagyon, 2000 Rf váltóbéli keresetek vagyon, ezen Mercantile Fórum színe előtt mind a két fél egymás között önkéntesen abban egyeztek meg, mi szerint a Lázár testvérek a keresetett szerződő-levelet Dobribán Pista ifjúnak adják által, amint hogy actu által is adattattott, és ezen ifjú Dobribán Pista köteles leszen a néhai édes atya adósságába, az érintett Lázár testvéreknek, és Zákáriás Istvánnak, f: e: december utolsó napján 500 az az öt száz Rf-kot váltóban készpénzül fizetni, és így ezen hitelező atyánkfiai minden e tárgyban további keresete lemondanak erre minden fenn forgó irományok feleknek által adattattak, mint per között egymás között megegyeztek, ezen egyezménynek bátorságára, erősségére nézt pedig, minthogy az ifjú Dobribán Pistának jelenleg kész pénze, az egyesség summát megfizettetni nintsen, erre való nézt a személyesen jelen volt Dobribán István senátor, és Dobribán Antal esküdt atyánkfiai, ön magokra in solidum fizető kezességet vállaltak, ezen Mercantile Fórum színe előtt tett, s önkéntes kinyilatkozott kötelezéssel, hogy ha az egyező Dobribán Pista ifjú a tett terminusra az egyesség summát meg nem fizetné, abban az esetben a nevezett fizető kezes atyánkfiai az érintett hitelező atyánkfiai-nak mindenekben tökéletes eleget tenni ön magokat kötelezik.

Act. bíró Lázár Péter atyánkfia elfoglalván az elől ülést úgy akik ki képtek volt u: m:

Dobribán István act. senátor

Zákáriás István sub. senátor

Lázár István sub. senátor

és a többi bírák jelenlétekben folytatott.

* * *

1841. Június 22.

Más helyi örmény kereskedő Eránosz Kristófnak, aki mint-hogy a Jakab Miklós, s János édes testvéreivel az eddig közö-sön folytatott kereskedéssel meg különözni kívánkoznak, amint e tárgyban rendeltetett biztosok jelenlétében el is próbáltak, de a kész pénz fel difficultás adta elő magát, alázatosan kérvén, az általa szóval kimondandó pénzükből négyek közötti részesedés mértékét meghatározni.

A három jelen volt Testvérek meghallgatván a panaszt azt nevezetesen a kisebb János feleletre kikérte.

Határozás

Közöltetik az érdeklött kisebb Testvér Jánossal ön kérésére nyoltz napok alatti felelete megtétele végett.

* * *

1841. Június 23.

Elő vétetik Eránosz Kristóf, Jakab Miklós, és János édes testvérek közti osztályos keresetek, melyben mielőtt ítélet alá botsáttatott volna, mind a négy testvérek ezen Mercantile Fórum színe előtt személyesen jelen lévén egymás között önkéntesen megegyeztek eképp u: m:

1-ső Az ős házakban lakjék édes anyók élte folytaig, tsak ennek halála után osztodjék a négy testvérek között.

2-ik Minthogy ezen kívül még három házak vagyon, az egyik a Piatzi sorban a kőbolttal általak meg betsültetve 6500 váltó Rf-ban, egy a Magyarai féle ház hasonlóul 4500 Rf. -úgy a víz melletti ház 2000 Rf-ba, azért ezen Mercantile Fórum által kirendelendő biztosok jelenlételekben az érdeklő négy testvérek magok között sorsot huzandanak, akinek jutand a Piatzi ház a kőbolttal, tartozik azonnal annak, akinek sorshuzás által ház nem jutand 3500 váltó Rf-kot fizetni, akinek pedig jutand a Magyarai féle ház, tartozik az annak akinek a víz melletti jutand hasonlóul 1250 váltó Rf-kot fizetni.

3-ik A készpénz a négy testvérek között ennek előtte egyezés uttyán elosztatott, a Portékák, s minden más felkelhető négy felé egyformán osztandó.

Ezen pontokkal mind a négy testvérek meg lévén elégedve az osztáskor készítendő különös egyezmény-levél alá íratatni, hitelesíttetni, s ezen Jegyző könyvben béíktatni határozatott.

* * *

38 old.

52 szám

1841. Június 25.

Helyi özvegy Eránosz Jakabné panasza, melyben ezen kereskedői szék ellen a Felsőleges Kir. Fő Kormány Székhez, s ennek előtte a Nemes Csík Szék Királyi Pénz Tárnok Tekintetes Zöld János úrhoz folyamodván, hogy a kir. adó név alatt 12 kr. helyett 16 Rf conv. pénzben, rovatalással terheltetnék, több gunyoló szavakkal is illetvén, orvoslást kér, – ebben Comissió rendeltetvén, közöltetett ezen kereskedői székkel ön védelmére szükséges feleletet tenni.

Határozás

Hivatalos tisztelettel, az egész fenn forgó tárgynak valódi miben léte körülállásosan írássék még a Tisztelt Biztos uraknak, ezen felfedezéssel kéretessék egyúttal a gúnyoló, s megsértő, úgy a valótan feladásért a panaszló asszony ellen a tökéletes elégtétel ki szolgálatának ki eszközlése.

Amely védelmi felelet stante sessione megkészülvén, re-vidéálván, némely helyekben meg igazítva, tisztába leíratni, és petsét alatt meg küldeni határozottatott.

* * *

39 old. 53 szám

1841. Július 9.

Helyettes bíró atyánkfia jelentést téssen, hogy az Eránosz négy édes testvérek az ezen Mercantile Fórumnak f. e: 51. szám alatti határozás, s az testvérek közötti egyezés következtül Jákobi István, Temesvári Bogdán, s Kritsa Péter act. senátorok úgy Zákáriás István, Lázár Gergely, s Bogoz Lukáts esküdtek mint kívánt biztos atyánkfiái személyes jelenlételekben, mind a négy személyesen jelen volt édes egy testvérek a köztük osztandó három házak felett sorsot húzván czinkus által jutott a nagyob-bik testvér Eránosz Kristófnak a Magyarai féle ház, – a második testvér Jakabnak ház nem jutott, hanem ennek az fenn érintett számú egyezés szerint a summa pénz fizettetik, – a 3-ik Jánosnak jutott a Piatzi ház a kőbolttal. – végtére a 4-ik testvér Miklósnak a víz melletti ház, – mire minthogy mind a négy érdeklő édes egy testvérek személyesen jelen voltak, sorsot húztak, és minden erőltetés nélkül a sors húzással meg elégedtek, mindenik fél ön részít által is vévén, e tárgyban követelések is egészbe eldöntetett.

Tudásul vétetik.

1841. Július 15.

Az Eránosz Jakabné panasza tárgyában a Biztos urak terhelő pontokat küldvén.

Határozás

Minthogy telyes Fórum nem lévén a bíró a jelen tagokkal 4 héti dilátiót kért.

* * *

1841. Július 21.

A kért dilátio 13 napokig engedtetett.

Határozás

Amelyre a kereskedői szék minden e tárgyat illető írományokat hivatalosan levél által kézhez adni kér.

* * *

1841. Július 30.

Olvastatik az Eránosz Jakabné ügyében munkálkodó Biztos uraknak folyó hónap 26-ról költ levelek, mely által a közlésre kért minden írományok ki adattatása megtagadtatott valamint jedzőnk atyánkfia, szorgalma által minden magtagadás ellenére is meg szereztetett azon rendelése a Felséges Kir. Fő Kormány

Széknek mely e tárgyban költ idei március h: 12-én 2387. szám alatt, melyeket is fontolóra vévén köz egyetértéssel határozottatott.

Határozás

Hogy alább következő óvási nyilatkozat azon Biztos urakhoz beadattassék, mely szóról szóra így következik.

Óvási nyilatkozat

Mely szerint a Gyergyó Szent Miklósi Kereskedői Szék, Tekintetes Puskás Ferentz, és Györffi Dienes Tábla Bíró urak kinyomozási munkálkodásoknak melyet a kereskedői szék ellen özvegy Eránosz Jakabné a Felséges Királyi Fő Kormány Székhez 16 R forintoknak adó cím alatti fel tsikorásáért benyújtott panasza tárgyában kezdetek és folytattak. – Ünnepelesen ellene mond, és azt minden következős nélkülinek nyilatkoztatya a következő okokból.

1-ső A Felséges Kir. Fő Kormány Széknek folyó év március 12-én 2387. szám alatt a fennebbi tárgyban kibotsátott kegyelmes rendelése tsak is a mai napon közöltetett a Kereskedői Székkel, ha szintén a Tekintetes Biztosság folyó holnap 26-ról írt levelébe az íratattott, hogy az elpanaszoltatott féllal közöltetve volt, mely ha közöltetve lett volna bizonyosan.

2-ik Nem mulatta volna el felfedezni, hogy abba semmi Investigáció semmi kinyomozás nem parantsoltatik, s annál fogva azon kinyomozás a Felséges Kir. Fő Kormány Szék rendelésin kivülinek tekintethetik, melyekre való nézt ezennel mint felyebb is a Kereskedői Szék köz határozatból annak ellene mond, és erő nélkül valónak nyilvánítya.

* * *

1841. Augusztus 2.

Jákobi István, és Kopatz István senátor atyánkfiai szóval elő adják mindhogy egy olyan censurált jedzőre a Nemes Fórumnak elkerülhetetlen szüksége lenne, aki is a Nemes czitást a jussainkba védelmezni, mindhogy tudva vagyon hogy ezen mostaninak felmondott ideje közelgetne.

Határozás

Köz akaratból meghatalmasítjuk ifj. Kritsa Péter atyánkfiát hogy okvetetlen egy censurált jegyzőt állítson minél hamarabb.

* * *

1841. Augusztus 31.

Olvastatik a Nemes 1-ső Székely Gyalog Ezeredi Nemes 10-ik század kormányának f: e: és h: 30-ról 257. szám alatt költ hivatalos megtanálása, mi szerint helyi örmény Gergely Pál a Tisztelt Ezred Törvényre elejébe citáltatván, a közelebbi h: 4-re reggeli 8 órakor léendő megjelenése ki eszközöltetnék.

Határozás

Irassék hivatalos barátsággal vissza a megtanáló tisztelt századnak, hogy a kívánság szerinti nevezetű örmény az helyi egész örmény közönségbe, s körünkbe lenni nem tudatván, ezért a kívánságnak elég nem is tétethetik.

1841. Szeptember 10.

Olvastatik helyi örmény kereskedő Jakabfi Antalnak könyörgő levele, egy ugyan helyi örmény kereskedő Temesvári Imre, s ennek neje Zákáriás Náni al írásokkal megerősítette mellékelt kötelező levél mássával, melyben a bépanaszoltatott adósok ellen 1200 Rf váltóban léendő felvétetése végett Executor Bízatosokat kér kirendeltetni, költség s fáradsággal együtt.

Elő szólítván a bépanaszoltatott Temesvári Imre személyesen és előtte újból a panasz ezen Mercantile Fórum színe előtt felolvassván, azt feleletre kikérte.

Határozás

Közöltetik a mellékeltel a bépanaszoltatott adósok Temesvári Imrével s ennek nejével 8 napok alatti ön feleletek megtétele végett.

* * *

1841. Szeptember 24.

Olvastatik a Cs. Kir. Nemes Székely Huszár Ezredi Kormányának f: e: 7-ber 9-ről 1972. szám alatt költ hivatalos megtanálása, mely szerint a kedvetlen panaszok elkerüléséért köz-hírré tétetni kívánja, hogy ennek utána a kereskedőség az Huszár Székely határnokoknak Tutaly deszka, s semmi más egyébre pénzt adni költsönözni az helyi Nemes Század híre, s engedelmével, adott pénze veszedelmeztetése mellett ne merészelyen, mert az ily adósok törvényteleneknek nyilvánítatik.

Határozás

A szokott helyen ki hirdettetett.

* * *

45 old.

61 szám

1841. Szeptember 24.

Bángi Todor esküdt atyánkfiai egy a Nemes Székely Mándoki János úr által al íratott eredeti nyugtatványt nyújt azon kéressel hogy ezen Jegyző-könyvébe béiktatának.

Határozás

A kívánság szerint iktattassék bé a mely is szóról szóra eképp következik u: m:

Alább írt adom ezen tulajdon írásommal arról, hogy Gyergyó Szent Miklósi kereskedő Bángi Sándor, és fiai Gergely és Todor által a néhai édes atyámtól, Nemes Gyergyó Szék Assesora Mándoki Jóseftől 1823-dik esztendőben januárius 1-ső napján költsönözött pénzeknek az a része iránt, melynek lefizetése, az egyik fúra Bángi Todorra szakadott, véle mai napon békesség utyán megegyezvén, az ezen adósságból reája szakadott részt nékem kész pénzben nevezett Bángi Todor effective kifizette, melynek valóságáról jövődöbéli bátorságául adom nékie ezen subscriptiómmal megerősített írásomat. Költ Gyergyó Szent Miklóson áprillis 21-én 1831-be.

Mandoky János m: p:

Nemes személy

Jelen voltam a fennebb említett adósságnak kifizetésén.

Baló Jósef m: p: Gyergyó Szék vice Király Bírája

1841. 8-bris (október) 22.

Olvastatik Cs. Kir. Dornai Tekintetes 30-di hivatalnak f: e: september 16-ról 327. szám alatt költ hivatalos megtanálása, egy a Cs. Kir. Csernovitzi Kerületi Tekintetes Hivatalnak az helyi örmény kereskedő Halas Dávidnak szóló mellékelt ítélettel együtt, amelyről az illetőtől Recepissét venni, és azt a megtanáló hivatalnak vissza küldeni hivatalos tisztelettel kérettetik.

Meg szállítván az érdeklő Halas Dávid személyesen ezen Mercantile Fórum színe előtt és vele közöltetvén a Tisztelt Hivatalok rendelkezései, az őt illető rendelést kezéhez vette, arról Recepissét adván.

Határozás

A vett Recepisse a megtanáló Hivatalnak hivatalos tisztelettel mellékelve írássék is, hogy a kívánság szerint mindenek megtétettek.

* * *

1841. 8-bris (október) 22.

Helyi örmény kereskedő Halas Dávid szóbeli kérése, mi szerint a Cs. Kir. Dornai Tekintetes 30-di Hivataltól a kérelmesnek vissza ítéltetett Rf 7, 20 kr conv. pénzben felvehesse, ön személyessének Plenipotentiariussának rendeli, s meghatalmazza, ugyan helyi örmény kereskedő Vákár Aloyziust oly teljes hatalommal hogy az érdeklött summát kívánt quietántia mellett kezéhez vévén, azt a meghatalmazónak kezéhez adja, arról egy hiteles bizonyítványt kér adatni.

Határozás

A kivánt bizonyítvány szokott hitelesség alatt expediáltassék.

* * *

47 - 48 old. 64 szám

1841. December 3.

Act. bíró atyánkfia az ezen Mercantile Fórum, s megyebéli öszve sereglett tagjainak elő-terjeszti, mivel az helyi örmény szertartású Plébánus választásra, az helyi kerületi Méltóságos Fő Esperest úr megjelent küldetnék követség eő Méltóságához, azon jelentéssel, mi szerint az megyebéliek öszve gyűlvén, méltóztatnék a gyűlésbe megjelenni.

Határozás

A javallat helyesítettvén, ki botsájtatnak Jákobi István, és Kritsa Péter actualis senátor atyánkfiai, hogy eő Méltóságának a javalat szerint jelentést tegyenek.

Megjelenvén a kerületi Fő Esperest Méltóságos Rátz István úr önségével hozván, ugyan a kerületi jegyző Fő Tisztelendő Mészáros Antal urat, s elfoglalván az elől ülést.

* * *

48 old. 65 szám

1841. December 3.

Lelkesen elő terjeszti az öszve sereglett megyebélieknek mi szerint minden megyebéli tag úgy igyekezzék a helyi örmény szertartáson lévő Plébánus megválasztásra szavazni, hogy mind a Nagy Méltóságú Püspök úr eő Exellentíája többszöri tett

kegyelmes rendelkezéseinek elég tétettség, mind pedig a megyebélieknek lelkek üdvességére legnagyobb szolgálódnak lenni látandják.

Erre az egész jelen volt megyebéli tagok által egy szívvel, s lélekkel általánosan senki más mint sem a mostani adminisztrátor lelkész Merza Antal úr Plébánusnak ki kiáltatott, mindazon által a Méltóságos Elnök és kerületi Jegyző Fő Tisztelendő urak, ezen Proclamációval meg nem elégedvén, hathatosan ajánlották a szavazással 3-as választást, azért hogy a Plébánusi választás törvényes légyen, és eő Exellentijának Fő hatalma ne szorítottassék.

Határozás

Altal látván a jeleni megyebéliek az igazságot s egyenként a szabad szavazást megtévén, az helyi örmény szertartású Plébánusi választás ily sorral tétetett u: m: egyenként, s mindnyájon a mostani adminisztrátor úrra szavozván, kapott öszvesen.

Merza Antal Úr 112 votumot, mindazon által, hogy a Candidáció törvényes légyen, újból megválasztottak 2-szor s többséget nyert

a 2-ik helyre

Lukátsi Kristóf úr 30

a 3-ik helyre

Rátz Mihály úr 26 votumokkal, a többi votumok pedig mind el osztottak, Méltóságos Fő Esperes Gajzágó és Popoi Fő Tisztelendő, úgy segédek Bárány, Czetz, Lengyel, Keresztes, Korbuly, Csiki, Kopár, Tisztelendő Urakra, mire közönségesen, hogy különös könyörgő levél mellett mély alázatos tisztelettel kérettség eő Exellentijája, mi szerint az az általánosan meg kedvelt, s köz bizodalmat nyert adminisztrátor Tisztelendő Merza Antal úrnak kebelünkbeli Plébánus kinevezéssel az helyi örmény megyét megvigasztalni méltóztassék, határozatott.

Expediatur

Stephánus Rátz

Archidiáconus

Antonius Mészáros m:

Notárius Districtus Gyergyó et Parschus
L.A.Gyergyó Szent Miklós

* * *

50 old

66 szám

1841. December 10.

Olvastatik a Felsőleges Kir. Fő Kormány Széknek f: e: november 4-ről 11027. szám alatt költ kegyelmes rendelése, egy az helyi örmény Urszuly Istvánnak vissza zárt könyörgő levelével, melynek következtésül, hogy a könyörgőnek fia Urszuly Péter B. Vaquant gyalog Ezeredbéli köz-legény a szabály szerű feltételek telyesítése mellett a katonaságból végképpen el fog bocsáttatni, vissza íratott.

Határozás

Tudásul vétetvén közöltessék a könyörgő Urszuly Istvánnal.

* * *

51 old.

67 szám

1841. December 10.

Actuális bíró atyánkfia kérdést tévén, hogy mivel helyi születésű, s Erzsébeth várossába ez előtt több évekkkel férjhez ment, s most néhai Gáspár Todor özvegye Kopatz Annamária kisebb fia Jánosnak Oláh Országi Bukárestbe mehetni Passus nyerhetése végett egy Recomendatiót adni kért, felszabadíttatik e könyörgőnek adni vagy nem.

Határozás

Minthogy a könyörgőné kebelünkbeni f: talán:/ költözésével még mindeddig nem folyamodott az helyi örmény közönség számába bé vétetődni, s a Contributiónis Tabellába felíródni, azért, hogy a könyörgő özvegy ha már kebelünkben lakni kívánkozik igyekezzék a midőn folyó évre a kir. adó rectificáltatni fog, magát s a kívánt maradékait a Tabellába fel íratatni, akkor Gyergyó szent Miklósi örmény közönségbéli tag tekinődni fog, mindazon által a János fia számára szükséges Passus megnyerhetése végett kért Recomendáció nyerhetéséért helyi jó, bévehető örmény kereskedő kezest állítani utasítatván határoztatott.

* * *

52 old.

68 szám

1841. December 17.

Olvastatik Csik Szépvízi emeritus kántor Novák Bogdánnak könyörgő levele, melyben felfedezvén, hogy némely ellemeinek üldöztetéséből az oda való kántori hivatalától megfosztatván, alázatos tisztelettel könyörög, hogy a könyörgőnek mostani szerentsétlen állapotja tekintetre méltatván, könyörületességből csak egy évig próbára fogadtatnék bé, kebelünkben helyi örmény kántornak.

A jelen volt ezen Mercantile Fórum s örmény közönség tagjai fontolóra vévén az egész Nemes örmény megyénk tárgyát, hogy mindenek rendesen folyhassanak.

Határozás

Közönségesen, hogy a könyörgő Novák Bogdán helyi örmény kántornak tsak egy évig próbára kétszáz Rf váltóban évi fizetés mellett fogadtassék, oly hozzá adással, mi szerint minden a kántori kötelességet az egész idő alatt pontosan véghez vinni köteles légyen.

Úgy ön függése, mint kántor, az helyi Nemes megyénk feő bírójától vagyon. – mellette megtartatván Bodó Kristóf harangozónak szokott fizetés, s kötelesség mellett, úgy a szokott stolát az érdeklött kántor, s harangozó egymás között régi szokás szerint felosztani. – nem külömben helyi örmény tanítónak Merza Gergely évi 150 Rf váltóban fizetés mellett megmarasztani határozatott oly móddal, hogy a kántornak további megtartása ezen próba idő alatti ön viseletétől fog függni.

* * *

54 old.

69 szám

1841. December 17.

Az öszve sereglett közönség tagjai, az általok még 1840-ik évi 35.- és 39. számok alatti jelentésekről önkéntesen lemondván, mindeneket ezen Mercantile Fórumra bíztuk.

* * *

1841. December 17.

Actualis bíró atyánkfia indítványba hozza, hogy mivel volt jegyző Kápdebó Eugenius atyánkfia leköszönvén, s annak idejének ki telése közeledvén, jövendőbéli Jegyző Tárgyát tanátskozás alá botsájtya.

Megszólítatván volt jegyző atyánkfia s köz akarattal a további hivatalába léendő megmaradására megkínáltatván, aki is köz kívánságnak kedvét megszegni nem kívánván az alább írandó Egyezmény szerint Kápdebó Eugenius jegyző atyánkfia jegyzői hivatalába újból bé iktattatott s megerősített.

u: m:

Esztendei jegyzői díj érdeklett Jegyző Atyánkfiának négy ángáriákban két száz Rf pengő pénzben az az minden ángáriában ötven Rf pengőben az helyi Nemes közönségünk cassájából adni.-

2. Az szokott, s Törvényes Jegyzői Taxákat Diurnumokat minden kitől szabadon felvehetni, ki vévén recomendátiókért szokott Taxát, ezen Mercantile Fórum, s helyi közönség magát kötelezi e mellett.

3. Többször érintett jegyző atyánkfiának ön kívánságára évenként helyből minden kötelesség nélkül el utazhatni 4 az az négy heteki szabadság engedtetik? erre

4. Képdebó Eugenius atyánkfia is minden ezen Mercantile Fórumot és örmény közönségünköt illető köz Tárgyakot Prot. Conessi tehetsége s értelme szerint véghez vinni magát kötelezi.

Expediáltassék

Lázár Péter actualis bíró

1841. December 20.

Folyó évi december 17-én tartatott köz-gyűlés alkalmával azon fogyatkozásról külön értekezés folyván, mi szerint igen szükséges volna egy Censurátus ügyvédet fogadni, aki mind ezen Mercantile Fórum mind helyi örmény közönség köz -s egyes tagjainak ügyes bajaiban tanátsadói, s javaslói vélekedéssel utasítást adna, melynek is véghez vitelére actualis bíró, és Kopatz István, s Kritsa Péter senátor atyánkfiái meg bízattván, mai napon azon szóbeli nyilatkozatot tésznek, hogy a fenn forgó tárgyban katonai ügyvéd Hadnagy Bartha Dénes úrral értekeztvén, azon ebbe adott választ nyertek, mi szerint a megtanált úr ön nyilatkozatát írásba téendni fogja, aki is -tisztelt Bartha úr mai napon írásos nyilatkozatát beadván, amely szóról szóra e képp következik.ú: m:

Nemes

1842. Január 17.

Esküdt Verzár Antal, s ennek testvér ötse Verzár Ferencz mint néhai Verzár János édes testvérek által tett testamentuma szerint rendelt tutorok alázatos jelentést tesznek azon kérésekkel, mi szerint az érdeklött és még 1837-ki évi 57. szám s A és B betűk alatt improtocoláltatott Testamentumnak értelménél fogva, mivel az özvegy Lázár Mária sógor asszonyok újból férjhez ment mindenkinek atestáló részesedéseket az előmutatott nyugtatványok szerint kiadták, - ugy a B szerint részt is a Lilli testvér húgok gyerekei édes attyoknak, mint törvényes, és természetes tutornak ifjabb Száva Antal sógoroknak számadásába adták, kérvén e tárgyban tutori további kötelezésről és feleletről feloldoztatni.

Határozás

Tudásul vétetvén mivel az érintett tutorok esküdt Verzár Antal, és ennek testvér ötse Verzár Ferencz mindeneket az 1837-ik évi 51. számú A és B betűk alatti Testamentom szerint pontoson betelyesítettek, mindenek helyben hagyatván, megerősítetvén az érdeklött tutorok minden e tárgybani további felelettől tökéletesen feloldoztatni, - úgy a Lilli gyermekeinek a testamentaliter nyert egy ezer Rf-ra az édes atyok ifjabb Száva Antal mint természetes, és törvényes tutor, tutornak megerősítetni közönségesen határozottatott.

* * *

1842. Január 17.

Senátor Dobribán István annak azon nyilatkozata mely szerint még 1839-ik évben termett három bogja szénájának hír nélkül lett megétetésért idős Verzár Antal urat a maga illető törvény széke előtt törvényesen megkereshesse, és perelhesse Nemes Magyar Országon Nagyvárad Olasziba lakó Tekintetes Cziffra Gergely urat ön plenipotentiáriussának constituálja, kérvén erről egy hiteles plenipotentiát adatni.

Határozás

A kívánt plenipotencia könyörgő atyánkfiának szokott hitelesség alatt expediáltassék.

* * *

1842. Január 17.

Más ugyan senátor Dobribán István és esküdt Dobribán Antal, mely szerint a tavalyi ú: m: 1841-iki 49. szám alatt tett egyezménynek értelménél fogva néhai Dobribán Lukátsnak idejét ért fia Dobribán Pista a követelő Lázár testvérek, és Zakariás István atyánkfiainak tökéletesen eleget tévén, mint a követeltetett, mint az akkori fizető kezesek e tárgybani feloldoztatást kérik.

Határozás

Tudásul vétetvén a könyörgők a követeltetett 500 Rf-ra mert tökéletesen feloldoztattak.

1842. Január 17.

Néhai Lázár Márton egy árvájára, s megmaradt vagyona tavalyi 13. szám alatt rendeltetett tutor Lázár János a számadásába lévő árvai massáról eképp számol:

Az árvai egész Capitális az erről adott Contractus szerint vagyon mindöszve Rf 9800 váltóba.

Ennek egy egész évi interesse a 6/0 téssen 588 Rf-kot váltóba.

Ebből az árvára múlt évben taníttatási költség úgy ruházat és kosztra öszvesen tétetett 488 Rf maradt az árvának újból pro bono Rf 100 és így lett az érdeket árvának Capitálissa in summa Rf 9900 váltóban, minthogy az érintett tutor Lázár János az igen dicséretesen gazdálkodott, erre való nézt a tutorságában továbbra megerősített oly hozzá adással, mi szerint az árvai Capitálisról tavalyi évben adott Contractusra a múlt évről szaporodott egy váló forintot, pro bono feljegyeztessék határozatott, mely szerint lészen az árvának egész Capitálissa kilencz ezer kilencz száz Rf váltóban

* * *

1842. Január 21.

Egyik senátor Szarukán Márton arról, hogy az öszsel mely napon érkezett legyen haza Nemes Magyar Országról egy hiteles bizonyítványt kér adattatni.

Határozás

A kívánt bizonyítvány hogy a könyörgő köz tudomány szerint múlt évi november 23-án érkezett legyen haza szokott hitelesség alatt expediáltassék.

* * *

4 -5 old. 6 szám

1842. Január 21.

Úgy helyi örmény néhai Lázár Lázár özvegye Czárán Tekla volt katona Lázár Aloyzi édes fiának mostani állapotjáról, és tehetségéről a Felséges Kir. Fő Hadi Vezérség parancsolatjára egy hiteles Bizonyítványt kér adatni.

Határozás

A kívánt bizonyítvány, hogy a könyörgő Lázár Aloyzi fiának köz tudomány szerint semmi vagyona nincsen, mindazon által az édes anya tehetős állapotban lévén, a kérdésben forgó Aloyzi fia élelméről valameddig az anya élend, gondoskodni magát kötelezte, hasonlóul szokott hitelesség alatt expediáltassék.

* * *

5 old. 7 szám

1842. Január 21.

Collector idős Verzár Ferencz atyánkfia a múlt évről Collectori számadását ezen Mercantile Fórum színe előtt megtévén s a Tabelle szerint öszve szedett Rf 4995. 25 kr-ot váltóba az Executor annak számba adván, minden e tárgyban további feleletről dicséretesen egészbe feloldoztatott.

1842. Január 21.

Az executor Fitzus László pedig ugyan a múlt évről executori számadását eképp teszi ú: m.

Az impositió szerint a collectortól percipiált Rf 4995 kr 25 váltóban ebből Kir. adóba fizetett in summa 2748 Rf 40 kr. váltóban

A közönség költsége applacidálva fizetett számadás szerint in summa Rf 1445 kr. 44 váltóban.

Készpénzt mai napon számba adott 800 Rf. 25 kr.

mai napon fizetett egy szekér fára 800. Rf. 36 kr.

summa Rf 4995. 25 kr. váltóba

* * *

1842. Január 21.

A megmaradt kész pénz Rf 800 25 kr-ok váltóból lehúzván a Plébánusi költség 55 f

Csáni Procurátor 30 f

Diurnum Regior 2 f 30 kr.

Kritsa Péternek gombára..6 f

93 f 30 kr

maradt summa 706 f 55 kr. váltóban minthogy a múlt évben Plébánusi költség tétetett volt Rf 333.-kr váltóba ehhez még adatott mai napon Fő Megye Bíró Jákobi István atyánkfia kezébe a három Nemes Czéhok cassájába fizetni a közönségünk adóssága lerovásába kész pénz f 417. - kr. váltóban

in summa 750 Rf kr. váltóban amely summa eképp adattassék által a Czéhok előljároinak ú. m. a legénység Nemes Czéh előljároinak az adósságból adattassék 166 f 30 kr.

kész pénz208 f 30 kr.

In summa váltó 375 Rf – kr. Szent István Congregatióinak költségből RF 100 – kr.

Kész pénz Rf 125 – kr.

in summa váltó 225 Rf - kr. a Timár czéh előljároinak pedig költségből.....Rf 66. 30 kr.

kész pénzRf 83. 30kr.

in summa váltóban f 150. kr. e szerint

a legénységnek fizettetikRf 375 kr

a Szent István CongregaRf 225 kr.

a Timár Czéheknek.....Rf 150 kr.

összesen 750 Rf váltóban oly meghagyással adattatott a Fő Méltóságú Bíró Atyánkfiának, hogy az érdeklött summákat tavalyi szokás szerint, indotsálva a Contractusokra, csak akkor fizesse ki, amidőn ezen Mercantile Fórum által ezután felszabadíttatik, mire ...

* * *

6 old.

10 szám

1842. Január 21.

Az Executor Fitzus László atyánkfia számadását megtévén a múltó 1841-ik évről executori számadásáról dicséretesen, egészbe feloldoztatott, azonban a számadásokból kitező, hogy a múlt évről jövő évre maradt kész pénz pro bono publico in summa Rf 289. 55 kr. váltóba amely summa fungens executor Fitzus atyánkfia kezébe, s számadásába által, s számba adattatott.

1842. Január 25.

Actuális bíró atyánkfia javallatot tézzen miszerint a Tekintetes R. Perceptor úrnak előjöveteleig jó volna mind a kir. adót, mind a közönségünket illető költségek rovatalát megtenni, mivel a kereskedőink nagy része elszélyedő félben lévén a collector az adót felszedhesse.

Határozás

A javallat helyesnek tanáltatván mind a két tárgyra nézt az adó egyetértőleg mai napon helyi közönségünkre felróvatott.

* * *

1842. Január 25.

Nem különben índítványba hozattatott, hogy mivel már az folyó évre az adó felróvattatott collectort szükség választani.

Határozás

Szokás szerint három collectorok egyetértőleg választattak ú: m: folyó 1842-ik évi collectornak helyi Fitzus József megválasztott, kinek is a folyó évi adói Tabella által adattatván szoros kötelességévé, tétetett az adót mind felszedni és mindeniket az executor atyánkfiának s végtére ezen Mercantile Fórumnak számadni, s mindenekről számolna úgy az azután következő 1843-ik évre Ditróban lakó Izsák Lukáts, és végtére az harmadik 1844-ik évre pedig helyi Karácson Kristóf collectornak megválasztattak.

1842. Február 3.

Actuális bíró atyánkfia előterjeszti, hogy mostan egy az általános kívánság szerinti Censuratus Ügyvéd Kir. Táblai Főnök Karczfalvi Kálmán István úr conventionátus ügyvédnek kínálkozik. – Elő szólíttatván az érdeklett főnök úr, miután kinyilvánosodott az elő mutatott hiteles Bizonyítványaiból, hogy dicséretesen végzett s jól elkészült ügyvéd legyen nem csak de sőt erköltseire nézt is igen dicsértetik, erre való nézt.

Határozás

Köz akarattal, hogy az érdeklett Kir. Táblai Írnok Karczfalvi Kálmán István úr, az ezen Mercantile Fórum, s helyi örmény közönség ügyvédjének /: Fiscálissának :/ s ha a szükség úgy kívánná ezen Mercantile Fórum Jegyzőjének csak jövő 1843-ik évi januárius 1-ső napjától kezdve három egymás után következő évekre – azért ezen naptól mivel addig fogadott fiscalis vagyon Bartha úr és azért mivel katona vagy katonai jurisdicciók ellen akikkel legtöbb súrlódás vagyon munkálkodni Bartha urat katonai instructiója tiltja, – megfogadni határoztatott, – mely határozat következtében a többször érdeklett Kálmán István úrral értekezvén, ön az alább írandó és szokott hitelesség alatt két példányokban kiadandó Egyezményi feltételek mellett fiscalisnak meg is fogadtatott ú: m:

1-ső Ügyvéd Kálmán István úrnak kötelessége leend minden ezen Mercantile Fórum, s örmény közönség minden ügyeit mint ügyvéd, s ha szükség lesz mint jegyző minden törvény székek előtt folytatni, az egész közönséget jogaiban minden háborgatók ellen védelmezni.

2-or Nem léssen szabad érdeklett ügyvéd atyánkfiainak az ezen Mercantile Fórum, s közönség vagy ennek akármely tagja ellen akármely Törvényszék előtt is ügyet folytatni.

3-or évi díj adattatni köteleztessék négy egyenlő angáriákban kétszáz pengő R forint, tisztességes szállás és elegendő tűzifa.

4-er Ha ezen közönségbéli egyes tagnak más nem örmény-nyel ügye lenne, az az ügyvéd ezenni fizetésért nem tartozik vinni hanem arról különösön egyezkedhetnek tetzések szerint.

Mely feltételekről egyezményi kötelezés két egyenlő párban megkészítettvén, s mai napon visgáltatván, tisztába leíratatni, és szokott hitelesség alatt az illető feleknek kiadatni határozatott.

* * *

10 - 11 old. 14 szám

1842. Február 10.

Olvastatik helyi örmény kereskedő Kiss Jakabnak ugyan helyi Frunkutz Péter ellen panaszos könyörgő levele, mely szerint a bépanaszoltatott által lett megverettetéséért, s szidalmazásáért elégtételt kér.

Elő szólíttatván Frunkutz Péter aki is azt feleli, hogy amidőn egy a panaszosnak eladott szekér árát, s más tartozását megkérte volna, a panaszló által előbb szóval megdorgáltatott, azután lökdöstetett, annak utána a bé panaszoltatott is magát védelmezve öszve kaptak.

Határozás

Minek előtte ítélet alá bocsáttatott volna mind a két felek önkéntesen megbékélvén oly formán, mi szerint Frunkutz Péter megismervén hibáját, ezen Mercantile Fórum színe előtt nyilvánosan Kiss Jakabot megkövette, mindazon által Kiss Jakab

által eladott szekér dolgot Urmánczi János kötelezve magát a Frunkutz Péter Compániájával ki egyengetni.

* * *

12- 13 old. 15 szám

1842. Február 17.

Minek előtte a folyó évi kir. adó a helyi örmény közönségre rovataltatott volna, a Tekintetes Elnök úr, egy az helyi örmény kereskedő s esküdt Cziffra János atyánkfia által a Rectificátor Biztos urakhoz, - úgy helyettes bíró úr ugyan az érintett esküdt atyánkfia által az ezen Mercantile Fórumhoz intézett könyörgő leveleit, és az három darab A B betűk és - jegy alatti mellékelt erősségeit, melyek következésül, hogy a könyörgő atyánkfia mint Nemes Magyar Országi Nemes Csanád Vár megyében kebelező Camerális pusztá egy részének haszonbérője, ahol is minden közterheket, subsidiumokat, adót fizetni köteles, az helyi kir. adói rovataltatásból, rectificatió is Tabellából tökéletesen kihagyattatni annyival is inkább könyörög, mivel nagyobb testvéreinek példájokként a haszonbérő pusztájára ki költözvén, helyben édes atyának haláláig semminemű birtoka nincsen ezen Mercantile Fórumnak előterjesztvén, és azok mind egyről egyig felolvastatván.

Határozás

Közönségesen az hogy a könyörgő esküdt atyánkfia, a nagyobb testvére példájaként helybéli tökéletes átköltözését, ottan lett polgárosítását - mi szerint nem közterheket, subsidiumokat, hanem királyi fő adót contributiót ottan fizetend közhitelű bizonyítvánnyal igyekezzék bé valósítani - különben mind

addig mint helyi közönségbéli tag, és ezen Mercantile Fórumnak még egyik fungens esküdtye helyben contributiót fizetni köteles leend határozatott.

* * *

13 - 14 old. 16 szám

1842. Február 17.

A kir. adói rovatáláshoz fogni készülvén, a Rectificátor Commissárius úr indítványba hozzá, mi szerint a Felséges Rendelések nyomán mielőtt az adói Rectificáció megtétnék, az ezen Mercantile Fórum jeleni tagjai hűtöltetnének meg.

Határozás

Minthogy ezen Mercantile Fórum tagjai nem úgy tekintődhetnek mint más provincialista jobbágy személyek, mivel az ezen Mercantile Fórum tagjai a Fórumba lett felvételekkor, hívtalban békítatásakor mindenki az Uralkodó Cs. Kir. Őfelsége az haza, ország javára, és az igazság kiszolgáltatására, minden tekintet, részre hajlás, vagy harag nélkül kiszolgáltatni hűtöltettek, nem csak de sőt midőn Cs. Kir. Ő felsége az uralkodáshoz fogott ezen Mercantile Fórum is a törvények szerint Ő Felsége hűségére homágiumot tett, erre való nézt általánosan az ezúttali ujbóli meghűtöltetés feleslegesnek tanáltatván, a Tekintetes Elnök úr által is szükségtelennek esmértetvén, és a régi szokás, mód és a Felséges Rendelések szerint, senkit, és semmit tudva - nem tagadván, a folyó évre a kir. adó a helyi örmény közönségre mai napon felróvattatni határozatott.

* * *

1842. Március 10.

Elővétetik Cridális Processussa Gyergyó Szent Miklósi örmény Czárán Jósefnek, melyben mind a kihirdetett csődületre öszve sereglett hitelezőknek ön keresetyek állításokra támogató okaikat, mind pedig a rendeltetett Litis Curátornak a maga e tárgyban észrevételű feleleteit, ellenvetéseit megtévén hozattatott, s kimondatott.

Határozás

Classificatoria Sententia

Hogy Gyergyó Szent Miklósi örmény Czárán Jósef volt kereskedő, a szomszéd Molduvai Birodalomba nyert útlevél mellett utyában ahová gyakorolni szokott marhás kereskedés folytatása tekintetéből, még 1834-ik évi december hónapjába bé menni szándékozik vala, némely uton álló tolvajoktól megtámadtatott, kiraboltatott, és akkor a magával vitt 6850 darab császári aranyaitól megfosztatott, kéntelenítte a megkárosodott Czárán Jósef hazájába azonnal vissza térni, és helyben ön állapotjáról, s kereskedése folytatásáról hiteles bizonyítványokat szerevén így azokkal ellátva tetemes kára kinyomozhatása végett, újból nyerendő úti levél mellett Molduvába bé menni, azonban észrevén a meg károsodottnak ebbéli szándékát helyi némely hitelezői, akik is ünnepélyes óvást tettek ezen Mercantile Fórum színe előtt, ne talántán a könyörgő Czárán Jósefnek a Molduvába léendő mehetésre úti levél adattassék, - de sőt ön kere-

setyek bátorságosítására nézt jó fizető kezesség vagy elegendő cantió adásra szorítottassék - mire

A már ily úton tetemesen megkárosodott Czárán József látván ezen szándékábani meggátoltatását, és e mialatt azt is, hogy míg a meglevő activussa státussa nem elegendő hitelezői-nek tökéletes kielégítésekre, sőt a passivus státussa többszörösön felyül haladná az activumot, kéntelenítettett, különös könyör-gő levele által még 1835-ik évi mártius 11-én 45. szám alatt Cridát jelenteni, ön activus s passivus státussát is beadván - amelyre ezen Mercantile Fórum sem mulatta el a Cridális norma útmutatása szerint a már Cridát jelentett Czárán Józsefnek meghütöltetése után, a még meg lévő tulajdon massája által-vételére, annak öszve írására, megbecsültetésre, és árverés utyáni eladattatására kebeléből biztosokat kibocsájtani, úgy a bé gyü-lendő summa számba vételére ideigleni Massa Curátort rendel-ni - nem csak hanem az hitelezői-nek öszve jöveletekre, az ezen Mercantile Fórumnak 1833-ik évi július 27-ről 84. szám alatt költ határozata nyomán ugyan ezen évi november 27-ik napján reggeli 9 órakor Gyergyószentmiklóson tartandó hitelezői csö-dületet határozni, amely is a Felséges Királyi Fő Kormány által a szokott módon kihirdettetett, és a fenn forgó cridális processusnak elláthatására az 1796-ik évi Felséges leírat nyomán az ezen Mercantile Fórumnak 1835-ik évi november 23-ról 115. szám alatti alázatos kérésére a Nemes Szék részéről Nagy Batzoni Tekintetes Baló József úr Nemes Gyergyó szék Alkirály Bírája Elnökül rendeltetett, melyeknek következekül.

A Hitelezői csődületre határozott napon már a kirendelt Elnök Elöl ülése alatt megjelentek a megbukott Czárán József hitelezői közül ú. m. Kápdebó Jakab személyesse Kritsa Lukáts, Czárán Antal, Mánya János, Eránosz Kristóf, s Miklós testvé-

rek, és a megbukott kereskedőnek neje Temesvári Mária akik is keresettyeikről szóló kötelező leveleik mássait különös könyör-
gő levelek mellett bé adván az e napon rendeltetett Litis Curá-
tornak minden oklevelek által adattattak oly meghagyással, mi
szerint mind a két felek egymás elleni való ellenvetéseiket há-
rom hetek alatt bévégezni igyekezvén ítélet alá bocsáttathassák
de a közbejött némely kifogások, tett ellenvetések tekintetéből
az egész perfolyama halasztatván és csak is 1836-ik évi januá-
rius 11-ik napján ezen Mercantile Fórum által 9. szám alatt
ítéletesen elláttatván a Crida megállítatott, és hogy summaris-
simo processa elláttassék határozatott, mely ítélet ellenébe né-
mely hitelezők appellációt jelentvén ugyan, de fel nem bocsát-
tatott, mivel summarissimo elláttatni határozatott volt, hanem
az jelentett recursus utyán a Felséges Kir. Fő Kormányhoz
felvitetett: erre Méltóztatott a Felséges Kir. Fő Kormány 1836-
ik évi július 19-ről 3824 J. szám alatt költ kegyelmes rendelése
következéséül a fenn forgó Cridális Processusban a környül-
állásos tudósítás tételét megparancsolni - amelyre ezen Mer-
cantile Fórum részéről tartozó kötelessége szerint a parancsoló
környülállásos tudósítás ugyan azon évi september 1-ső napjá-
ról 90 szám alatti határozat nyomán meg is tétetett, ennek a lett
a következése, hogy a Felséges Kir. Fő Kormánynak azon évi
5146. szám alatt költ kegyelmes rendelése szerint az egész Cri-
dális Processus kezdetekori állásába vissza tétetni parancsol-
tatván a jelen volt hitelezők kívánságára 1837-ik évi januárius
10-ik napja a hitelezők újbóli öszvejövelekre határnapul hatá-
rozatott, amikor is Kápdebó Jakab személyese, és Eránosz
Miklós megjelenvén, és a Crida megállításában meg nem egyez-
vén, az ellen bizonyíthatásokra idő haladékokat kértek - mely ké-
réseknek hely adattatván bizonyítások beadhatására következő

februarius 14-ik napjáig idő haladék engedtetett - nem különben ezúttal a kifogás alá jött Litis Curátor helyébe más, Nemes Gyergyó Szék egyik Táblabírója Végh András Úr Litis - úgy a hitelezők által szó többséggel Kápdebó Jakab személyese Kritsa Lukáts volt esküdt atyánkfia massa curátoroknak megválasztattak.

Az újból határ időül tett napon a megbukkott Czárán Józsefnek két hitelezői Kápdebó Jakab személyese, és Eránosz testvérek különös könyörgő levelek nyomán a megbukkottnak activus s passivus státussát közölni, - úgy a megbukkottnak neje hasonlóul könyörgő levele által, hogy az elfoglalt férje vagyonyra közé, volt helyettes bíró Kritsa Péter atyánkfia által egy szerviz ezüst némüi letartoztattak mint tulajdonát kiadatni kérik, amely is a jelen volt két hitelezőkkel ön kérésekre közölni, megint határidő tétel: - de valamint ekkor úgy még több versben is a két hitelezők különféle kérelmekkel a fennforgó Crídális Processust akadályoztatván, míg végtére mind a csődületkor megjelent hitelezők ön keresetek mivoltát, azok támogatására tett okaikot, mind pedig a Litis Curátor a fennforgó Crídális Massa oltalmára ellenvetéseit, és megczáfolásait háromszori öszve felelkezésekben megtévé 1838-ik évi október 9-ik napján ítélet alá bocsátattott.

Noha a két hitelezők Kápdebó Jakab személyese, és Eránosz testvérek ön keresetek mivoltát, s állítások bizonyítását abban törekedtek megtenni, mi szerint a Cridát jelentett Czárán József, az ön feladása szerint a magával vitt vagyontól Molduvába a tolvajok által meg nem fosztatott volna, és hogy Czárán József az onoka ötse, egyik hitelező Czárán Antallal aki a nagy bátyja Czárán Jóseffel köz kereskedésben lett volna egy kézre dolgozván csak a többi hitelezők megkárosíttatásokra jelentett volna Cridát azért azt kívánják, hogy a Crída meg ne állíttassék,

hanem Czárán József az onoka ötsével a megfizetésre szoríttas-
sanak, és méltó büntetés alá jöjjenek, - de mivel valamint
Czárán Antal ön keresete mivoltát, és a két hitelezők feladására
tett ellenvetéseit, úgy ezen Mercantile Fórum által újból meg-
választott Litis Curátor ellenvetéseit, és azt támogató czáfolatait,
megtévén, bebizonyíttatott, hogy a megbukkott Czárán József
Molduvai úttyába, feladása szerint a magával vitt vagyontól az
úton álló tolvajok által megfosztatott, kiraboltatott, és hogy
Czárán Antal a nagy bátya Czárán Józseffel már akkor közkeres-
kedésben nem volt, következésképpen ezen Mercantile Fórum
által 1838-ik évi október 9-ik napjáról 97. szám alatt, hogy a
Cridát jelentett Czárán József az ön activus s passivus státussa
kinyilatkoztatásakor meghütöltetett, és ellene legkisebb közbe jött
csalárdság bé nem bizonyíttatott a Crida újból megállapítta-
tott azzal a megjegyzéssel, hogy summárisimo processu láttas-
sék el, és hogy Czárán Antal a nagy bátya Czárán Józseffel már
akkor köztárs nem volt, megítéltetett.

De minthogy a két hitelezők ezen ítélettel meg nem eléged-
vén, appellátiót jelentettek, amelynek a Litis Curátor ellene mon-
dott abból a tekintetből, hogy summárisime elláttatni határoz-
tatott, fel nem bocsáttatván, recursus útyán a Felső Kir. Fő
Kormányhoz felvitetett – mind azon által mivel a nagyon tisztelt
kormánynak 1839-ik évi januárus 11-ről 5271 I. költ
kegyelmes rendelése nyomán, a két hitelezők folyamodásoknak
azért, hogy az idő után felvitt folyamodások vizsgálat alá nem
vétethetnek hely nem adattatván - és mivel ezen nagyon tisztelt
rendelésnek felolvasásakor és közhírré tételekor a személyesen
jelen volt Kápdébó Jakab személyese Kritsa Lukáts és Eránosz
Kristóf ezen Mercantile Fórum színe előtt 1840-ik évi januárus
2-ik napján 5. szám alatt önkéntesen oly nyilatkozatot tettek,

mi szerint mind a két hitelezők is megnyugodván az ezen Mercantile Fórum ítéletébe a további perlekedésről tökéletesen lemondottak, és azt tovább nem folytatják, - mind ezekért semmi több ellenvetés nem lévén a Classificatoria Sententia a Cridális norma útmutatása szerint készíttetni határoztatott mire.

Megvizsgálván, és bírói fontolóra vévén ezen Mercantile Fórum mind a már cridatárius Czárán József csődületére megjelent hitelezőknek ön keresetyekről szóló kötelező leveleiket, s azok támogatásokra tett okaikat, mind pedig a Litis Curátornak a massa oltalmára tett ellenvetéseit, úgy találta, hogy a megjelent hitelezők között csupán a cridatárius neje Temesvári Máriának különböző követelése lenne, aki is adósul nyert tulajdon ezüstnéműit amelyek a férje vagyonnával elfoglaltatván, és még mindig in natura bírói zár alatt tanáztatván vissza adattatni kéri a többiek mind egy idomú Chirograshariusok - és minthogy valamint a cridatárius, ugy a Cridális Massa oltalmára rendeltetett Litis Curátor minden előfordult követeléseket megösmerik, nem tanáztatott szükségesnek, hogy keresetek hűt által legitimáltassanak, melyeknek következekül a Classificatió illetén sorral és móddal tétetni határoztatott ú: m:

Az 1-ső Classisban helyezettnek

1. A királyi Contributió amely a Cridát jelentett 1834-ik évi 46. számú Rectificatió is Tabella szerint áll Rf 20. 18 kr. pengőbe.

2-or A Moldovai Birodalomban hizlalás és szaporítás végett tartott marhákróli pásçuatió is contributió még pedig.

A Méltóságos Tartományi Fő Számvevő Hivatalnak 1833-ik évi Octóber 21-ről 4931. szám alatt költ specificatió szerinti öszvegből a Cridára Cridatárius Czárán Józsefre maradt fizetendő Conv. pénz. Rf 9. kr. 35

b) Ugyan az 1834 -ik évi X-ber 10-ről 6215. szám alatt költ specificáció szerint 5 f. 46 kr.

c) Hasonlóul 1835-ik évi augustus 14-ről 5192. számú specificáció szerint 28 f. 17 kr.

d) végtére 1836-ik évi április 24-ről 788. számú specificáció szerint 17 f. 1 kr.

amely mind öszve tésen conv. pénz Rf 60. 39 kr.

3-or A Cridatárius szolgálójának azon egy évi bére öszvesen 21 Rf váltóban.

4-er A Crida petitiójáért a Molduván Passus Taxájával, és Molduvába mehető legitimált úti költséggel Rf 159. 5 kr. váltóban.

5-ör A Méltóságos Fő Király Bíró úr által az 1796-ik Felséges Rescriptum tartalma szerint ezen Mercantile Fórum-hoz kirendeltetett elnök Nemes Gyergyó Széki Al Király Bíró Nagy Batzoni Tekintetes Baló József úrnak, a fenn forgó Cridális per folytatásában 12 versen jelenvén meg ezen Mercantile Fórum előlülésére annyi napi Diurnuma per Rf 3. 20 kr. con. m. téssen öszvesen Rf 40 ezüstben

6-or Tizenháromszori Fórum Taxája, minthogy az ezen Mercantile Fórum tagjainak fizettések nincsen, és ebbe constitucionális jutalom egy gyűlésre 2 Rf pengőbe vagyon állítva, tehát a 13 gyűlésre jön pengőbe 26 Rf.

7-er Jegyző Kápdebó Jenő atyánkfiának a 13 sessiokért az ezen Mercantile Fórumnak 1826-ik évi április 12-ki 7. szám alatt költ ítélet következtében két Rf-kal pengőbe competáló diurnuma, amely téssen 26 Rf- kot ezüstbe, - úgy a felek kívánságára ezen Cridális Processusban megkivántató Expeditiokért, melyek a Specificatió szerint legitimáltattak mf 28. 30 kr. pengőbe.

8-or Az Acticárius Tobiás József úrnak munkálatiért legitimáltatott Rf 12 pengőbe.

9-er Az első Litis Curátornak minden munkálatiért legitimáltatott 30 Rf pengő

10-er A második Litis Curátornak hasonlóul minden munkálatiért legitimáltatott Rf 10 ezüstbe.

11-er A két rendbéli Massa Curátoroknak legitimáltatott a massa kiosztásáig Rf 12. m. c.

12-ör Több rendbéli kibocsátott biztosok diurnuma öszvesen Rf 6 pengőbe.

A II-ik Classisba tétetődik

1-ör A Cridatárius Czárán Józsefnek neje Temesvári Mária, a massa ellen követelt csak is a dossára nézt, aki is tisztán megmutatta azt, hogy a mostani férjével volt egybekeléskor nékie dosul ígértetett, csak későbbre megvásároltatott, s még most is in natura bírói zár alatt lévő egy szerviz ezüstneműinek mint tulajdon vagyonyának kezéhez leendő vissza adattatását követelte, és ez ellen a megjelent hitelezők is mit sem bizonyítottak, azért az érdeklett, s kívánt egész ezüstnemű a bírói zár alól feloldoztatni, és a követelő nőnek mint tulajdon dossát minden terüh nélkül által adattatni határozatott.

Mivel a fennebbi határozatok szerint a tsődületre megjelent hitelezők között nem tanálatnak privilegiált hitelezők, azért minyájon úgy vétetnek mint Chirográpháriusok, következképpen.

A IV Classisba tétődnek ily sorral: ú.m.

1-ör A cridatárius Czárán Józsefnek neje Temesvári Máriának 98 váltó Rf-tok keresetye, aki noha azt adja fel, hogy

másod férje Czárán Jóseffel lett egybekeléskor egy tehén és egy tinó tanáltatván a házánál azokat a férje 98 váltó Rf-kon eladta, s pénzt a kezéhez vette volna, mint tulajdonát vissza adattatni kéri, de mint, hogy ezen summa nem úgymint depositum, vagy paraphernalis vagyon, hanem mint hitelezett summa tekintődik, azért ezen Classisba tétetődött.

2-or Ugyan a Cridatáriusnak onoka öttse Czárán Antal, akinek kötelező levél mellett 18.000 váltó R forintokróli tiszta keresetye vagyon-ügy

3-or Magyar Országi Nemes Arad Vár megyében kebelező szabad Királyi Arad Városi Polgár Kápdebó Jakab hasonlóul kötelező levél mellett 12.000 váltó R forintokróli keresetyek nem különben.

4-er Gyergyószentmiklósi lakó örmény kereskedők Eránosz Kristóf, s Miklós édes egy testvéreknek kötelező levél mellett lévő öszvegből megfizetendő 5575. váltó R forintokróli keresetyek végtére.

5-ör Ugyan helyi Mánya Jánosnak egy kötelező levél mellett lévő 500 váltó R forintokróli keresetye, aki noha mint szolgálat bériből maradott tartozást az 1-ső Classisba tétetni, és a szerént a massából kifizettetni kéri mindazon által minthogy ezen kötelező levél melletti kereset és azért mivel szolgálat utáni számvetésből eredet, és a megfizetésre terminus tétetett, mint ítélet úgy tekintődvn, ezen classisba tétetni határozatott.

Ezek után az ezen Mercantile Fórumnak 1835-ik évi július 27-ről 84. szám alatt költ, és közhírré tétetett határozatnál fogva a cridatárius Czárán Jósef ellen támad, vagy támadható mind azon hitelezőknek, akik a közhírré tétetett hitelezői csődületkor magokat nem jelentették örökös hallgatás határozatott.

Mínthogy pedig a massának mennyiségi valósága a fenn forgó legitimált keresetekhez képest oly csekély, hogy abból a megjelent hitelezők részesedést nem reményelhetnek, avagy ha igen is igen csekélyt, azért a hitelezők által követelt interes s költségbeli kereseteknek classificációja szükség felettinek tanálatott, - mind azon által a törvények utasítása szerint az hogy ha a csődületre megjelent hitelezők, és minden követelők az ön keresetyének telyes kielégítetéseket a fenn forgó jelenni massából meg nem nyerendik abban az esetben ha a cridatárius Czárán Jósef ide hátrébb kereskedés vagy más akármi módon is tehetős állapotba jöhetne a megjelent minden hitelezőknek a lehető telyes kielégítetések aránt Czárán Jósef cridatáriusra mindenkor regressusok vagyon határozatott de

Mivel sem a megjelent némely hitelezők által követelések szerint az állított Czárán Antal a nagybátya Czárán Jóseffel, hogy köz kereskedésű társ lett volna bé nem bizonyítatott, sem pedig a cridatárius és ennek massája oltalmára rendeltetett Litis Curátor által az, hogy a köz társ lett volna nem erősítetett, - sőt az e tárgyban Czárán Antalnak tett, s valósított feleletéből tisztán kitező, hogy Czárán Antal a nagy bátya Czárán Jóseftől már annak előtte jóval elkülönözött annyival inkább, hogy az előmutatott kötelező levelek is azt nem valósítják, hogy azokat Czárán Antal úgy subscribálta volna mint társ, - mindezekért az is igazságosnak, és törvényesnek tanálatott, miszerint a többször érintett Czárán Antal a nagy bátya Czárán Jósef adósságainak megfizetésekre nem is szoríttathatik, kivévn az olyan kötelező leveleket melyekben a Czárán Antal mint köztárs neve aláírásával kötelezve lennének, - továbbá

Meghatározatott az is hogy ha a Classificált Hitelezők közül némelyek ezen kimondott Classificációval meg nem elé-

gednének, és ennek ellenébe tsupán az elsőség iránt kívánnának vitatkozni, mindenki a megjelent és Classificáltatott az ön reménylhető classificaltatása jobbításátóli észrevételeit hat hetek és három napok alatt telyesítésbe vétetni igyekezzék, különben a kítüzött határ idő bételésével a fenn forgó Czárániána Massa ezen Classificatoria Sententia szerint minden haladék nélkül ki fog osztatni-végtére.

Minthogy sem a Massai Curator sem pedig a Hitelezői Csődületre megjelent minden követelők által nem követeltetett de annyival inkább a követelők által bé nem bizonyított az, hogy a jeleni Cridatárius letett hűte után az ön hitelezőinek kielégítésekre kinyilatkoztatni kellett massát eltitkolva, ki nem nyilatkoztatta, avagy az ön hitelezőinek megkárosíttatásokra kijáztodtatásokra a Cridatárius valami al utakon csalárdságokkal élt volna - mind ezekért a sokszor érdekelt Cridatárius Czárán Jósef Fallimentáriusnak nem is tartathatik, közönségesen ítéltetett.

* * *

30 old.

18 szám

1842. Március 15.

A Felséges Királyi Fő Kormány részéről Kolosvárt f: e: januárius 20-ról Praef. 30. számú kegyelmes közrendelete a Méltóságos Fő Király Bíró úrhoz bocsátva a Nemes Tisztség útyán közöltetvén ezen Mercantile Fórummal is, mely azt foglalja, hogy hivatalos közleményből arról értesítés vagyon, mi szerint Havasalföldi tartományokban a törvényes nehézséget fel nem érő Cs. kir. aranyak vannak forgásba, melyeken semmi lereszelés nem tapasztaltatván ugyan de kiviláglik, hogy ezen aranyak nyomatya a rendes fényességet és simaságát, hihetőleg egy kémiai operációon keresztül menve elvesztette, közhírré tétetni

parancsoltatván, nehogy ezáltal az helyi kereskedést gyakorló lakosok károsodást szenvedjenek.

Határozás

A szokott helyen közhírré tételni határoztatott.

* * *

31 old. 19 szám

1842. Március 15.

Jákobi István egyik senátor, és Kápdebó Jenő jegyző atyákfiái a reájok néhai Azbé János özvegye után már néhai Schöntaler Regina által testamentaliter bizott Testamenti executor-ságokról a bényújtott hiteles specificatió következtébe köteles tisztelettel a fő és vég számadást ezen Mercantile Fórum színe előtt megtévén, az arról leendő feloldoztatást alázatosan kéri

Határozás

Mely számadást ezen Mercantile Fórum szorosán megvizsgálván, mindeneket helyben hagyván megerősítvén a két könnyörgő Testamenti executor atyánkfia az e tárgyban felelettől mindenekben tökéletesen feloldoztattak, az minden illető oklevelek az archivumba tételni határoztatván.

* * *

31 old. 20 szám

1842. Március 15.

Temesvári Bogdán egyik senátor atyánkfia élő szóval az aránt miszerint Moldovai Pyátrán lakó Govrig György ellen adósságos tárgyban telyesen meghatalmazza actualis bíró Lázár

Péter urat, aki minden szükséges lépéseket a meghatalmazó nevébe s képébe tegye s megtehesse amelyeket mind magáénak ösmeri, azokat megerősíti - egy hiteles Plenipotentiát adni, adatni kéri.

Határozás

A kivánt Plenipotencia szokott hitelesség alatt expediáltassék.

* * *

32 old. 21 szám

1842. Március 15.

Actuális bíró Lázár Péter úr indítványba hozza mi szerint a Felsőes Cs. Kir. Nagy Fejedelmünk öfelségétől az legmélyesgesebb tisztelettel kért Privilegium tárgyában a következő Ország gyűléshez utasítatván, jónak látná a mostani Ország gyűlésen a szükséges lépéseket megtenni, ne talántán a közönségünk némely tagjaitól ide hátrébb az előljárók s ezen Mercantile Fórum tagjai szemrehányásokat szenvedjenek.

Határozás

Hivatalos tisztelettel írássék a Szépvízi Nemes Mercantile Fórumnak hogy e tárgyban közgyűlést tarthatni Húsvét hetiben valamelyik napon elmúlhatatlanul helyben eljönni, biztosokat kibocsátani nem terheltetvén együtt minden szükséges lépések köz akarattal megtétetni lehessen, addig is a fennforgó tárgyban a tekintetes Nemes Ország Rendeihez a könyörgő levél megkészíttetni határoztatott.

* * *

1842. Április 1.

Előterjeszti helyettes Bíró Atyánkfia, hogy az ezen Mercantile Fórumnak f. e. 21. szám alatti határozata következtébe ön uraságához megjelentek Szépvízi Mercantile Fórum atyánkfiainak küldöttjei magokkal hozván a Privilegium kinyerhetésében a Tekintetes Nemes Ország Rendeihez intézendő szükséges könyörgő leveleket is, amely is felolvastatván, azon további nyilatkozatot téssen, mi szerint a Szépvízi Fórum határozata az lenne hogy mind ezen Mercantile Fórum kebeléből egy tag, mind pedig Szépvíziek közül egy tag telyes meghatalmazással bocsáttassanak ki Kolosvárra a kívánt tárgy kinyerhetésében, most tanácskozás alá bocsáttatván, hogy mi tevők legyünk?

Határozás

A Szépvízi Nemes Mercantile Fórumnak nyilatkozata helyesnek tanáltatván, közönségesen minden ellenkezés nélkül az, hogy ezen Mercantile Fórum kebeléből egy és a Szépvíziek közül egy tag telyes meghatalmazással mind a két tag kibocsáttatván a két illető Nemes közönségek költségein Kolosvárra úgy küldtessenek, mi szerint előbb is a most országosan megválasztott és Cs. Kir. Nagy Fejedelmünk Ő felségétől legkegyelmesebben megerősített 14 Gubernátor Nagy Méltóságú Gróf Teleki József úr ő Excellenciájának Fő Kormányzói új hivatalát mind a két illető közönségek és Mercantile Fórumok neveikben és képekben üdvezelvén szerentséltessék annak utána, és különös könyörgő levél által a Tekintetes Nemes Ország Rendjeihez folyamodjanak, mély tisztelettel esedezvén, hogy a 1796-ik

évi Felséges Rescriptumot formált Privilégiumba megnyerhetni
Ő felségének ajánltattassék, mindazon által mivel ezen tárgy az
egész közösséget illeti azért a köz egyetértésért a fennforgó
tárgyban f: h: 6-án közülést előbb tartatni határoztatott.

* * *

34 - 35 old.

23 szám

1842. Április 1.

Helyi örmény kereskedő ífiabb Cziffra Lukáts személyesen
megjelenvén ezen Mercantile Fórum színe előtt bényújt egy alá-
zatos megkövető nyilatkozatot, mely szerint, hogy általa szóval
megsértett Lázár János atyánkfiát megkövette szóval is az írás-
ba foglalt nyilatkozatát erősítvén, kéri hogy ezen nyilatkozata
jövendő tudás végett az ezen Mercantile Fórum Jegyző köny-
vébe béíktattatnék, amely is szóról szóra eképp következik.

Nemes Mercantile Fórum !

Folyó évi március 19-én estve a közönséges billiárd házban
többek hallattára nyilvánosan magam alól írt szóval megtámad-
tam volt Lázár János úr bátyámot mondván jól esmerlek ki
vagy kétezer Rf-kot elkártyáztál és mikor Bécsbe követségbe
voltál el nem költhetnél annyi pénzt, ha csak meg nem etted - s
több illetlen szavakkal illettem, és sérttettem fenn nevezett
bátyámot, minthogy pedig most őszintén megvallom, mind
azokat mintegy haragból, boszúvágyból tettem, cselekedtem,
és mind azon általam tett sértegetéseket magam nem tudom,
annál inkább bé nem bizonyíthatom, annálfogva újból azt kiál-
tom, hogy érintett Lázár János bátyám mind azokban ártatlan,

amit mondtam, hazudtam, és valamint a hely színén, úgy az helyi Nemes Mercantile Fórum színe előtt nyilvánosan az általam megsértett Lázár János bátyámat megkövettem, és követni magamat kötelezem, kérvén egy úttal ezen megkövető nyilatkozatomot a Jegyző könyvbe tudás végett béiktattatni - alázatos tisztelettel vagyok a Nemes Mercantile Fórumnak.

Gyergyószentmiklós

alázatos szolgája

1 Április 1842

Ifiabb Cziffra Lukáts mp.

Gyergyószentmiklós örmény kereskedő

Örömmel tudásul vétetett

* * *

35 - 36 old. 24 szám

1842. Április 6.

Mivel a tárgynak érdekes voltáért nagyon csekély közönség gyűlt össze.

Határozás

Erre való nézt a megjelent közönség és ezen Mercantile Fórum tagjai által közönségesen az hogy a fenn forgó tárgyban közülest tartani holnapi az az f. hó 7-ik napján reggeli 9 órakor tartandó gyűlésre minden helyi közönségi tag Mf 12 ezüstbeni büntetés terhe alatt megjelenni köteleztessék, határozatott.

* * *

1842. Április 7.

Substit. bíró Jákobi István atyánkfia indítványba hozza előterjesztvén a kívánt Privilegium megnyerhetése tárgyában ezen Mercantile Fórumnak f. e. 22 P. szám alatt hozott határozatát, az mind ezen Mercantile Fórumnak, mind az öszve sereglett közönségbélieknek, köz tanácskozás alá bocsáttatott.

Határozat

Minek utána az egész fenn forgó érdekes tárgy köz tanácskozás alá vétetett volna közönségesen s átaljában az ezen Mercantile Fórumnak f. e. 1-ső napjáról, 22 szám alatt hozott határozata ezúttal is megerősítettvén, egyúttal az ezen Mercantile Fórum kebeléből Kolosvárra küldvendő követnek jegyző Kápdébó Jenő atyánkfia egy akarattal megválasztatván, mind ezen, mind a Szépvízi követ atyánkfiainak elindulások napjától kezdve hazajövetelig együttvéve minkettőjöknek minden napra szekeres és Intertentiójokra hat R for pengőbe napi díj a közönségek által fizettetni határoztatván oly telyes meghatalmazással küldetnek, mi szerint mind a két követ atyánkfiainak tudományok szerint egyetértőleg minden a fenn forgó tárgyában szükséges lépéseket megtenni nem különben az helyi Nemes örmény közönség nevében a Méltóságos Fő Király Bírának is a Fő Tiszti új hivatalát üdvezelai határoztatott.

Ezután a közönségbéliek kilépnek

* * *

1842. Április 7.

Olvastatik a Méltóságos Fő Király Bíró Balási József úrnak Kolosvárt f. e. mártius 17-ről költ rendelése a Felséges Kir. Fő Kormány Széknek ugyan f. e. januárius 14-ről tavalyi 12881. szám alatti mellékelt kegyelmes rendelése mássával együtt, melyek következtésül az özvegy Eránosz Jakabnénak adó megterhelhetése tárgyában a bővebb kivilágosítás végett az ebben fenn forgott bízott urak puhatolni arra utasítottak, mi szerint valamint az abban bővebb tudósítást adható más személyek, úgy a panaszló özvegy és ennek veje Agg Todor is voltaképpen kihallgattassanak, hogy valjon azon rovatott summa a panaszlónak vagyonbéli tehetségéhez képest nem volt-e igen nagy? és hogy valójában az özvegynek vagyon-e kamatra kiadott tőkepénze? és hogy az ital árából bėjővő hasznon kívül más jövedelme van-e vagy sem? végtére meg: parancsoltatik ezen Mercantile Fórumnak az Kir. adót külön és a közönséget illető költségeket külön mindenkire rovatni a szerint felszedni, és más abban foglalt több kegyelmes rendszabályok.

Határozás

Mély alázatos tisztelettel tudásul vétetvén, annak idejében a szükséges további Rendelések megtételni, és mostan Kolozs-várra küldendő követ atyánkfia a fenn forgó tárgyba a Méltóságos Fő Király Bíró urat informálni, mi szerént, ha az adó rectificációkkal változás tételnek közönségünkben zűrzavar okoztatnék, megbízatni határoztatott.

* * *

1842. Április 13.

A Czárán József Cridális perében ezen Mercantile Fórum által f. e. 17 szám alatt hozott Classificatoria Sententia a hitelezői csődületre öszve sereglett hitelezőknek jelenlétekben felolvastatván, kihirdettetvén, újból is a hat heteki, és három napi terminus a hitelezőknek tudtokra adattatott.

Czárán Antal személyesen köszöni és megelégszik a Classificatoria Sententiával.

Kápdebó Jakab személyese Kritsa Lukáts hasonlóul köszöni s megelégszik.

Eránosz Kristóf köszöni azon észrevételét nyilatkozatván, hogy Czárán József ellen csak 3515 Rf követelése vagyon.

Mánya János nevébe az édes atya hasonlóképpen köszöni. Nemkülönben a Massai Curator is.

* * *

1842. Április 13.

Katonai ügyvéd Hadnagy Bartha Dénes úr megjelenvén ezen Mercantile Fórum színe eleibe szóbeli óvást tészen, mi szerint a Cs. Kir. Brüni namiszter posztó Fabrikának Lerakó Ion Igazgató H. Zurhell meghatalmazására mint Plenipotentiarius hogy a Czárán József massájából a Czárán Antalnak competáló része ki ne adódjék, mivel Czárán Antal a meghatalmazó fábrikának 486 f. 44 krajcárokkal ezüstben Vechsel mellett tartozik kéri.

Amelyre a bépanaszoltatott Czárán Antal kihallgattatván a követelt summát nem tagadja, és a maga részit a követelő Fábrikának által adni nem ellenzi.

Határozás

Tudásul vétetődven annak idejében elégtételbe vétetni határoztatott.

* * *

40 old. 29 szám

1842. Április 13.

Helyettes bíró Jákobi István atyánkfia jelentést tészén, hogy megjelenvén önsége eleibe Kis Kristóf, kinek helyi Kopacz Kristóf ellen társaságos kereskedésből eredet keresetye vagyon, mely tárgyban telyes meghatalmazotyának /:Plenipotentiáriusának:/ Nemes Gyergyó Széke egyik Táblabíráját Tekintetes Betegh Ferencz urat rendelte.

Határozás

Tudásul vétetik.

* * *

41 old. 30 szám

1842. Április 18.

Helyettes bíró Jákobi István atyánkfia indítványba hozza hogy az ezen Mercantile Fórumnak f. e. 25. szám alatt költ határozata nyomán Kolosvárra küldendő egyik követ atyánkfiának úti költségre fondus találtassék, egyszersmind a választott követ atyánkfiának szokás szerinti competáló nótáriális angáriájára is, mivel a jegyző nyilatkozata szerint a követséget

fel nem vállalhatja a Cassába pedig pénz nincsen, nem különben a Szépvízi Nemes Mercantile Fórumnak válassza nyomán a követ atyánkfia a szekerességen kívül ön személyére naponként két Rf-kot pengőbe kíván.

Határozás

Az indítvány következtébe egyetértőleg felszabadítottatik a Czáráni Massa Curátor atyánkfia mi szerint a követ atyánkfiának competált angariáját, úgy úti költségre napon kint két pengő Rf-val számítva 25 napokra ötven pengő Rf-kot nyugtatvány mellett fizessen ki, amely summákat a Czárániána massa repartitíókat vissza fizetni ezen Mercantile Fórum magát kötelezi határoztatott.

* * *

42 old. 31 szám

1842. Május 11.

Kolosvárra tisztelkedés s a nyerendő Privilégium tárgyában kibocsáttatott követ s jegyző Kápdebó Jenő atyánkfia jelentést, s nyilatkozatot teszen, mi szerint mind a bizott tisztelkedést, mind a Privilégiumban a szükséges lépéseket környülállásoson előbeszélve megtévén, Szépvízi e tárgyban volt követ atyánkfiával oly utasítást nyertek, hogy a Nemes Csik Szék Universitásától eszközöltessék az hogy a tisztelt szék részéről országos követeinek pótlék utasításul adassék, a kívánt Privilégium megnyerhetése végett indítványt hozni, hogy ohajtólag ő Felségének mind a két Nemes örmény közönségek ajánltassanak, úgy a jegyző volt követ atyánkfia Diurnumára kapott 50 pengő R forintokról számadását teszi.

Határozás

Minden tett lépések, munkálatok a volt követ atyánkfiának úgy a számadások megvizsgáltván minden részre helyben hagyattván megerősítettvén jegyző atyánkfia mindenekről tökéletesen feloldoztatik.

* * *

43 old. 32 szám

1842. Május 11.

Minthogy a követi jelentésből kitetző, hogy a Nemes Csík szék Universitásától a kívánt Privilégium megnyerhetésében az Országi követeinek utasítás adás szükséges.

Határozás

Irassék a Szépvízi Nemes Mercantile Fórumnak, hogy a szükséges Individumokat informálni járják el, addig a Nemes Universitáshoz intézendő Instantia elkészítetni a Méltóságos Fő Király Bíró úrhoz innét is elmenni f. h. 18-án határozottatott.

* * *

43 - 44 old. 33 szám

1842. Május 13.

Olvastatik a Szépvízi Nemes Mercantile Fórumnak f. e. és h. 12-ről költ válasza mely a Privilégium tárgyában f. 18-ik napja előtt a Nemes Marchális Székhez intézendő instanciával folyamodni követség bocsáttassék, hogy az odavaló választott követekkel egyetértőleg munkálkodgyanak.

Határozás

A válasz értelme következésül egyetértőleg a Tekintetes Nemes Marchális Székhez küldendő követeknek egyik esküdt Bángi Todor és jegyző Kápdebó Jenő atyánkfiai telyes meghatalmazással oly formán megválasztattak, mely szerént előbb is a Szépvízi Nemes Mercantile Fórum követeivel együtt a Méltóságos Fő Király Biró úrhoz tisztelkedni menne úgy a Tekintetes Nemes Universitáshoz a nyerendő Privilegium tárgyában megkésztített Instantiát adják bé, és igyekezzenek azt ki-
eszközölni, hogy a tisztelt Universitas Ország követeinek arról Instructiót adjon közönségesen határoztatott.

* * *

44 old.

34 szám

1842. Május 13.

Egyik senátor Kritsa Péter és jegyző Kápdebó Jenő atyánkfiai hivatalos jelentést tesznek mi szerint Kis Kristóf, kinek adósságos keresetye volt Kopatz Kristóf ellen, és az eránt panasz is tétetett volt, most mind a két felek a jelentő senátor atyánkfia és Drágon Eránosz János jelenlétikben önkéntesen megegyeztek, kibékülnek a kereső fél egészbe kifizetődött és egyik a másik ellen a tárgyban semmi keresetyek nincsen, kívánván, béiktattatni.

Határozás

Tudásul vétetik.

* * *

1842. Május 27.

Olvastatik Nemes Gyergyó Széki Tábla Puskás Ferencz és Györfi Dénes, mint özvegy Eránosz Jakabné panaszában rendeltetett Tekintetes Biztos uraknak f. e. és h. 25-ről bocsátott hivatalos megtanálása, mely szerint a Tekintetes Királyi Kormány-nak kegyelmes rendelése következtébe a panaszló özvegy asszony tehetőségét bővebben kinyomozhatni f. e. június 6-ik napja kitűzöttetvén, ezen Mercantile Fórum a valósítható szükség-séges adatokról előre gondoskodni utasítatik.

Határozás

Irassék hivatalos tisztelettel a megtanáló tisztelt Biztosság-nak, hogy a szükséges reendelesek ezen Mercantile Fórum részéről megtétetni, úgy e tárgyban f. e. június 3-án új ülést tartani, mind addig bíró atyánkfia az elő állítandó Bizonyokról gondoskodván, határoztatott.

* * *

1842. Május 27.

Helyettes bíró Kápdebó Gergely atyánkfia jelenti, hogy f. h. 24-én hajnalban némely Székely Katonák által helyi örmény Bogoz Todor leánnya Bogoz Trési, aki /: a feladás szerint :/ testvér nénnye Eránosz Dávidné Bogoz Manyival egy üst lopás-ban elfogattatott, a vártára vitetett, és későbbi hivatalos requisió-jára bíró atyánkfiához, adott nyugtatvány mellett elkisértetett, aki is a rabot az érintett Bogoz Trésit őrizet alá tétette, erre a

nevezett Bogoz Manyi bíró eleibe személyesen megjelenvén, azt nyilatkoztatta, hogy azon embert, akitől a kérdéses üstöt pénzen vásárolta volna, mindenkor elő tudja állítani – de mivel mindeddig a fogadás bé nem telyesítettvén, a még most is őrizet alatt lévő kérdéses rab feletti tárgyat bíró atyánkfia tanácskozás alá bocsátja.

Határozás

Minthogy a feladás criminalitást foglal magába amely ezen Mercantile Fórum hatalmát felyül haladja egy részről, más részről pedig Bogoz Manyi bíró előtt tett abbéli fogadását, hogy azon embert akitől az üstöt pénzen vette volna, bé nem telyesítette, mindezekért tehát előbb is a helyi Nemes 10-ik századtól egy fegyveres katona illő díj megadása mellett amelyet a rab tartozik megfizetni hivatalos tiszteletű írással kérettetni, és ezen fegyveres Biztossal a rabnő Bogoz Trési a Nemes Gyergyó Széki Tekintetes Bíró úrhoz által írat mellett elkísértetni, számba adatni, erről egy nyugtatvány is kérettetvén, határozatot.

* * *

46 - 47 old. 38 szám

1842. Május 27.

Folyó évi 33. szám alatt költ határozat következtében kibocsátott követ atyánkfiái közül az egyik honnyában lévő Kápdébó Jenő jegyző atyánkfia környülállásoson alázatos jelentését teszi, mi szerint azon szám alatti reájok bízott követségben a Szépvízi követekkel eljárván, előbb a Méltóságos Fő király Bíró úrhoz a két Nemes örmény közönségek nevekben tisztelkedni eljártak, annak utána a kezekre adott Instantiával a Nemes

Csík Szék Tekintetes Universitásához az óhajtó Privilegium megnyerhetése tárgyában folyamodtak, gyűlés előtt több illető urakat informálni eljárván, melynek sikeres következése lévén Országgi követeknek pótlék utasításul adni azzal a megjegyzéssel határozottatott és inprotocollátatott is hogy a Nemes Csík Szék követei igyekezzenek az Ország gyűlésén indítványba hozni, mi szerint a könyörgő két Nemes örmény közönségek az 1796-ban költ kegyelmes Királyi leíratot formále Privilegiumba nyerhetni azzal a kivétellel csupán, hogy amidőn extraneus a kereső tiszta purum liquidumokban az altiszt executor rendelhessen, ő Felségének országosan ajánltassanak, – az e tárgyban költségekről volt követ társa fog számolni.

Határozás

Mely lépések és munkálatok azon szám alatti követ atyánkfiainak helyben hagyattatván ezennel megerősítettvén, és a követek minden e tárgyban felelettől feloldoztatván, szolgálnak egy úttal tudásul és ahhoz való további alkalmaztatásul.

* * *

48 old.

39 szám

1842. Június 17.

Kápdebó Jenő jegyző atyánkfia hivatalos jelentést teszen, hogy a Nagy Méltóságú Gróf Lázár László Cancellarius ő nagysága barátságos felszóllítására Borszékben ujonnan építendő Templom felépítésére a helyi Nemes Örmény közönség részéről is segedelem nyujtatnék, házanként kéregetni eljárván az előmutatott Lista nyomán a kéregetésből öszve gyűjtött 113 Rf-kot váltóba, ide nem értetüdvén azon négy személyek kik Temp-

lomi realitásokot ajándékoztak, mind ezekről rendelést tenni, és arról utasítást kér.

Határozás

Jegyző atyánkfia jelentéséből értő munkálattya örömmel tudásul vétetvén, a jelentő tartsa magánál az öszve gyűjtött adományokat, és hogy a Gróf Cancellarius úr ő nagyságának mély alázatos tisztelettel feljeleníteni a specificatiot is mellékelvén abban magos utasítását ki kérni határoztatott.

* * *

49 old. 40 szám

1842. Június 17.

Egyik senátor Kopacz István atyánkfia bényújtott könyörgő levele által arról mi szerint a szomszéd Moldovai Birodalomba hasznobérbe bírván egy Uradalmat a könyörgő atyánkfia pedig mindenkor azt jelen nem lehetvén, egészen s telyesen /: generalisért meghatalmazza egyik biztosa ífiabb Lázár Antalt, oly formán, hogy akár peres akár más minden színű dolgokban a meghatalmazott a meghatalmazó nevében s képében rendelkezzen végezzen, éppen úgy mindeneket, meg tehessen, mintha a meghatalmazó személyesen tette, végezte volna, mindeneket helybe hagyja, s megerősíti, - egy hiteles Plenipotentiát adatni rendelni kér.

Határozás

A kívánt Plenipotencia szokott hitelesség alatt expediáltassék

* * *

1842. Június 17.

Karácsony Kristóf mint Bogoz Gergely személyese megjelen-
vén ezen Mercantile Fórum színe előtt, ahol is személyesen
lévén egyik esküdt Bogoz Lukáts atyánkfia oly nyilatkozatot
tészen, hogy az első Bogoz Lukáts atyánkfia a telek árendájá-
val megkínálta ezen Fórum színe előtt is kínálja, de nem akarja
a megkínáltatott az árendát elfogadni, kérvén vagy reá szorítani
esküdt atyánkfia az arenda elfogadásra, vagy pedig felszabadí-
tani, hogy a telek Tekintetes Tulajdonossinak az competáló
arendát megadhassa, vihesse, különben többé magát nem ösmeri
adósnak.

Határozás

Tudásul vétetvén a könyörgő a Törvény utyára utasíttatik,

* * *

1842. Július 5.

Olvastatik a Felséges Kir. Fő Kormányak f. e. március 14-
ről 2470. szám alatt költ a Nemes Csík Széki Tisztségről
Nemes Gyergyó Széki Al Király Bíró Tekintetes Baló József
úrhoz értesítés másolatban Somlyón f. e. június 10-ről 497. szám
alatt leküldött és tisztelt Al Király Bíró úr által ugyan f. e. jú-
nius 19-ről 90. szám alatt actualis bíró Lázár Péter atyánkfiával
ugyan a benn írt marhás kereskedőköt értesítés végett közölte-
tett kegyelmes rendelése, mely szerint azon marhákkal gazdál-
kodók, kik az 1839 év végéig nyert legeltetési bolletájokat

megújítani elmulasztották, utasíttassanak arra, hogy ezen év június végéig computus tartás, és legeltetési bolletájok megújítása elmulasztásának ok adása végett lakásokhoz legközelebb eső valamelyik 30-ik hivatalnál mulhatatlanul jelenjenek meg, különben bé nem hozott marháik barmaik, s azoknak szaporodásai után készítendő számítás szerint Essitó harminczadot fognak fizetni - az utasítandók pedig a következő helyi örmény kereskedők ú. m. Verzár Ferencz, Kopatz István, Lázár Lázár, Szarukán Márton, Lázár Bogdán, Zárug Zakariás, Eránosz Jakab, Kis Jakab, és Lengyel Márton.

Határozás

Minyájon az illető felek értesítettek.

* * *

51 old. 43 szám

1842. Július 5.

Egyik act. senátor Kritsa Péter atyánkfia elő adja az helyi Nemes Gyergyó Szék által még f. e. június 25-én a Felséges Kir. Fő Kormánynak ugyan f. e. mártius 24-ről 2723. számú kihirdettetett, azonnal másolatban vett kegyelmes rendelkezését, szükségesnek látván, azt ezen Mercantile Fórummal közleni, melynél fogva a szomszéd Török felsőbbség alatti tartományokban legeltetni szokott e Hazabéli alattvalók marháira nézve legfelsőbb helyről kiadatott, és a nagyon tisztelt Fő Kormány által kihirdetett rendszabály 4-ik és 5-ik pontyai annyiban megváltoztattak, hogy az említett marhás gazdák legeltetési bolletájokot, azoknak egy esztendei határ ideje kitelése előtt, hanem

azon idő kelése után legfelyebb hat hét alatt megújíttathassák - a legfelsőbb helybenhagyást meg nem nyervén, az iránti legfelsőbb Kir. parancsolat következtében ezennel visszavonatik az illető marhás gazdákat e szerint utasítani parancsoltatván.

Határozás

Ezen Mercantile Fórum részéről is a szokott helyen kihirdettetett

* * *

52 old. 44 szám

1842. Július 5.

Olvastatik Nemes Felcsik Kir. Pénztároka Tekintetes Zöld János úrnak Madéfalváról f. e. június 30-án bocsátott hivatalos megtanálása mely szerint a Tekintetes Kir. Fő Kormánytól kapott kegyelmes parancsolata nyomán a Gégya és más Protectionális Taxa alatt való helyi örmény személyek eránt f. e. és h. 9-én annak telyesítésére megint ide bé jönni szándékozik amikor a currens adónak is hogy ha nem több legalább fele fel legyen gyűjtve, amelyről az illendő helyre referálhasson, ön értesítését teszi.

Határozás

Tudásul s amennyiben lehetséges ahhoz való alkalmaztatásul szolgál.

* * *

1842. Július 5.

Úgy a Bélbori Tekintetes 30-di Hivatalnak f. e. június 26-ról 120. szám alatt költ hivatalos megtanálása, mely szerint, hogy helyi örmény kereskedő Botsig Jakab Vajvodásza havasán legeltető sztináját megvisitáltatván otton 5526 tilalmas só tanálatott légyen, és hogy a kérdéses kereskedő szolgálai azt vallották, hogy maga a gazdájok június 16-án azon tiltott sót a marhák számára helyből oda vitte légyen ezen Mercantile Fórum hivatalos tisztelettel kértetik az érintett Botsig Jakabot mentől előbb a megtanáló tisztelt 30-di Hivatalhoz a kihallgatás végett utasítani, rendelni.

Határozás

A kívánt Botsig Jakabnak változó s gyengélkedő egészsége következtében kereskedő egyik fia Botsig elő parancsoltatván ezen Mercantile Fórum színe előtt akinek is a tisztelt 30-di Hivatalnak megtanálása felolvastatván, s vele megértetvén, kötelességévé tétetett mentől előbb a kívánt helyre, s végett személyesen megjelenni.

* * *

1842. Július 5.

Helyi Nemes Kerületi Al Esperest Fő Tisztelendő Keresztes János úr közli ezen Mercantile Fórummal egy a Felséges Kir. Fő Kormányának folyó évi június 8-ról 5554.L.139. szám alatt költ kegyelmes Decretumát, melyet kívánván jövendőre nézve ahhoz leendő alkalmaztatás végett a Jegyző könyvbe béíktattat-

ni, hálás köszönettel elfogadva, és békíttatni határozva szóról szóra ekép következik ú. m.

(szöveg hiányzik)

* * *

54 old. 47 szám

1842. Július 15.

Olvastatik a Felső Kir. Fő Kormányának a Tekintetes Elnök úr f. e. tavaszutó 9-ről 4597. számú intézett kegyelmes rendelése, mely hogy ugyan f. e. tavasz hó 12-én felterjesztett önséges mélységes jelentéséből, kitező, mi szerint a helyi örmény közönségben eltított Kir. adófizető az egy Gegya Istvánon kívül senki sem tanáltatott ez is egy nyomorult szegény állapotú legyen, parancsoltatik újból kivizsgálni, hogy a kérdéses Gegya István birtokos e? vagy élleme módját honnét s mivel keresi? Újból alázatos jelentését felküldje egyúttal arra utasítatván, hogy a miserabilisek sorába csak azon személyek tétetődjenek akiknek semmi tehetségek avagy élelem keresésre módjok nincsen.

Határozás

Miután a Tekintetes Elnök Úr a nagyon tisztelt rendelésnek felolvasása után ezen Mercantile Fórumnak kérdést tett volna, hogy a kérdésben forgó Gégya István milyen tehetségű, s állapotú legyen, közönséges tudás szerint őszintén nyilatkozott, hogy az érintett Gégya István ennek előtte csizmadia volt ugyan, de az ez előtti a Nemes nyomozó Biztossághoz benyújtott Orvosi Bizonyítvány útmutatása szerint is a karja nyomoréksága és elmebéli fogyatkozása miatt dolog tehetatlenné lett, semmiféle birtoka nincsen, az igen szegények sorába tartozó és a mások könnyörületességéből élő személy amit az is bizonyít,

hogy többeknek adós lévén, ha csekély is tartozása de volta-
képpen azokat megfizetni tehetetlen.

Zöld János mp. R. Perceptor és Elöl ülő Kápdebó Jenő mp.
jegyző

* * *

55 - 56 old. 48 szám

1842. Augusztus 2.

Elővétetik Urmánczi Vertán és társai kérelem levelek Szarukán és testvérei ellen mely szerint egy Protestatiójokat kívánják Jegyző könyvbe íratni és hitelesség alatt kiadatni mely szóról szóra így következik:

Solemnis Protestatió

Alatt írtak ünnepélyes és Protestatiónk mellett jelentyük, hogy miután Moldovába Nemes Szarukán Márton úr, és testvérei tanyájokról elindult utyába a jelen év július 23-án írt Szarukán Márton és Antal urakkal alkalomra léptünk, mely szerint 39 darab lovakot, és 17 szopó csikókot, párját a szopó csikókot reá adva 285 R forintokkal megalkudtak volna azon feltétel alatt mi szerint a fennírt 39 darab lovakot, és 17 csikókot Tölgyesbe adja számba amikor az alku szerinti árrokat készpénzzel, bankjegyekben egyszerre kifizettyük, s ezen alkalomnál fogva Szarukán Márton úr az írt lovakot Reptsunig el is hajtatta volna, és onnan miután a foglaló pénzzel münköt megkínáltatott, vissza nem vettük, a lovakot vissza hajtotta, s nekünk az alkalom szerint Tölgyesben átadni nem kívánta, mely alkalom megmásolásával roppant károkat okozott nekünk, mert ugyan is

a) Midőn az írt lovakot meg alkunni akartuk Szarukán Márton úr jelenlétében hízott szarvas marhákkal kínáltak, melyeknek megvételében a következő alku által akadályoztatunk, úgy más lóvak vételében is.

b) Az előre adott 1000 Rf váltóba foglaló summa úgy a lovaknak alku szerinti árra gyümölcstelenül vesztegel az alku utáni idő óta a mi hibánkon kívül.

c) A Szarukán Márton urtól Peskántól kezdve Reptsonig megalkutt 39 darab lovakot mü látván el élelemmel feles summa pénzt költöttünk.

d) A fennebbi módon megvásárlott lovakot Debretzenbe, ahol egy kereskedőnek a lovak hajtása aránt szavunkot is adtuk vala, kívánván hajtani a végre Szent Miklósi Karácsony Jánost hajtónak megfogadtuk 40 Rf-tal s ezzel is károsítottunk.

Ily módon kívánván münköt Szarukán Márton úr károsítani a kereskedői hitel, s még azt megerősítő foglaló pénz ellenére, ezennel ünnepélyes Protestationk mellett jelentyük mi szerint mü minden okozott kárainkot, költségeinket, fáradságainkot, hátra maradásainkot, jelesen pedig a megalkutt lovaknak árrát párjának 200 pengő Rf-kot, mely árron legolcsobban véve is eladhattuk volna igazságoson és törvényesen követelni elnem mulatjuk, s egyszersmind megkívánjuk, hogy ezen ünnepélyes kinyilatkoztatásunk a Tekintetes Kereskedői Szék Jegyző könyvébe szóról szóra béiktassék és nekünk törvényesítve fogunk védelmezése végett kiadassék-

Költ Gyergyószentmiklóson Augustus 1-ső napján 1842-be

Urmánczi Vertán

Ávéd Kristóff

Dobribán Gergely

Urmánczi Lukáts

Szentmiklósi Kereskedők

1842. Augusztus 2.

Továbbá kéri hogy írt Szarukán Mártonnak és testvéreinek határ idő rendeltessék a megjelenésre követelések elláttatása végett.

Határozás

A protestatio vétessék bé, írassák Jegyző könyvbe, és hitelesség alatt adassék ki a bépanaszoltatókkal közöltessék ahhoz való magok alkalmaztatások végett.

* * *

1842. Augusztus 12.

Kápdebó Jenő jegyző atyánkfia az ezen Mercantile Fórumnak f. e. június 17-ről 39. szám alatt költ határozat következésül, hogy a Borszéki Templom számára 114 váltó Rf-kot gyűjtött és azon summát a Nagy Méltóságú Gróf Cancellárius Úr ő Nagysága kegyes rendelése nyomán arendás tisztye Heránosz János uramnak adott, és ezúttal eredetileg benyújtott nyugtatvány mellett számba és által adott légyen hivatalos tisztelettel jelenti.

Határozás

Mely munkálatya, s tetteye jelentő jegyző atyánkfiának helyben hagyatván, megerősítettvén, és ezennel minden e tárgyban feleletről tökéletesen feloldoztatván a benyújtott 114 váltó Rf-kot eredeti nyugtatvány az acták közé az Archivumba tétetni határozatott.

1842. Augusztus 12.

Olvastatik újból helyi örmény kereskedők Urmánczi Vertán Avéd Kristóf, Urmánczi Gergely, Dobribán István, és Urmánczi Lukács által ugyan helyi örmény kereskedők s egyik senátor Nemes Szarukán Márton atyánkfia, s testvérei ellen még f. e. augusztus 2-án beadott könyörgő levelek egy a mellékelt Protestátióval, nem különben egy újonnan benyújtott könyörgő levelek egy az érintett protestátióval, és egy a költségekről és károkróli jegyzék záratékokkal melyben felfedezvén hogy a könyörgők a bépanaszoltatott testvérektől 39 lovakot és 17 csikókot párját per 285 váltó Rf-on, a csikókot reáadvá megvásároltak volt oly feltétel alatt előre 1000 Rf-kot felpénzül adván mi szerint az írt lovakot az eladók Tölgyesben tartoznak számba adni, amidőn a vevők a többi hátralévő summát egészen, s egyszerre tartoznak megfizetni, ezen Egyezésnek következésébe a vevők az írt lovakot Peskánba számba is vették onnét Reptsunig élelmezték, ahol megállapodván Szarukán Márton Tölgyesbe is feljött, egyszerre az alkalmat megváltoztatta, vissza utazott a tanyájára, s a megalkutt lovakot is visszahajtatta, – azért kérvén mind az írt 39 darab lovaknak párját 200 pengő Rf-tal számítva mely áron költségeiken kívül eladhatták volna, egész árát mind pedig költségeiket, fáradságaikat a mellékelt jegyzék szerint a bépanaszoltatókkal megfizettetni és rögtön elégtételbe is vétetni ítélni.

Melyeknek felolvasásakor az egyik testvér Szarukán Antal honnyába lévén és a meghívásra személyesen jelen lévén az egész per folyta okleveleket, panaszt feleletre kikéri oly megjegyzéssel, hogy testvér bátyja Szarukán Mártonnak hazajöveteléig amely csak ősszel lehetne, idő haladék engedtetnék.

Határozás

Ezen Mercantile Fórum színe előtt tett az egyik testvér Szarukán Antalnak személyesen tett kérésére közöltetnek mind a két rendbéli panaszos levelek a mellékelt három darab eredeti záratékokkal együtt a bépanaszoltatott Szarukán testvérekkel szükséges védelmekre ön feleletek megtétele végett oly meghagyással hogy mind a két felek egymás közti felelgetéseiket azon tekintetből, mely szerint az érdeklőbb testvér Szarukán Márton atyánkfia kereskedésbéli foglalatosságai miatt jelenleg honnyába nem tanáztatik legfelyebb f. e. september 20-ik napjáig elmúlhatatlanul bévégezni igyekeztvén, ítélet alá bocsáttathassék, határoztatott.

* * *

59 old. 52 szám

1842. Augusztus 12.

Más egyik helyi örmény kereskedő Fitzus Lukátsnak, hogy mint nőtlen, házat nem tartó, másnál szállásoló és kosztot fizető személy 20 V. R.F. adó fizetésre rovatatván, ezen terhes adó fizetés felmenteni és róla levenni, annyival inkább kéri, hogy ennek alötte 12 évi aljegyzői hivséges minden fizetés nélküli szolgálata mindenkor tekintetet érdemelhet.

Határozat

Mivel a könyörgő nints egészen megosztozott, külön kézen lakó, s helyben házzal bíró személy, a kir. adó rovatál közelebbi idején a Tekintetes Kir. Pénztárnok ter. Elnöksége alatt egész

fő adóra két pengő R.frt-ra egyrésről, más résről pedig helyi nemes közösségünk feles költségei fedésére, mint első évi külön adó fizető csak egy pengő, így öszvesen igazán 8 pengő Rf-ra rovatatott, azért az előre nézt az illető helyen reménylhető orvoslást keresni utasítatván és a közönséges költségi rovatalt még csekélynek tekinthetvén, ezúttal önkérelmének hely nem adatatni határozatott.

* * *

60 old. 53 szám

1842. Augusztus 12.

Olvastatik a Méltóságos Fő Kir. Bíró Balási József úrnak Sómlyon f. e. és h. 1-ső napjáról költ hivatalos meghívó levele, a mellékelt 12 darab nyomtatott billétekkel együtt, melyben hogy Fő Tiszti hivatalába ugyan f. hó 22-én leendő ünnepélyes béiktatására Gyrás gyűlésre az ezen Mercantile Fórum illető tagjait, nem külömben az ezt követő estvéli Tánczvígalomra az illetőknek nő és táncz kedvelő kedvesseiket szívesen meghívja.

Határozás

Hálás köszönettel a meghívás elfogadtatván az mellékelt billétek a honn lévő vagy azon időre haza jönni reményelhető actuális senátoroknak kiosztatni határozatott.

* * *

1842. Augusztus 12.

Hogy én alatt írt az helyi örmény kereskedő Urmánczi Vertán és társai által ellenem és édes testvéreim ellen valami 39 darab lovak vására megmásolása végett indított, és az helyi Nemes Mercantile Fórum színe eleibe bé adott peres leveleket őszvesen öt darabokot eredetileg mai napon a Protocollumból ki és által vettem legyen bizonyítottok Gyergyószentmiklós die 13 aug 1842

Nemes Szarukán Antal mp.

* * *

1842. Augusztus 18.

Actualis bíró atyánkfia indítványba hozta, hogy a Méltóságos Fő Király Bírói hivatalába leendő ünnepélyes béiktatására a Méltóságos úr által legalább 12 örmény legények barátságosan meghivattatván, jónak látná a Méltóságos Fő Tiszteletes úr parancsának eleget tenni.

Határozás

Az indítványozott javallat helyesnek tanáltatván közönségesen, hogy f. e. és h. 21-én Sómlyora 24 mf. pengőbe léendő büntetés alatt Kritsa Martzi, Nádas János, Lázár Zakariás, Kritsa Imre, Nádas Kristóf Kormány, Lázár Péter, Zárug Martzi, Bángi Todor, Fitzus Ferencz, Merza Kristóf, Dobribán Pista a Lukáts fia, Kiss Martzi, Botsántzi Kristóf s Kápdebó Jani ha a változó egészségek megengedi a közönségünk költségén kirendeltettek, határozatott.

6. 8-bris (október) 1842.

Olvastatik a Nemes Gyergyó Széki Alkirály Bíró úr által aki a Tekintetes Nemes Csík Széki tisztségtől f. e. szeptember 15-ről kapta, és ezen Mercantile Fórummal csak a tegnapi napon déltájban közölte – másolatban a Felsőleges Kir. Fő Kormány Széknek f. e. június 9-ről 1664. szám alatti közöltetett kegyelmes körlevele mely szerint, hogy a Magyar Országai Felsőleges Kir. Helytartó Tanácsnak f. e. május 3-ról tett hivatalos tudósítása nyomán Temes megyei Törvény Széki Ülnök Alsebesi Tormási Mihály hitelezőinek csődülete napja ugyan f. e. augusztus 4-ik napjára határozatott légyen közhírré tétetni parancsoltatik.

Határozás

Noha elkésett azonban még is a szokott helyen közhírré tétetni határozatott.

* * *

6. 8-bris (október) 1842.

Más ugyan a Nemes Tisztség útyán s azon napról a Tisztelt Király Bíró úr által másolatban a Felsőleges Kir. Fő Kormánynak f. e. június 22-ről 5751. számú ezen Mercantile Fórummal közöltetett, kegyelmes rendelete egy a mellékelt név sor jegyzékkel, melynek következésül mind azon marhás gazdák kik a szomszéd Török Tartományokban tartott marháikról szóló legelési jegyzékeket /: Bollétákat :/ f.e. februárius végéig megújítani elmulasztották arra utasítottassanak, hogy f. e. szeptember végéig

számolás s legeltetés jegyzékeik elmulasztott megújításának ok megadása végett, lakásokhoz legközelebb eső valamelyik 30-di hivatalnál mulhatatlanul jelennyenek meg, mivel ellenkező esetben bé nem hozott marháik, barmaik s azok termékei után az afelől készítendő számítás szerint rendes harminczadot fizetni kötelesek lesznek.

Határozás

Hasonlóul elkésve mégis a szokott helyen közhírré tétetni határoztatott.

* * *

63 old. 58 szám

6. 8-bris (október) 1842.

Nem különben egy ugyan a Tisztelt Tizstség utyán f. e. september 17-ről lehatott és ugyan a tisztelt Alkirály Bíró úr által előbbeni kettővel együtt másolatban a Felséges Kir. Fő Kormány-nak f. e. július 28-ról 7464. szám alatti ezen Mercantile Fórummal közöltetett kegyelmes rendelete, melynek következéséül, hogy azon marhás gazdáknak kik a szomszéd Török Tartományokban tartott marháikról az 1839-ik év végéig nyert legeltetési jegyzékeiket maga idejében megújítani elmulasztottak, ezen elmulasztás ok adása, és marháikról számadás végett a f. e. mártius 14-ről 2470. szám alatt kibocsátott kegyelmes rendelésnél fogva jelen évi június végére tett határidő az írt marhás gazdáknak könnyebbítése tekintetéből f. e. octóber végéig kiterjesztetett, legyen az illető marhás gazdákot afelől értesíteni parancsoltatik.

Határozás

A szokott helyen közhírré tétetett.

28. 8-bris (október) 1842.

Olvastatik a Nemes Csík Széki Tekintetes Tiszti ülésből f. e. szeptember 15-ről 846. szám alatt a Nemes Gyergyó Széki Tekintetes Alkirály Bíró úrhoz lehatott, s onnét ezen Mercantile Fórummal most, közöltetett a Felséges Kir. Fő Kormányának f. e. június 9-ről 5685. számú kegyelmes rendelete egy mellékelt körlevéllel, melynek következtésül, hogy a honi czukorgyár műveknek az Ausztriás Birodalom többi Tartományaiba vitele alkalmávali vámoltatásra nézve legfelsőbb helyen némi kedvezések vannak engedve valamint a dugárusság megakadályoztatása tekintetéből minden süveg czukor talapja a hivatalos Erdélyre nézve a római II és I arab számba megállítatott bélyeggel megjegyzendő az abban érintett szabályokhoz kell szorosán ügyelni – közhírré tétetni parancsoltatik.

Határozás

A szokott helyen kihirdettetett.

* * *

28. 8-bris (október) 1842.

Más ugyan a fennebbi úton, s napról f. e. június 30-ról 6582. számú kegyelmes rendelete egy mellékelt körlevéllel, melynek következtésül az 1841-ki 573. szám alatti kormányi kerülő rendelés nyomán hizlalt és sovány sertésekről, és süldőkről, úgy az agyagi művek közt a kő s Majolda és Tayenae nevű edényektől a belkereskedésbe veendő bé-ki-viteli illetményeknek

belső s külső vám és 30-di vonalokon leszállításival együtt -
közhírré tétetni parancsoltatik.

Határozás

A szokott helyen kihirdettetett.

* * *

65 old.

61 szám

28. 8-bris (október) 1842.

Úgy az egy előbbéniek úton s f. e. september 16-nak közöltt a Felséges Kir. Fő Kormányának f. e. július 14-ről 6911. szám alatt költ kegyelmes rendelése, mely következéseül, hogy Egypton fővárosa Alexandriában elhalálozott Ersébeth városi születésű Ivánovits Sergius Kristófnak halálával maradtott 15 Rf 44 kr, pp. pénzbe vagyona lehető örökössinek az adattathassék mint hogy e részben az Ersébeth városi Nemes Tanács is kihallgattatott a Nemes Szék által ezen Mercantile Fórum is felszólíttatik a fennforgó tárgyban bővebb tudósítást adni.

Melyre a köztudatból ösmeretes s jelenleg is helyi Száva Antal egyik esküdt atyánkfiánál mint boltos Sáfár szolgálatban lévő Ávédik Antal előszólíttatván, s kikérdeztetvén azt vallá, hogy Kristófi Sergius az Alexandriában elhalálozott Sergius Kristóffal ugyan azon egy személy és tulajdonképpen édes atya lenne amelyről jelenleg Csík Szépvízen lakó édes anya Száva Rebeka bővebb s bizonyosabb tudósítást adhat.

Határozás

Hivatalos tisztelettel írássék míg a megtanáló tisztelt Kir. Bíró úrnak az egész dolog környülállásoson.

28. 8-bris (október) 1842.

Nemes Felcsík, s Gyergyó székek Kir. Pénztárnoka Tekintetes Zöld János úr, közli a Felsőleges Kir. Fő Kormányának f. e. július 4-ről 6868. számú kegyelmes rendelkezését, úgy a Nagy Méltóságú Gróf Kormányzó Úr ö Exellentíája praesidi ocliter f. e. september 11-ről 514. számú és a Méltóságos Fő Biztossági Országos Kormányának f. e. augustus 26-ről 2169. számú rendeleteket, melyek nyomán hogy fizetése felfüggesztése mellett a királyi folyó adónak szerencsésb sükerrel leendő felhajtására mindenféle keményebb szabad módokat is fordítani tisztelt Pénztárnok úrnak szoros kötelességévé tetetik emezek nyomán kívánván ezen Mercantile Fórum részéről is, hogy a folyó adó a 2-dik fél év bévégezte felött befizettessék, ne talántán kedvetlenség következék.

Határozás

A Collector atyánkfiának szoros kötelességévé tétessék az hátralévő egész adót felhajtani a szükség esetében a megkívántató fegyveres katonákat is segedelmére kérhetvén, még pedig oly formán, hogy a katonai minden költséget is mindenki aki rendeltetni fog az adó nem fizetéséért, ezután fizetni köteles legyen, - azonban az nem reménylett adó fel nem szedhetése, esetében a szükséges summát, hogy a kir. adó illetőleg befizettethessék, mától költsönöztessék, közönségesen határozatott.

* * *

28. 8-bris (október) 1842.

Helyi örmény Szöts Antalnak könyörgő levele, melyben a magaviseletéről egy hiteles bizonyítványt kér kiadattatni.

Határozás

A kívánt bizonyítvány hogy a kérelmes helyben adózó szorgalmatos becsületes és mindeddig jómaga viseletű személy legyen, aki ellen még semmi alacsonyító panasz elé nem fordult szokott hitelesség alatt adattassék ki.

* * *

28. 8-bris (október) 1842.

Csík Szépvízi Nemes Mercantile Fórum atyánkfiainak f. e. október 13-ról költ hivatalos megtanálása két mellékeltekkel /: másolatban egy Contractus, és egy Admonitoria Instructió :/ melyben az odavaló bíró Száva Antal atyánkfia panaszára, mely szerint, hogy helyi Szöts Antal Csík Szent Domokosi korcsmáros a panaszló által ottan eddig bírt házakot s telket alattomba megvásárolta legyen a fennálló Constitutiók szerint elégtételt kér kiszolgáltatni.

Határozás

A bépanaszoltatott nyolcz napokra idéztessék törvénybe, s e végett hallgattassék ki.

* * *

28. 8-bris (október) 1842.

Volt egyik helyettes bíró atyánkfia indítványba hozza, hogy ideigleni bírósága alatt az előtte forgott panasz nyomán egyik örmény mészáros Lázár (Várthus) Zakariás a heti vásár napján nyilvánosan több fegyveres katonák által helyi Kováts alhadnagy úr parancsába a Cancelláriára, várdára vitetett el csak azért, hogy a parancsoló Hadnagy úrnak bélpecsenyét nem adott a mészáros, noha emez elége nyilvánította azt, hogy nékie már nincsen honnét már eladta, – adjon más akinek még van, mert mások is vágnak, de minden kérése sikertlén volt jónak látná azt feladni.

Határozás

Az Indítvány helyesnek találtván írássék fel körülállásoson alázatos tisztelettel a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak és kérettsék hasonló tisztelettel a tökéletes elégtétel kieszközlésére, ne talántán ide hátrább komorabb következesek történnenek.

* * *

28. 8-bris (október) 1842.

Helyi örmény Mánya Antal szóval panaszol Eránosz Dávid, és ennek felesége ellen, hogy emezek a panaszlót megverték s szidalmazták volna ezt egy nyoltz személyek által aláíratott eredeti Bízonyítványnal bébízonyítván.

Amelyet a bépanaszoltatott meghallgatván s mindeneket nagyobb részint tagadván, a bízonyítványt ön felelete megtétele végett nyoltz napokra közöltetni kikérte.

Határozás

A kívánság szerint a bé adott eredeti Bizonyítvány hogy közöltessék a bé panaszoltattal oly formán, mi szerint nyolcz napok alatt ön védelmére feleletét megtévén ítélet alá bocsáttathassék, határoztatott.

* * *

69 old. 67 szám

25. 9-bris (november) 1842.

Helyi örmény szertartású plébánus nagyon Tisztelendő Merza Antal úrnak actualis bíró atyánkfiához tett abbéli hivatalos jelentése, mi szerint amint értésére esett, hogy az újonnan ezen Mercantile Fórum mellé ügyvédnek, s szükség esetében jegyzőnek fogadott Kálmán Istvánnak a megye épületeiből a Káplányi házakot lakásul adni szándék volna, ezen szándék önségének nagy nyughatatlanságára, s következésképpen igen ellenére vagyon, barátságos kérvén, hogy a jövő ügyvédnek más hely lakásul rendeltessék, mindazon által gyűlés háznak használni nem ellenzi.

Határozás

A jelentő plébánus úrnak kívánsága tekintetre méltatván az igazság s egyetértés tekintetéből megbízatik actualis bíró atyánkfia hogy az ügyvéd számára más alkalmas házat lakásul fogadjon.

* * *

25. 9-bris (november) 1842.

Idősb Botsántzi János leköszönt senátor atyánkfiának könyörgő levele, melyben az abban elősorolt okoknál fogva az 50 pengő Rf adóját valamint a folyó évre úgy jövődre is 40 Rf-ra pengőbe szállíttatni kéri.

Határozás

A könyörgő atyánkfiának ebbéli kérelme azon tekintetből, hogy már általános határozattal a feles költségek fedésére az ön ajánlása szerint 50 pengő Rf-ra róvattatott egy részről, más részről pedig, hogy a szegényebb adózóknak ily színű példákra ok ne szolgáltatassék ezúttal hely nem adattatni, mindazon által jövődre nézt méltó tekintetbe vétetni közönségesen határozottat.

* * *

9. 10-bris (december) 1842.

Elővétetik újból Csík Szépvízi Nemes Mercantile Fórum utyán helyi Szöts Antal ellen oda való Száva Antal bíró atyánkfiának f. e. 64. szám alatt beadott panasza, amely is a bővebb kiválogosíthatás végett béparancsolt és a közbejött betegségek, s ezért háza elzárása miatt tsak most megjelenhetett Szöts Antallal szóról szóra ezen Mercantile Fórum színe előtt közöltetvén nyíltan, s valódilag megvallva azt erősíti a bépanaszolt Szöts Antal, hogy igaz ugyan, hogy a fennforgó belső telket a Báts Janikától meg akarta venni, de hogy értésére esett az, hogy

Szépvízi Száva Antal úr jogát fenn tartya, a vásárról végképpen lemondott, ezúttal is lemond, nékie nem kell a ház, sem a per, adja a Báts familia akinek akarja, s vegye meg akinek tetszik.

Határozás

Írassék hivatalos tisztelettel megtaláló Nemes Mercantile Fórumnak hogy a bépanaszoltatott Szöts Antalt ezen Mercantile Fórum színe előtt kikérdeztetvén, s a panaszra általa személyesen tett szóbeli feleletét kihallgatván, kitezett, hogy nem alattomos vásárló lett légyen, annyival is inkább mivel ennek előtte, úgy ez úttal is ezen Mercantile Fórum színe előtt az általa a Báts familiával tett vásárról önkéntesen s végképp lemondott, adja a familia akinek akarja, – mind ezekért a bépanaszoltatott Szöts Antal a két Nemes örmény közönségeinek között fennálló Constitutió ellen hibásnak s következésképp büntetésre méltónak nem tanáztatni közönségesen határoztatott.

* * *

72- 73 old. 70 szám

15. 10-bris (december) 1842.

Actualis bíró Lázár Péter atyánkfia előterjeszti, hogy a tavalyi Protocolláris 69. szám alatti jelentés következéséül egy Censurátus Individicum tanáztatván Kartz falusi Kálmán István úr, aki a nótáriusságot kész felvállalni, akit is ezen Merantile Fórum még f. e. 13. szám alatt költ határozás nyomán három egymásután következő esztendőkre a nékie adott kötelező levél értelme nyomán meg is fogadott.

Határozás

Minthogy a fogadott hűtös ügyvéd s szükség esetében jegyző Kálmán István úr három évre felvétetődött, azért azon Protocolláris határozás és annak következtében adott Egyezményi kötelező levél ezen Mercantile Fórum és közönség részéről is újból is megerősítetik, mire a már megjelent Kálmán István úr hívatassék ezen közgyűlésbe és az adott kötelező levél értelme szerint a felvállalt hivatalokba iktattassék bé, és hűtöltessék, mindazon által minthogy jegyzői eskü forma nincsen, mentől előbb készíttetni, és ezen Mercantile Fórum színe előtt behűtöltetni határozatott.

* * *

73 old.

71 szám

15. 10-bris (december) 1842.

Kápdebó Jenő jegyző atyánkfia azon tekintetből, hogy az helyi Nemes közönségünk több fizetéses Tisztviselők megtartása által feles költségekkel ne terheltelessék, különben is elég költségei vannak újból is önkéntesen leköszönt Jegyzői hivataláról elbúcsúzáván, kérvén egyúttal alázatosan tökéletes feloldoztatást, és eddigi folytatott Jegyzői hivataláról és önviseletéről egy hiteles Bizonyítványt kiadatni rendelni.

Határozás

A Jegyző atyánkfianak Jegyzői hivataláról lett önkéntes leköszönése elfogadtatván, ezennel mindenekről tökéletesen feloldoztatni, és a tavalyi 20. szám alatti határozás értelme szerint a kivánt Testimónium szóról szóra szokott hitelesség alatt újból is kiadatni határozatott.

16. 10-bris (december) 1842.

Actuális bíró atyánkfia az idei 71. szám alatt hozott Határozás következtésül a megkésztített jegyzői eskü Idomot bémutatván, és az visgálat alá vétetödvén nem különben a már beiktattott jegyzö Kálmán István atyánkfiával is közöltetvén, némely jobbításokkal, igazításokkal helybehagyatott, megállítatott s erősítetett, mire mint hogy más egyéb hátra nincsen Kálmán István jegyzö atyánkfia a hüt letételére az eleibe terjesztett jegyzői eskü-ídom szerint felszöllítatott, készségét nyilatkozá.

Határozás

Minthogy Kartzfalvi Kálmán István úr az eleibe terjesztett jegyzői eskü Idom szerint a hütöt ezen Mercantile Forum színe előtt ünnepélyesen letette ezennel ezen Mercantile Fórum és a közönség jegyzői hivatalában az idei 13. szám alatt költ Egyezményi kötelezés értelménél fogva beiktattatott, s megerősítetett, akinek minden a jegyzői hivatalt illetö írományokat, által s számba adni, adatni, úgy jegyzői hivatalát folytatni kötelességvé tétetni közönségesen határozatott.

* * *

16. 10-bris (december) 1842.

Olvastatik kérelme Urmánczi Istvánnak Fejér Gergelynél lévö pénzének megfizetését parancsolni kéri.

Határozás

Közöltetni rendeltetik a bépanaszolt féllel feleletének 8-napok alatt leendö megtételére.

23. 10-bris (december) 1842.

Az előbbi szám alatt beadott kérelem levelére Urmánczi Istvánnak Fejér Gergely az előbbi Határozat következésül maga feleletjét beadván, s mindkét felek ezen Mercantile Fórum színe előtt megjelenvén, Fejér Gergely felelete rendjében merőben tagadja, hogy Urmánczi Istvánnal a közkereskedés felett egész Computust tartott volna, s azt állítja, hogy az Urmánczi István által a köz massából kivett 900 Rf-kal vásárlott lovakban is köztárs volna, s ezen másodszori kereskedésről még telyességgel Computust nem tartottak – Urmánczi István pedig ezen másodszori kereskedésben közös társnak Fejér Gergelyt el nem ösmerheti, s annál fogva Computust tartani szükségtelennek lenni állítja.

Határozás

Mely egymás közti feleletjeket és ellenvetéseiket a Peres feleknek ezen Mercantile Fórum bírói szoros megfontolás és vizsgálás alá vévén legelsőbbben is azt látja elhatározandónak, hogy valjon Fehér Gergely a másodszori kereskedésben is társ lett volna-e? mely kérdés a peres felek közti feleletekből, s a kereskedési környülállásokból világos lévén, ezen Mercantile Fórum Fejér Gergelyt a másodszori lovakkal való kereskedésben is társnak ítéli s, hogy ezen kereskedésről is az ezen Mercantile Fórum által kinevezett Computuális bírák Lázár Gergely és Vákár Ferencz atyánkfiai előtt Computust tartsanak ezennel meghatározottat.

* * *

23. 10-bris (december) 1842.

Olvastatik kérelem levele Eránosz vagy Drágon Miklósnak Kiss János ellen melyben a panaszló azt adja fel, hogy a bépanaszoltatott ötöt és véreit becstelenítő, lealázó szókkal illette legyen a piaczon s ezen rajta elkövetett méltatlanság bé bizonyítására bé is ad egy bizonyítványt A betű alatt s magának illő elégtételt kér rendeltetni.

Határozás

A legelsőbbben tartandó Mercantile Fórumra leendő megjelenése a bépanaszoltatott Kiss Jánosnak határoztatott, mint-hogy most honnyában nincsen.

* * *

23. 10-bris (december) 1842.

Olvastatik a Tekintetes Kir. Fő Igazgató Tanácsnak 6828. szám alatt a Nemes Csík Székéhez leküldött, s onnan 999. szám alatt eljutott rendelkezésének másolatja, melyben a marhájokat legeltetés végett szomszéd Oláh Országba és Molduvába hajtani szokott gazdáknak, marháiknak ezek terményeinek visszajöttekor, a nyári vesztegleteknél szabad ég alatti tisztításáért a tisztító szolgák napi bére helyett a vissza hozott tárgyak szerinti díj fizetés a jelen évre meghatároztatik a következő móddal:

Kimutatás

1. Gyapjú különbség nélkül, ló és kecske szőr egy mázsa 4 kr.
2. Sajt vagy vaj, ide értetvén az oltott vagy édes tej és az ordány drb 2 kr.
3. A nagy marhák milyenek a ló minden különbség nélkül kivévén az egy éven alól lévő csíkokot, ökör, bika, tulok, bika borjú, tehén, tinó, szamár, öszvér 1 db 1 kr.
4. Csikók és borjúk egy éven alóliak 1 drb 2/4 kr.
5. Apró marhák, melyek: juh, berbécs, ürü, kós, ketske, ketske bak, disznó 100 db 30 kr.
6. Bárány, gídó és malatz 100 db 10 kr.
7. Juh, kecske és gödölye bőr 100 db 4 kr.
8. Borjú, csikó és disznó bőr készíttelen 100 db 4 kr.
9. Ökör, tehén, tulok, tinó, ló és szamár bőrok készíttelen 100 db. 8 kr.

Az oly juh és bárányok gyapjaiért melyek már meg vannak tisztítva és megnyírásra hajtatnak bé, díj nem fizettetik.

Megjegyzés: Az illetőség darab szám szerint számíttatik.

Mely kegyelmes rendelés a leírt kimutatással együtt a marhás kereskedőknek ahhoz való magok alkalmaztatása végett a szokott helyen kihirdettetett.

* * *

78 old. 77 szám

1842. December 30.

Olvastatik kérelem levelek helybéli kereskedők Urmánczi Vertán Ávéd Kristóff, Urmánczi Gergely, és Dobribán Istvánnak Nemes Szarukán Márton helybéli kereskedő ellen, melyben

Szarukán Márton, a kérelmesek és közte fennforgó kereskedési egyenetlenségben a felelet megtételére szoríttatni kérvén végső határozást várnak.

Válasz

A bépanaszoltatott Szarukán Mártonnak, hogy testvérét a haza jövetel aránt tudósíthassa még 15 nap oly meghagyással adatik, hogy ha 15 nap eltelése előtt testvére haza érkezik, töstént feleletjeket megtenni szoros kötelességeknek esmerjék, – a 15 napok eltelése után a bépanaszolt, s testvére akár jelenjék meg, akár nem a Mercantile Fórum a kérelmesek ügyét ellátandja a maga rendin.

* * *

79 old.

78 szám

1842. December 30.

Olvastatik kérelem levele helyi örmény kereskedő Urmánczi Istvánnak, ugyan helyi kereskedő Dragon Miklós, s Companistája ellen melyben a közösön folytatott kereskedésből háromlott nyereségből maga ellő részít megítéltetni s kiadatni kéri.

Válasz

Az egyenetlenség tisztába hozására s ha lehet békesség útyán leendő elenyésztetésére Computuális és békéltető Biztosoknak kirendeltetnek Dobribán Antal és Verzár István atyánkfiai.

* * *

1843.

1843-ik évi Jegyzőkönyv

1-2. oldal 1. szám

1843. január 13.

A múlt évi 77. szám alatt költ válasz tartalma szerint Nemes Szarukán Márton testvérel Antallal személyesen megjelenvén ezen Kereskedő Szék előtt, élő szóval, tisztelettel kéri ezen Fórumot, hogy néki 3 napi idő haladék engedtessek mivel írt testvére folyó hó 10. napja estvéjén érkezvén haza, sem Prókátorral nem rendelkeztek, sem a szükséges okleveleket melyek németül vannak, magyarra nem fordíthatták, annál fogva a szükséges lépéseket a magok lehető mentségekre meg nem tehetik.

Határozat

Az alperes részéről felhozott mentséget és okokat tekintetbe vévén, másfelől pedig a Táblai utasítás 269-ik sz. rendelete nyomán az elpróbálandó békéltetést is szükségesnek látván, a kért 3 napi idő haladék megadatik, s egyszersmind békéltető biztosoknak kineveztetnek actualis senátor Kopatz István, substitutus senátorok Lázár István és Vákár Lukáts. Addig a három napok alatt ha a felek meg nem egyeznének az alperes maga mentségét minden további kifogás és halogatás nélkül megtenni és beadni szoros kötelességének esmérje.

* * *

1843. január 13.

A Királyi Fő Kormányzéknek múlt évi november 15-én 3240. szám alatt költ, s ezen Kereskedői Székhez a Tekintetes Tisztség által 1552/1842 szám alatt ugyan múlt évi december 15-én költ rendelete nyomán átküldött kegyelmes rendelete olvastatik, – melyben meghagyatik, hogy az előforduló Cridális perek lajstromát minden fél évben a Törvényhatóságok a Felséges Királyi Fő Kormányhoz felküldjék.

Határozat

Szolgál tudásul és szoros megtartásul

* * *

1843. január 13.

Helyi örmény Zakariás Aloysius beadott kérelmében panasolja, hogy néhai édes anyokról reá és testvéreire maradt házokot ez előtt mintegy három évvel Urmánczi Jánosnak áruba bocsátván idősebb testvére a panaszlónak Zakariás Miklós az eladóvá tett házokot 500 pengő Rajnai forintokon Conventionális pénzbe maga részére meg tartotta. – több idő múlva a panaszló az ötöt illető rész, kicsi részére idősb testvérét Zakariás Miklóst felszólította, s ezen felszólítására azt felelte testvére, hogy néki már nincs szüksége a házra.

Kéri tehát az 500 Rajnai forintból az ötöt illető részt testvére Miklós által kifizeteni, vagy pedig a házokot újból elkötyáztatni

rendelni, s a netalán hiányzó summát az eladást akadályoztató Miklós testvérével illőleg kipótoltatni.

Válasz:

Közöltetik a bépanaszolt féllel, feleletének 8 napok alatt leendő megtétele végett.

* * *

3. oldal 4. szám

1843. január 16.

A múlt ülési 1. szám alatt tett határozat nyomán Szarukán Márton maga feleletjét az Urmánczi Vertán, s részesei keresetére most meg tévén, s azt a felperesék szószólója meglátván, mint-hogy új iratások, s bizonyítások adattak bé az alperes által – hogy ezekre a felperes rész maga létező ellenvetéseit megtehesse – tisztelettel kéri minden ezen keresetet érdeklő leveleket kiadatni.

Határozat:

Az ezen keresetet érdeklő minden levelek öszvesen 14 darabokba a feleknek kiadatának azon szoros kötelezés mellett, hogy mind ketten iratásaikat, s felelgetéseiket a jövő pénteken tartandó ülésig bé végezni, s ítélet alá bocsátani azon ülésen tartozzanak.

* * *

4. oldal 5. szám

1843. január 16.

Olvastatik helyi magyar szertartású Plébánus, s Kerületi Jegyző Fő Tisztelendő Mészáros Antal úrnak megtanáló levele az Nagy Méltóságú Erdélyi Püspök Eő Excelenciája tisztelt

rendelése másolatjával 198. oskolai szám alatt/1842-melyben a Gyergyószentmiklóson felállítandó Gimnásiumra a helybéli nemes örmény közönség által önként igirt pénz mennyiségéről és annak befizetéséről értesíteni kíván.

Egyszersmind a kir. normális oskola tanító Simó János úr szállásának 1839/40 béli Jegyzői Lak és tanácskozási teremül használásáért mint oskolai igazgató a hátra lévő Egyezményi díjt követelvén.

Határozat:

Írassék meg hivatalos tisztelettel a Tisztelt Plébánus és Kerekedői Szék az elenyészet 1835-ik év Mind Szenthava 24-én tartott közös ülés Jegyzőkönyve tartalma nyomán – a helybéli örmény közönség a Gimnásium leendő felállítását segélleni kívánván önként igirt 1000. egy ezer váltó R. forintoknak évi törvényes kamatját száztól hatot számítva – ezen évben már fizetni kezdi, fizetni is fogja mindenkor az esztendő bételésével az az 30-ik decembris a capitálist a közönség az adandó kötelezvény mellett magánál megtartván. – A Királyi Normális Oskola tanító Simó János úr szállásának Jegyzői Lak és Tanácskozási Teremnek használásáért a hátra lévő egyezményi díj megfizetése aránt a tisztítási és igazítási költségek levonásával ezen Kereskedői Szék a szükséges rendelést megtette.

* * *

1843. január 23.

Elővételük helybéli kereskedők Urmánczy Vertán, Ávéd Kristóf, s részes társaiknak mint kereső felpereseknek ugyan helybéli kereskedők Nemes Szarukán Márton és Antal ellen alku megszegésével okozott károk megtérítése aránt indított keresetek.

Határozás:

A tanácskozás alatt az idő eltelvén ezen ügy ellátása félbe maradt.

* * *

1843. január 24.

A tegnapi ülésen félbe maradt keresetek Urmánczi Márton, s részeseinek felvétele előtt actualis bíró atyánkfia jelenti, hogy a peres felek önként, magok jó akaratjokból békességre léptek, mely ebbéli lépéseket a peres felek ezen Kereskedő Szék előtt is megjelenvén, élő szóval is Dobribán István és Szarukán Márton magok és részeseik nevekben ezen feltételek alatt adták elő, hogy Szarukán Márton a foglalóul adott 1000, egy ezer váltó R. forintot és azon feljül még 270 /kétszázhetven váltó R. forintot eddigi költségeik titulusa alatt fizessen Dobribán Istvánnak mely summákat le is számlálván Szarukán Márton, Dobribán István fel is vett, oly maga lekötelezése mellett, hogy ha netalán kereskedő társai ezen békességet felbontani kívánnák, annak minden következeit magára vállalja és Szarukán Mártont megmenti.

Mely is szolgál tudásul, s a perfolyam tétessék a levéltárba.

1843. január 24.

Temesvári Mária Cridatárus Czárán József nője biztosa Kábdebó Eugénius által 294/ kétszáz kilencvennégy váltó R. forintokat a bétiltott szerviz ezüst nemüje kiváltására bé adván, kéri a szervizet a bírói zár alól kivétetni, s által adatni rendelni.

Határozás:

A beadott 249 váltó Rajnai forintok adassanak által massae curátor Kritsa Lukáts úrnak azon meghagyással, hogy az által adott 294 váltó R. forintokat a szerviz ezüst nemüvel együtt az e tárgyban kirendelt elnök által tartandó gyűlésig tartsa magánál, s akkor a kérelmes kívánsága is elő fog vétetni.

* * *

1643. február 8.

Cridatárus Czárán József Cridális perében ezen Mercantile Fórum által hozott Clasificatoria Sententia felolvastatván, s a massa kiosztása elhatározatván – Massae Curátor Kritsa Lukáts atyánkfia jelenti, hogy az egész massa térsen 643 Rf. 52 ½ krt. váltóba melyből lehuzván az 1-ső Clasisbéli öszvesen 458 Rf. 22 ½ krt. váltóba tevő királyi adót, diurnumokat, s több fizetendőköt – marad kiosztandó a Chyrographarius hitelezők között kiosztandó kész pénz 185 Rf. 30 kr. váltóban és künn levő két-séges adósságokban 514 Rf. és 18 kr. váltóba – mert a Conscriptió 12-ik pontya alatt foglalt 75 Rf.-ból álló adósság, mint

el nem esmért, fel nem vétethetik – továbbá a 16. 17. és 18-ik pontok alatti lovak közül az egyik elégett, a másik pedig, úgy a széna is mint nem tulajdonai a Cridatáriusnak, fel nem vétetődhetnek.

Határozás:

A Massae Curátor által az 1-ső Clasisbeli pozíciók fizettesenek ki, a 2-ik Clasisba lévő szerviz praetendens Temesvári Máriának adattassék ki – A 185 Rf. és 30 kr.-ok pedig a 4-ik Classisbéli Chyrographáriusok lözött osztassanak ki következő módon:

Temesvári Máriának 98 R. forintja után jö 33 kr. 3350/36113.

Czárán Antalnak 18000 R. forintja után jö 92 Rf. 27 kr. 2189/36113

Kábdebo Jakabnak 12000 Rf. után 61 f. 38. kr. 14126/

Eránosz Miklós és Kristófnak 5515 Rf. után 28 f. 19 kr. 25963/

Mánya Jánosnak 500 Rf. után 2 Rf. 34 kr. 3598/

Az 514 V. Rf. és 18 kr.-ok pedig a következő módon határozottak elosztatni:

Temesvári Máriának 98 V. Rf. után 1 Rf. 23 kr. 26705/

Czárán Antalnak 18000 Rf. után 256 Rf. 20 kr. 26060/

Kábdebo Jakabnak 12000 Rf. után 170 Rf. 53 kr. 29411/

Eránosz Kristóf és Miklósnak az 5515 Rf. után 78 Rf. 32 kr. -17414/

Mánya Jánosnak 500 Rf. után 7 Rf. 7 kr. 8749/36113

Az 1-ső classisbéli 1-ső pont alatti kir. adót 20 Rf. 18 kr.-t pengőbe, a 2-ik pont alatti pascuationis taxákat 60 Rf. 39 kr. pengőbe, és a 6-ik pont alatti Fórum taxákat 26 Rf.-ot pengőbe az illető helyekre szolgáltatás végett Lázár Péter bíró atyánkfia – az 5-ik pont alattit maga a Tekintetes Elnök úr 40 Rf. ezüstbe

– a 10-ik pont alatti 10 Rf-kot pengőbe maga a Litis Curátor Kritsa Lukáts atyánkfia – a 11-ik pont alatti 12 Conv. R forintot Fitzus László és Kritsa Lukáts atyánkfiai – a 12-ik pont alatti 6 ezüst Rf-ból egy Rf-ot Temesvári Bogdán, 1 Rf-tot Fitzus László atyánkfiai, 4 Rf-tot pedig királybíró Tekintetes Baló József úr assessor Fülöp Lajos kezébe teendő szolgáltatás végett kezekhez vettek ezen Kereskedői Szék színe előtt. –

A 4-ik, 7-ik, 8-ik és 9-ik pont alattiakat pedig ez előtti különböző időkben kifizetteknek lenni hitel és nyugtatványokkal Massae Curátor Kritsa Lukáts atyánkfia bébizonyította.

A 3-ik pont alatti 21. váltó Rf. szolgáló bért bíró Lázár Péter atyánkfia vette kezére, a Lázár Lázár kezébe szolgáltatás végett, aki ez alatt a szolgálatot kifizette volt.

A II-ik Classisbéli szervizt Kápdebo Jenő mint Temesvári Máriának megbízottja vette által.

A 4-ik Classis béli Chyrographariusok közül

a) Temesvári Máriának meghatalmazottya Kábdebo Geni 30 7350/36113 kr.

b) Czárán Antal helyett Hadnagy és Kászoni ügyvéd Bartha Dénes úr mint a brüni namiszter Poszto fábrika Igazgatójának meghatalmazottya a tavalyi 28-ik szám alatti Protocollatio értelmében 92 Rf-tot váltoba 27 21189/36113 krt.

c) Kábdebó Jakab meghatalmazottya Kritsa Lukács atyánkfia. 61 V, Rf-tot 38 14126/36113 kr-okot

d) Eránosz Kristóf és Miklós testvéreknek 28 V. Rf. 19 25962/36113 kr-okot csakis Miklós egyedül jelenvén meg, testvére nélkül felvenni nem akarta, mire nézve Lázár Péter bíró atyánkfiahoz sequestrumba tétetik oly utasítással, hogy az irt testvéreknek amikor kérendik nyugtatvány mellett adják ki.

e) Mánya Jánosnak jutott 2 V Rf. 34 3598/36113 krt kézbe szolgáltatás végett Temesvári János atyánkfia kezéhez vette.

A kétséges adósságok pedig a Creditoroknak ezutáni közös dispozióikba által adatnak – Massae Curátor Kritsa Lukáts atyánkfia ezen tárgybeli minden ezutáni felelet és számadás terhe alatt feloldoztatik és menté tétetik.

* * *

10-11. oldal 10. szám

1843. február 9.

Collector idősebb Fitzus József a múlt évről collectori szám adását ezen M. fórum előtt ezekben teszi meg az egész Impo-sitió volt 4751. négyezer hétszáz ötven egy V. Rforint – ebből részint készpénzben, részint nyugtatványokban befizetett 4512 Rf. négyezer ötszáz tizenkét váltó Rf-tot 21 krt – maradott restantiába 238 V.Rf. 39 kr. ebből a kimutatás szerént még fel nem szedődött 210 Rf. 44 kr. v. ezen restantiából elengedetett a szegényeknek 87 VRf. 22 kr.

Határozás:

Tartozik még a Collector felszedni 123 VRf-tot és 20 kr, erről valamint még 27 VRforintról, s 55 kr-okról számolni.

11. oldal 11. szám

1843. február 9.

Executor Fitzus László atyánkfia a kezébe ment pénzekről tökéletes számot adván, s azzal ezen Kereskedői Szék meg-elégedvén ezennel

Határozás:

Minden további számadás terhe alól múlt 1842-ik évre dicsértettel feloldoztatik – ezen 1843-ik évre pedig pro bono által adodott 70 VRf. 50 kr.

* * *

11-12. oldal 12. szám

1843. február 13.

Olvastatik idősebb Kritsa Márton kérelem levele, melyben hogy a kérelmes és leány testvére Kritsa Therésia közt a Paraphernum és más követelések tisztába hozatala iránt a szükséges Computus tartására Régiusok neveztessenek kéri

Válasz:

Kirendeltetnek Computuális és békéltető biráknak rendszerénti tanácsosok Lázár István, Vákár Ferencz és Száva Antal atyánkfiai, kik is ha a felek között békességet nem tehetnének, a költsönös követeléseket vegyék fel, s terjesszék ezen Kereskedői Szék eleibe.

* * *

12. oldal 13. szám

1843. február 13.

A tavalyi 78. szám alatti kérelme helybéli kereskedő Urmánczi Istvánnak újból előfordulván bíró atyánkfia jelenti, hogy a kinevezett Computuális és Békéltető Régiusok a békességet elpróbálván, azt végbe nem vihették. – Szükségesnek tartja tehát ezen ügyben határozást tenni.

Határozat:

Tartsák magokot a felek a Békéltető Bírák kinevezése előtt már megkötött Egyezéshez, – mert ezen Kereskedői Szék – meg lévén már az Egyezés – többé ezen tárgyba belé nem elegendik.

* * *

13. oldal 14. szám

1843. február 14.

A tegnapi 12. szám alatt kinevezett Computuális és Békéltető Biztos atyánkfiai jelentik, hogy kérelmes idősebb Kritsa Márton és leány testvére Kritsa Therésia között békességet nem eszközölhettek, – s kirendeltetések második ága a költsönös követelések felvétele is a kérelmes fél ellenmondása miatt fel nem vétethetett.

Határozat:

Tudásul vétetik, s a kérelmesnek további lépései megtételére út nyittatik.

* * *

13. oldal 15. szám

1843. február 16.

Olvastatik hajadon Kritsa Therésia, Kritsa Katalin Fejér Péterné és Kritsa Anna Urmánczi Vertányné kérelem levele egy mellékelt nyugtatvánnyal, melyben kéri a mercantile Fórumot, hogy a mellékelt nyugtatványban nevezett Nemes Magyar Országgon Arad megye Talpas nevű helységében lakozó Kábdebó Jakab, Miklós és Károly urak hivatalosan szólíttassanak fel az

iránt, hogy a kérelmeseket illető bizonyos mennyiségű pénzt adják ki, az abból való részesedéseket határozzák meg, úgy azt is jeleljék ki, hogy azon pénzt mely titulus alatt illeti a kérelmeseket.

Válasz:

A kérelmesek kérésének elég tétetik.

* * *

14. oldal 16. szám

1843. február 16.

Collector idősebb Fitzus József az idei 10-ik szám alatti Protocolláció szerint a hátra lévő egész restantiáról számolván, s befizetvén feloldoztatását kéri.

Határozat:

Fitzus József Collector ezennel minden további számadás terhe alól tökéletesen feloldoztatik, s a befizetett 125 százhuszonöt VRf. 55 kr. a 11-ik szám alatt 70 VRf. 50 kr.-okkal együtt Executor Fitzus László atyánkfiának kezébe és számba adattak és így az 1843-ik évre pro bono maradt executor Fitzus László atyánkfia kezébe 196 százkilencvenhat VR forint 45 kr.

* * *

14-15. oldal 17. szám

1843. február 17.

Bíró atyánkfia. Elő terjeszti, hogy szükség lenne a Rectificációt meg tenni, mivel már is a kereskedők közül többen eltávoztak.

Határozat:

Az indítvány helyesnek találtatván a Rectificáció meg tétetik, s a Libellus által adatik collector Tumán Lukácsnak, kinek is szoros kötelességévé tétetik az adót felszedni a Libellus szerint a felszedett pénzt executor atyánkfiának befizetni, végre mindenekről ezen M.fórumnak számot adni.

* * *

15. oldal 18. szám

1843. február 17.

Olvastatik Meskó vagy Medve Lukáts Kristóf és István parajdi örmény lakosoknak kérelmi levelek, melyben kérik hogy ők a szentmiklósi örmény közönség tagjai között rectificáltassanak.

Válasz:

A kérelmesek a Tekintetes Régíus Perceptor úr hire nélkül nem rectificáltatnak.

A Communitásbéliek eltávoztása után (...)

* * *

15. oldal 19. szám

1843. február 17.

Olvastatik hajadon Kritsa Therésia kérelem levele, melyben előre bocsátván azt, hogy a testvére idősebb Kritsa Márton kérésére a 12-ik szám alatt kinevezett biztosok semmit sem végezvén említett testvére által kénszerítetett a hátulsó kitsi

házba lakni – minden további segedelmét tőle írt testvére megvonta – kéri azért alázatosan, hogy sorsa szerénti inter-sentióának holnaponként kész pénzbeni fizetésére, melyben foglaltassék cselédbér tartás, minden házi költségek és ruhák – úgy az kérelem levél mellé csatolt A alatti jegyzékben foglalt portékáknak, mint tulajdonainak melyeket néhai Kábdebo Mártonné ajándékozott kiadására ítéletesen haladék nélkül szoríttassék testvére idősebb Kritsa Márton.

Válasz:

Közöltetni rendeltetik az A alatti záradékkal együtt a kérelmes testvérével idősebb Kritsa Mártonnal feleletének 8-ad napok alatt múlhatatlanul megtétele végett.

* * *

16. oldal 20. szám

1843. február 24.

Idősebb Kritsa Márton az előbbi szám alatti válasz szerént a testvére kérelem levelére írásba feleletét megtévén azt bé is adta.

Határozat:

Jegyző atyánkfia megbizatik, hogy mind két feleknek a felelgetések megtétele végett az íratásokat kiadja, hogy így öszve felelgetések bevégződván ítielt alá bocsáttathassék; sem öszve felelkezési mód ezután minden azon tárgyokban melyek az öszvefelelkezést kívánják megtartassék.

* * *

1843. február 24.

A folyó évi 3-ik szám alatti kérésére Zakariás Alajosnak testvére Miklós írásban bé adva

Határozás:

Az előbbi pont alatti Határozás szerint Jegyző atyánkfiá bízatik, hogy a feleknek a felelgetések megtétele végett az íratásokat kiadja.

* * *

1843. március 3.

Olvastatik 4-dik évi hittudományt hallgató Jákobi Sándornak kérelem levele, melyben nyilvánítja, mi szerint szándéka lenne örmény szertartású papságra azon feltétel mellett ha a Nemes Örmény Közönség ajánlatát elfogadva, arra az esetre midőn végkép tehetetlen lenne a lelkészi szolgálatra, gondoskodnék, s biztosítaná az élelem módjával – s egyszersmind alázatos tisztelettel megtaláltatni kéri Püspök Ö Exelenciáját mi szerint a kérelmesnek az örmény szertartásra leendő átállását kegyesen megengedni, s mik a kiszabott éveket bétöltené atyailag gondoskodni méltóztassék.

Határozat:

A kérelmesnek azon nyilatkozata, mi szerint ő helybéli örmény szertartású pap kívánna lenni elfogadtatván, a tehetetlenség esetére ezen közönség meghatározta azt, hogy ha a kérelmes

helybéli plebánus lenne kinek évenkénti fizetése 500 VR forint, azon esetben ha szolgálatot teljességgel nem tehetne arra egészen alkalmatlan lenne a fennebb írt 500 VR forintnak feles részét – hasonlólag ha a helybéli kápláni hivatalt viselne, kinek megállított fizetése 100 pengő Rforint évenként, melynek a tehetetlenség esetében felét az az 50 pengő forintokat élelmi biztosításul ezen Nemes Közönség, s Kereskedői Tanács oly nyilvános kikötés mellett ajánl, hogy az írt élelmi biztosítást a tehetetlenség esetében csak úgy vállalja magára, ha ezen szerencsétlenség a helyben folytatott papi hivatala alatt történne, nem pedig akkor, ha más megyében szolgálván, ott érné a tehetetlenség.

* * *

19. oldal 23. szám

1843. március 17.

Az elnök úr előadja, hogy a királyi adó felvetése végett jelent meg.

Határozat:

Két, az adó tárgyában költ kegyelmes rendeletek felolvasása után a királyi adó felrovása elkezdett, s bé is végeztetett.

* * *

19. oldal 24. szám

1843. május 11.

A Méltóságos Fő Király Bíró úr a Kereskedő Székhez intézett levelében előadja, hogy miután a terhesebb erdei utak igazításához fogatott, szándéka jelenleg a parajdi út csináltatásához is fogni, s ezen Nemes Örmény Közönséget az iránt

kívánta megtalálni, hogy egy 1805-béli május 4-ről 3777 Guberniális szám alatt költ rendelet szerint minden örmény lakosok fejéenként egy napszámot 25 krajczárral tartozván megváltani, annálfogva a királyi adót sinor mértékül kívánván felvenni a folyó évi út csinálási adót 100 pengő forintba kívánná meghatározatni.

Határozat:

Ezen tárgyra nézve Comunitás gyűlése lévén szükséges, annak öszve gyűléséig függöbbe marad.

* * *

20-21. oldal 25. szám

1843. május 17.

A 24-ik szám alatti rendelése a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak tárgyalás alá vétetvén.

Határoztatott:

Írassék meg a Méltóságos Fő Király Bíró Úrnak, hogy az örmény közönség a tisztelt rendelésnek eleget nem tehet, mivel soha is az örmény közönség a Méltóságos Fő Király Bíró úr által közölt rendelés szerint az utak csinálására különös adó utáni rovatalt nem fizetett, sőt 1818-ban is két versen szólítatott fel az iránt, hogy mennyi segedelemmel kíván az utak csinálásához járulni – továbbá úgy tudja az örmény közönség, hogy azért fizeti az úgynevezett Civica Taxát, hogy ez által az út csinálási, s egyéb hasonló terhektől mentesítve legyen: mindazonáltal segedelem és önkéntes ajánlás útján azon nyilvános kikötéssel, hogy ebből jövendőre az utak csinálására ne talán

teendő rovatalnak legkisebb jogosságát is elesmerné, a parajdi út csinálására moston ajánl a közönség 300 váltó magyar forintot a jelen és következő 1844 és 1845-ik években egyenlő ángáriákban fizetendő.

* * *

21. oldal 26. szám

1843. május 17.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanácsnak idei 2727. szám alatt költ kegyelmes rendelete, melyben kihirdeteni rendeli, hogy a Felséges Udvarnak folyó év februárius 22-ik napján 764. udvari szám alatt költ kegyelmes leírásánál fogva az örökös tartományokban 20 mérföldnyire a posta bér egy fél toros levélért hat krajtzárokban állítottat meg.

Határozás:

Szolgál tudásul

* * *

21. oldal 27. szám

1843. május 17.

Olvastatik Erzsébeth városi polgár Kábdebo Jenő kérelem levele, melyben a helybéli Contributionis Tabellából magát kihúzatni, s a helybéli adózástól magát felmentetni kéri.

Válasz:

A kérelmes által felhozott példák erősségéül a kérelmesnek annál kevésbé szolgálhatnak, mivel azon személyek a helybéli

Nemes Örmény Közönség kebeléből valósággal eltávoztak a kérelmes pedig helyig lakik, – ezen Kereskedői Szék tehát a kérsnek mely körén felül valót foglal magában eleget nem tehet, hanem utasíttatik a kérelmes az illető helyre.

* * *

21-22. oldal 28. szám

1843. május 17.

Olvastatik a Felséges Királyi Fő Igazgató Tanácsnak idei 2479. szám alatt költ körlevelének mása, melyben kijelentetnek azon helységek, melyekben az Erdélyi Katonai Remonda Intézet által folyó évben Remonda lovak fognak vásároltatni.

Határozat:

Kihirdetetvén szolgál tudásul.

* * *

22-23. oldal 29. szám

1843. május 17.

Felvétetik helyi kereskedő és szám feletti tanácsos Zakariás István atyánkfia kérelem levele, A,B,C betűk alatti záradékokkal együtt, melyben előadja, hogy ámbár az A alatti osztály levél szerént Szárhegyi Méltóságos Gróf Lázár Lajos úrtól arendába bírt a piacz során fekvő telek aránt testvérével Zakariás Miklóssal ez előtti években úgy egyeztenek légyen, hogy az udvar fele részét, úgy a kertet, istállót és az alsó boltot a panaszló birja, s az arendának harmad részét fizesse – még is testvére rajta 1816-tól 1841-ig két rész arendát csikart fel, s az arenda kitelésével a panaszló tetemes praejudiciumára testvére

Miklós a tulajdonos Gróf Lázár Lajos úrral zálogos szerződésre lépett a közösen birt telekre nézve a panaszló kirekesztésével – annál fogva kéri meghatározatni a panaszló azt:

a) Vagyon-e joga az A alatti osztály levél és az örmény Constitutio szerént ennek utána is az érdekllett arendás telekbeli fél részt és boltot birtokolni?

b) Miután testvére a B. alatti levél szerént az osztály levél ellenére a rendes arendán felyül 2253 VRF-kot és 30 kr.-kot felvett a panaszlótól, tartozik-e a panaszló a kiarendált feleknek harmadrész arendáját a fennebbi adományon felyül kifizetni, vagy pedig az új arendába ezek bé számítandók? végre

c) Ha nincs joga (:amit el nem esmerhet:) az írt feleknek fele részét Osztály Levele szerént birni, megkivánja hogy a B szerént 1816-tól 1841-ig a rendes arendán felyül felvett adásait testvére vissza fizetni köteleztessék, s egyszersmind oly czél-szerű rendelés tétessék nehogy testvér bátya által boltjából kirekesztessék portékái kihányattassanak, vagy egyéb méltatlansággal illetessék.

Válasz:

Közöltessék a bépanaszolt féllal első feleletének 8-ad napok alatt, a többi feleleteinek pedig 3 napok alatt leendő megtétele végett záratékai nélkül.

* * *

23-24. oldal 30. szám

1843. június 19.

Rend szerénti tanácsos Jákobi István atyánkfia élő szóval előadja, hogy folyó hó elején, midőn helyettes bíróságot viselt volna a polgárt Szöts Lászlóhoz küldé azért, hogy két lovat

adna fizetésért melyekkel a Püspök eő Exellenciája eleibe a Kereskedő szék részéről két tagok mehessenek, ki is a parancsolatot meg vetvén, midön az enegedetlenségért akkori helyettes bíró atyánkfia a sötét házba kísértette volna. Szöts Gergely elő állott, s erő hatalommal a polgár kezében levő pálczát illetlen, s a bírói tekintélyt valóban sértő kifejezések között öszve törte. – Kéri tehát a Kereskedői széket, hogy az ily engedetlen és sértő alattvaló Szöts Gergely példásan büntetessék meg.

Határozás:

Elő állítatván a bé panaszoltatott Szöts Gergely, s ki kérdezettvén önként elősméri, hogy a polgár pálczáját eltörte légyen – azért ezen Kereskedői szék megítéli, hogy az ily vakmerő tettiért a sötét házban 24 óra fogságot szenvedjen, töstént ezen határozat kimondása után.

* * *

24-25. oldal 31. szám

1843. június 21.

Kereskedő Széki tanácsos Zakariás István atyafiának a 29. szám alatti Kérelem Levele testvérével Zakariás Miklóssal közöltvén, miután mind két felek magok felelgetéseiket megtették, bevégezték, s ítielt alá bocsátották volna, vitatás alá vétvén, minekelötte itíelt hozatott volna mind két felek önkéntesen atyafiságos egyezésre lépének ezen feltételek alatt: Bírja Zakariás István folyó 1843. Szent György napjától fogva tíz egymás után következő évekig a stakaturás boltot, tartozván érette fizetni évenként 100. egyszáz VRf-kot, a tíz esztendők eltélese után a bolt aránti minden lehető jussával és pretentió-

járól Zakariás István lemondván, átengedvén a tíz évek után a boltbéli stelázsikot is minden fizetés nélkül.

Válasz:

Szolgál tudásul

* * *

25. oldal 32. szám

1843. július 21.

Elő vétetik Zakariás Miklós atyánkfiának kérelem levele, mely szerént az előbbi szám alatti békességekbe némely difficultások tökéletesen megoldva nem lévén, ha azok meg nem oldatnak azon Békességhez nem kíván állani, annál kevésbé mivel egymás között testvérével Zakariás Istvánnal még két levelek nem létez.

Határozat:

Közöltessék Zakariás István atyánkfiával 8-ad nap alatti felelete megtétele végett.

* * *

26. oldal 33. szám

1843. július 21.

Olvastatik Lázár János atyánkfiának kérelem levele mely szerént helyi kereskedő Czárán Antal és ennek édesanya Temesvári Johanna 2100 váltó Rf-tokból álló adósság felvételére executorokat kér kirendelni.

Mely kérelem a bépanaszoltatott előtt felolvastatván kéri 8-ad nap alatti felelete megtétele végett közöltetni.

Határozás:

Közöltetik 8-ad nap alatti felelete megtétele végett

Kritsa Lukáts atyánkfia az alábbi tárgyra nézve előlülői székét elhagyván és azt Kábdebo Gergely atyánkfia elfoglalván.

* * *

26. oldal 34. szám

1843. július 21.

Olvastatik Kritsa Lukáts atyánkfiának és testvérének ifjabb Kritsa Mártonnak kérelem levelek, mely szerint egy protestatoria Contradictoria Declaratiojokat jegyző könyvbe iratni és onnét hitelesség alatt kiadatni kéri.

Határozás:

Irassék bé és hitelesség alatt adassék ki.

* * *

27-28. oldal 35. szám

1843. július 27.

Urmánczi Antal helyi kitsi boltos kereskedő azt adja fel szóval, hogy folyó hónap 25-én Eránosz vagy Drágon Miklós között és közte azon körülmény történt, mi szerény ő t.i. Urmánczi Antal bizonyos summa pénzzel tartozván néki abból kívánt volna 600 váltó R forintokat megfizetni, de azt egy elsőben elfogadni nem akarta. azon kifejezéssel, hogy ha testvére Eránosz János tőle hijánosan elveszi, ő is meglátja mit cselekszik – minek következésibe Eránosz Miklós rövid időn boltjába

vissza menvén a 600 Rf-kot felvette csupán köztök négy szem közt, mit csakugyan a testvérinek Eránosz Kristófnak Urmánczi Antal meg is mondott, és már most elesméri és az obligatóriára fel írni nem akarja – Eránosz Miklós merőbe tagadja hogy ő a 600 VR f-kot felvette volna, sőt azt erősíti, hogy hijánosan teljességgel nem kívánja felvenni – mire Eránosz Kristóf felhivatván és kikérdeztetvén hogy igaz-e az mi szerint Urmánczi Antal néki azt mondotta volna, hogy ő 600 Rf-kot Eránosz Miklósnak megfizette ? azt felelte: hogy az igaz hogy néki Urmánczi Antal azt mondotta azt mondotta hogy megfizette volna, de hogy megtörtént-e, nem-e, nem tudja.

Határozás:

A holnapi 9 óráig idő haladék engedtetik a feleknek magokkal és körülményeikkel való számvetésre, melyből ha a dolog ki nem egyenlítették, a panaszló panaszának írásbani feladására utasítottatik.

* * *

28-29. oldal 36. szám

1843. július 28.

A tegnapi 35 szám alatti határozat következésibe Urmánczi Antal tegnapi jelentésit írásba adván bé és az bépanaszoltatott Eránosz Miklós előtt felolvastatván azt nyilatkoztatta: hogy ha Urmánczi Antal arra hütét teszi le, hogy a hatszáz váltó Rf-kot valóssággal kifizette további és részbeni keresetiről lemond, – mire Urmánczi Antal magát késznek nyilatkozván ezennel Urmánczi Antal meghütöltetett.

Határozás:

Írassák reá a közlevélre, hogy Urmánczi Antal a 600 VRf-tok megfizetésére nézve hűtét letévén Eránosz Miklósnak e részbeni további keresete alól feloldoztatik.

* * *

29. oldal 37. szám

1843. július 28.

Olvastatik özvegy Molduván Antalné Botsántzi Dorotyának kérelem levele, melyben testamentuma megírására Régiusokat kér kibocsáttatni.

Válasz:

A kérelmes tetzése szerint vegyen fel Régiusokat – mivel a Kereskedői Szék senki privát dolgába nem elegyedik.

* * *

29-30. oldal 38. szám

1843. augusztus 25.

Özvegy Bogdán Mártonné személyesen megjelenvén, s kötelezvénye be adása mellett, mely szerint Urszuly Zakinak folyó évi május 25-én 415. június 19-én 100 VRf-kot kölcsönözött. – Kéri, hogy ezen adósság kifizetése aránt a Kereskedői Szék rendelést tenni méltóztasson.

Határozat:

A Czéheknek is az elhalálozott Urszuly Zaki tartozván, s ezeknek elsőségek lévén, ha ezek ki elégítetnek, a panaszló özvegy is ki fog elégítetni minden más hitelezők előtt a maga utyán.

1843. augusztus 25.

Actuális bíró Lázár Péter atyánkfia bé ad egy missilis levelet in protocollatio végett, mely szóról szóra így következik:

Kedves Sógor úr !

Miután kivánságunkra Urmánczi Vertán Nemes Gyergyó és Csík Kereskedői Székektől törvényesen vallott, s meghatalmazott hűtös társa Kritsa Anna és testvérei Therésia és Katicza nevekben ellátva levelet hozván ki a néhai megboldogult édes anyuk Kábdebo Mária halála után hátramaradt és általunk szaporított örökségi illetőségeikről: mű testvérek köz akarattal, s igazságoson ezen itt említett u.m. 4578 forintokat váltó czédulában, ugy osztván fel és néki által is adtuk nyugtatóvány mellett, hogy Katitzának 1090 forintot

Azon okból, minthogy ötöt néhai édes anyya még éltibe tehetsége szerént férjhez adta Vertán nejinek Annának 1744 forintot, Tercsinek 1744 forintot váltóban juttasson azonnal mihelyest haza menénd kezeikbe kedves sógor előtt. Mely summa pénzt a mint az összel is említettem sógor úrnak úgy látnok jónak jövendőre nézve, hogy mind fenn említett 4578 forintokat summáson, mind pedig rész szerént a mint fel vagyon osztva a Nemes Kereskedői Szék Jegyző könyvébe béiktatni legyen szives, ki is különben maradok

Jó szívű sógora

Talpasi Kábdebo Jakab mp és testvéreim

Talpason mártius 30-án 1843

A cím ilyen vala

Nemes Gyergyó Szentmiklósi Kereskedői Társaság érdemes
Fő Bírójának Lázár Péter úrnak barátilag
Gyergyó Szentmiklóson

1843. augusztus 25.

Olvastatik özvegy Karácson Kristófné Száva Veron asszonynak kérelem levele, melyben elő adja, hogy mig magát jól birta fiánál Kristófnál tartzkodott, s most eltehetetlenedvén említett fia magától elűzte, sőt 16 tulajdon czin tárgyát, egy tűzre járó üstöt, egy nyársot, egy fejszit, két párnát, egy pléh kupást, fonó kereket, egy léhelt, két pár vas gerebent, egy szuszékot és két ládát magánál tartoztatta azt állítván, hogy ezekért ötöt ennyi ideig tartotta – kéri tehát ezen itt elő számlált javait kiadatni.

Karácson Kristóf személyesen megjelenvén ezen kérést kiadatni kéri.

Határozat:

Közöltessék ezen kérelem levél a bépanaszolttal 8-ad napig

* * *

1843. augusztus 25.

Olvastatik Karácsony Antal helybéli kereskedő kérése, mely szerint a helybéli örmény Kukula János és Gergely csizmadiaáknál lévő adóssága felvételét subst. Jákobi István atyánkfia birván, aki 40 m forintokat fel is vevén magánál tartoztatta, s a panaszlónak át adni nem akarja azt állítván: hogy a kérelmes is szépvízi Fejér Antaltól éppen annyit kölcsönzött, s ebbe tartoztatta, de Fejér Antal nem nékem hanem testvérére Fejér Istvánért adta, aki a panaszlótól 40 m. forintokról szóló lötelezést által vett, amellet a 40 mforintot is felvette – kéri tehát pénzének vissza adattatását.

Válasz:

Közöltessék tanácsos Jákobi István atyánkfiával lehető észrevételének 8 napok alatt leendő megtétele végett

* * *

32. oldal 42. szám

1843. szeptember 29.

Olvastatik Tekerőpataki gyalog katona Benedek Jósefnek kérelem levele, melyben azt adja fel, hogy szentmiklósi kereskedő Csíki Istvámnak egy darab fűvet eladott vala 30 Rf-ba, s két ezüst huszast foglalóul fel is vett- s a panaszló a fűvet mint eladattat meg nem kaszáltatta, kéri tehát a hátra lévő 28 Rf-nak és 20 kr-nak csíki István által leendő kifizetését rendelni.

Válasz:

A bépanaszolt Csíki István honnyába nem lévén – mihe-lyest haza érkezik közöltessék a kérelem levél vele feleletének 8 napok alatti megtétele végett.

* * *

33. oldal 43. szám

1843. szeptember 29.

Olvastatik özvegy Moldován Antalné Botsántzi Dorotya minden értelem nélküli kérelme.

Válasz:

A Kereskedői Szék a minden értelem nélküli kérelmet el nem láthatván, ezt a kérelmesnek egyszerűleg vissza adja.

1843. szeptember 29.

Olvastatik Gyergyó Remetén lakó örmény Mélik Antalnak panasza melyben panaszolja, hogy Keresztes Márton borzasztó káromlások között minden igaz ok nélkül mejjén ragadta, meghurcolta. öléssel, vére kiontásával fenyegette, becsületében nagyon megsértette. – továbbá pedig 46 Rf. és 20 kr-ral adóssa – kéri tehát, hogy meghurcoltatásáért, becsülete megsértéséért illő elégtétel szolgáltatassék – s pénzbeli adósságának megfizetése is itiltessék.

Határozat:

A bépanaszolt Keresztes Márton octóber holnapja 6-ik napjára maga mentsége megtétele végett jelenjék meg a Kereskedői Szék előtt, kötelességévé tétetvén Remetén lakó Mélik István atyánkfiának, hogy a hozzá intézett parancs értelme szerint Keresztes Mártont az írt időbeni megjelenésre idézi.

* * *

1843. szeptember 29.

Olvastatik tekerőpataki plébánus és kerületi esperest Fő Tisztelendő Keresztes János kérelme, melyben a múlt évi szeptember 17-én költ, s pecsétjével megerősítet, s A betű alatt beadott rendelményét, végső akaratát szóról szóra Jegyzőkönyvbe iktatni, jövődjére nézve megtartatni kéri.

Válasz:

A beadott íromány iktattassék szóról szóra jegyző könyvbe, mely íromány szóról-szóra így következik:

Mű alolírtak a Gyergyó Kerületi tiszteletbéli Fő Esperest és Gyergő Tekerőpataki volt érdemes lelkész Fő Tisztelendő Keresztes János úrnál lévén azon nyilatkozott, hogy mivel helyi becsületes kereskedő Ávéd János saját nőjével egyetértőleg a fenn tisztelt Fő Esperest urat öregségében ápolgatta, takarította és sok előadott szükségeiben segítette tehát ezen jótékonyságai tekintetéből az említett vele jóltevő Ávéd Jánosnak János nevezetű fiát, vagy pedig ha ez arra való nem lenne, vagy éppen tanuláshoz kedve nem lenne, azon esetben akármelyik fiát az általa tett fundációba béveszi, nem kívánván azon feltételt ezen tanulók valamelyikéről, hogy éppen Emerentia Calculussal legyenek, mit a véghagyományban egyéb aránt másokról megkívánna Gyergyószentmiklóson September 17-én 1842-ik évben.

Mű előttünk (L.S.) P. Keresztes János mp.

Vákár Lukáts mp. Zerich Tivadar s.k.
Tekerőpataki lelkész Theologiai Professor
Merza Antal Gyergyószentmiklósi lelkész

* * *

34-35. oldal 46. szám

1843. november 3.

Idősebb Urszuly Antal személyesen megjelenvén azt panaszolja, hogy Lázár Gergely kecskéket vásárolván tőle adóssa maradt egy ezer váltó Rf-tokkal, melynek fizetési határideje

eltölt, s fizetni nem akarja, azt adván okul: hogy Verzár Antal panaszára bírói parancsolat mellett a pénz kiadása meg tiltatott legyen – azért kéri hogy bétiltott pénze felszabadíttassék, s kezére adadni rendeltessék.

Határozat:

A bé tiltott ezer VRforint a tilalom alól felszabadíttatik, mivel a határidő, melyben Urszuly Antal a bé tiltató Verzár Antal atyánkfíának fizetni tartozna, még el nem jött.

A bé tiltató Verzár Antal atyánkfia ezen határozat ellen protestál.

* * *

35. oldal 47. szám

1843. november 3.

Olvastatik özvegy Molduván Antalné Botsántzi Dorotya kérelme, melyben rendelést kér az iránt tétetni, hogy rövid idő alatt menyé özvegy Molduván Kristófné jelenjen meg, s ha módja lesz azon telket melyen a kérelmes lakik zálog summáján, az épületeket pedig becsü áron magához váltsa, vagy ha ezt nem teszi két biztos urakat kér rendeltetni, hogy az írt telek árverés utyán eladattassék.

Válasz :

Közöltetik özvegy Molduván Kristófnéval 15 napok alatt teendő felelete végett.

* * *

1843. november 13.

Felvétetik özvegy Molduván Antalné Botsántzi Dorotyá asszony előbbi szám alatt érdeklét kérelem levele, mely válasz szerént özvegy Molduván Kristófnéval közöltetvén felelet tétel végett, írt Molduván Kristófné személyesen megjelenvén, mind két felek önkéntes jó akaratjokból lépének a következő egyezésre t.i.

1-ör Özvegy Molduván Kristófné tartozik az anyósának özvegy Molduván Antalnénak tartás címe alatt évenként 50 VRF-kot négy ángáriákban fizetni és pedig minden ángáriára az az minden 3 hónapra a 15 ezüst huszasokat ide Szentmiklóstra béküldeni. hogy ha pedig ezt nem teljesítené abba az esetben 15 napok alatt a kérdés alatti jószág eladhatása megengedtetik – a fizetés ideje kezdődik folyó évi december 1-ső napján.

2-or A hátulsó ház midőn lakható állapotba tétetődik Molduván Kristófné által, akkor tartozik az özvegy Molduván Antalné a hátulsó házba tenni által lakását.

3-or hogy ha az öreg meghalna az azon esztendőre az az 50 VRF-tokból hátralevő részt tartozik kifizetni Molduván Kristófné a Timár céhbe, hogy az öreg lelkéért szolgálat tétessék belőle – úgy szintén tartozik az öreget a menyé tisztéségesen eltakarítani.

4-er Minden házbeli felkelhetőkről özvegy Molduván Antalné szabadon rendelkezik – ellenben a fundusról és rajta található épületekről semmi esetre nem, azokat el nem idegenitheti, vagy meg nem terhelheti, s holta után kirekesztőleg Molduván Kristófnéra fog a telek épületestől mint tulajdona szállani.

5-ör Molduván Antalnénak a mai napig lévő patikai tartozásának kifizetését magára vállalja özvegy Molduván Kristófné. A már megvásárlott és az udvaron lévő 3 öl fa az első angariából fizetessék ki.

6-szor Minden ángáriát a maga idejében a Kereskedői Szék bírójához nyugtatóvány mellett leendő kézbe szolgáltatás végett tartozik küldeni Molduván Kristófné.

Határozat:

Szolgal tudásul

* * *

38. oldal 49. szám

1843. november 13.

Olvastatik Gyergyó széki Tábla bíró Bajkó Elek úrnak kérelme 3 darab záratékkal, melyben helybéli örmény kereskedő néhai Urszuly János özvegye Bíró Cecilia asszonynál lévő 126 ezüst húszasoknak és két évi törvényes kamatjának költségének, fáradságának felvételére elégtévő biztosokat kér kirendeltetni.

Válasz:

A kérelem záratékaivak együtt közöltessék a bépanaszolt özvegy Bíró Cecilia asszonnyal feleletének 8 napok alatt leendő megtétele végett.

* * *

1843. november 13.

Elő vétetik helybéli kereskedő Bogdán Istvánnak kérelme, melyben azt adja fel, hogy helybéli örmény kereskedő Vártus Zakariás adósa 120 VRF-tokkal, melynek fizetési ideje már eltölt, s több rendbéli barátságos kérésére is pénzét meg nem kaphatta, azért kéri ezen ügyben az igazságot ki szolgáltatni, s pénzét hozza hamarább kifizetetni rendeli

Válasz:

A bépanaszolt Vártus Zakariás kereskedés végett hazulról elutazván – mihelyt haza jő közöltessék vele ezen kérelem feleletének 8 napok alatt teendő megtétele végett.

* * *

1843. november 13.

Bíró atyánkfia bé adja a hozzá helybéli örmény kereskedő Eránosz Keresztes által bé adott könyörgő levelet, melyben azt panaszolja, hogy 18 kr-okra lévén téve királyi adóra, mégis tőle az adószedő 30 Rf-kot követelt amit ő még nem fizetett, s nem is fogja megfizetni, hanem kéri a Tekintetes bíró urat, hogy az adószedőhöz oly rendelést intézzen, nehogy a kérelmesen erőszakoskodni bátorkodjék.

Válasz:

A kérésnek hely nem adatik.

1843. november 13.

Olvastatik a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak idei Octóber 31-ről 200 E szám alatt költ, s a Kereskedő Székhez intézett hivatalos tudósítása, melyben a Felséges Királyi Fő Kormány idei július 31-ről 834 f. szám rendelete nyomán a Magyar és Erdélyi Bor Kereskedés Odessábánni körülményeinek kivonatát két nyomtatott példányokban oly meghagyással küldi, hogy azt a Kereskedő Társaság minden egyéneivel tudassa.

Határozat:

Hirdetessék ki a szokott úton

A Csíki Tekintetes Tisztségnek 1218. számok alatt költ hivatalos felszólítása olvastatik, melyben az aláírási ív közlése mellett a felállandó Magyar Kereskedelmi Társaság Programja kivonatban elő adatván, részvények aláírására szólítatnak fel a Kereskedő Társaság tagjai és egyszersmind az eredményről tudósítás kívántatik.

Határozat:

Szolgál tudásul, s hirdetessék ki a szokott módon.

* * *

1843. november 14.

Felvétetik Tölgyesen lakó zsidó kereskedő Salamon Ábrahám keresete Tölgyesben lakó örmény kereskedő Merza Bogdán ellen: a kereső Salamon Ábrahám kérelmében azt adja fel, hogy ő

1842-ik évi július 1-ső napján Merza Bogdánnal egyezésre lépett, hogy Merza Bogdán tartozzék két hetek alatt 2000 szál dulápokot adni – melyekből 936 szálokot adott is: 1064 szál hátramaradt, melyeknek megadását egész november 9-kéig várta, s akkor újra egyezett Merza Bogdán ő kegyelmével, úgy hogy a hátra maradt dulápokért 1350 szál dulápokot válogatva adjon – s midőn ezek kiválogatására a fűrészre kiment volna, s azt a dulápokot ki akarta volna választani Czárán József által a válogatásban meggátoltatott, sőt meg is veretett. – kéri azért Salamon Ábrahám az A alatti contractusba kiirt és meg nem adott dulápokot az az akkori árban vagy vagyis 22 m. forintba számítva megfizettetni – költsége, fáradsága és pénzének interesével együtt: ami a kérésnek első ágát illeti hozatott a következő határozat.

Határozat:

A bépanaszolt kereskedő Merza Bogdán meghivattatván de meg nem jelenvén a kereső izrealita Salamon Ábrahám teljes keresetén marasztatik, s egyszersmind elektoroknak jegyző Kálmán István számfeletti tanácsos Lázár Gergely atyánkfiai kineveztetnek.

Ami a kérelmes Salamon Ábrahám kérelme 2-ik ágát t.i. Czárán József általi megverettetését illeti – Czárán József személyesen megjelenvén megismeri azt, hogy egy deszka darabbal hozzá ütött – ezen ága a kérelemnek békesség utyán elenyésztetett, úgy hogy Czárán József a fájdalom és költség fejében 100 darab szál jó és ép deszkákat

Határozás:

Szolgál tudásul.

* * *

1843. november 14.

Olvastatik Tölgyesben lakó Jeni Vaszilia görög kereskedő kérelem levele, melyben azt panaszolja, hogy szentmiklósí örömeny kereskedő Lázár Lázár, Czárán József és Tölgyesben lakó Merza Bogdán ökegyelmekkel alkura lépven 807 m forint áru törökbúzát adott az elmúló Nagy Boldogasszony napja előtt oly egyezés mellett, hogy az írt 807 m. forint áru török búzáért jó dulápokot 100-at 15 m forintba számítva adjanak Nagy Boldogasszony nap után két hetekig – de ezen alkunak semmi sikere nem lett. – az írt kereskedő urak az egyezésnek eleget nem tettek, azért panaszló is az alkutól eláll, hanem 807 m forintot Nagy Boldogasszony nap után két heteken túli kamatjával úgy okozott, s okozandó költségével kész pénzben megfizeteni itilni kéri.

Czárán József személyesen megjelenvén kijelenti, hogy ő az érdeklött egyezésben nem társ, hanem cseléd.

Határozat:

A bépanaszolt Lázár Lázár hon nem lévén, haza jöveteléig a követelésnek annyi részben, mennyiben őt illetné elhatározása és ítélese elhalasztatik. – Czárán Józsefre mint aki nyilatkozata szerént a két kereskedőnek nem társa hanem szolgája – az ítélet kí nem terjesztetik – hanem a bépanaszolt Merza Bogdán, mint ki a kereset ellátására meghivatott, de meg nem jelent, a panaszlónak teljes keresetén marasztatik annyi részben amenyiben a követelés őtöt illeti, s egyszersmind elégtévő biztosoknak jegyző Kálmán István és Lázár Gergely atyánkffiai kineveztetnek.

* * *

1843. november 14.

Actuális bíró atyánkfia azt adja fel, hogy Tölgyesben lakó Merza Bogdán ő kegyelmét a polgár által, s maga házánál is marasztotta, vagy ha haza menne is bé jönni parancsolta az ellene beadott keresetek ellátására, – de ő vakmerően felelvén a bírói parancsolatot megvetette – azért kéri, hogy rajta 24 ezüst m forint büntetés felvétesse.

Határozás:

A 24 magyar ezüst forint büntetést bíró atyákfia az engedetlen Merza Bogdánon mihelyt megjelenik felvétesse – s ha fizetni nem akarna, mind addig míg megfizetendi a sötét házba tartsa.

* * *

1843. november 17.

Csík Szent Domokoson lakó örmény fogadós Szöts Antal hites társa ezen M. fórum előtt személyesen megjelenvén azt panasolja, hogy múlt 1842-ik évben Szent Domokoson azon telket, s rajta lévő épületeket, melyet mint fogadót szépvízi kereskedő Száva Antal tartott a Báts familiától, bizonyos esztendőig ugyan a Báts familiától férjével megvásárolván a jövő évi Szent György naptól kezibe, írt Száva Antal a múlt évben ellene panasolt azt adván fel: hogy két örmény közönségek között fennálló Constitutiót Szöts Antal megsértette, s ezért megbüntetni, s egyszersmind a fogadó megvásárlásától eltiltatni kérte – mivel pedig a jószágért előre adott pénze Szöts Antalnak már esztendőtl fogva a jószág tulajdonosainál haszon nélkül hever,

s a jószág megvásárlásaiba is az érintett tiltás miatt biztosan nem cselekedhetik – azért az írt fogadó aránti egyezését Száva Antalnak a tulajdonosokkal, úgy az arról két rendbéli hiteles bizonyítványokat is, hogy Száva Antal a kérdés alatti jószággal törvényesen megkináltatott beadván, tisztelettel kéri, hogy azon Báts familiát illető teleknek, melyet fogadóul Száva Antal használt megvásárlására felszabadítsák.

Határozás:

Megfontolván a Kereskedői Szék az e tárgyban múlt évi december 9-ik napján hozott határozatot, úgy találja, hogy Szöts Antal ezen határozat szerint is, nem alattomos hanem nyilvános vásárlónak lenni ítéltetett egyfelől – másfelől pedig a Báts familia és Száva Kajtán mint édes anya Száva Antal törvényes biztosa között 1842-ik évi május 22-én kötött egyezést összevetvén az 1842-béli október 10-én, más pedig ugyanazon évi december 7-ik napján költ Száva Antal megkináltatásáról szóló hiteles bizonyítványokkal úgy találja a Kereskedői Szék, hogy az érdeklött május 22-én költ egyezés szerint Száva Antal önként lemondott legyen a kérdés alatti fogadóról, jöllehet a megkináltatásról szóló két rendbéli bizonyítványokban foglalt felelete szerint a vásárról nyilván le nem mondott, de még is az illetén esetekben a törvény által szabott 15 napok alatt a kérdés alatti fogadót magának fenn tartani, a tulajdonosokkal egyezésre lépni elmúlta – azért ezen Kereskedői Szék Szöts Antalnak, a kérdés alatti fogadónak maga idejében mi által vételére, és annak kötése szerénti folytonos bírhatása teljes hatalmat, s szabadságot enged, s ezen vásáron a két közönség között fennálló Constitutiók megszegőjének nem tekintethetik.

* * *

1843. november 17.

Olvastatik özvegy Molduván Antalné Botsántzi Dorotya kérelme vagy protestációja, melyben kijelenti, hogy ő a folyó évi november 13-ik napján a Kerekedői Szék Jegyzőkönyvébe beiktatott békességhez – egyezéshez, melyre a menyé, s pártolói által csábított, mely részére káros, – nem áll – hanem megkívánja, hogy a ház a contractusban ki írt időig adattassék el, s a pénz a menyé és közte osztassék fel egyenlően, s ha erről határozatot nem nyerhetne ezen protestációját jegyző könyvbe iktatni, s onnan hiteles másolatban kiadatni kéri.

Válasz:

Mint hogy a kérelmes a menyével Molduván Kristófnéval önkéntesen lépett Egyezésre – ezen Egyezést a Kereskedői Szék meg nem változtatja, s jószágnak az egyezés elleni eladhatása határozásába belé nem ereszkedik – a kérelmes pedig a kérelemben foglalt illetlen és hazug kitételekért ezennel szigorúan megfedetik, s csak szegénységének és öregségének tulajdonítsa hogy az érdeklött kitételekért a Kereskedői Szék illőleg nem bünteti – ami a kérelmének jegyző könyvbe iktatását illeti, ez a szokott díj mellett beiktatani megengedtetik.

Az ülés eloszlása után a protestációt bé adó Táblabíró Váradi Alajos a kérelmes nevében ezen válasz ellen recursust jelentett a Felsőleges Királyi Guberniumhoz.

Kálmán István
jegyző előtt

Vége 1843-nak

1844.

I. oldal 1. szám

1844. január 12.

Bíró atyánkfia jelenti, hogy bíróságának három éve eltöltenek, azért a rendelés és gyakorlat szerént új bíró választásnak kelletvén történni: erre való részt szükség hogy a Méltóságos Fő Király Bíró úr a bírói választásra meghívattassék.

Határozat:

Számfeletti tanácsos Lázár Gergely és jegyző atyánkfiái kineveztetnek a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak a bírói változtatásra leendő meghívására.

* * *

2. oldal 2. szám

1844. január 22.

Collector Tumán vagy Izsák Lukáts a múlt 1843-ik évről collectori számadását ezekben teszi meg:

Az egész impositió volt.....4859 VRf.

Ebből a szegényeknek elengedetett.....157 f....35 kr.

A collectornak költségekre.....71 f...25 kr.

Melyet az egészből levonva marad 4630 f - kr.

Mely négyezer hatszáz harmincz váltó R forintokat a Collector minden hiba nélkül bé fizetvén.

Ezennel collectori minden számadásától dicsérettel feloldoztatik, a közönség tagjaival való szelíd és emberséges bánásmódja méltányoltván.

* * *

1844. január 26.

Bíró atyánkfia előterjeszti mi szerint a januárus 12-én hozott határozat szerint jegyző atyánkfia betegsége, Lázár Gergely hivatalos foglalatossága miatt a meghívásra el nem mehetvén, helyettük katonai ügyvéd Bartha Dénes urat megkérte és számfelletti tanácsos Vákár Ferencz atyánkfiát nevezte ki – kik is megbízásokban eljárván jelentik, hogy ők az új évet Méltóságának feladván a bírói választásra meghívták, ő Méltósága kijelentette, hogy februárus 4-ik napján az 5-én tartandó bírói választásra méltóztatik megjelenni – minek következésül indítványba hozatik, hogy Ő Méltóságának elfogadására illő szállítás és lakoma kívántatván ennek elkészítésére, s az egésznek a körülmények szerint leendő elintézésére actualis bíró atyánkfia tisztelettel megkérve, s ezen kérésnek engedvén, a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak elfogadását, valamint a bíró választáskor a szokás szerint adandó ebédről intézkedést elfogadni szíveskedett.

Határozat:

Szolgál tudásul, s bíró atyánkfiának szívessége köszönettel fogadtatik.

* * *

1844. január 26.

Indítványba hozza bíró atyánkfia, hogy mi előtt a közönség tagjai kereskedési foglalatosságok tekintetéből eltávoznának, szükség a királyi adót és közönség költségeit a közönség tagjaira kivetni.

Határozat:

Az indivány helyesnek találtatván, a rectificáció mehatározatván, s mai napon végbe is vitetvén a Libellus Collector Karácsony Kristófnak által is adatott azon meghagyással, hogy míg a közönség tagjai házul eltávoznának igyekezzék az adó felszedésében.

* * *

6-8. oldal 6. szám

1844. február 5.

Bíró atyánkfia előadja, hogy a szokás szerént a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak a gyűlésbe való meghívására követeket szükség kinevezni.

Határozat:

Kineveztetnek Kábdebo Gergely, Jákobi István, Kritsa Péter actuális, Lázár Gergely, Vákár Ferencz, Dobribán Antal, Temesvári Gergely substitutus senátor atyánkfiái – a Communitás részéről Lázár János – kik a Méltóságos Fő Király Bíró urat alázatos tisztelettel hívják meg.

* * *

6-8. oldal 7. szám

1844. február 5.

Meg jelenvén a Méltóságos Fő Király Bíró úr, s az elnöki széket többszöri éljen kiáltások között elfoglalván, Ő Méltósága a gyűlést az alább szóról-szóra beírt a Kereskedő Társulathoz, s annak minden egyes tagjaihoz intézett, s felolvasott becses szónoklatával méltóztatott megkezdeni.

Tekintetes Fő Bíró Úr !

Okos és előrelátó tisztos Kereskedői Társaság!

Van szerencsém a Királyi Fő Kormány Szék rendező szabályai nyomán ezen tisztos gyülekezetben a Főbírói választást napi rendre kitűzni, minek következtében kötelességemnek esmérem a Társulat minden tagjait előre is figyelmeztetni, hogy minden társulatnak magát fenn tartó és minden külső, sőt maga a kormány gyakori befolyásától is megőrző tulajdona, ereje abban áll, hogy ha az előjáróktól egyenes és egymásoktól kölcsönös függés lelki esmeretesen megtartatik, e távoztatya el a társulatot emésztő belső viharokat, e szerzi meg a társulatnak mások előtti valódi tekintetét.

Felteszem ezen Gyergyószentmiklósi Kereskedői Társulatban is a megírt mindenkor dicséretre és magasztalásra vezető tulajdont, s az aránti meggyőződéssem abból ered, hogy Fő Király Bírói hivatalomnak folytatása kezdetétől fogva még belső versengésről panaszok előmbe nem is hatottak. A Vigasztaló Szentlélek Úr Isten adgya, s tartsa is meg a minden jóra elkerülhetetlenül szükséges egyességet, a legkésőbb időkig virágoztassa, gyarapítsa a társulati jólétet, hogy a királynak, hazának mindenkor kész szolgálatára, s külön külön minden egyes tagjainak mindég boldogítására lehessen.

Amint mondám Fő Bírói választás célja mostani öszve sereglésünknek, tisztnek lenni maga igazi értelmében, s erre ugyan jól vigyázzunk, nem jövedelem hajhászás, s annak meg is nyerhetése, hanem a közjó előmozdítására szentelt fáradság, s áldozat tétel, s csak ezen feltétel alatt érheték meg a társasági valódi jólét igazi gyümölcse: az az a földön elérhető polgári boldogság, úgymint személy, s vagyon igazi bátorsága: – ami

az egyes tagoktól is a kevesebb fáradság, s áldozat tételeket szintúgy múlhatatlanul megkívánja: – Úgy tudom a Kereskedői Társulat tisztviselői is fáradnak, s áldoznak jövedelem várás nélkül, s igen csekély haszon, s mentség reménye mellett, ugyan azért a jövedelem léte nem is kívántattya, magyarázza az hivatalokat. – adgyon is a Mindenható mindenüvé, s mindig olyan tisztviselőket, akik tiszta eljárások, fáradság és áldozat tételek által nem egyebet, hanem mindig a közjót, s boldogságot elébb, s elébb mozdítani törekedgyenek.

Valamint azért az egész Kereskedői Társulat minden tagjainak, választó férfainak aztot ajánlom, hogy nem részre hajlók, nem személyes hasznot kereső, hanem a közjót igazán előmozdítani iparkodó jeles emberekre most, s mindenkor adják szavazataikat, úgy a lelkesebb, tehetségesebb, s így a közjóért áldozni, fáradni kevesebb romlásokkal képesebb férfiakot telyes bizodalommal arra kérem, hogy a legméltóbban ilyeneket illető Főbírószágot, s egyéb hivatalokat is a többség józan kívánsága szerint felvállalni, ha a Főbíró is olykor távozni kéntelenítetnék vagy különben is elfoglalva lenne, ötöt mindég egész készséggel hivatala folytatásában felsegélteni sziveskedgyenek, hogy minden jó szívű ember a társaság, józan függés, s előljárói tiszta eljárásokból következhető boldog jólét méltán örvendhessen. Kezdjünk azért ezen újabban mondom szóval minden részrehajlástól, józan megfontolást érdemlő, s annak következésében igazán áldást is terjesztő munkálathoz az Atyának, Fiúnak és Szentlélek Úr Istennek nevében.

A Méltóságos Fő Király Bíró úrnak ezen felolvasott tanúságos, oktató beszédjére jegyző atyánkfia a Kereskedő Szék, s egész közönség nevében felelvén ha köszönetet mondott a Méltóságos Fő Király Bíró úrnak azért, hogy személyesen a

bírói választásra megjelenni méltóztatott, s ezen megjelenése által utat nyitott arra, hogy a kegyelmes leiraton alapuló választási jogot tettel gyakorolhassa, s magának oly bírót választasson a közönség, ki a közönségnek igaságos érdekeit ismerve, azokat fenntartani és előmozdítani tudgya, s akarja is, kiben a Nemes Közönség telyes bizodalmát helyezheti, s ennél fogva a bírói hivatalra legméltóbbnak lenni ösmér, s egyszersmind jegyző atyánkfia a Nemes Közönség tagjaihoz azon óhajását intézte, hogy a minden társaság fenntartására szükségkép megkívántató egyetértés a közönség tagjai között uralkodjék, valamint most, úgy ezután is mindenkor.

A kitüzött tárgy t.i. a bírói választás jöven tanácskozás alá, minekelötte a gyakorlat szerént Candidatió, s szozatolás történne, az egész választó közönség egyező akaratját, s kívánságát egyik tagja, Lázár János által kijelentette az iránt, hogy volt bíró Lázár Péter atyánkfia az egész közönség telyes bizodalmát 8 éveig viselt bírói hivatala folytatásával megnyervén, ezen idő alatt tett hivatalos számadásait egész tisztelettel megköszönvén, a tisztelt bíró úrban ezutánra is telyes bizalmat helyezettvén, tisztelettel felszólítja, s kéri hogy a közönség javáért hasznáért fáradságát nem kimilve sziveskedjék a bíróságot újra felvállalni. –

Ezen kérésre volt bíró Lázár Péter atyánkfia kijelenté, hogy részéről 8 évek alatt tehetsége szerént a Társaságnak szolgálván, körülményei nem engedik hogy a bírói hivatalt tovább folytassa, azért kéri a közönséget, hogy helyette más bírót választassék.

Mire a közönség előbbeni kérését, s kívánságát ismételvén, s a Méltóságos Fő Királybíró úr is volt bíró Lázár Péter atyánkfiát a bírói hivatalnak újból való felvállalására atyailag felszólítván.

A Közönségnek ismételt kérését, s a Méltóságos Elnök Úrnak atyai felszólítását méltányolván volt bíró Lázár Péter atyánkfia, ha az illő függés fenntartásában, s egyéb terhek viselésében a Kereskedői Szék tagjai is segítségeket meg vonni nem fognak nemzete iránti jó indulatból a bírói hivatalnak újbóli viselését felvállalni szíveskedvén egész közönség által egyes vottal, s hangos felkiáltással újra bírónak választatott, s ezen bírói hivatalába a Méltóságos Fő Király Bíró úr által beiktattatott, s megerősítetett.

* * *

10-13. oldal 8. szám

1844. február 5.

Megválasztott bíró atyánkfia előadja, hogy bírói hivatalát csakis úgy folytathatja czélszerűleg, ha a tanácsosok is meleg részvétellel viseltetvén az elő fordulandó és eligazítandó ügyek aránt.

Néki segéd kezét nyújtanak és ha a közönség tagjai teljes készséggel teljesítik a hozzájuk intézendő parancsokat, mivel pedig feltehetni azt, hogy egy számos tagokból álló társaságban legyenek olyan tagok is kik vagy megvetésből, s innen eredő makatságból, vagy pedig vakmerőségből a bírói parancsolatokat megvetik megvetik, engedetlenségre vetemednek, s ez által a társaság fennállására szükséges jó rend felzavartatik, – szükségesnek látja tehát, hogy az engedetlenek, s vakmerők czélszerű büntetése, s ezen büntetésnek felvételi módja ezen gyűlésben megállíttassék.

Mely ilyenén előterjesztése bíró atyánkfiának általánosan jónak, s rend fenntartására elkerülhetetlenül szükségesnek esmeretvén az engedetlenek büntetése, s büntetés felvetésének módja tanácskozás alá bocsáttatván a vitatkozás rendében felfejtetett,

hogy a megállított bizonyos mennyiségű pénzbeli büntetés általában véve a vagynosabb és szegényebb tagokat véve nem lenne célszerű – azért közönséges akarattal mostan az engedetlenek ellen az alább megírandó pénzbéli a vagyonossághoz képest, vagy pedig szegénységhez képest letartoztatási büntetés, s annak elégtételbe való vétele következőkép határozottat el.

1-ször A Kereskedői Széknek mind rendszeréni tanácsosait, mind esküttjeit midőn bíró atyánkfia a polgár által a gyűlésbe meghívhatja, s ezen meghívásra meg nem jelenéseknek helyes, s bévehető okát a meg nem jelenő tanácsosok, nem írásaik vagy más küldöttjük által, hanem magok személyesen, vagy pedig írásba bíró atyánkfia előtt fel nem fedeznék, s így bíró atyánkfiától vagy a Kereskedői Széktől a meg nem jelenésre engedelmet nem nyernének, mégis a gyűlésekben a polgár által lett meghívásra is meg nem jelenének, az ily engedetlen tanácsosok vagy esküttek mindannyiszor 2 ezüst R forint pénzbéli büntetésre ítéltetnek.

De nemcsak a gyűlésekbe való megjelenések lévén szoros kötelességek a tanácsosoknak, hanem az is, hogy midőn bíró atyánkfia körülményei miatt kéntelenitetnék hazulról eltávozni, s a bíróságot akármely rendszeréni tanácsos atyánkfiára bízna tartozik a bírói hivatalt a felszólított tanácsos atyánkfia bíró atyánkfiának haza jöveteléig felvállalni, s folytatni, amit, ha bévehető, s bíró atyánkfiának hon létében felfedezendő helyes ok nélkül nem teljesítené az ilyen engedetlen tanácsos az előbbeni büntetésen marasztatik.

2-szor A közönségnek bármely senátorja is bíró atyánkfia, vagy a Kereskedői Szék előtt bárki által, s akármely tárgyban is bevádoltatik, s ezért bíró atyánkfia eleibe, vagy a Kereskedői Székhez való megjelenésre a polgár által bírói pecsét erejénél

fogva törvényesen idéztetvén, ha ezen bírói pecsétnek nem engedelmeskednék mindannyiszor a közönségnek azon tagjai akik a köztudat és meggyőződés szerént vagyonosabbak két ezüst Rforinttal büntetődjön.

3-szor. Ha az engedetlenek között olyanok találatnának kik családok világos kára nélkül éppen nem, vagy csak igen nagy, magok megeröltetésével fizetnének le a fenebb megállított 2 ezüst Rforintokat, az ilyen tag nehogy az engedetlenségek miatt az ártatlan házi család is szenvedgyen a pénzbeli büntetés helyett a hibához mérsékelt időig a közönségnek helyben levő úgynevezett setét házában kenyér, s víznek lett kiállandó letartoztatást büntetéssel fog az engedetlenségére megbüntetni.

A bírói parancsolatnak nem engedelmeskedő rend szerénti vagy, vagy számfeletti tanácsosok, s a közönségnek minden tagja fenebb határozott pénzbéli vagy letartoztatás büntetésnek elégtételbe való vétele ekép határozottatott el:

Minden a Kereskedő Társaság dolgaiban való idegen befolyást és avatkozást a lehetőségig kikerülni, s mellőzni szükséges lévén, ezután a Kereskedői Szék a kebeléből, vagy a közönség tagjai közül kinevezendő meghívottjai által fogja az engedetlenekre szabott pénzbéli vagy letartoztatási büntetést elégtételbe venni.

Ha pedig a Kereskedői Szék által kiküldött megbízottak által, kiknek napidíjok 30 váltó krajtzárban állítatott meg – elpróbálandó elégtételt a Nemes Örmény Közönségnek bármely tagja is erőszakos ellenállással megakadályoztatná, abban az esetben a Kereskedői Szék a Méltóságos Fő Király Bíró úrhoz fog folyamodni.

A meghatározott s valóssággal fel is vett pénzbeli büntetések mily célra, s hova fordítottassanak azt a Kereskedői Szék maga béléltása szerént fogja elhatározni – a felvett büntetésekről, s megbüntetett személyekről consignáció vitessék.

13. oldal 9. szám

1844. február 5.

Az egybegyűlt Nemes Választó Közönség azon köz akaratból, s egyetértésből eredő kívánságát terjeszti elő, mi szerént már az előtt is tanácsosi hivatalt viselt egyik tagjában Lázár János atyánkfiában teljes bizodalmat helyeztetve ötöt újra rendszeréni tanácsosnak választya.

Határozat:

Közfelkiáltással rend szeréni tanácsosnak választván Lázár János atyánkfia – ezen hivatalában a Méltóságos Fő Király Bíró által megerősítettett.

* * *

14. oldal 10. szám

1844. február 6.

Mikor is a tegnapi napon folytatott tárgyakról készített jegyzőkönyv felolvastatván, némi módosítások és változtatások után helyben hagyatott és megerősítetett.

* * *

14. oldal 11. szám

1844. február 6.

Bíró atyánkfia előterjeszti, hogy Merza Bogdánra engedelmetlenségért szabott 24 m forint büntetés felvehetésére a Méltóságos Fő Király Bíró úr is megegyezését méltóztatott adni.

Határozat:

Az egész tárgy körülállásoson felfejtve és a Méltóságos Fő Király Bíró úr eleibe terjesztve, azon büntetésnek okvetlen és múlhatatlanul leendő felvételére nem csak egyezését adta, hanem azt felvenni parancsolja is.

* * *

15. oldal 12. szám

1844. február 9.

Jegyző atyánkfia előadja mi szerint szerződése szerint elegendő tűzifa lévén fizetésével együtt járandó – ennek megvásárlásában több alkalmatlanság lévén egybe kötve – ennek kikerülése végett jónak látná, hogy fára bizonyos mennyiségű pénz rendeltessék.

Határozat:

Köz akarattal meghatározott, hogy jegyző atyánkfiának 1843. évi december 1-ső napjától fogva 1844-ik évi december 1-ső napjáig 40 váltó R forintok fára adattassanak.

* * *

16. oldal 13. szám

1844. február 12.

Marosvásárhelyi polgár és kereskedő Izekutz Imre benyújtott kérelmében egy hiteles bizonyítványt kér adattatni arról, hogy a helybéli örmény nemzet leányainak férjhez lett adásakor javaiból való részesedését, hogy gyakorolta? s gyakorolja ma is? és az *Ánre Nuptiális Contractus*ba foglalt quantumon kívül lehetett-e többé, s lehet-e a leány testvéreknek a fiú testvérei ellen valamit követelni, még a köz szülők halálok után is, vagy teljességgel nem.

Határozat:

Adassék a kérelmesnek hiteles bizonyítvány arról, hogy a helybéli örmény nemzet között eleitől fogva azon gyakorlat divatozott, s divatozik ma is: mi szerént a leányok a kiházosításán és az *Ánre Nuptiális Contractusban* meghatározott mennyiségen kívül, sem a szülők életében, sem halálok után a szülőkől maradt vagyonba nem részesednek, mindazonáltal a szülők mint szerződésben leányaik részére is saját javaikból szabadon rendelkezhetnek valamint életekben, úgy holtok utánra is.

* * *

17. oldal 14. szám

1844. február 26.

Közösségünk tagjaira a királyi adó felolvastatott

Határozat:

Szolgál tudásul

Eltávozván a királyi pénztárnok, dülő és esküvő biztos urak – a helyettes bíró atyánkfia elnöksége alatt

* * *

17. oldal 15. szám

1844. február 26.

A Felsőges Királyi Fő Kormány Széknek tavalyi 10-ber 29-ről 13527. szám alatt költ rendelése által köz híré tétetni rendeltük: hogy a török tartományokban marhás gazdaságot üző erdélyi lakokon török jobbágyok által elkövetett, s ezután is

netalán elkövethető huza-vonák és kegyetlenségekből eredő sérelmeket orvoslás végett mindég és egyenesen a Galatzi Császári Királyi Consuli Hivatal eleibe terjesszék.

Határozat:

Szolgál tudásul.

* * *

17-18. oldal 16. szám

1844. február 26.

A Felsőleges Királyi Fő Kormány Szék idei januárius 2-ről 48. szám alatt azt parantsolja közhírré tétetni, hogy az erdélyi azon juhok gazdák, kik a Duna jobb partyán juhaikkal átmenni igyekeznek, az átmenetel alkalmával megkívántató öszve számításban ne ellenkezzenek, mivel ezen öszve számítás fizetés nélkül vitetik végbe, s célja is csak az, hogy a Török-birodalomból ugyan odavaló juhokot vám nélkül át ne hajthassanak, – az ellenkezésből követhető kedvetlenséget pedig magoknak tulajdonítsák.

Határozat:

Szolgál tudásul.

* * *

18. oldal 16. szám

1844. március 22.

Olvastatik a Szépvízi Kereskedői Széknek megtanáló levele, melyben atyafiságosan kéri, hogy Szent Domokoson lakó örmény Szóts Antal egy a Báts familiától Szent Domokoson lévő belső

telek leendő megvásárlásától eltiltassák, s fondorkodásáért illő büntetés alá vettessék.

Határozat

A Kereskedői szék az 1842-diki december 9-én és 1843-ik évi november 17-én költ határozatait meg nem változtathatta – mi is atyafiságosan írássék meg a Szépvízi Kereskedői Széknek.

* * *

19. oldal 17. szám

1844. március 22.

Helybéli kereskedő Bogdán Istvánnak Vártus Zakariás ellen múlt 1843-ik évi octóber 13-ik napján beadott kérelem levelére, melyben Vártus Zakariásnál lévő adóssága felvételését kéri – minek utána az adós által közöltetett és semmi észrevétel nem tétellett – hozatott a következő

Határozat:

Executoroknak kineveztetnek Száva Antal és Vákár Ferencz számfeletti tanácsos atyánkfiai, kik is az előre bocsátandók előre bocsátása mellett az elégtételt aprobálják.

* * *

19-20. oldal 18. szám

1844. április 2.

Olvastatik a Tölgyesi 30-di Hivatalnak idei mártius 21-ik napjáról 143. szám alatt tett hivatalos felszólítása melyben a Felsőges Királyi Kincstárnak 1836-ik évi június 30-ról 4850.

szám alatt költ rendelése következtetésül az ezen rendelésben nevezett boltos kereskedőkön a reájok rótt Contrabandális büntetést felszedetni és a felszólító 30-di Hivatalhoz beküldeni kéri – vagy pedig a tárgy miben állásáról illő felvilágosítást kér adni.

Határozat:

Közöltetik a bépanaszoltatott boltos kereskedőkkel, hogy 8-ad napok alatt magok felelettyeiket tegyék meg.

E tárgyban a kereset alatt lévő boltos kereskedők a bírói széket elhagyták.

* * *

20. oldal 19. szám

1844. április 2.

A Méltóságos Fő Király Bíró ár idei mártius 27-ről 49. elnöki szám alatt költ rendeletében a mellékelt Fő Kormányzói másolatban foglalt felszólítás következtetésül ezen Kereskedői Széket arra utasítja, hogy mind a bel, mind a kül kereskedés akadályait úgy a módokat melyekkel azokat elhárítani lehetne nyilvánítsa és a megállítandó vélemény sietőleg küldessék fel.

Határozat

Bíró és jegyző atyánkfiai maguk mellé a kereskedés tárgyát értő tagokat vegyenek, s egyet értőleg egész tárgyról mentől hamarébb véleményt terjesszenek elő.

* * *

1844. április 12.

Az előbbi ülés határozata következtésül bíró és jegyző atyánkfiái a kereskedés akadályai és nehézségeiről készített véleményt beadták mely is

Határozat

Felolvastatván és némi módosításokkal helyben hagyatván, tisztába íratni, meghitelesíttetni, s mentől hamarább a Méltóságos Fő Király Bíró úrhoz elküldetni határozatott.

* * *

1844. április 25.

Bíró atyánkfia előterjeszti, hogy azon belső telek, melyen jelenleg helybéli örmény Fejér Péter lakik, a tulajdonos urak által a mai napon árverés utyán el fogna adatni, azért szükséges lenne, hogy azt a helybéli Nemes Örmény Közönség a maga számára megvásárolná, s erre való nézt a Kereskedői Szék és Közönség tagjai közül két egyén az árverésre megbízó letéttel ellátva felhatalmaztassék.

Határozat:

Bíró atyánkfia javalata egyetértőleg elfogadtatván adassék hiteles megbízó levél számfeletti tanácsos Vákár Ferencz atyánkfiának és Kis Jakabnak arra, hogy az említett telket a helybéli Nemes Közönség számára ... áron árverés uttyán megvásárolhassák.

Rezumat

În anul 1607 localitatea Gheorgheni a obținut de la principele Transilvaniei Rákóczi Zsigmond dreptul de a ține anual două iarmaroace. Acest privilegiu a creat condiții favorabile pentru des-călecarea comercianților armeni în această zonă a Secuimii. După documentele de arhivă primele grupuri de armeni s-au statornicit în Gheorgheni în anul 1637, următorul în anul 1654. Colonia armeană din Gheorgheni s-a întărit și în perioada mării migrații a armenilor moldoveni spre Transilvania, între anii 1668-1672.

Până-n anul 1763 în orașul Gheorgheni exista două comunități din punct de vedere administrativ: cea armeană și cea secuiască. Comunitatea armeană avea acele prerogative ca cea secuiască, în afara dreptului de a se judeca în cazuri criminale. Începând cu înființarea regimentelor grănicerești până-n anul 1848, în Gheorgheni coexistau trei comunități: militară, provincială și cea armeană.

După descălecarea armenilor din Moldova, armenii din Gheorgheni sau organizat în companie având în frunte un jude și mai mulți jurați. Până-n anul 1746 comunitățile armene din Dumbrăveni și Frumoasa s-au aflat sub jurisdicția judeului armean din Gheorgheni. După ce Dumbrăveni a devenit oraș liber regesc, prerogativele judeului din Gheorgheni era preluat de către judele din orașul din zona Ghurghiului. Subordonarea comunității armene din Gheorgheni față de judele din orașul Dumbrăveni era mai mult formală. Dintr-un memoriu adresat Guberniului de către comunitatea armeană din Gheorgheni din anul 1793 și alte documente, reiese faptul, că comercianții și meșteșugarii din Secuime, s-au folosit de privilegiile breslelor și a companiei comerciale din Dumbrăveni.

Reorganizarea teritorial administrativă din anii 1786-1793 a schimbat situația juridică comunităților din Gheorgheni și Frumoasa, care au ajuns sub jurisdicția scaunului secuiesc Ciuc- Giurgeu- și Cașin. Amintirea constrângerilor din 29 ianuarie 1726 de către

jurisdicția scaunală, a creat panică și neîncredere din partea armenilor din Gheorgheni. Aceștia prin memoriile, demersurile lor adresate împăratului, Guvernului și Dietei din Transilvania au reușit să obțină privilegiile speciale pentru Scaunul Comercial. Prima formă a lui Mercantile Forum era înființată în anul 1794, însă recunoașterea acestei instituții de către împărat a avut loc în anul 1796.

Autorul acestei cărți prelucrează cu metodele istoricului procesele-verbale și hotărârile Scaunului Comercial, documente care s-au păstrat în arhiva parohiei bisericii armene din Gheorgheni dintre anii 1805–1826 și 1840–1844. Prelucrarea acestor documente deschid porțile civilizației armene din prima jumătate al sec. al XIX-lea pentru cititorii zilelor noastre. Instituțiile lui Mercantile Forum reprezentau un echilibru între conducerea autarhică din partea judeului și a senatorilor și cea a membrilor de rând a comunității, care în toate situațiile erau consultați și ocrotiți.

În cadrul ședințelor Scaunului Comercial s-a discutat toate problemele comunității armene. Cele mai multe erau legate de problemele creditării, dar sau ocupat cu așa numita Constituția armenească și toate aspectele vieții cotidiene a comunității armene.

Scaunul Comercial era apreciată de către funcționarii Guvernului, de către reprezentanții scaunului secuiesc Ciuc-, Giurgeu-și Cașin cât și de comandamentul militar a regimentelor secuiești.

Din documentele cercetate reiese clar că Scaunul Comercial reprezenta o organizare superioară față de instituția companiei. Mercantile Forum n-a distrus instituția companiei, ci doar l-a subordonat. Scaunul Comercial armean din Gheorgheni prin privilegiile primite în anul 1796 a devenit o instituție deosebit de influentă în viața economică și politică a Transilvaniei.

Publicarea documentelor Mercantile Forum din prima jumătate a secolului al XIX-lea, face posibilă cunoașterea mai detaliată a comunității armene din Gheorgheni, al cărei organizare permitea, ca comercianții armeni să devină cel mai prosperi negustori la vremea respectivă.

Summary

After obtaining the national market right in the year of 1607, Gyergyószentmiklós (Gheorgheni) attracted like a magnet the Armenian merchants from Moldavia. According to the available documents we can estimate that the first bigger wave of immigration took place around 1637 and the second wave around 1654. Probably with the great Armenian settling between the years of 1668 and 1672 many of the Armenians passing through remained in Gyergyószentmiklós.

From the administrative point of view till December 1763 in Gyergyószentmiklós existed two communities: the Szekler community and the Armenian community. The only difference concerning the scope of authority of the Armenian judge and the community, in comparison to the Szeklers', was that they were not allowed to deal with murder cases. Nevertheless, both communities had separate judges, notaries and jury and their power covered the protection of every member. After setting up the Szekler frontier regiments, three communities were formed in Gyergyószentmiklós: the military, the provincial and the Armenian. The competence of all these communities served the protection of the interests and rights of the community.

Till 1746 the Armenian community of Csíkszépvíz (Frumoasa) and Ebesfalva (Dumbrăveni) were under the authority of the Armenian judge in Gyergyószentmiklós as well. Starting with this period, the Armenian communities from Gyergyószentmiklós, Csíkszépvíz and Ebesfalva got under the jurisdiction of the Chief Judge residing in Erzsébetváros (Ebesfalva), but the communities of all three settlements had separate judges, and the organisational life of the merchants and craftsmen was based on the self-organisation of the local community.

On the other part, this relation of dependence was only illusive, a fact which can be found out from a letter addressed to the Local Government (Guberniu) in 1793. Namely, we can read in the letter of the Armenian community from Gyergyószentmiklós that those

living along the Békény (Belcína River) took advantage of their privileges granted to the people of Erzsébetváros in the course of their trade in the period between 1746 and 1793. Nonetheless, they were afraid that in case the jurisdiction of the Chief Judge from Erzsébetváros ceased, they would be forced in a disadvantageous situation as to the Szekler authorities of the seats.

After 1793 the Armenian community from Gyergyószentmiklós and Csíkszépvíz seceded permanently from Ebesfalva and got under the jurisdiction of the Csík, Gyergyó and Kászón Seats. Because the new situation meant the derogation of their autonomy and self-government, between 1790 and 1793, in order to clarify their legal status, they concluded several memoirs to set up an organization, independent from the Szekler institutions, for the protection of the Armenian merchants and they were trying to fray out these memorandums on the Transylvanian Diets. In 1796, as a result of their petition, was created the Commercial Court, namely the Mercantile Forum, one of the most important organizations of the Armenians of Gyergyószentmiklós and Csíkszépvíz.

The aim of the writer is to process, respectively to communicate the minutes of the Commercial Seat existing from the periods of 2 December 1805 – 1826 and 1840 – April 1844 sorting them according to their subject. The author could deal only with the presentation of the major subjects regarding the minutes of the Mercantile Forum. His study has several hundred pages as it is. Through this presentation of the subjects – according to the historiographer that processed and published the texts – the documents of the Commercial Seat open a view for the reader towards a better understanding of the Armenian civilization of Gyergyószentmiklós.

The institutes of the Mercantile Forum functioned in terms of the balance between democracy and authoritarian regime. On one hand they discussed every major issue, they took into consideration the arguments and evidence of the affected parties, on the other hand they did not tolerate the oppositions regarding the decisions of the

Commercial Seat. Moreover, they also severely punished the opinions slandering the forum. While taking the verdicts and decisions, they took into consideration to the maximum their privileged legal framework; however, they were always striving to strictly comply with the law. If there was a chance for parley, they advocated the reconciliation between the parties.

By the presentation of the disputes and bankruptcy proceedings between the different groups of the merchants, the author's research method consisted mainly in smaller case studies.

The relationship of the Commercial Seat between the Gubernium, the royal judge and the royal tax collector of the Seat was particularly interesting. The Armenians with their balanced, law obeying behavior achieved the respect and appreciation of the officers of these institutions. Nonetheless, they didn't allow anyone to have voice in the affairs of the Mercantile Forum; they demanded respect toward their autonomy from the leaders of the military and provincial communities, from the officers of the Seats and Gubernium.

On account of the Letter of Privilege voted by the Diet and avouched by the monarch, the Commercial Seat meant a higher level of the Armenian autonomy in comparison to the military. However, the Mercantile Forum didn't dissolve the military with the Letter of Privilege. Beside the military, the guilds and the associations as well could keep the majority of their autonomic elements within the Armenian community. Even so, they were dependent of the Commercial Seat in regard of the administration and law.

The goal of the author is to acquaint the readers of the 21st century with the minutes of the Mercantile Forum in a comprehensive manner. For that reason he tried to bring the inconsequent and unclear orthography up to date. Because having known the documents of the Commercial Seat, the basic elements of the Armenian civilization of Gyergyószentmiklós become publicly available at the beginning of the 21st century.

Zusammenfassung

Nach Erhalt des Landesmarktrechtes im Jahre 1607, die Stadt Niklasmarkt (Gheorgheni) zog die armenischen Händler aus Moldau magnetisch an. Entsprechend den uns zur Verfügung stehenden Urkunden, die erste grosse Ansiedlungswelle fand im Jahre 1637, die zweite im Jahre 1654 statt. Wahrscheinlich sind aus den Armenen, die zwischen den Jahren 1668-1672, während der grossen armenischen Niederlassung hier durchgezogen sind, viele in Niklasmarkt geblieben.

Bis zum Dezember des Jahres 1763 in Niklasmarkt waren zwei Verwaltungsgemeinschaften: die szeklerische und die armenische Kommunität. Der armenische Richter und die armenische Kommunität hatten den gleichen Kompetenzenbereich inne als die szeklerische, mit Ausnahme von Mordsachen. Beide Kommunität hatten aber einzelne Richter, Notar und Gewschworene, die Befugnisse dieser breitete sich auf Schutz jedes Mitglied des ihrer Kommunität. Nach Aufstellung des szeklerischen Grenzregimentes entstanden in Niklasmarkt drei Gemeinschaften: die Soldatengemeinschaft, die Provizialgemeinschaft und die armenische Gemeinschaft. Die Wirkungssphäre der drei Gemeinschaften diente einzeln den Interessen- und Rechtsschutz der Kommunität.

Bis zum Jahre 1746, die armenische Gemeinschaft der Ortschaft Frumoasa und Epeschdorf gehörten zur öffentlichen Verwaltungssphäre des armenischen Richters in Niklasmarkt. Ab diesem Jahr, die armenischen Gemeinschaften aus Frumoasa und Epeschdorf gehören in Zuständigkeit des Richters von Elisabethstadt (Dumbraveni), aber die armenische Gemeinschaften der drei Ortschaften hatten einzelne Richter und das organisatorische Leben der Händler und der Handwerker gründete sich auf die Selbstorganisierung der hiesigen Kommunität.

Dieses Abhängigkeitsverhältnis bedeutete nur eine scheinbare Unterordnung, wie es auch aus dem, im Jahre 1793 verfassten Brief zum Gubernium herauskommt. Im Brief der armenischen Gemeinschaft in Niklasmarkt steht, dass sie zwischen den Jahren 1746-1793, während der Ausübung ihrer Handelstätigkeit, die Privilegien welche den in Elisabethstadt lebenden gewährt wurden, genutzt hatten. Zwar hatten sie Angst, dass die Einstellung der Zuständigkeit des Richters aus Elisabethstadt wird sie in eine ungünstige Situation gegenüber den szeklerischen Behörden der Stühle bringen.

Nach dem Jahre 1793 die armenische Kommunität aus Niklasmarkt und Frumoasa wird von Epeschdorf endgültig getrennt und unter die Zuständigkeit des Ciuc-Gheorgheni-Casinstuhles gesetzt. Die neue Situation bedeutete für die Kommunität die Verstümmelung ihrer Seltständigkeit, zwecks Klärung ihrer juristischen Situation haben sie zwischen den Jahren 1790–1793 eine Reihe von Memoiren zu den siebenbürgischen Parlamentssitzungen gesendet, im Interesse der Verwirklichung einer von den Institutionen der Stühle unabhängigen Organisierung, welche den Schutz der armenischen Händler dienen sollte. Dank ihrer Requisitionen wurde im Jahre 1796 eine der wichtigsten Organisationen der Armenen in Frumoasa gegründet, das Handelstribunal oder anders genannt, das merkantilische Forum.

Der Schriftsteller bezweckt die Verarbeitung und Veröffentlichung der Protokolle des Handelstribunals, die aus den Perioden zwischen 2. Dezember 1805–1826 und 1840 – April 1844 zurückgeblieben sind, nach ihrer Themen. Es konnten nur die wichtigeren Themen der Protokolle vorgestellt werden. Sein Studium fasst auch so hunderte von Seiten zusammen. Durch die Vorstellung dieser Themen – laut dem Historiker, der den Text verarbeitet und veröffentlicht hatte – die Urkunden des Handelstribunals eröffnen für

den Leser das Tor zum besseren Begreifen der armenischen Zivilisation in Niklasmarkt.

Die Institutionen des merkantilen Forums funktionierten im Gleichgewicht zwischen Demokratie und autoritäres Regime. Einerseits wurden alle wichtigen Probleme besprochen, die Beweisführung und die Proben der Parteien wurden in Betracht gezogen, andererseits aber wurde kein Widerspruch gegen die Entscheidungen des Handelstribunals gestattet. Auch die Verleumdung des Tribunals wurde streng bestraft. Beim Treffen von Urteilungen und Entscheidungen wurde der gewährte Rahmen der Gesetzesanwendung höchstens eingehalten, es wurde die strenge Einhaltung des Gesetzes verlangt. Im Falle der Möglichkeit einer Abmachung, wurde die Versöhnung der streitenden Parteien unterstützt.

Bei der Vorstellung der Streitigkeiten zwischen Schuldner und Gläubigern und Darstellung von Konkursverfahren, der Verfasser hat kleinere Fallstudien genutzt.

Das Handelstribunal hat ein interessantes Verhältnis zum Gubernium, zum Königsrichter und zum königlichen Steuereinnahmer des Stuhles. Die Armenen wurden wegen ihres gesetzmässigen Verhalten von den Beamten dieser Institutionen geehrt. Trotzdem haben sie keine Einrede in die Sachen des merkantilen Forums gestattet, verlangten die Einhaltung ihres Selbstverwaltungsrechtes von den Leitern der Soldaten- und Provinzialgemeinschaften, von den Beamten des Stuhles und des Guberniums.

Das Handelstribunal bedeutete ein höheres Niveau der armenischen Selbstverwaltung gegenüber der Kompanie, dank des durch das Parlament abgestimmten Freibriefes, welcher auch durch den Herrscher bestätigt wurde. Das merkantile Forum aber hat die Kompanie nach Erhalt des Freibriefes nicht eingestellt. Neben der Kompanie, die Zünfte und die Kompanien konnten die meisten Elemente ihrer Selbstverwaltung in der armenischen Gemeinschaft

aufbewahren. Verwalterisch und gesetzlich wurden aber dem Handelstribunal untergeordnet.

Der Verfasser hatte als Ziel die Vorstellung in einer allverständlichen Form der Protokolle des merkantilischen Forums für die Leser des XXI.Jahrhunderts, mit Aktualisierung der inkonsequenten und unklaren Rechtschreibung. Mit der Bekanntmachung der Urkunden des Handelstribunals können auch die Grundelemente der armenischen Zivilisation in Niklasmarkt am Anfang des XIX.Jahrhunderts besser verstanden werden.

Résumé

Dans l'année 1607 la localité Gheorgheni a obtenu du prince du Transylvanie Rákóczi Zsigmond le droit de tenir annuellement deux foires. Ce privilège a été créé dans des conditions favorables pour que les commerçants arméniens descendent dans cet zone des Szekler. Selon les documents des archives les premiers groupes d'arméniens se sont installés en Gheorgheni dans l'année 1637, les suivants dans 1654. La colonie d'arméniens de Gheorgheni s'est renforcé aussi pendant la période de la grande migration des arméniens moldaves vers la Transylvanie, pendant les années 1668-1672.

Jusqu'en 1763 dans la ville Gheorgheni il y était deux communautés du point de vu administratif: les arménienne et les Szeklers. La communauté arménienne avait les mêmes prérogatives que celles des Szeklers, hors le droit de se juger dans des cas criminels. A commencer pour la création des régiments douanières jusqu'en 1848, a Gheorgheni coexistaient trois communautés : la militaire, la provinciale et la arménienne.

Après l'installation des arméniens en Moldavie, les arméniens de Gheorgheni se sont organisés en compagnie étant conduit par un juge et plusieurs jurés. Jusqu'en 1746 les communautés arméniennes de Dumbrăveni et Frumoasa ont été sous la juridiction du juge arménien de Gheorgheni. Après Dumbraveni a devenu une ville royale libre, les prérogatives du juge de Gheorgheni ont été prises en charge par le juge de la ville de la zone de Gurghiu. La subordination de la communauté arménienne de Gheorgheni vers le juge de la ville Dumbrăveni a été plus formel. D'un mémoire adressé au Gouvernement local par la communauté arménienne de Gheorgheni de l'année 1793 et par autres documents, résulte le

fait que les commerçants et les artisans Szeklers, ont utilisé les privilèges des associations des métiers et de la compagnie commerciale de Dumbraveni.

La réorganisation territorial administrative des années 1786–1793 a changé la situation juridique des communautés de Gheorgheni et Frumoasa, qui sont arrivés sous la juridiction du siège Szekler Ciuc–Giurgeu–Casin. Le souvenir des pressions du 29 janvier 1726 par la juridiction du siège, a créé panique et méfiance parmi les arméniens de Gheorgheni. Ceux-ci a travers leur mémoires, les démarches adressés a l'empereur, au Gouvernement local et a la Diète de Transylvanie ont réussi obtenir des privilèges spéciales pour le Siège Commercial. La première forme du Mercantile Forum a été créé en 1794, mais cette institution a été reconnue par l'empereur en 1796.

L'auteur de ce libre traite avec des méthodes de l'histoire des procès-verbaux et des décisions du Siège Commercial, des documents qu'ont été gardés dans l'archive de la paroisse de l'église arménienne de Gheorgheni pendant les années 1805–1826 et 1840–1844. Le traitement de ces documents ouvre les portes de la civilisation arménienne de la première moitié du XIXème siècle pour les lecteurs de nos jours. Les institutions du Mercantile Forum représentaient un équilibre entre la direction autarchique de la part du juge et les sénateurs et d'autre part des gens communs de la communauté, étant dans toutes les situations consultés et protégés.

Au cadre des séances du Siège Commercial ont été discutés tous les problèmes de la communauté arménienne. Les plusieurs étaient en relation avec les problèmes de créditer, mais ils se sont occupés avec la dite Constitution arménienne et tous les aspects de la vie quotidienne de la communauté arménienne.

Le Siège Commercial était apprécié par les fonctionnaires du Gouvernement local, par les représentants du siège des Szeklers

Ciuc–Giurgeu–Casin et par le commandement militaire des régiments Szeklers.

Des documents recherchés résulte clairement que le Siège Commercial représentait une organisation supérieure à l'institution de la compagnie. Mercantile Forum n'a pas détruit l'institution de la compagnie, mais seulement l'a subordonné. Le Siège Commercial arménien de Gheorgheni par les privilèges reçus en 1796 est devenu une institution spécialement influent dans la vie économique et politique de la Transylvanie.

La publication des documents de Mercantile Forum de la première moitié du XIXème siècle fait possible la connaissance plus détaillé de la communauté arménienne de Gheorgheni, de laquelle organisation permettait, comme commerçants arméniens, de devenir les plus prospères marchands du temps respectif.

Վերացական

մեջ 1607 քաղաք Ղեորդենի արժենալ գործադրվել -ից որոշիչ հող միապետ ամբողջ մի մասը Տրանսիլվանիա Ռակոցզի Զսիգմոնդ աջերը դեպի բռնելը երկյակ ազնիվ ամեն տարի. այդ առավելություն իրար անցնելադմկ բարձրացնել բարեհաճ հանգամանքներ որովհետև ձիւց իջնել հայկական առևտրական մեջ որոշիչ հող Սզեկլեր գոնա. հաջորդ որոշիչ հող առաջին արխիվային վավերագիր հայկական ավիագւնդ ամրացած մեջ Ղեորդենի մեջ 1637, համընթաց մեջ 1654. հայկական գաղութ ամբողջ մի մասը Ղեորդենի տե՛ս լժեղանալ ընթացքւմ որոշիչ հող բարձր գաղթ ամբողջ մի մասը հայկական -ից Մոլդովան դեպի Տրանսիլվանիա, որոշիչ հող տարիք 1668-1672.

մինչև որ 1763 որոշիչ հող քաղաք ահա երկյակ համայնք մեջ Ղեորդենի գործադիր կետ ամբողջ մի մասը կարծիք: որոշիչ հող հայկական և Սզեկլեր. հայկական համայնք անել տալ այն էներգիա այնպես որոշիչ հող Սզեկլեր, բացառությամբ որոշիչ հող աջերը դեպի արժենալ գիտակ մեջ հանցագործ ապացւյց գործարկման հետ որոշիչ հող հաստատություն ամբողջ մի մասը սահմանամերձ-գվարդիա գւնդ մինչև որ 1848, որոշիչ հող եռյակ համայնք գոյակցել Ղեորդենի: զինվորական, գավառաբնակ և հայկական

հաջորդ ձիւց իջնել -ից Մոլդովան հայկական, հայկական մեջ Ղեորդենի և կազմակերպիչ ընկերություն բաժին գիտակ և

հատուկ ժյւրի. կից որոշիչ հող տարիք 1746 որոշիչ հող հայկական համայնք ամբողջ մի մասը Դումբրավենի և Ֆրումուսաս տե՛ս ստորադաս որոշիչ հող արդարադատություն ամբողջ մի մասը որոշիչ հող հայկական Ղեորդենի գիտակ. հաջորդ Դումբրավենի տե՛ս ազատ թագավորական քաղաք, որոշիչ հող էներգիա ամբողջ մի մասը Ղեորդենի գիտակ տե՛ս որս անչափ կից որոշիչ հող գիտակ մեջ որոշիչ հող քաղաք գոնա Ղուրդիուլուի. ենթարկւմ ամբողջ մի մասը եորդենի հայկական համայնք դեպի գիտակ որոշիչ հող քաղաք Դումբրավենի տե՛ս ավելի շատ արտաքին. Գուբերնիում հւշագիր դիմւմ դեպի որոշիչ հող հայկական համայնք ամբողջ մի մասը Ղեորդենի ամբողջ մի մասը 1793 և մյւս վավերագիր, դա երևալ այդչափ, որոշիչ հող առևտրական և արհեստ զինվորներ ամբողջ մի մասը Սգեկեյ, անել տալ բանեցրած որոշիչ հող առավելություն ամբողջ մի մասը որոշիչ հող գիլդիա և առևտրական ընկերություն Դումբրավենի.

Գործադիր երկրային վերակազմակերպւմ ամբողջ մի մասը որոշիչ հող տարիք 1786 - 1793 մանրդրամ որոշիչ հող իրավական դիրք ամբողջ մի մասը Ղեորդենի և գեղանի համայնք այդչափ տե՛ս գալ ստորադաս որոշիչ հող արդարադատություն ամբողջ մի մասը որոշիչ հող աթոռ Սեցկլեր Տիուց - Գիուրգեու -և Ցասին. Որոշիչ հող հիշողություն հարկադրանք ամբողջ մի մասը 29 հունվարի 1726 կից որոշիչ հող արդարադատություն ամբողջ մի մասը որոշիչ հող աթոռ, տե՛ս ստեղծել խոճապային և անվստահություն ամբողջ մի մասը որոշիչ հող հայկական ամբողջ մի մասը Ղեորդենի.

նրանք ամբոխ հիշողություն, իրենց մատույց դեպի որոշիչ հող ինքնակալ և որոշիչ հող դիետա ամբողջ մի մասը Տրանսլվանիա Գուբերնիում զսպել դեպի գործադրվել արտակարգ առավելություն որովհետև առևտրական աթոռ որոշիչ հող առաջին դասարան ամբողջ մի մասը առևտրական դատ տե՛ս գտնված իր մեջ 1794, համենայնդեպս ընդունվ ամբողջ մի մասը այդ ընկերություն կից որոշիչ հող.

Որոշիչ հող գրող ամբողջ մի մասը այդ աստվածաշունչ գրավոր հրաման համակարգ և պատմաբան արձանագրություն առևտրական աթոռ եզրակացություն. վավերագիր անել տալ պահածոյված մեջ որոշիչ հող արխիվ ամբողջ մի մասը որոշիչ հող հայկական եկեղեցի եկեղեցական ծխ Ղեորդենի որոշիչ հող տարիք 1805-1826 և 1840-1844. որոշիչ հող գրավոր հրաման ամբողջ մի մասը սրանք վավերագիր ազատ դուռ հայկական քաղաքակրթություն մեջ որոշիչ հող առաջին կես ամբողջ մի մասը որոշիչ հող դար տասնիններորդ-դար ընթերցասեր այժմ. ընկերություն ամբողջ մի մասը առևտրական դատ երևակայել կշեռք միջև միապաղաղ-բավարար կառավարում ամբողջ մի մասը որոշիչ հող գիտակ և որոշիչ հող սենատոր և ամբողջ անդամ ամբողջ մի մասը որոշիչ հող համայնք, թե որ մեջ ամբողջ սպացույց տե՛ս խորհրդակցել և հովանավորել.

առևտրական աթոռ մեջ ժողով դեպի վիճարկել ամբողջ բխելը հայկական համայնք մեծապես պրոբլեմ տե՛ս առնչություն ւնենալ դեպի երախտիք, կամ անհանգիստ, համենայնդեպս այնպես-ազդանշան հայկական կերտվածք և ամբողջ կերպ

ամբողջ մի մասը ամենօրյա ապրելակերպ ամբողջ մի մասը որոշիչ հող հայկական համայնք.

առևտրական աթոռ տե՛ս բարձրացնել կից պաշտոնական Գուբերնիում կից ներկայացնող աթոռ Սեցկլեր, Ցիուց -, Գիուրգեու -և Յասին և որոշիչ հող զինվորական շտաբ ամբողջ մի մասը գւնդ կտրել .

որոշիչ հող վավերագիր կանխամտածված ազատ այդչափ առևտրական աթոռ դեպի արժենալ լավագւյն ընկերւթյն կազմակերպիչ ընկերւթյն առևտրական դատ ոչ կործանել որոշիչ հող ընկերւթյն ամբողջ մի մասը որոշիչ հող ընկերւթյն, համենայնդեպս բայց ենթակա. առևտրական աթոռ ամբողջ մի մասը հայկական Ղեորդենի որոշիչ հող առավելւթյն բոլորի կողմից ընդունված մեջ 1796 արժենալ տե՛ս գւտ ազդեցիկ ընկերւթյն մեջ խնայող և քաղաքական ապրելակերպ ամբողջ մի մասը Տրանսլվանիա.

հրապարակւմ ամբողջ մի մասը վավերագիր առևտրական դատ ամբողջ մի մասը որոշիչ հող առաջին կես ամբողջ մի մասը որոշիչ հող տասնիններորդ դար, շինված մարմնակազմ ւնեցող տանելի ավելի շատ դետալ գիտելիք ամբողջ մի մասը որոշիչ հող հայկական համայնք ամբողջ մի մասը Ղեորդենի, որի կազմակերպւթյն ընդունել, այնպես առևտրական դառնալ որոշիչ հող մեծապես բարգավաճ հայկական առևտրական -ով որոշիչ հող անգամ.

1805. december 2-án fogalmazódtak meg a Mercantile Fórum első magyar nyelven írt jegyzőkönyvei. Bár a szövegek nagy része a korabeli helyesírás ellentmondásosságát tükrözte, nyelvezete érzékeltette a Gyergyóban használt magyar beszéd tisztaságát, egyszerűségét és lényegre törő jellegét. A kereskedelemmel és kézművességgel foglalkozó örmény népcsoport fő jellemzője a gyakorlati élet szükségleteinek megfelelő egyszerű és közérthető nyelvhasználat volt. Paradox módon éppen az egyszerűsége és közérthetősége való törekvés ad irodalmi értéket a Kereskedői Szék jegyzőkönyveinek.

A Kereskedői Szék döntései nemcsak a kereskedői egyezményekre, adós-hitelező közötti jogi aktusokra terjedtek ki, hanem a gyilkossági ügyek kivételével átfogták a közösségi élet minden területét: a munkanapoktól az ünnepnapokig, a kereskedelmi ügyletektől a családi életben tapasztalt súrlódásokig. Bizonyos tekintetben de csak részben hasonlítottak a székely jogalkotásokra. A jegyzőkönyvekből ugyanis elénk tárul az erdélyi örménység gyergyószentmiklósi csoportjának civilizációs világa, melynek értékrendje kölcsönhatásban volt a „rendtartó székely falu” és közösség törvényeivel. A közösségi döntések itt is néha törvényerővel bírtak, annak ellenére, hogy az örmények nem szerkesztettek falutörvényeket, széki „constituciókat”.

Bár több mint két évszázad választ el minket a Kereskedői Szék jegyzőkönyveiben élénk tárul közösségi életmódtól, a döntésekben megelevenedő felelősségtudat egymás életterének, egyéni lehetőségeinek a tiszteletben tartása, korunk polgára számára is sok esetben példamutató lehet.

B. Garda Dezső